

KÖZFOGLALKOZTATÁS MAGYARORSZÁGON

BELÜGYMINISZTERIUM

2012-2013

Felelős kiadó:

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

Weboldal:

<http://www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium>

Nyomda:

Duna-Mix Kft., Vác
Felelős vezető:
Szokolczai Lóránt
ügyvezető
www.dunamix.hu

Tartalomjegyzék

• Dr. Pintér Sándor belügyminiszter köszöntője	5
• Dr. Hoffmann Imre: Az értékteremtő közfoglalkoztatás	6
• Közfoglalkoztatás napjainkban	8
• Munkaerő-piaci helyzetkép	9
▪ Nemzetközi kitekintés.....	9
Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (a továbbiakban: NFSZ) adatai	10
– Nyilvántartott álláskeresőök.....	10
– Bejelentett álláshelyek	10
• 2013. évi közfoglalkoztatási programok.....	11
▪ 2013. évi számszerűsített eredmények a létszámok tekintetében	11
▪ Munkaerő-piaci képzés a közfoglalkoztatás keretében	13
• Együttműködések a közfoglalkoztatási programokat érintően.....	14
▪ Kazánprogram (közfoglalkoztatási energiahatékonysági program)	14
▪ Romák közfoglalkoztatásba vonása	14
▪ Parlagfű program – együttműködés a Vidékfejlesztési Minisztériummal	14
▪ Szociális Földprogram.....	15
▪ „Segítő kezek az idősek otthoni biztonságáért értékteremtő közfoglalkoztatással és önkéntességgel”	15
▪ Szociális szövetkezetek alakítása.....	15
• A 2013-2014. évi téli átmeneti közfoglalkoztatás	17
• A 2014. évi közfoglalkoztatás indítása.....	18
• A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó informatikai fejlesztések.....	18
• A közfoglalkoztatás rendszere, főbb területei	19
▪ A közfoglalkoztatás rendszerének alapvető támogatási típusai.....	20
– Hagyományos önkormányzati közfoglalkoztatás	20
– Országos közfoglalkoztatási programok támogatása.....	20
▪ Parlagfű-mentesítés.....	21
▪ Országos közfoglalkoztatási programok megvalósítói.....	21
▪ Kistérségi startmunka mintaprogramok	21

• A mintaprogramokban megvalósított tevékenységek.....	22
▪ Mezőgazdasági projektek.....	22
– A közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek kialakítása	24
▪ Belvív-elvezetési programok.....	25
▪ Mezőgazdasági utak rendbetétele	25
▪ Bio- és megújuló energiafelhasználás	26
▪ Belterületi közúthálózat javítása.....	29
▪ Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása	30
▪ Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás.....	30
▪ Helyi sajátosságokra épülő programok	32
▪ Egyéb startmunka mintaprogramok.....	32
• Szociális földprogram.....	33
• Képzések.....	33
▪ Mezőgazdasági képzések.....	34
▪ Országos közfoglalkoztatók által igényelt képzések.....	35
• Speciális programok a közfoglalkoztatásban	35
▪ Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó Nonprofit Kft. (FESZO FE)	35
▪ Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet (MaNDA)	36
▪ A Médiaszolgáltatás-Támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA)	36
▪ „Műemlékek gondozása” startmunka mintaprogram	36
▪ Tálya Község Önkormányzata által megvalósított kézi kőfeldolgozás, kőfaragás közfoglalkoztatási mintaprogram	37
▪ A Nemzeti Művelődési Intézet (NMI).....	37
▪ Gilvánfai „Vályogvető” közfoglalkoztatási mintaprogram	38
▪ Magyar Közút Nonprofit Kft. – „Hóvédő erdő- és cserjesáv telepítése”	38
▪ Ócsa település Szociális Családház-építési program.....	39
▪ „Tatabánya - Mésztelep telep-rehabilitációs program”	39
• Közfoglalkoztatási térkép.....	40
• A közfoglalkoztatás jó gyakorlatai	43
▪ Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok	43
▪ Kistérségi „Plusz” Startmunka mintaprogram	43
• Önkormányzatok bemutatása.....	43
• Zárszó.....	171

Tisztelt Olvasó!

A közfoglalkoztatás fő célja, hogy a közfoglalkoztatott személy vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A programok azok számára biztosítanak átmeneti munkalehetőséget, akiknek önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelennek bizonyult.

A 2011-es esztendőben a Nemzeti Ügyek Kormányja által meghatározott új keretek között létrehozott, azóta sikeresen működő közfoglalkoztatási rendszer évről évre több százezer állampolgárnak és családjainak biztosít munkát, megélhetést, járul hozzá települések fejlődéséhez, azok összképének, rendezettségének, a lakó- és természeti környezet szembé, tisztábbá válásához.

Az elmúlt néhány évben bebizonyosodott, hogy a programok innovatívak, több településen kiemelkedő példamutató, helyi sajátosságait kihasználó tevékenységet végeznek.

E kiadvány ezeket a jó gyakorlatokat mutatja be, fogja csokorba, és egyben bátorít más települési vezetőket, a közfoglalkoztatás szervezésében érdekelteket arra, hogy innovatív, a helyi igényeket figyelembe vevő közfoglalkoztatási programokat kezdeményezzenek.

Az összefoglaló célja, hogy a közfoglalkoztatás jó gyakorlatait magas színvonalon megvalósító önkormányzatok példáján keresztül ösztönözze azokat az önkormányzatokat, amelyek még nem vettek részt hasonló programok megvalósításában. Úgy vélem, a kiadványnak nagy szerepe lehet a közfoglalkoztatás széles körben való megismertetésében, elterjesztésében.

A fényképekkel és ábrákkal gazdagon illusztrált kiadvány egyben az érdeklődők számára lehetőséget teremt, hogy a közfoglalkoztatás rendszerével megismerkedjenek, felmerülő kérdéseikre választ kapjanak. Ebben bízva ajánlom a Tisztelt Olvasók figyelmébe a kézben tartott gyűjteményt.

Budapest, 2014. március

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter

Az értékteremtő közfoglalkoztatás

Dr. Hoffmann Imre helyettes államtitkár

A rendszerváltást követően hazánkban az egyik legnagyobb problémát a nagyarányú munkanélküliség kezelése jelentette. A munkaügyi kirendeltségek munkatársai, a szociális szakma képviselői nap mint nap szembesülnek azzal, hogy az egyének, a családok súlyos anyagi problémákkal küzdenek, szinte kiút nélküli helyzetbe kerülnek.

Az egyes régiók társadalmi, gazdasági és infrastrukturális elmaradottsága, illetve fejlettsége alapvetően és hosszú távon határozza meg az ott élők jövedelmi, munkaerő-piaci helyzetét és kilátásait. A területi különbségek jól láthatók a munkanélküliek, köztük a segélyezettek létszámában is.

Az állam aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazásával, köztük a közfoglalkoztatás bevezetésével kíván a tartósan jövedelem nélkül maradt, szociálisan rászoruló aktív korú segélyezettek számára munkalehetőséget biztosítani. Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazása

hasznos mind az egyén, mind a társadalom számára, ugyanakkor a rendelkezésre álló források korlátozottsága miatt csak átmeneti alternatívát nyújt a munkavállalásra.

A közfoglalkoztatás 2011. január 1. napjától bevezetésre került megújult rendszere jelentős helyet foglal el a hazai foglalkoztatáspolitikában. Szorosan összefügg más, a munkaerő-piaci folyamatokat jelentősen befolyásoló szakpolitikákkal.

A közfoglalkoztatás a helyi önkormányzatok, illetve az önkormányzatok összefogásával kialakuló társulások számára is előnyöket hordoz. A kistérségi mintaprogramok mezőgazdasági projektjei biztosíthatják az önkormányzati intézmények helyben megtermelt friss zöldségekkel és gyümölcsökkel való ellátását.

A bio- és megújuló energiafelhasználási program célja a drága gáz kiváltása alternatív fűtési móddal, a fűtőanyag helyi biztosításával és új, korszerű, alacsony légszennyező anyag kibocsátású vegyes tüzelésű kazánok párhuzamos beállításával.

A belvíz-elvezetési programokban a településeket és a mezőgazdasági területeket fenyegető belvizek kialakulásának megelőzését, a belvízelvezető árkok kialakítását, rendszeres karbantartását valósították meg közfoglalkoztatottak segítségével.

Az önkormányzatok közfoglalkoztatottakat vehetnek igénybe az illegális hulladéklerakó helyek felszámolására, ezáltal az önkormányzati tulajdonú közterületeken illegálisan elhelyezett hulladékok eltávolítása és a köztisztasági feladatok ellátása is könnyebbé válik.

A szántóföldi növényeket az önkormányzati sertéstelepen takarmányként hasznosítják, a sertéseket saját vágóhídon dolgozzák fel saját használatra. Az önkormányzati tulajdonú gyümölcsösökben minden évben keletkező almavessző és egyéb nyesedékek elégetésével fűtési költséget takarítanak meg.

A költségtakarékos ipari jellegű feladatok között jellemzően felújították az elhasználódott járdákat, új járdákat építettek a helyben gyártott járólapok, térburkolók felhasználásával. Több település közterületén a vízelvezető csatornák (árkok) felújításához beton lapokat készítettek.

Kísérleti jelleggel műkö hatású asztalokat és hozzá ülőpadokat készítettek és helyeztek ki. Faipari gépek beszerzésével, részbeni felújításával mini fűrészüzemet hoztak létre, ahol a rendel-

kezésre álló saját, vagy megvásárolt nyersanyagból különböző termékek (padok, szeméthyűjtő edények, kerítés elemek, tető elemek) kerültek legyártásra.

Sok helyen felújították a közlekedési eszközök megállóhelyeit, pályaútvonalait, a település közparkjait, játszótereit és a bárki számára nyitva álló sportpályáit. A program keretében ezen kívül megoldottá vált a gyermekek szabadidős elfoglaltságainak megszervezése, bővült a lakosok számára biztosított egészségügyi, szociális szolgáltatások köre.

Összességében megállapítható, hogy a közfoglalkoztatottak munkájának eredményeképp javult a települések összképe, rendezettsége, a lakó- és természeti környezet szebbé, tisztábbá vált, megvalósult a lakosság értekeinek védelme, jobb a településeken a közbiztonság, nőtt a települések idegenforgalmi vonzereje, javult az intézményi étkeztetés minősége, erősödött a közösségért tenni akarás.

A közfoglalkoztatásban megjelennek olyan innovatív tevékenységek, amelyek révén évszázados munkakultúrára épülő közfoglalkoztatási programot indítanak, visszatérnek a biogazdálkodáshoz, vagy határon átnyúló együttműködés keretében élelmiszer-feldolgozó üzemet hoznak létre. Vannak települések, ahol törekednek a családbarát közfoglalkoztatási munkahely kialakítására, ünnepnapot rendeznek a közfoglalkoztatottaknak, és sorolhatnám tovább a „jó gyakorlatokat”.

Több jó példa található arra is, amikor a közfoglalkoztatásnak köszönhetően az önkormányzatnak árbevétele is keletkezik, ezáltal a tevékenység hosszú távon akár önfenntartóvá is válhat.

A mezőgazdasági programok mellett ilyen az energianövények termesztése, értékesítése, a gyógyvízre épülő szolgáltatások nyújtása, az önkormányzati tulajdonban álló vendégházak, strandok működtetése.

A tevékenységek egyike sem tartozik az önkormányzati intézmények feladatkörébe, ugyanakkor bevezetésükkel jelentős mértékben bővül a lakosok helyben végezhető munkalehetőségeinek köre, valamint csökkenő intenzitású támogatás mellett megteremtődnek a szociális szövetkezetté alakulás feltételei.

A Startmunka programok összességében rámutatnak arra, hogy a rendszeres, folyamatos munkával az egyén képes a saját sorsát befolyásolni, magának az élelmiszert megtermelni, önmagát ellátni, sőt e tevékenységgel a vállalkozóvá válás, illetve az öngondoskodás, egészében pedig a társadalmi felemelkedés útján is el tud indulni. A programok segítséget nyújtanak a térségi szociális feszültségek csökkentésében, a családok megélhetési gondjainak enyhítésében is.

A közfoglalkoztatás keretében végzett értékteremtő munka (startmunka program) – mint azt az alapvető jogok biztosa „A munka méltósága” projekt keretében megállapította – „... *nem csak a gazdálkodás újraéledéséhez, hanem a helyi társadalmak és az egyén önértékelésének erősödéséhez is vezethet. A helyi társadalmak erősödése pedig elősegítheti a települések függetlenségét, és az önellátás elérésének irányába hathat.*”

Dr. Hoffmann Imre
helyettes államtitkár

A közfoglalkoztatás napjainkban

Magyarország Kormánya 2011 első felében döntött arról, hogy a közfoglalkoztatást új rendszerben kell megszervezni, koordinálni és irányítani. A Kormány a feladat végrehajtására a Belügyminisztériumot jelölte ki, ahol 2011. július 1-jével felállításra került a Közfoglalkoztatási Helyettes Államtitkárság. A megyei/fővárosi kormányhivatalok munkaügyi központjaiban a területi és a helyi közfoglalkoztatási feladatok ellátására 1495 főt jelöltek ki.

Az új típusú közfoglalkoztatás keretében, az állam maga szervezi a közfoglalkoztatást, felelősen nyújt segítséget és biztosít lehetőséget értéktérmető, a köz számára hasznos tevékenységhez. A közfoglalkoztatás nem cél, hanem eszköz az elsődleges munkaerőpiacra történő belépéshez, tehát a közfoglalkoztatást átmeneti állapotnak kell tekinteni.

2011. évben a közfoglalkoztatás keretében mintegy 300 ezer hátrányos helyzetű álláskereső számára biztosított munkalehetőséget a két érintett tárca, a Nemzetgazdasági Minisztérium és a Belügyminisztérium. Ugyanakkor megállapítható, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium által koordinált közfoglalkoztatási programokban résztvevő 270 ezer fő 70%-a a rövid, 1–4 hónap időtartamú, napi 4 órás munkaidejű közfoglalkoztatás keretében dolgozott.

2012. évtől a hangsúly a hosszabb, legfeljebb 12 hónap időtartamú, napi legalább 6 órás munkaidejű közfoglalkoztatásra helyeződött. 2012. évben 271 ezer fő, 2013. évben 387 ezer fő volt a közfoglalkoztatással érintettek száma.

2012. évben az értéket teremtő, folyamatos munkavégzést lehetővé tevő, az ország minden területén megvalósítható és több célcsoportot is elérő közfoglalkoztatásra irányuló kezdeményezések kerültek támogatásra. Kiemelt cél volt a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élő, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak megsegítése, valamint, a közfoglalkoztatás ideje alatt munkaerő-piaci szolgáltatás és képzés nyújtása annak érdekében, hogy a közfoglalkoztatott a megszerzett gyakorlat birtokában munkát tudjon vállalni az elsődleges munkaerőpiacon.

2013. évben a közfoglalkoztatás támogatására a „Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről” szóló 2012. évi CCIV. tv. LXIII. fejezet Nemzeti Foglalkoztatási Alap 8. cím **„Start-munkaprogram” kiemelt előirányzat 2013. évi kiadási előirányzata 153 779,8 millió forintot** állapított meg. A Kormány szándékának megfelelően az előirányzathoz **300 000 fő közfoglalkoztatását** kellett biztosítani az év során. A **téli átmeneti közfoglalkoztatás támogatására a Kormány további 26,118 milliárd forintot biztosított**, melyből a **2013. november 1-je és 2014. április 30-a közötti időszakban további 200 000 fő közfoglalkoztatásba vonása valósult meg.** A téli átmeneti közfoglalkoztatás előirányzott létszámából **100 000 fő esetében képzésben** való részvétel lehetőségét is szükséges volt biztosítani **2013. december 1-je és 2014. március 31-e között.**

Az eddigi gyakorlat folytatásaként a forrásokat a 2014. évben is az egyes megyék munkaerő-piaci helyzete alapján szükséges allokálni, biztosítva ezáltal, hogy a deprivált térségekbe jusson a legtöbb forrás, de egyben a lehető legtöbb hátrányos helyzetű álláskereső, döntően foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, illetve ellátásban nem részesülő számára biztosított legyen a közfoglalkoztatás.

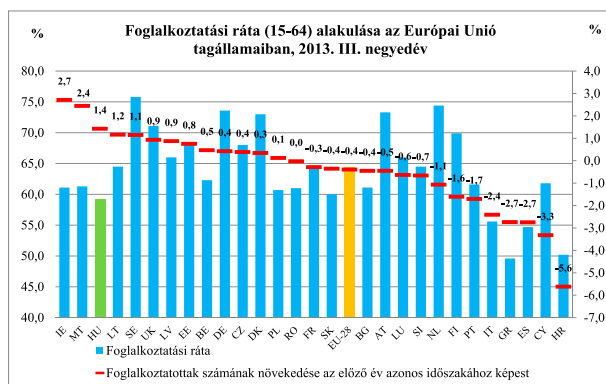
Lényeges, hogy a térségek számára a forrásokat az egyéb aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel összehangoltan kell biztosítani annak érdekében, hogy az ilyen típusú fejlesztések kiegészítő jelleggel vállaljanak szerepet az elsődleges munkaerő-piaci integráció lehetősége mellett.

Kiemelten kezeljük a tervezés folyamatában a hátrányos helyzetű munkavállalók minél nagyobb számban történő foglalkoztatását. Ennek érdekében különös figyelmet fordítunk a roma nemzetiségű álláskeresőkre, a rehabilitációs ellátásban részesülő személyekre, a hajléktalanokra, menekült státuszú személyekre, a büntetés-végrehajtási intézetekből szabadulókra, valamint a szakképzettség nélküli álláskeresőkre.

Munkaerő-piaci helyzetkép

NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

Magyarország a harmadik legkedvezőbb helyet foglalja el az Európai Unió belül a foglalkoztatottak arányának egy év alatti növekedését tekintve 2013. III. negyedévében. Egy év alatt 1,4%-kal nőtt hazánkban a 15-64 éves foglalkoztatottak száma, ami 59,2%-os foglalkoztatási rátát eredményezett. Ez bár elmarad az uniós átlaghoz képest (64,5%), de növekvő tendenciát mutat (a ráta értéke éves szinten 1,0%-ponttal nőtt).

Forrás: Eurostat

A magyar foglalkoztatási ráta az uniós országok között továbbra is alacsonynak számít annak ellenére, hogy relatív pozíciójuk évről évre javul. A 28 tagországból több esetében növekedett a foglalkoztatási ráta 2013. III. negyedévében az előző év azonos időszakához képest. Magyarország azon országok egyike, ahol a legmagasabb volt a ráta változásának mértéke. A legerőteljesebb visszaesés Horvátország, Ciprus, Észtország, Görögország és Olaszország esetében figyelhető meg, a legnagyobb mértékű növekedés Magyarország mellett még a balti országokban, valamint Máltán, és Írországban realizálódott.

A legfrissebb, 2013. szeptember-novemberi gördülő negyedévi adatok szerint Magyarországon a foglalkoztatottak száma továbbra is emelkedő pályán mozog, a 15-74

éves népesség körében a számuk 4 millió fölé emelkedve 4 011,5 ezer főt tett ki.

Az előző év azonos időszakához képest 2,2%-os növekedés figyelhető meg. A 2,2%-os emelkedés egy jelentős, 86,6 ezer fős bővülés eredménye. A növekedés továbbra is a férfiak körében jelentősebb, esetükben a bővülés mértéke 2,8% volt, míg a nők körében ennél mérsékeltebb, 1,5%-os.

A létszám-növekedéshez hozzájárult a Munkahelyvédelmi Akcióterv hatása, melynek keretében hónapról hónapra egyre többen veszik igénybe a munkaerőköltséget csökkentő adókedvezményeket. 2013 novemberében összesen 744,6 ezer fő foglalkoztatott után igényelték a munkáltatók adókedvezményét, amely azt jelenti, hogy a foglalkoztatók a foglalkoztatottak mintegy ötöde után részesültek kedvezményben.

A munkaerő-piaci lehetőségek viszonylatában jelentős súlyl bír az egyén képzettsége. A megszerzett iskolai végzettség szintjének emelkedésével nő a foglalkoztatási ráta mértéke is. Az általános iskolát végzetteknek a ráta értéke 28,6%, a középfokú végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási rátája 64,4% volt, a felsőfokúak körében pedig 78,4%-ot tett ki.

Az ILO definíción alapuló munkanélküliségi ráta (15-74 éves népesség körében) Magyarország esetében 8,8%-ot jelentett 2013. év III. negyedévében. 10% alatti rátával 17 tagállam rendelkezett. Továbbra is a legalacsonyabb munkanélküliségi ráta Ausztriában és Németországban (az aktív 15-74 éves népesség 4,8 illetve 5,2%-a munkanélküli), míg a legkritikusabb érték Görögországot és Spanyolországot jellemezte 2013. III. negyedévében (az aktívak több mint egynegyede álláskereső).

A legfrissebb adatok (2013. szeptember-november) szerint a magyarországi munkanélküliségi ráta a 15-74 évesek körében 9,3%-ra csökkent le, létszámuk pedig 410,5 ezer főt jelentett. A folyamatos létszámcsökkenés 2013. február-áprilisi időszak óta tart, amelyben domináns szerepe van a közfoglalkoztatás rendszerének is.

A fiatalok munkaerő-piaci helyzete némiképpen javult a bevezetett kormányzati intézkedések következményeként (Első munkahely garancia program, Nyári diákmunka, Munkahelyvédelmi Akcióterv stb.). A 15-24 éves népesség rendkívül alulreprezentált a munkaerőpiacon, csupán 20,7%-uk dolgozik, de javulás érezhető e téren egy év alatt. A munkanélküliségi ráta

tekintetében is pozitív folyamatokról adhatunk számot, mely éves viszonylatban 2 százalékponttal, 27,4%-ra mérséklődött 2013 III. negyedévében. Az alacsony foglalkoztatási ráta és a magas munkanélküliségi ráta a kitolódott oktatási részvétel következménye. A munkaerőpiactól való távolmaradás oka emellett még, hogy Magyarországon nem igazán jellemző a fiatalokra, hogy tanulás mellett dolgozzanak. Míg az Európai Unió tagállamainak többségében a fiatalok szignifikáns hányada dolgozik tanulás mellett vagy akár annak keretében (duális rendszer), addig nálunk ennek nincs kialakult hagyománya.

NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT (A TOVÁBBIAKBAN: NFSZ) ADATAI

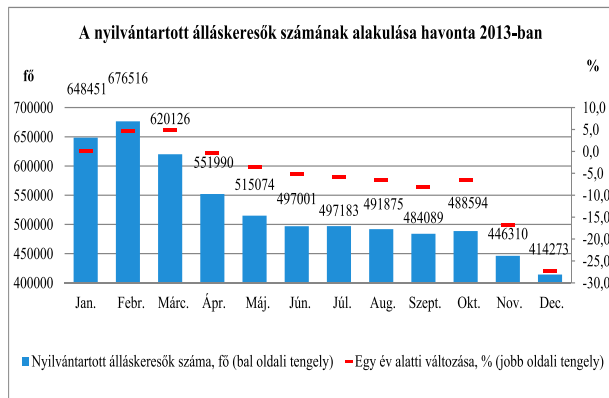
Nyilvántartott álláskeresőek

2013-ban az NFSZ nyilvántartásában szereplő álláskeresőek átlagos zárónapi száma 527,6 ezer főt tett ki, mely 2012-höz képest 31,5 ezer fős (5,6%-os) csökkenést jelent. Az éves átlaglétszám mögött azonban a korábbi évektől igen eltérő szezonális trendet figyelhetünk meg az álláskeresőek számában. Míg az év első néhány hónapjában az álláskeresőek száma még valamelyest a 2012-es év hasonló hónapjainak létszáma felett volt, s májustól-októberig kisebb, 4-8% közötti mérséklődést figyelhettünk meg, addig az év utolsó két hónapjában az álláskeresőek száma a korábbi évi érték 83%-ára (novemberben) majd decemberben a 73%-ára esett vissza. Az álláskeresőek számát jelző görbének szokásos év végi felkunkorodása, melyet a munkaerő-piaci kereslet év végén megszokottnak mondható csökkenése okoz, 2013-ban elmaradt.

Ennek oka, hogy a korábbi években nem látott mértékű téli átmeneti közfoglalkoztatási program indult az év végén, mely a másodlagos munkaerőpiacon biztosított munkalehetőséget az álláskeresők igen nagy részének.

Éves átlagban az álláskeresők 12,5%-át sorolhatjuk a pályakezdők közé (66,0 ezer fő), létszámuk trendje az összes álláskeresőhöz képest ellentétesen alakult, ugyanis 2012-höz viszonyítva 7,4%-kal nőtt a számuk 2013-ban.

Az álláskeresők 40%-a maximum 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik, 30%-uk végzett szakiskolában, szakmunkásképzőben, további negyedük érettségizett, s 5%-uk szerzett

Forrás: NFSZ: Adattárház

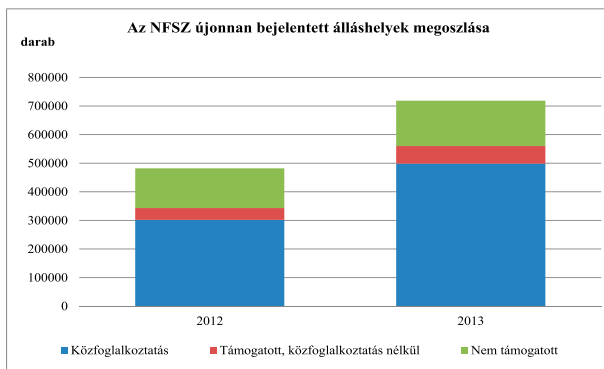
diplomát. A pályakezdők körében valamelyest alacsonyabb a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (35%), ötödük végzett szakiskolát, 38%-uk rendelkezik érettségivel, s további 7%-uk diplomás.

Korosztályonként vizsgálva az álláskeresőket, megállapíthatjuk, hogy 2013-ban egyedül az 55 évesnél idősebbek korcsoportjában figyelhetünk meg növekedést 2012-höz képest, a fiatalabb korosztályokban egyaránt csökkenést regisztrálhatunk.

Területenként vizsgálva, az ország megyéi közül a legtöbb álláskereső Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (59,3 ezer fő), valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (55,8 ezer fő) található, s jellemző, hogy az ország munkaerő-piaci szempontból kedvezőtlenebb helyzetű területein az álláskeresők iskolai végzettség szerinti összetétele is kedvezőtlenebb az országos átlagnál. Éves viszonylatban – Pest megyét, ahol stagnálás, illetve Vas és Zala megyét kivéve, ahol kisebb emelkedés a megfigyelhető –, minden megyében csökkent az álláskeresők átlagos száma 2013-ban, a legnagyobb mértékű csökkenés Baranya megyében (11,8%) és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (11%) figyelhető meg.

Bejelentett álláshelyek

A 2013. év folyamán több mint 700 ezer állást jelentettek be a foglalkoztatók az NFSZ kirendeltségeire, amely az előző évi létszámhoz képest közel másfélszeresére emelkedett. Az álláshelykínálatra jelentős hatással voltak 2013-ban is a közfoglalkoztatási

Forrás: NFSZ: Adattárház

2013. évi közfoglalkoztatási programok

Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. tv. LXIII. fejezet Nemzeti Foglalkoztatási Alap 8. cím szerint a **„Start-munkaprogram” kiemelt előirányzata 2013. évre vonatkozóan 153,780 milliárd Ft** volt.

A 2013. évi közfoglalkoztatás alapvetően három területen valósult meg:

- Önkormányzatok által szervezett hosszabb időtartamú, napi legalább 6 órás közfoglalkoztatás
- Kistérségi (7+1 programelem) és egyéb startmunka mintaprogramok
- Országos közfoglalkoztatási programok

Az egyes támogatástípusokra vonatkozóan az alábbi **támogatási összegek** kerültek megállapításra a **miniszeri döntések** alapján:

Támogatástípus	Támogatás (milliárd Ft)	Létszám (fő)
országos közfoglalkoztatási programok	30,709	37 509
kistérségi startmunka mintaprogramok	95,289	94 392
hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	18,955	59 610
egyéb startmunka mintaprogramok	5,268	1 850
országos mintaprogramok	1,870	6 452
Összesen:	152,091	199 813

rendszer keretén belül megjelenő munkaerőigények. 2013-ban a 718,7 ezer állásból 498,4 ezer a közfoglalkoztatás valamelyik eszközét takarta. Az elsődleges munkaerőpiacról érkezett állások száma 158,7 ezret jelentett, amely egy év alatt 14,3%-os bővülés eredménye.

A beérkezett munkaerő-igények típusát tekintve jellegzetesek a különbségek megyénként. A hátrányos helyzetű területeken a támogatott állások vannak többségben, míg a fejlettebb megyékben a nem támogatott állások. Míg Győr-Ménfőcsanak, Komárom-Esztergom és Vas megyében 10 állásból 5-8 nem támogatott, addig Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Nógrád, megyében 10-ből 9 támogatott állás volt 2013-ban.

Az országos programokban az előző évhez hasonló támogatotti kör vett részt, így többek között a vízügyi igazgatóságok, állami és magán erdőgazdaságok, nemzeti park igazgatóságok, rendészeti szervek, katasztrófavédelmi szervek, közútközlekedési stb.

A kistérségi startmunka mintaprogramok korábbi 7 programeleme kibővült a helyi sajátosságokra épülő programelemmel, így már 8 pillér mentén valósulhatott meg a foglalkoztatás a hátrányos helyzetű kistérségek településein. A programokat a Kormány szándékának megfelelően továbbra is 100%-os mértékben, mintaprogramként támogattuk. E programokban 2011-ben 480, 2012-ben 1609, míg 2013-ban már 1732 település vett részt.

Az országos és egyéb startmunka mintaprogramokat a 2013. évben is igen széles körben, többféle tevékenység megvalósítása mentén támogatta a Belügyminisztérium. Ebben a formában kerültek támogatásra többek között a sík- és dombvidéki víztározók építésével összefüggő programok, kulturális közösségi hálózat kiépítésével kapcsolatos program, varrodai program, digitalizálási, archiválási programok.

2013. ÉVI SZÁMSZERŰSÍTETT EREDMÉNYEK A LÉTSZÁMOK TEKINTETÉBEN

A 2013. évben a napi 6-8 órás munkaidejű közfoglalkoztatás támogatását helyezte előtérbe a Belügyminisztérium.

Az állami tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam által létrehozott gazdálkodó szervezetek jelentős létszámú hátrányos helyzetű álláskereső számára biztosítottak munkavégzési lehetőséget. A vízügyi igazgatóságoknál 19 000, a vízgazdálkodási társulatoknál 3 600, az állami erdőgazdaságoknál 7 900 álláskereső közfoglalkoztatására állapítottak meg támogatást a munkaügyi központok. Az országos közfoglalkoztatási programokba a 2013. év elején indult projektekbe 42 000 fő, míg a téli átmeneti közfoglalkoztatáson belüli országos projektekbe 2013. november 1-jétől 31 000 fő álláskereső lépett be.

A közfoglalkoztatásba bevont álláskeresők létszáma megyei bontásban a 2011-2013. évek adatainak összevetésével

Megye/Főváros	Közfoglalkoztatásba belépett álláskeresők létszáma (fő)		
	2011. év	2012. év	2013. év
Budapest	5 271	7 461	8 465
Baranya megye	14 682	15 426	24 345
Bács-Kiskun megye	15 218	13 924	18 119
Békés megye	16 823	18 465	27 741
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	44 267	42 314	63 215
Csongrád megye	9 443	11 458	15 011
Fejér megye	6 664	8 964	13 059
Győr-Moson-Sopron megye	3 098	4 138	5 551
Hajdú-Bihar megye	23 891	19 647	30 945
Heves megye	9 846	9 935	14 929
Jász-Nagykun-Szolnok megye	17 191	16 913	27 855
Komárom-Esztergom megye	4 728	5 895	6 223
Nógrád megye	10 399	7 280	16 709
Pest megye	9 516	11 101	17 100
Somogy megye	14 491	14 066	19 203
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	41 088	36 202	57 920
Tolna megye	7 879	7 741	10 706
Vas megye	3 157	3 569	5 024
Veszprém megye	7 943	10 319	12 085
Zala megye	6 121	6 807	8 488
Összesen	271 716	271 625	402 693

(Forrás: NMH Adattárház)

A 2012. és a 2013. év adatait összevetve, a közfoglalkoztatásba belépő álláskeresők számának jelentős, mintegy 130 000 fős növekedése figyelhető meg, amely a 2013. év elején közzétett, 300 000 fő bevonására irányuló Kormányzati célkitűzés végrehajtása érdekében tett intézkedéseknek, valamint a téli átmeneti közfoglalkoztatás nagy létszámú indításának köszönhető.

A 2013. évben a közfoglalkoztatásba belépő álláskeresők száma a kistérségi startmunka mintaprogramok márciusi indulását követően jelentősen megnőtt. A kistérségi programokon belül a legjelentősebbek – mind a foglalkoztatott létszám, mind az értéktéremtő, előre mutató tevékenység tekintetében – a mezőgazdasági projektek, melyek segítségével a 2013. évben 27 487 fő létesített közfoglalkoztatási jogviszonyt.

Közfoglalkoztatásba bevont álláskeresők létszáma a napi munkaidő szerint

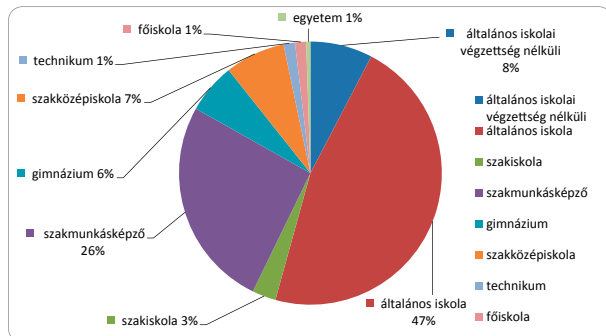
	Közfoglalkoztatásba belépők létszáma (fő)				Közfoglalkoztatás átlagos időtartama (hó/fő)
	Napi 4 óra	Napi 6 óra	Napi 8 óra	Összesen	
2011. év	206 566	24 798	40 352	271 716	2,86
2012. év	1 949	84 913	184 763	271 625	3,81
2013. év	5	82 051	320 637	402 693	4,92

(Forrás: NMH Adattárház)

A 2012. évben a közfoglalkoztatási programokban részt vevők 68%-a dolgozott napi 8 órában, ami jelentős változást jelent a 2011. évi 15%-os arányhoz viszonyítva. 2012-ben a 4 órás közfoglalkoztatás aránya kevesebb, mint 1% volt. A 2012. december 21-től 2013. december 20-ig terjedő időszak adatai szerint a programokban részt vevők 79,6%-a dolgozott napi 8 órában, míg 6 órában 20,4%-uk. A 4 órás, rövid időtartamú közfoglalkoztatást teljesen visszaszorítottuk.

A közfoglalkoztatás rendszerének egyik alapvető célja, hogy **növelje** a munkaerőpiacon hátrányban lévőket, köztük az **alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatását**. A 2013. évben a közfoglalkoztatásba bevont álláskeresők 8%-a még az általános iskolát sem fejezte be, 47% pedig csak 8 osztályt végzett. A középfokú végzettségűek aránya 43%, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a közfoglalkoztatásban az elsődleges munkaerő-piacon foglalkoztatottakhoz viszonyítva elenyésző, mindössze 2%.

Közfoglalkoztatásba belépett személyek iskolai végzettség szerinti összetétele 2012. december 21. - 2013. december 20.

(Forrás: NMH Adattárház)

Az álláskeresésnél az iskolai végzettség mellett az életkor a másik leghangsúlyosabb diszkriminációs tényező. A közfoglalkoztatásba belépők korcsoport szerinti összetételét tekintve, az elhelyezkedés szempontjából hátrányosan érintett 50 év felettiek aránya 2012-ben 22%, a 25 éves és az alatti közfoglalkoztatottak aránya 15% volt. 2012. december 21-től 2013. december 20-ig az 50 év felettiek aránya 23%-ra, míg a 25 év alattiak aránya 17%-ra emelkedett.

A Belügyminisztérium 2013. évi intézményi célkitűzései között fontos szerepet kapott a nők közfoglalkoztatás keretében történő foglalkoztatásának elősegítése a számukra felajánlható munkalehetőségek arányának növelésével. 2012. évi közfoglalkoztatás adatait tekintve 62,2% volt a közfoglalkoztatásba belépő férfiak és 37,8% a nők aránya. 2013. I. félévében a női munkaerő aránya 39,8%-ra emelkedett, míg a 2012. december 21. – 2013. december 20. közötti időszakban ez az arány már elérte a 42,6%-ot.

MUNKAERŐ-PIACI KÉPZÉS A KÖZFOGLALKOZTATÁS KERETÉBEN

A közfoglalkoztatás rendszeréből a munkaerőpiacra történő visszakérülés egyik meghatározó feltétele, hogy a köz-

foglalkoztatottak a közfoglalkoztatási, továbbá a piaci igényeknek megfelelő alap-, illetve továbbképzésben részesüljenek. Az egyik legfontosabb feladat a mezőgazdasági mintaprogramokban és az országos közfoglalkoztatási programokban résztvevő közfoglalkoztatottak képzése, melynek forrását a **TÁMOP 2.1.6. „Újra tanulok” program biztosította.**

A kistérségi startmunka mintaprogramok a 2013. évben folytatódtak, ezáltal biztosított volt a mezőgazdasági képzés folytonossága. A kistérségi startmunka mintaprogram mezőgazdasági programelemében a képzésben történő részvétel kötelező, ebből következően a foglalkoztatás is kötelező a képzés időtartama alatt. A mezőgazdasági programelemhez kapcsolódóan a TÁMOP 2.1.6 program keretében a résztvevők 1 éves háztáji állattartás, 1,5 éves háztáji növénytermesztés és tartósítás, vagy 2 éves időtartamú háztáji növénytermesztés és állattartás ismereteket biztosító képzésben részesülnek. Az akkreditált képzési program alapján a képzési időtartamot heti képzési napokra bontva, ez 2 napos gyakorlati és 1 napos elméleti képzést jelent.

A 2013. évben hangsúlyos szerepet töltött be a közfoglalkoztatáson belül a munkaerő-piaci képzés. Az év folyamán mindösszesen 119 400 fő képzését biztosítottuk. A nyilatkozatok alapján a képzésbe vont romák száma 22 962 fő. A kistérségi startmunka mintaprogramok esetében a mezőgazdasági programokhoz kapcsolódó 1-1,5-2 éves képzéseken a 2012-ben 9 903 fő vett részt.

Az országos közfoglalkoztatási programok keretén belül tartott képzés esetén a 2012. évben 2 576 fő került bevonásra, a 2013. évben ez a szám már 4 304 főre emelkedett. A képzések időtartama jellemzően rövid időtartamú volt, 1-2 hónap alatt befejeződtek.

A 2013. évben kiemelt figyelmet kaptak a képzések szempontjából is a leghátrányosabb helyzetű kistérségek és települések. Az ország ezen területeiről 703 fő álláskereső került bevonásra munkaerő-piaci képzésbe.

Együttműködések a közfoglalkoztatási programokat érintően

KAZÁNPROGRAM (KÖZFOGLALKOZTATÁSI ENERGIAHATÉKONYSÁGI PROGRAM)

2012. évben indult Startmunka mintaprogram keretében 617 települési önkormányzat részesült közfoglalkoztatási támogatásban 998 db kazán és 197 db aprítógép beszerzése, valamint üzemeltetése céljából.

A 2011. évi program eredményeként 13 megye 80 településén 116 db 25-75 kW egységteljesítményű, jellemzően magyar gyártmányú biomassza kazánt helyeztek üzembe 7,11 MW összes teljesítménnyel. A beruházásnak köszönhetően a települések a fűtési szezonban 503 ezer m³ földgázt tudtak kiváltani, amely a 20 m³/h alatti fogyasztókra vonatkoztatott 155 Ft/m³ átlagos árszinttel **országosan 78 millió Ft megtakarítást eredményez évente.**

A 2012 – 2013. évi fűtési időszakban beüzemelt kazánok esetében a kedvezményezettek 820 ezer m³ földgázt váltottak ki biomassza fűtőanyaggal. A programban 627 településen, 1 019 kazán és 199 aprítógép került beszerzésre, illetve 1 373 fő közfoglalkoztatott vett részt a kazánok üzemeltetésében. A tervezési munkák, a közbeszerzési eljárások lefolytatása, valamint a kivitelezési munkák időigényessége miatt a beruházások jelentős része csak a 2012-2013. évi fűtési időszakot követően készült el, ezért a további adatok a 2014. évi monitoring tevékenység során lesznek kimutathatók.

Jól látható, hogy a programok olyan területeket próbálnak megcélözni, melyeknek hosszú távú hozadéka van, a közösség egészére nézve rendelkeznek jótékony hatással.

ROMÁK KÖZFOGLALKOZTATÁSBA VONÁSA

A közfoglalkoztatás középtávú (2012-2014) koncepciója a roma népesség startmunka programokba történő bevonását kiemelten kezeli.

A Nemzeti Együttműködés Programja alapján startmunka-programok keretében **munkavégzési lehetőséget kell biztosítani a romáknak**, valamint a szakképzetlen munkavállalóknak az építőiparban, a mezőgazdaságban. A Kormány és az Országos Roma Önkormányzat (a továbbiakban: ORÖ) között

létrejött Keretmegállapodás 2015-ig teljesítendő célként fogalmazza meg 100 000 fő munkanélküli roma foglalkoztatásba történő bevonását, valamint 80 000 fő felnőtt roma alapfokú készségfejlesztési programokban való részvételét.

Az ORÖ 2013. március végéig 360 fő roma koordinátor alkalmazásával segítette a közfoglalkoztatásba bevonható emberek felkutatását, továbbá segítette az elhelyezkedettek munkában maradását. A programra építve a téli átmeneti közfoglalkoztatás keretében 125 fős utógondozói hálózat kiépítésére kapott támogatást az ORÖ.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartása alapján a 2013. december 20-i adatok szerint a közfoglalkoztatásba belépett személyek közül (402 693 fő) 13 887 fő nyilatkozott úgy, hogy roma nemzetiségű. Tekintettel arra, hogy a nemzetiségi nyilatkozat megtétele önkéntes, a Belügyminisztérium becslése alapján a **közfoglalkoztatásba bevont romák száma a közfoglalkoztatásban érintett személyek számának 20%-a, azaz mintegy 81 ezer főre tehető.**

PARLAGFŰ PROGRAM – EGYÜTTMŰKÖDÉS A VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUMMAL

A Vidékfejlesztési Minisztériummal egyeztetve, **a hatékony védekezés érdekében háromszori kaszálást határoztunk meg** az év elejétől folyamatban levő közfoglalkoztatási programok esetében. A megadott optimális kaszálási időpontok: május 13-17.; június 24-28., valamint július 22-26. Az önkormányzati területeken folyó kistérségi startmunka mintaprogramok mezőgazdasági, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása, mezőgazdasági földutak rendbetétele programelemében, valamint az állami tulajdonú területeken (vízügyi, erdészeti, nemzeti parkok programjaiban) valólsult meg a parlagfű-mentesítés a meghatározott időszakokban.

A parlagfű-mentesítés három ütemben zajlott. A közfoglalkoztatók által megadott adatok alapján, az első ütemben közel 34 ezer közfoglalkoztatott bevonásával 5 501 hektár területet parlagfű-mentesítettek. A második ütemben több mint 37 ezer közfoglalkoztatott feladata volt a 6 266 hektár megtisztítása. A harmadik ütemben a közfoglalkoztatottak létszáma megközelí-

tette a 31 ezer főt, a parlagfűtől megszabadított terület nagysága pedig 5 438 hektár volt.

A három ütemben elvégzett parlagfű-mentesítésben jellemzően ugyanazok a személyek vettek részt, valamint ugyanazon területek többszöri kaszálása történt meg, ezért az összesítés alapján **a közfoglalkoztatottak által parlagfű-mentesített terület nagysága 2013. évben 6 855 hektár a bevont létszám 38 990 fő volt.**

Összességében, a parlagfű elleni védekezés valameny-nyi településen eredményesnek mondható, hiszen ez által a települések arculata tisztábbá, rendezettebbé vált, továbbá az allergiás betegek számára is sikerült jobb körülményeket teremteni.

SZOCIÁLIS FÖLDPROGRAM

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a szociális földprogramok megvalósításának támogatására SZOC-FP-13 számú, nyílt pályázati eljárásához kapcsolódó közfoglalkoztatásra **773 fő** foglalkoztatásával megvalósuló programot indított 2013. évben. A Szociális Földprogram célja, hogy hozzájáruljon a **területi hátrányok mérsékléséhez**, a helyi társadalmi és gazdasági viszonyok javításához, az életminőség szintjének emeléséhez, a foglalkoztatás arányainak javításához, valamint egy tervezett termelési és értékesítési rendszer kialakításához. A közfoglalkoztatási program tevékenysége mezőgazdaság, melynek célja, hogy a megtermelt zöldség és gyümölcs, valamint a kisállattenyésztés biztosítsa az önkormányzati intézmények ellátását, illetve a többletermékek esetleges feldolgozását, értékesítését.

A programban **10 megye 43 települése** vett részt. A miniszteri döntés alapján a program megvalósításához szükséges forrás a decentralizált keretből került biztosításra, 2013. évre több mint 213 millió forint.

„SEGÍTŐ KEZEK AZ IDŐSEK OTTHONI BIZTONSÁGÁÉRT ÉRTÉKTEREMTŐ KÖZFOGLALKOZTATÁSSAL ÉS ÖNKÉNTESSÉGGEL”

A Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Képviselő-testülete által létrehozott Segítő Kezek az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft. „Segítő kezek az idősek otthoni biztonságáért értéktérmető közfoglalkoztatással és önkéntességgel” közfoglal-

koztatási pilot program indítását kezdeményezte a 2013. évben 11 megye 30 településének részvételével.

Az emberi erőforrások minisztere hatáskörében miniszteri biztost jelölt ki. A miniszteri biztos feladata az idősek szociális biztonságának erősítése érdekében országos mintaprogram kidolgozása és bevezetése, amely a közfoglalkoztatottak, közösségi szolgálatot végzők és önkéntesek segítségével az idős embereknek nyújt segítséget önálló életvitelük megőrzéséhez.

A program elsődleges célja a hazánkban élő legidősebb idősek, azaz a 80 év feletti lakosság felkeresése, problémáik feltárása. A programban egy olyan jelzőrendszer kialakítását tervezték, amelynek segítségével elérhetőek lesznek a 80 év feletti idős lakosok, továbbá a program elősegíti, hogy az idős emberek az önálló életvitelüket saját otthonukban a lehető leghosszabb ideig tudják fenntartani. Az önmagukat csak részben ellátni tudó idősek körében ez az átfogó szolgáltatás helyettesíteni tudja a szociális alapú idősothonokat.

A programba bevont közfoglalkoztatottak kiválasztása során pszichológusok, a rendőrség, valamint szociális szakemberek segítettek, akik a többkörös személyes elbeszélgetés során választották ki azokat, akik a legmagasabb szinten képesek az idősek felmerülő igényeinek kielégítésére.

A kiválasztott személyek a felkészítésük során részt vettek egészségügyi, szociális, katasztrófa- és tűzvédelmi, valamint rendőrségi alapoktatáson, továbbá a helyi szolgáltató központ vezetője tematikus képzést szervezett a szükségletfelméréshez és az idősek jelentkező igényeihez szükséges közvetlen, gyakorlati tudás megszerzéséhez. A képzésben 377 főből 376 fő vett részt.

A megfelelő képzettséggel rendelkező közfoglalkoztatottak a szükségletfelmérésben és a településeken megvalósuló szolgáltatás-tervezés folyamatában, valamint az idősek ellátásakor felmerülő igények kielégítésében segítik a szociális szolgáltatók munkáját.

A projekt folyamatában közreműködnek továbbá az illetékes gyámhatóság, egészségügyi alapellátást nyújtó szervezetek, katasztrófavédelem/tűzoltóság, rendőrség, valamint a helyi időügyi szervezetek. A program támogatási kerete 416 millió forint volt.

SZOCIÁLIS SZÖVETKEZETEK ALAKÍTÁSA

A Kormány 2009/2012. (XI. 28.) határozata alapján 2012. december 19-én a Belügyminisztérium keretei között **létrejött** az új típusú szociális szövetkezetek működési és jogi támogatási

feltételeinek kialakítását, javítását célzó – elsősorban minisztériumok közötti koordinációs feladatokat ellátó – **Szociális Szövetkezetek Programkoordinációs Iroda** (a továbbiakban: Iroda). Az Iroda **feladata** elsősorban **a szociális szövetkezetek működési és jogi támogatási feltételeinek javítása**, továbbá a közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek megalakításának lehetőségét magukban hordozó **programtervek vizsgálata**, előzetes szűrése, **tájékoztató értekezletek megtartása**.

A kormányhatározat végrehajtása időarányosan megtörtént, az új típusú szociális szövetkezetek gazdasági koncepciójának jóváhagyását követően olyan jogszabályi környezet került kialakításra, amely biztosítja, hogy az önmagukért tenni akaró hátrányos helyzetű állampolgárok, önfoglalkoztatásukhoz fenntartható módon tudjanak szociális szövetkezeteket létrehozni.

A szociális szövetkezetben a személyes közreműködés lehetősége kibővült az ún. „sui generis” jogviszonnyal is, mely a tag-sági jogviszony alapján biztosítja a jövedelemszerzés korábrbitól eltérő, a feladathoz jobban adaptálható módját.

A szociális gazdaság – így a szociális szövetkezetek egy része is – a közfoglalkoztatási rendszer fejlődési fokozata, egyben továbblépési lehetőség a közfoglalkoztatott számára is. A feladatok végrehajtása során alapvető **cél, hogy a leendő szociális szövetkezetek vállalkozásként olyan valódi piaci szereplők legyenek, amelyek a közfoglalkoztatási startmunka mintaprogramok bázisán jönnek létre, és az önkormányzatok részére a mintaprogramokban biztosított eszközöket (infrastruktúrát) haszonkölcsön szerződés alapján átveszik, hasznosítják**. A közfoglalkoztatási támogatásból származó infrastruktúra átadásának lehetőségét a közfoglalkoztatási törvény biztosítja, az átadással kapcsolatos kijelölt állami képviselői feladatok végrehajtását az Iroda munkatársai végzik.

A Belügyminisztérium a 2011. évtől a közfoglalkoztatás támogatásával a kistérségi startmunka mintaprogramokban elsősorban mezőgazdasági termelő tevékenységek beindításához teremtette meg az alapokat, 2013. évben pedig egyedi megoldást jelentett a közfoglalkoztatás rendszeréből történő többlettámogatás is. E támogatás lehetőséget biztosított a szociális szövetkezetek kialakításában elhivatott települési önkormányzatoknak arra, hogy a szociális szövetkezet működéséhez nélkülözhetetlen további beruházások még a közfoglalkoztatási programok ideje alatt megvalósuljanak.

Az Iroda előzetes felmérései alapján **a Belügyminisztérium** az új típusú szociális szövetkezetek jövőbeni működésének elősegítése céljából a 2013. évi kistérségi startmunka mintaprogramokhoz **37 település részére biztosított 320 millió forint összegben kiegészítő támogatást**.

A szociális szövetkezetek gazdasági modellezése során a tevékenység beindításának finanszírozása jelenti az egyik legjelentősebb problémát, így a források felkutatása és biztosítása elsődleges feladat.

A kormányhatározat alapján kiemelt figyelmet kapott a **TÁMOP 2.4.3./D „Szociális gazdaság fejlesztése”** konstrukcióval kapcsolatos koordinációs tevékenység, mivel a megalakuló szociális szövetkezetek kezdeti finanszírozására csak a TÁMOP pályázat nyújtott lehetőséget, amennyiben a kiírás szerint támogatható a tervezett tevékenység. A közfoglalkoztatási támogatások hatékony hasznosulása érdekében pályázati bírálatot végzőkkel (ESZA NKft. és a Humán Erőforrás Programok Irányító Hatóság) egyeztetés történt.

A jelenlegi rendszerek részben diszfunkcionálisak, azaz az önkormányzatok a mintaprogramok mellé rendelt 100%-os állami támogatással szemben nem preferálják a kockázatosabb, nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatást.

A megkezdett feladat ugyanakkor alkalmas arra, hogy végre megalapozza Magyarországon a valódi szociális gazdaság kialakítását. Ebben a folyamatban a szociális szövetkezetek megfelelő alkatot teremtenek a helyben felismert lehetőségek megvalósítására, a helyi közösségek formálására, valamint a vidék népesség megtartó erejének a fokozására.

E mellett az sem elhanyagolható szempont, hogy **a programokban résztvevők számára egy lehetséges kiút születik, ami a hosszú ideje tartó munkanélküli létből kivezet, s a szociális ellátás – közfoglalkoztatás – munkanélküli ellátás, „ördögi köre” felszámolhatóvá válik**.

A 2013. december 31-i adatok szerint 79 településen megalakult a szociális szövetkezet, további 6 esetében pedig folyamatban van a cégbírószági eljárás és további 11 település nyilatkozott a szociális szövetkezet megalakításának szándékáról.

A fentiek alapján 2014. év elején a közfoglalkoztatás bázisán 96 szociális szövetkezet prognosztizálható.

A szociális szövetkezetek alapításának ösztönzésére és az azal kapcsolatos közfoglalkoztatási feladatok végrehajtására vonatkozó koncepció (a közfoglalkoztatási programok hosszú távú fejlesztésére vonatkozó javaslat) elkészült.

A 2013-2014. évi téli átmeneti közfoglalkoztatás

A **Kormány** év elején megfogalmazott **egyik fő célkitűzése volt, hogy közfoglalkoztatás keretében 2013. évben legalább 300 000 főnek kell értelmes, hasznos, lehetőség szerint értéket teremtő munkalehetőséget biztosítani.** A 2013. október 20-i statisztikai adatok szerint a tárgyévi érintett létszám közel 289 ezer fő volt, ami alapján megállapítható, hogy e célkitűzés október hónap végére megvalósult akként, hogy egyidejűleg a közfoglalkoztatás átlagos időtartama is a 2012. évihez képest jelentősen emelkedett.

A Kormány 1507/2013. (VIII. 1.) Kormányhatározatával döntött a közfoglalkoztatással összefüggő egyes kérdésekről, amely szerint elfogadásra került, hogy közfoglalkoztatás keretében 2013. november 1-jétől egészen 2014. április 30-ig 200 000 fő egyidejű foglalkoztatását, ezen belül a **2013. december 1. és 2014. március 31-e közötti időszakban 100 000 fő képzésének kereteit kell biztosítani.**

A Kormányhatározat a nemzetgazdasági és a belügyminiszter feladatául szabta, hogy a közfoglalkoztatást kiegészítő képzési program előkészítése érdekében tervezze meg a képzések lebonyolítását, illetve dolgozza ki a program végrehajtási rendszérét, amely realizálódott.

A létszámok és a hozzá rendelt költségek az alábbiak szerint oszlanak meg

Támogatástípus	Közfoglalkoztatottak		Képzésben résztvevők	
	létszáma (fő)	aránya (%)	létszáma (fő)	aránya (%)
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás (önkormányzati foglalkoztatás)	165 930	82,97%	96 762	94,47%
Országos közfoglalkoztatási programok	31 224	15,61%	5 659	5,53%
Egyéb mintaprogramok	2 846	1,42%	0	0,00%
Összesen:	200 000		102 421	

A **2013-2014. évi téli** átmeneti közfoglalkoztatás biztosítására 2013. évre vonatkozóan a hosszabb időtartamú köz-

foglalkoztatás támogatására **decentralizált keret összege 21 685 millió forint.**

A decentralizált keretből 96 762 fő képzése és a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásba ütemezetten belépő 165 930 fő álláskereső támogatása **valósult meg.** Ezen felül a „Biztonságos adatkezelés, ellenőrzött iratmegsemmisítés”-sel összefüggő programban 1 016 fő közfoglalkoztatása realizálódott.

Az **országos közfoglalkoztatási programokban** a közfoglalkoztatók igényei alapján **31 224 fő** támogatására került sor a téli időszakban az alábbi megyei bontásban:

Megye/Főváros	Létszám (fő)	Támogatás összege (Ft)
		2013. év
Főváros	5 357	787 949 056
Baranya	1 081	200 594 254
Bács-Kiskun	1 711	276 551 231
Békés	1 804	320 827 946
Borsod-Abaúj-Zemplén	3 027	624 664 814
Csongrád	1 964	420 589 100
Fejér	1 552	312 118 115
Győr-Moson-Sopron	1 003	133 915 697
Hajdú-Bihar	1 494	320 449 519
Heves	862	149 960 193
Komárom-Esztergom	637	128 258 533
Nógrád	568	109 875 824
Pest	818	174 157 494
Somogy	426	69 915 191
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3 828	831 218 508
Jász-Nagykun-Szolnok	2 109	400 779 320
Tolna	400	64 971 441
Vas	1 393	163 461 809
Veszprém	862	146 754 210
Zala	328	49 850 304
Összesen	31 224	5 686 862 559

A Kormány a 2013. évben elindult téli átmeneti közfoglalkoztatási program megvalósításához a feltételeket megteremtette,

a Belügyminisztérium a szükséges intézkedéseket, egyeztetéseket időben, ütemezetten végrehajtotta. A források biztosítása megtörtént. A Kormány által kitűzött cél, azaz 200 ezer fő közfoglalkoztatása 2013. november 1-jétől és abból 100 ezer fő képzésbe vonása 2013. december 1-jétől szoros, kötött ütemben, a határidők figyelembevételével megvalósult.

A téli átmeneti közfoglalkoztatás képzési ágába a Nemzeti Munkaügyi Hivatal 2014. január 15-i adatszolgáltatása alapján 92 500 fő került bevonásra. A létszámból 47 398 fő alapkompétencia, 22 896 fő betanító, 21 204 fő OKJ-s, 422 fő kompetenciafejlesztés, 320 fő hatósági, és 260 fő felzárkóztató képzésben vett részt.

A 2014. évi közfoglalkoztatás indítása

A 2014. évi közfoglalkoztatási programok tervezése 2013. június hónapban megkezdődött. A programok tervezésénél figyelembe vettük az elmúlt évek tapasztalatait, a Kormányzat megfogalmazott irányelveit, az elérendő célokat.

A 2014. évi programok indításáig a téli átmeneti közfoglalkoztatás biztosít foglalkoztatási lehetőséget az álláskeresőket jelentős részére.

Különös figyelemmel kezeltük a **kistérségi startmunka mintaprogramok** tervezését, amelyeknél a 2014. évben már határozottan meg kell jelennie a **csökkenő támogatási intenzitásnak**. A 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet 2013. április 1-jétől hatályos rendelkezése szerint a közfoglalkoztatási mintaprogramok lezárását követően a mintaprogramra

épülő további közfoglalkoztatási programok indíthatók, a beruházási és dologi költségek esetében 50-100%-os támogatási intenzitás mellett.

Azon kistérségek települései esetében, ahol az önkormányzatok mintaprogramjai közel kerültek a szociális szövetkezetté váláshoz és ezzel együtt az önfenntartáshoz, lényegesen kevesebb támogatás odaítélése szükséges. Az így megtakarítható források új területek közfoglalkoztatásba vonására, nagyobb létszámú álláskereső bevonására adhatnak lehetőséget. Kiszélesíthetjük a digitalizálással, archiválással kapcsolatos programokat, országos szinten folytathatjuk az iratmegsemmisítéssel kapcsolatos programot, illetve jelentősebb támogatást nyújthatunk a kormánydöntés által kiemelt programok finanszírozására.

A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó informatikai fejlesztések

A Belügyminisztérium, valamint az NFSZ közfoglalkoztatási feladatait támogató informatikai rendszereket a 323/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet alapján a Nemzeti Munkaügyi Hivatal (a továbbiakban: NMH) működteti, és intézkedik a szakrendszerek jogszabályi változásokból, valamint irányító szervei és felhasználói igényekből adódó továbbfejlesztéséről, testre szabásáról is.

A 2013. évben ezen rendszerek működtetésével és fejlesztésével kapcsolatos feladatok a jogszabályi, a Kormány által előírt, illetve a Belügyminisztérium által – amennyiben erre lehetőség adódott, az NMH-val történő egyeztetés alapján – megszabott

határidőre megvalósultak. A legfontosabb megvalósult fejlesztések az érintett rendszerek alapján az alábbiak:

Az NFSZ ügyviteli és hatósági alaptervekenysége körében használt országos kiemelt rendszerei esetén:

- az NFSZ ügyviteli folyamatait, a hatósági szerződések és kötelezettségvállalások készítését, valamint az egyes mintaprogramok eljárásainak iratmintáit az integrált munkaerő-piaci információs rendszer (Integrált Rendszer, IR) folyamatos fejlesztésével;
- a közfoglalkoztatási támogatások pénzügyi utalásait és könyvviteli feladatait, melynek alapjául az IR adatai szolgál-

tak, és amely pénzügyi műveletek eredménye visszaírásra került az IR-be, a Foglalkoztatáspolitikai Pénzügyi Integrált Rendszer (FPIR) révén biztosította az NMH.

A közfoglalkoztatási támogatások felhasználásával kapcsolatos, az IR adatai alapján készíthető statisztikák, lekérdezések, kimutatások és többdimenziós elemzések készítését az Adattárház alkalmazással támogatta az NMH, amely jelenleg több mint 30 adatpiac rendelkezésre állásával, különböző szempontú elemzésekkel segíti most már a belügyminisztériumi munkatársak munkáját is. Ezen felül számos egyéb, eseti típusú lekérdezést is készített az NMH, jellemzően ad-hoc adatkérések, kimutatások és elemzések kiszolgálására.

A fenti fejlesztésekkel és a rendszerek bevezetésével, fenntartásával kapcsolatos feladatokat az NMH intézményi költségvetéséből finanszírozta. További fejlesztési igények megvalósítása érdekében, 2013 decemberében, a forrás biztosításában a Belügyminisztérium is részt vállalt, melyből

- 2014. február végéig megtörtént az önkormányzatok által kötelezően használt Foglalkoztatási és Közfoglalkoztatási Adatbázis módosítása, a Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatást nem folyósító önkormányzatok nyilvántartása és kimutatása érdekében, illetve

- a 2014. első félévében a közfoglalkoztatási projektek tervezési és tényadatainak nyomon követését, ellenőrzését és elemzését megalapozó monitoring rendszer kifejlesztésére és bevezetésére került sor.

A 2013. évi tapasztalatok alapján a 2014. évre vonatkozó elvi elképítések, lehetőségek az alábbiakban foglalhatóak össze:

- 2013. december 1-jétől megnyílt annak jogszabályi lehetősége, hogy a további fejlesztési igények fedezetével kapcsolatos esetleges forrást a Belügyminisztérium biztosíthassa az NMH számára, ezzel lehetőség szerint felgyorsítva az érintett rendszerek fejlesztésének végrehajtását;
- az esetleges manuális adatgyűjtések számának további csökkentése, így minél nagyobb mértékben biztosítva az adatok elektronizált módon történő begyűjtését, elemzését, lekérdezések készítését;
- az interneten keresztül elérhető szolgáltatások szélesítése a közfoglalkoztatási feladatok megvalósításával foglalkozó szervezetek számára;
- a téli közfoglalkoztatási feladatok, valamint az integráltan működő IR-FPIR évről-évre feladatainak első, év végén jelentkező kiugró leterheltségének rugalmasabb kezelése a működést kiszolgáló infrastruktúra által.

A közfoglalkoztatás rendszere, főbb területei

A közfoglalkoztatás rendszere 2011. január 1-jétől megváltozott. Megszűnt a közhasznú munkavégzés, a közcélú munka, valamint a közmunka programok. Helyükbe a közfoglalkoztatás egyseges rendszere lépett, mely a Nemzetgazdasági Minisztérium irányítása alatt kezdte meg „pályafutását”, s végül 2011 júliusától a Belügyminisztérium felügyelete alatt bontakozott ki a jelenleg látható szerteágazó, összetett rendszerré.

A közfoglalkoztatási programok igen széles spektrumban kínálnak alternatívát a törvény adta lehetőséggel élni kívánó közfoglalkoztatottak részére. A közfoglalkoztatás rendszere napjainkig egy igen széles körben megvalósuló átmeneti foglalkoztatási lehetőséget nyújt az álláskeresőik tömegei számára.

Az állam munkalehetőséget biztosít azok számára, akik a munkaerőpiacon egészségi állapotuk, képzetlenségük, életko-

ruk, vagy bármely más okból hátrányban vannak, és ezért az önálló álláskeresőik eredménytelen.

A közfoglalkoztatás több célcsoport számára, az ország minden területén, a szezonáltságot is figyelembe véve teszi lehetővé a munkavégzést. A közfoglalkoztatással megvalósuló tevékenység értéket teremt, hasznos mind az egyén, mind a társadalom számára.

A közfoglalkoztatási jogviszony egy új, speciális jogviszony, munkaviszony. Alapvetően a Munka Törvénykönyve rendelkezései vonatkoznak a közfoglalkoztatottakra is, bizonyos eltérésekkel.

Közfoglalkoztatott lehet, aki a Munka Törvénykönyve rendelkezései alapján munkaviszonyt létesíthet és a munkügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső, vagy rehabilitációs ellátásban részesül.

A közfoglalkoztatási támogatások a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás önkormányzati kereteiből kiindulva, az orszá-

gos szintű programokon keresztül, a speciális, értékteremtő, hosszú távú eredménnyel kecsegtető mintaprogramokig terjednek. A programok minél magasabb szintű értéket teremtenek, minél hasznosabb, a köz javára, minél inkább kamatoztatható célokat valósítanak meg, annál magasabb költségvonzattal rendelkeznek. Ezeket a nagy költségigényű, sok esetben beruházásokkal összefüggő programokat mintaprogramként, vagyis 100%-os támogatás mellett indítjuk.

A támogatások mellett kiemelt figyelmet fordítunk a bevont álláskeresők képzésbe vonására, ezáltal munkaerő-piaci helyzetük javítására, valamint a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedési esélyeik növelésére.

A KÖZFoglalkoztatás Rendszerének Alapvető Támogatási Típusai

Hagyományos önkormányzati közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatási támogatások egyik legjellemzőbb típusa, a döntően önkormányzati közfoglalkoztatásban megvalósuló programok. A közfoglalkoztatás e típusában a hangsúly a hosszabb időtartamú, napi 8 órás közfoglalkoztatásra helyeződik, rövid időtartamú, napi 4 órás közfoglalkoztatást a 2012. és 2013. évben nem támogattunk.

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási támogatásból finanszírozhatóak az alábbi értékteremtő tevékenységek:

- növényi alapanyagok feldolgozása, hasznosítása;
- intézményi karbantartási feladatok (amennyiben e tevékenységek az önkormányzat vagy intézményeihez közvetlenül kapcsolódnak);
- természeti és lakókörnyezet védelme, tisztán tartása, turisztikai látványosságok felújítása, karbantartása;

Ezen felül megvalósíthatók a támogatás keretén belül a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó adminisztratív feladatok, továbbá az intézmények közötti iratanyagok kézbesítésére, vis major helyzetek kezelésére, belvív-védekezési, hó eltakarítási, valamint síkosítás-mentesítési munkálatokra tervezett közfoglalkoztatás is.

Országos közfoglalkoztatási programok támogatása

Országos hatáskörű szervek, több megyét érintő ún. országos közfoglalkoztatási programokat indíthatnak. A programokban nagy létszámú munkaerő alkalmazása történik, melynek során

kiemelt területeken valósulnak meg, többek között olyan, a köz érdekeit szolgáló projektek, melyek javítják az ország környezeti értékeit, infrastrukturális hálózatát, segítenek a belvív és árvíz elleni védekezésben.

Országos Vízügyi Főigazgatóság – országos közfoglalkoztatási program

Országos közfoglalkoztatási programok támogatása esetében a közfoglalkoztatás legfeljebb 12 hónap időtartamra a bérköltségek 100%-ában támogatható, valamint a bérköltség támogatás 20%-a erejéig támogathatók a foglalkoztatáshoz kapcsolódó közvetlen költségek, illetve legalább 100 fő foglalkoztatása esetén a bérköltség támogatás 3%-a erejéig a szervezési költségek.

A **belvív-védekezés keretében** a csatornatisztítási munkálatokban a 2012. évben átlagosan 5 877 fő vett részt. A belvízmentesítésben és vízpótlásban, mezőgazdasági vízszolgáltatásban is érintett 230 db, összesen 3 159 km hosszú kettősműködésű csatornahálózatból 118 db csatornán végeztek közfoglalkoztatás keretében fenntartási munkát. 1 578 km hosszban 870 hektáron történt cserje- és növényzetirtás, 3 154 hektáron kaszálás. Összesen 933 db műtárgy karbantartását végezték el, 18 167 m³ iszapot kézi munkával emeltek ki.

Országos Vízügyi Főigazgatóság – országos közfoglalkoztatási program

A közfoglalkoztatottak által elvégzett munka tette lehetővé, hogy 2012. év csapadékhányos időszakában mindenhol eljuttott az öntözővíz, sehol sem kellett vízkorlátozást elrendelni.

Az 5 492 km hosszú belvízcsatorna hálózat 2 318 km-én törént cserje- és növényzetirtás, valamint a kisebb szelvényű csatornáknál kézi iszapoltás. A munkák során 2 459 hektáron végeztek cserje- és növényzetirtást, 6 282 hektáron kaszálást, 2 256 db műtárgyat iszapoltattak és 42 663 m³ iszapot távolítottak el a csatornákból. Az elvégzett munkáknak köszönhetően sokkal kedvezőbb feltételekkel lehetett a rendkívül csapadékos 2013. év belvízvédekezését indítani, illetve folytatni.

PARLAGFŰ-MENTESÍTÉS

Magyarország jelenleg Európa parlagfűvel leginkább fertőzött országa, és a becslések szerint hazánkban már minden ötödik ember parlagfűvel összefüggésbe hozott allergiás, illetve asztmás megbetegedésben szenved. A parlagfű térhódításával, illetve az egyre növekvő légtéri pollenkoncentrációs értékekkel párhuzamosan a betegszám is évről-évre növekszik. A pollenallergiások és asztmával küszködők számának növekedésével a parlagfű-allergia néhány évtized alatt hazánk népbetegségévé vált.

A Vidékfejlesztési Minisztérium által becsült adatok alapján az állami és önkormányzati tulajdonú parlagfű-fertőzött terület aránya 8%, a magántulajdonban levő területek parlagfű-fertő-

zött aránya 92%. A helyzet tartós megoldása érdekében a Kormány hosszú távú célként a parlagfű drasztikus visszaszorítását tűzte ki céljául.

ORSZÁGOS KÖZFOGLALKOZTATÁSI PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÓI

- költségvetési szervek,
- az állami tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam által létrehozott gazdálkodó szervezetek (pl.: Állami Autópálya Kezelő Zrt., Magyar Közös Nonprofit Zrt., nemzeti parkok stb.),
- vízügyi igazgatóságok,
- vízgazdálkodási társulatok,
- erdőgazdálkodók, ideértve a magán-erdőgazdálkodókat is,
- a vasúti pályahálózat-működtető szervezet a vasúti pálya és környezete tisztántartásával, a kapcsolódó területek növényzetének karbantartásával, továbbá a vasúti üzemi létesítmények fenntartója az üzemi létesítmény állagmegóvásával kapcsolatos feladatai ellátásában,
- rendészeti szervek, Magyar Honvédség és katasztrófavédelmi szervek.

Az országos közfoglalkoztatási programban résztvevők képzési költségét a TÁMOP 2.1.6 „Újra tanulok” program forrásából finanszíroztuk.

KISTÉRSÉGI STARTMUNKÁK MINTAPROGRAMOK

A közfoglalkoztatási programok, illetve a közfoglalkoztatási támogatások egyik „zászlóshajója” a hátrányos helyzetű kistérségek, valamint a hátrányos helyzetű települések mintaprogramja. A kistérségi mintaprogramok projektjei nyújtják a legjobb példát az önellátó, önfenntartó települések működésére. A mintaprogramokon belül kiemelkedőek a mezőgazdasági projektek, melyek sikeres megvalósítását érzékeltetik azok a visszajelzések, amelyek szerint szociális boltokat hoztak létre, vagy ilyen intézmény létrehozását tervezi több települési önkormányzat.

A programok során a rendszeres munkavégzés, a biztos jövedelem, jó irányban változtatta meg az emberek, családok mindennapjait. Olyan nagyfokú, a közösség életét pozitív módon befolyásoló programok valósulhattak meg, amelyek alapvetően

Állattartási program, Tiszatenyő

járolhatnak hozzá közép- és hosszútávon az elmaradottabb térségek gazdasági fellendüléséhez, a hátrányos helyzetű települések felzárkóztatásához.

A kistérségi startmunka mintaprogramok szervezésénél a Belügyminisztérium szorgalmazza a helyi önkormányzatok közötti együttműködést a hatékony eszközhasználat megvalósítása érdekében (pl. a bio- és megújuló energiafelhasználási programok esetében egy település gesztorságával több település közösen használ egy faapríték készítő gépet).

Kiemelten támogatott, hogy a települési önkormányzat közfoglalkoztatási programjának előkészítése, illetőleg megvalósítása során együttműködjön a kisebbségi önkormányzattal, a területén működő civil szervezetekkel, valamint az illetékes munkaügyi kirendeltséggel.

Az együttműködés elősegítheti a program célzott, hatékony megvalósítását, „jó gyakorlatok” születését és elterjedését, illetőleg hozzájárulhat ahhoz, hogy a roma lakosság megfelelő arányban váljon résztvevőjévé a közfoglalkoztatási programoknak.

A 2012. évben a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet 2. sz. mellékletében felsorolt 94 hátrányos helyzetű kistérségben, a Gyöngyösi kistérség 5 kiemelt településén, valamint 3 (Devecseri, Téli, Pécsi) egyedi döntés alapján kiválasztott hátrányos helyzetű kistérségben indult el közfoglalkoztatási mintaprogram.

A kistérségi startmunka mintaprogramokban tervezett tevékenységek az alábbi nyolc pillér mentén történtek:

- mezőgazdasági projekt,
- belvíz-elvezetés,
- mezőgazdasági utak rendbetétele,
- bio- és megújuló energiafelhasználás,
- közúthálózat javítása a települések belterületén,
- illegális hulladéklerakó helyek felszámolása,
- téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás, valamint
- helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás.

Zöldségtermesztés, Berekfürdő

A kistérségi mintaprogramokban résztvevők körében kiemelten kezelendő a mezőgazdasági projektben résztvevő közfoglalkoztatottak képzése, amelyeknek forrását a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) 2.1.6. „Újra tanuló” program biztosítja. A képzést a Türr István Képző és Kutató Intézet valósítja meg.

A mintaprogramokban megvalósított tevékenységek

MEZŐGAZDASÁGI PROJEKTEK

A magyar vidéki lakosság jelentős része a rendszerváltást követően munkahelyének végleges elvesztését élte meg a termelőszövetkezetek felbomlásával. A korábban jelentős létszámot foglalkoztató mezőgazdasági termelési és az erre épülő feldolgozóipari ágazatok radikális leépülése jelentős változásokat hozott a vidék társadalmi, szociális és foglalkoztatási helyzetében is. Míg a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 1990-ben a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat ágazatban 693 ezer fő dolgozott, addig ez 2011-ben mindössze 185 ezer főt tett ki.

A mezőgazdaságnak az élelmiszertermelésen kívül jelentős

Paprikatermesztés, Abaújszántó

szerepe van a vidék foglalkoztatási szintjének növelésében is, nem véletlen tehát, hogy a mezőgazdasági projektek kiemelt szerepet kapnak a közfoglalkoztatásban is. A munkavállalás szempontjából hátrányos és leghátrányosabb helyzetű, általában alacsony iskolai végzettségű emberek számára olyan megoldást kell kínálni, amely hosszú távon biztosítja megélhetésüket, és segíti visszalépésüket az elsődleges munkaerőpiacra. Ennek megvalósítását célozza a képzéssel egybekötött mezőgazdasági program.

Az önkormányzatok a programot saját tulajdonú, illetve a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet által tartós használatba adott területeken folytatják. A földterületek művelése nem csupán

mezőgazdasági termékek előállítását eredményezi, hanem csökkenti a parlagfűvel veszélyeztetett területek nagyságát, hozzájárul a rendezett településkép kialakulásához és segíti a külterületek megközelíthetőségét is.

Tartósítás és tésztakészítés Mezősason

A mezőgazdasági programok esetében fontos cél, hogy a teljes termelés egy körfolyamatba rendezhető legyen, azaz például a helyben megtermelt takarmány szolgálja ki az állatállományt, az állati eredetű termékek feldolgozása a településen, mikrorégióban történjen és a félkész- vagy késztermékeket a helyi közétkeztetésben használják fel.

A közfoglalkoztatásban résztvevők közvetett módon élvezhetik a helyben megtermelt javak előnyét (pl.: gyermekük helyi, egészséges alapanyagokból készült ételt fogyaszt az óvodai vagy iskolai menzán, étkeztetéséhez nem kell hozzájárulást fizetni, stb.).

A megtermelt felesleget – ahol a feltételek adottak – szociális bolthálózat útján értékesítik bárki számára elérhető módon, így közvetve azok is hozzájuthatnak a termékekhez megfizethető áron, akik az előállításban részt vettek. Vannak olyan települések is, ahol a termékfelesleget nem értékesítik, hanem egyfajta ösztönző célzattal, természetbeni, illetve szociális juttatásként szétosztják a közfoglalkoztatottak, rászorulóik között.

Számos példát hallhatunk arra, hogy a rendszeres munkavégzés, a biztos jövedelem jó irányban változtatta meg az emberek, családok mindennapjait. Több család, aki korábban nem

foglalkozott növénytermesztéssel, most elkezdte korábban paragon heverő saját kertje megművelését is, hiszen a közfoglalkoztatásban gyakorlatot, tapasztalatot szerzett és láthatta kétkezi munkájának eredményét.

A mezőgazdasági programokhoz kötelező képzés kapcsolódik. A képzés célja, hogy a növénytermesztési, tartósítási és az állattartási ismeretek elsajátításával képessé váljanak önellátás céljából háztáji gazdálkodás folytatására, illetve a későbbiekben mezőgazdasági célú szociális szervezetekben dolgozhassanak.

A program keretében az alábbi képzések voltak választhatók:

- háztáji állattartás (1 éves képzési idővel),
- háztáji növénytermesztés és tartósítás (1,5 éves képzési idővel) és
- háztáji növénytermesztés és állattartás (2 éves képzési idővel).

A Belügyminisztérium a 2012. évtől a közfoglalkoztatás támogatásával a kistérségi mintaprogramokban olyan termelői tevékenységek beindításához teremtette meg az alapokat, amelyek elvezethetnek egy önfenntartó rendszer kialakításához. A tervek szerint a mezőgazdasági mintaprogramokban a saját bevétel növekedése mellett arányosan csökkenő állami támogatásban részesülnek majd a közfoglalkoztatottak.

A beruházási és dologi költségek és kiadások támogatásával az önkormányzatok nagy értékű gépeket, berendezéseket vásárolhattak meg, amelyek a program befejezését követően is a tulajdonukban maradtak. Ez alapul szolgál arra is, hogy szociális szervezetként alakulva a közfoglalkoztatás során használt ingó tárgyi eszközöket ingyen használatba vehessék.

A közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szervezetek kialakítása

Az Európai Unióban a szociális szervezetek több évtizedes múltra tekintenek vissza. A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a szervezetek – szociális szervezetek – a foglalkoztatáspolitikai, a regionális, a vidékfejlesztési, az agrár-, a környezetvédelmi politika keretei között felmerülő problémák megoldásának, illetve a kiegyensúlyozásának egyik eszközét jelenthetik.

Hazánkban – részben az unióhoz való csatlakozás követelményeinek teljesítése, másrészt makrogazdasági kényszerek miatt – egyre nagyobb teret kap a hátrányos helyzetű állampolgárok esélyegyenlőségének, foglalkoztathatóságának és integ-

rációjának kérdése. Jelenleg a közfoglalkoztatás, mint átmeneti foglalkoztatást bővítő munkalehetőség prioritást élvez, ezen belül is az állam az értékteremtő kistérségi startmunka mintaprogramok megvalósítását ösztönzi. A közfoglalkoztatásból kikerülők számára a nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedés egyik legfontosabb terepe lehet a szociális szervezetek.

A szociális szervezetek iránti érdeklődés jelentős, ugyanakkor az is látható, hogy a szociális szervezet megalapításához és működésének elindításához jelentős szakmai és pénzügyi segítségre van szükség. Ezt a tényt igazolja, hogy az „önszerveződés” valójában állami ösztönzésre indul csak el.

A Kormány a szervezeti törvény módosításával párhuzamosan a szociális szervezetekkel összefüggésben módosította a közfoglalkoztatási törvényt is, melynek célja, hogy a közfoglalkoztatásból kikerülőket ösztönözze szociális szervezetek létrehozására.

Az első új típusú – az önkormányzatok tagságával megalakuló – szociális szervezetek várhatóan a közfoglalkoztatási programok alapjain, azok továbbfejlesztése révén jönnek létre.

Hazánkban szociális szervezet legalább hét alapító tag részlegi jegyzésének kötelezettségével hozható létre, a természetes személy tagjain kívül, helyi vagy nemzetiségi önkormányzat, illetve ezek jogi személyiségű társulása is lehet alapító tagja. Ez a törvényi szabályozás lehetőséget biztosít a települési önkormányzatoknak a szociális szervezetben történő aktív szerepvállalásra, amely további, helyi gazdaságfejlesztési folyamatokat generálhat.

Cél, hogy ezek a szervezetek a helyi adottságokra, erőforrásaikra és az önszerveződés erejére építve hosszú távon működőképesek legyenek, így biztosítva a továbblépést – az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedést – elsősorban a közfoglalkoztatási programokban foglalkoztatottak számára.

A szociális szervezetek alapítása jellemzően az értékteremtő kistérségi startmunka mintaprogramok programelemei esetében tervezhető, mivel a közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szervezet alapítása kizárólag a termelő jellegű tevékenységet folytató programelemekből (jellemzően mezőgazdaság, iparikk-termelő, savanyító, feldolgozó, brikettáló üzem stb.) hozható létre.

A szociális szervezetek kezdeti működését megalapozza a közfoglalkoztatás keretében beszerzett eszközök, földterület, állatállomány és a képzéssel megszerzett elméleti és gyakorlati tudás.

Tekintettel arra, hogy a szociális szervezet sikere nem mérhető kizárólag a gazdasági teljesítmény alapján, mivel ezek – a

gazdasági produktum mellett – nagyon jelentős társadalmi integrációs, illetve értéktéremtő, értékközvetítő és értékmegőrző funkciót is betöltenek, ezért az önkormányzati vezetők részéről szemléletbeli váltásra is szükség van.

Megtörtént a szociális szövetkezetté alakítható startmunka mintaprogramok gazdasági szempontból való átvizsgálása, majd kiválasztásra kerültek azok az önkormányzatok, melyek programjai a legnagyobb valószínűséggel hordozzák a szociális szövetkezetté történő sikeres átalakulás lehetőségét.

Az előzetes elemzéseket követően több települési önkormányzat felelt meg azoknak a feltételeknek, amelyek alapján vélelmezhető, hogy a közfoglalkoztatási programok értéktéremtő tevékenységét szociális szövetkezeti formában kívánja folytatni.

A Kormány a szociális szövetkezetek működéséhez szükséges jogi- és támogatási környezet megteremtésével biztosítja, hogy a közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek aktív részesei lehessenek a gazdaság fejlesztésének.

BELVÍZ-ELVEZETÉSI PROGRAMOK

A vizek kártételei elleni harc egyidős szinte az emberiséggel. Már a kezdeti, ókori civilizációknál is megtaláljuk a vízszabályozásra – a keletkező és meglévő vizek kormányzására és visszatartására, a földművelés és állattenyésztés, vagyis az élet alapvető feltételeinek biztosítására – utaló nyomait.

Ezen veszélyek alapvetően két módon jelennek meg. Egyik a belvíz, amely esővízből és hóléból, a felszínre emelkedő talajvízből és az árvízvédelmi töltések alatt átszivárgó vízből származó felszíni víz, valamint az árvíz, amely a folyó vízmennyiségének olyan mértékű felszaporodása, hogy az a rendes mederből kilép.

Az egyre szélsőséesebb és kiszámíthatatlan időjárás következtében hirtelen vagy tartós esőzések miatt egyre fokozódik a bel- és árvízveszély. A települések főgyűjtő csapadékvíz-elvezető csatorna hálózatát évente takarítják, az árokfelületek fűnyírása is megvalósul ugyan, de a rendszer szakszerű és teljes rendbetétele, az átereszek, gyűjtőpontok szükség szerinti javítása elengedhetetlen.

A belvíz-elvezetési programok célja a településeket és a mezőgazdasági területeket fenyegető belvizek kialakulásának megelőzése, a belvíz elvezető árkok rendszeres karbantartása, kialakítása.

A program megvalósításával növekszik a települések környezetbiztonsága, javul a környezet állapota, csökken az ár-, bel-

víz- és helyi vízkár veszélyeztetettség, biztosítottá válik felszíni vizeink minőségének megőrzése, a további környezeti káresemények megelőzése.

Komló, belterületi csapadékvíz-elvezetés

MEZŐGAZDASÁGI UTAK RENDBETÉTELE

Magyarországon az országos közúthálózat fenntartását a magyar állam végzi. Ehhez kapcsolódnak még a helyi közutak is, amelyek fenntartásáról az önkormányzatok gondoskodnak. Az önkormányzatok a rendszerváltozást követően megöröklték a korábban jellemzően a termelő szövetkezetek tulajdonában álló külterületi utakat is. Ezzel együtt a szűkösebb anyagi források mellett egy igen kiterjedt úthálózatról kell gondoskodniuk.

Az utak jelentős része korábban és most is a mezőgazdasági termelést szolgálta, de a szomszédos településeket összekötő földutakat a lakosság is gyakran használja. A megfelelő fenntartás hiánya következtében a mezőgazdasági utak állaga az utóbbi években jelentősen leromlott.

A program a természetbe illő, környezetbarát, helyi alapanyagok felhasználásával külterületi mezőgazdasági utak felújítását, szélesítését, valamint egyes kapcsolódó csapadékvíz elvezető árkok, átereszek, padkák, rézsűk, felújítását célozza.

A mezőgazdasági utak rendbetételét célzó közfoglalkoztatási programok segítséget nyújthatnak abban, hogy ezek az utak betölthessék korábbi rendeltetésüket: elősegítsék a mezőgazdasági telepek, majorok közötti hálózatba történő bekötését, olcsóbbá, gazdaságosabbá tegyék az agrártermelők szállítási feladatait, javítsák a szállított termények minőségét és nem utolsósorban lakossági közlekedést is.

Mezőgazdasági út karbantartása, Márianosztra

BIO- ÉS MEGÚJULÓ ENERGIAFELHASZNÁLÁS

Az éghajlatváltozás és levegőszennyezés problémájának kezelése, a fenntartható fejlődés alapjainak megteremtése érdekében az Európai Unió célul tűzte ki, hogy 2020-ra energiaszükségletének 20%-át megújuló forrásokból fedezze és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását legalább 20%-kal csökkentse. A szél-, a nap-, a víz-, a geotermikus- és a biomassza energia nagyobb arányú felhasználása csökkenti az energiainport függőséget és ösztönzőleg hathat az innovációra és a foglalkoztatásra.

Felújított kémény Szentkirályon

Apríték alapanyag begyűjtése, Szentkirály

Az uniós célok eléréséhez a tagállamoknak nemzeti cselekvési terveket kellett kidolgozniuk. Magyarország a 2010. év decemberében benyújtott Megújuló Energiahasznosítási Cselekvési Terv alapján a megújuló energiaforrásból előállított energia részarányát 2020-ra 14,65%-ra kívánja növelni.

Hazánk adottságai kiváló lehetőséget nyújtanak az energetikai célú biomassza termeléséhez, valamint a mező- és erdőgazdasági melléktermékek és egyéb szilárd hulladékok – szántóföldi melléktermékek, gyümölcsösökben és szőlőkben képződő nyesedékek – is nagy mennyiségben állnak rendelkezésre.

A kistérségi startmunka mintaprogramok különböző – mezőgazdasági, belvív-elvezetési, mezőgazdasági földút-karbantartási – programelemeiben végzett munkák során pontosan ezek a „tüzelőanyagok” jelentkeznek melléktermékként. Ez szolgált a bio- és megújuló energiafelhasználási program ötletének alapjául.

Új kazánház Tiszaugon

A közfoglalkoztatók a program keretében energianövényeket telepítettek, közösségi létesítmények – például hivatali épületek, iskolák és óvodák – gázüzemű fűtési rendszerét alakították át biomassza tüzelésű kazánok segítségével.

A programnak nagy lendületet adott, amikor a Belügyminisztérium 2011 novemberében mintaprogram keretében külön támogatást nyújtott önkormányzati tulajdonú intézmények fűtési rendszerének korszerűsítésére, és ennek keretében biomassza kazánok beszerzésére.

Új kazánház Tiszaugon

A „kazánprogram” eredményeként 13 megye 80 településén 116 kazánt és 26 aprítógépet helyeztek üzembe, továbbá 82 tüzelőanyag tárolására alkalmas helyiséget alakítottak ki. A beruházás 434,1 millió Ft-ból, 100%-os állami támogatással valósult meg és 388 fő részére biztosított közfoglalkoztatás keretében munkát.

A program iránt már 2011-ben nagy érdeklődés mutatkozott, a kedvezményezett önkormányzatok visszajelzése szerint ugyanis a környezettudatos fűtési technológiára való áttérés jótékony hatást gyakorol a települések gazdálkodására. A Belügyminisztérium mindezt figyelembe véve 2012-ben ismét a program meghirdetése mellett döntött.

Aprítékoló-gép, Ete

A 2012. évi kazánprogramhoz újra számos település csatlakozott. A támogatás fedezte a biomassza üzemelésű kazán üzembe helyezésének költségét, ami tartalmazta a szükséges tervek, hatósági engedélyek elkészítésének díját, a legfeljebb 100 kW teljesítményű kazán, a faapríték előállításához szükséges aprító gép beszerzését, a fűtőanyag tárolásához megfelelő tároló hely kialakítását, valamint a programhoz kapcsolódó közfoglalkoztatás költségét is.

A települési önkormányzatok közötti együttműködés ösztönzése, az eszközök megfelelő kihasználtsága érdekében a tüzelőanyag aprításához szükséges gépeket 3-4 településnek közösen kell használnia. A program 1019 kazán megvásárlására adott lehetőséget és 1 373 közfoglalkoztatott számára biztosított egy éves időtartamú munkát.

Kiváltásra kerülő gázkazánok a madarasi általános iskolában

Kiváltásra kerülő gázkazánok a madarasi általános iskolában

Kiváltásra kerülő gázkazánok a madarasi polgármesteri hivatalban

Elkészült kazánház, Madaras

A bio- és megújuló energiafelhasználási, illetve kazánprogram eredményessége és társadalmi hasznossága több szempontból is kiemelkedő. A program nagymértékű megtakarítást eredményez az érintett önkormányzatok költségvetésében, munkalehetőséget biztosít, a megújuló energiaforrás-felhasználás és a széndioxid kibocsátás csökkentése révén hozzájárul a környezeti fenntarthatóság megvalósulásához. A program a települések lakosai előtt az energiatudatos működés kézzelfogható példaként jelenik meg. A biomassza tüzelés elterjedése emellett ösztönzőjévé válhat a hazai kazángyártásnak.

BELTERÜLETI KÖZÚTHÁLÓZAT JAVÍTÁSA

Az ország útállománya közutakra és magánutakra oszlik. A közutak állami tulajdonú országos közutak és önkormányzati tulajdonú helyi közutak.

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. adatai alapján a magyarországi belterületi mellékutak hossza meghaladja az 53 000 kilométert, a kerékpárutak hossza a közel 2 200 kilométert, a gyalogutak és járdák pedig több mint 50 000 kilométert tesznek ki.

Belterületi közút aszfalt burkolattal való ellátása, Novajidrány

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló jogszabály a településüzemeltetési feladatok között meghatározza egyebek mellett a helyi közutak és tartozékainak kialakítását és fenntartását. A közúthálózat javításához kapcsolódó projekt célja az önkormányzati kezelésű úthálózat karbantartása, javítása, kör-

nyezetének rendbetétele, ezáltal a baleseti veszélyek csökkentése, valamint kerékpárutak építése, amely hasznos a település számára, értéket teremt, valamint igazodik a helyi közlekedési igényekhez is.

Belterületi közúthálózat javítása, útpadkázási munka Tómpán

A program során az önkormányzatok elvégezték a tulajdonukban lévő belterületi utak aszfaltozását, kátyúzását, ezzel együtt a közutak padkáinak megerősítésére is sor került. Ezáltal az érintett útszakaszokon történő közlekedés biztonságosabbá vált és javult annak minősége is.

Több településen járdaépítésre is sor került a programban, amelynek célja a már meglévő járdák karbantartása, javítása, valamint kerékpáros közlekedésre is alkalmasak új járdák létesítése. A munkálatok elvégzése régi vágya volt a települések lakóinak, mert például az elmúlt évek alatt több idős embert ért baleset a rossz állapotú járdák miatt.

ILLEGÁLIS HULLADÉKLERAKÓ-HELYEK FELSZÁMOLÁSA

Magyarországon sokunk találkozhatott már – akár közvetlen környezetében is – illegálisan lerakott kommunális, építési, rosszabb esetben ipari hulladékkal. Hazánkban mintegy 100 millió tonna szilárd hulladék képződik évente, a hulladékszállítás és megsemmisítés díjának emelkedése miatt az illegális hulladéklerakás problémája jelentős mértéket öltött.

Bár az illegálisan lerakott szemét mennyiségét nehéz megbecsülni, tennivaló azonban bőven akad e téren. Egyes becslések 15 ezer tonnára becsülik az illegálisan lerakott hulladékot

Magyarországon, míg mások szerint legalább hatvanezer köbméternyi szemét hever az útszéleken, az erdei, a mezőgazdasági utak mentén szórványosan, vagy egyes helyeken koncentráltan kialakult illegális hulladéklerakó helyeken.

Az illegálisan lerakott hulladék szennyezi a vízforrásokat, a talajt, a levegőt, így a lakosságot széles körben érinti, károsító hatását a lerakóhelyek felszámolása nélkül hosszú időn át kifejtheti. Az egyes hulladékok veszélyes alkotórészei beépülhetnek az állati és növényi szervezetekbe és a táplálékláncon keresztül az emberi szervezetet is károsíthatják. További veszélyforrást jelenthetnek az illegálisan lerakott szerves hulladékok, amelyek fertőző betegségeket is okozhatnak.

Illegális hulladéklerakó-hely felszámolása Barcsen

A közterület tisztán tartása a hulladékgazdálkodásról szóló jogszabály szerint önkormányzati feladat, a természeti és lakó-környezetünk szépítése és jó állapotának fenntartása ugyanakkor minden állampolgár feladata és érdeke.

Az illegális hulladéklerakó-helyek felszámolásának célja a közterületeken található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolása, megszüntetése, a hulladékelhagyó magatartás jelenségének megváltoztatása.

TÉLI ÉS EGYÉB ÉRTÉKTEREMTŐ KÖZFoglalkoztatás

A téli időszakban a munkaerőpiacon rosszabbak az elhelyezkedési esélyek, szűkülnek az alkalmi munka lehetőségek, meg-növekednek a kiadások, így nehezebb a megélhetés a munkanélküliek és családjaik számára. A program határozott idejű munkalehetőséget teremt a közfoglalkoztatottak részére úgy, hogy értékteremtő munkájukat helyi önkormányzati, vagy kistérségi célok érdekében végezzék.

Az önkormányzatok örömmel fogadták a téli közfoglalkoztatás támogatásának lehetőségét, tekintve, hogy jó néhány településen kizárólag ez a munkalehetőség biztosítja a lakosság számára a téli időszakban történő foglalkoztatás és jövedelem-szerzés lehetőségét.

A program keretein belül elsősorban a közlekedési utak, járdák tisztántartását és síkosság-mentesítést, a hó eltakarítását, az intézmények környékének rendezését, takarítását, az önkormányzati intézmények téli karbantartási munkálatait végzik. A közfoglalkoztatottak részt vesznek még szociális jellegű munkakörökben történő foglalkoztatásban, ahol időős, beteg, ápolásra szoruló gondozásában segítenek.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy ez a foglalkoztatás segíti a legszükségesebb önkormányzati feladatok ellátását, valamint az álláskereső és családtagjaik megélhetését a téli átmeneti időszakban. Ugyanakkor az értékteremtő programelem lehetőséget teremt a hagyományostól eltérő, a közösség javát szolgáló tevékenységek végzésére is.

Több településen a községi konyha részére száraztésztát állítanak elő, így mindig friss, házi jellegű tészta kerül a közétkeztetésbe. A közfoglalkoztatottak a községi konyhától átvett alapanyagokból tízórára, illetve uzsonnára igény szerint friss süteményeket sütnek, de itt kerülnek tartósításra a mezőgazdasági projektben megtermelt zöldségek, gyümölcsök is. A szokásos

tevékenységek mellé sok új dolgot be tudtak hozni az önkormányzatok, így például a kertépítést, a gyógynövény ismeretet és feldolgozást, a lekvár főzést. A programok révén rengeteg ízletes, jó minőségű ételmszer kerül a helyi konyhára, többségében a gyermekek asztalára.

Közterületi jelzőtáblák készítése, Tiszafüred

Sok településen valósítanak meg kreatív programokat. Települési útbaigazító táblák, információs útmutatók készültek a program keretében. A kézműves foglalkoztató indításával a településvezetők meg tudták valósítani a családbarát munkahely kialakításának feltételeit. Volt olyan műhely, melynek kialakításával mentettek meg tájház jellegű épületet az enyészettől, amely alkalmassá vált arra, hogy a kézműves életet befogadja. Ezeket, és a hasonló jellegű épületeket az önkormányzatok a kézműves mesterségek, azon belül a fazekasságot, kerámiakészítést bemutató tájjellegű műhelyként hosszú távon is hasznosíthatják.

Van olyan település, ahol közfoglalkoztatott cigányember irányításával zajlott a kosárfonás-oktatás, melynek eredményeként minden ház elé kikerülhetett egy nagyméretű füles kosár, ami virágokkal teleültetve teljesen megváltoztatta az utcaképet.

Egy másik településen a téli értékteremtő projektben szakmunkásokat (asztalos, ács, kőműves, hegesztő, gépkarbantartó-lakatos, festő, villanyszerelő) foglalkoztattak a meglévő géppark karbantartására, valamint az önkormányzati ingatlanok felújítási

munkálatainak elvégzésére. A helyi óvoda udvarán uniós előírásoknak megfelelő udvari játékokat építettek be, ütésálló burkolatot készítettek. A megnövekedett gyermeklétszám miatt új csoportszobát alakítottak ki, megszüntetve ezzel a zsúfoltságot. Az intézmények bútorainak felújítása, közterületre kihelyezhető virágtartók készítése is a szakmunkások feladata volt.

Az értékteremtő közfoglalkoztatási programok megteremtik a lehetőséget az önállósodásra, amely néhány év múltán több helyi lakosnak ad állandó munkát a településen.

HELYI SAJÁTÓSSÁGOKRA ÉPÜLŐ PROGRAMOK

A mintaprogramok főbb tevékenységi területei 2013. évben kiegészültek a helyi sajátosságokra épülő programelemmel. A program célja a helyi kulturális hagyományok megőrzése, turisztikai, idegenforgalmi lehetőségek kiépítése, értékteremtő közfoglalkoztatás körének kiszélesítése.

EGYÉB STARTMUNKA MINTAPROGRAMOK

2013. évben az egyéb startmunka mintaprogramok keretében kerültek támogatásra többek között a sík- és dombvidéki víztározók építésével összefüggő programok, kulturális közösségi hálózat kiépítésével kapcsolatos program, varrodai program, kézi kőfeldolgozás, kőfaragás, digitalizálási, archiválási programok.

Az egyéb startmunka mintaprogramok sajátossága, hogy a felmerülő bér- és közvetlen költségek 100%-án felül a beruházási költségek támogatása is szükséges a projektek megvalósítása érdekében. Jellemzően magas költségvonattal járó programok ezek, melyek kizárólag értékteremtő tevékenységeket valósítanak meg.

A Belügyminisztérium a 2012-2013. évben is igen széles körben, többféle tevékenység megvalósítása mentén támogatta az új értéket létrehozó startmunka mintaprogramokat.

- Ebben a formában valósult meg a bajba jutott devizahiteles családok segítésére kiemelt kormányzati beruházás keretében megépített ócsai **szociális családház-építési program**.
- A **„Fűtött utca” program** keretében nappali melegedőként is funkcionáló, már nem működő kórház épületének átalakítása és hajléktalan szállóvá alakítása történt meg.
- Az **Ős-Dráva Program** keretében az Ormánság fejlesztésére irányuló komplex térségfejlesztési stratégia megvalósítását segítette elő a kapcsolódó startmunka mintaprogram.

A program célja a táj eredeti, megfelelő állapotának helyreállítása, amely egy megújult és vízvisszatartó vízkormányzás eredményeként a természetvédelmi szempontból fontos holtágak vízellátását, a vizes élőhelyek rehabilitációját is eredményezi. A közfoglalkoztatási program keretében a közfoglalkoztatottak a Dráva árterületén területtisztítási, területrendezési előkészítő munkát, valamint a Duna-Dráva Nemzeti Park szakmai felügyelete alá tartozó területen tanösvények karbantartását, területtisztítást, út- és árokjavítást, erdősítést és bozótirtást végeztek.

- A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság közreműködésével közfoglalkoztatás keretében történt meg a pápai **Tapolcápatak revitalizációjának** elvégzéséhez szükséges előkészítő munkák elvégzése. A program során a foglalkoztatottak a nyiladékok vágását, a cserjeirtást, a leirtott anyag összegyűjtését, darálását, vagy égetését végezték el.

Feltárták a nyomvonalon található régi műtárgyakat, elvégezték tisztításukat, terepet biztosítottak a tervezési munkához szükséges geodéziai felmérésének előkészítéséhez.

- A **Kiskunsági Nemzeti Parkban** 2012 áprilisában lobbant fel az a tűz, amely az Európában egyik legismertebb magyar pusztán, Bugacon pusztított. A Kiskunsági Nemzeti Park területén közel 1100 hektáron pusztítottak a lángok, az itt található ősbőrökásnak kilencven százaléka is megsemmisült.

A közfoglalkoztatási program keretében a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság Bócsa – Bugac nemzeti parki törzsterület bugaci részén 900 hektár erdőterület tűz okozta kártételének helyreállítása történt meg a terület későbbi regenerációja érdekében. E tevékenység elsődleges célja a területen található inváziós növényfajok, különös tekintettel a selyemkóró, akác és a bálványfa térhódításának megakadályozása, az idegenhonos állományok méretének felszámolása, illetve a jelentős kézi munkaerőt igénylő borókamag gyűjtése.

- A **műemlékek gondozását célzó programok** kulturális örökségünk építészeti részleteinek állagvédelmét, állapotfenntartását, karbantartását, későbbiekben megvalósuló rekonstrukcióját segítik elő. A közfoglalkoztatottak végezték el a területek és környezet megtisztítását, a túlburjánzó és a műemléket veszélyeztető növényzet rendszeres gyérítését, a további fejlesztéshez szükséges tereprendezést. Régész szakemberek vezetésével részt vettek a régészeti kutatások során eddig meg nem talált leletanyagok utólagos felderítésében, átvizsgálásában, válogatásában.

A munkavállalók a program keretén belül megismerhették közelebbi vagy távolabbi környezetük értékeit, kulturális örökségét, valamint ezek fejlesztésére irányuló távlati terveket is.

- A Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap által megvalósított **„Digitalizációs Program a Fenntartható Audiovizuális Örökségért”** elnevezésű program közszolgálati digitális archívum létrehozását tűzte ki céljául. A programban mozgóképi anyagokat tárolása és kezelése, a

magyar rádiózáshoz kapcsolódó hanganyagok és dokumentumok feldolgozása, továbbá egyéb a Magyar Távirati Iroda fotóinak és a papír alapú információhordozóinak digitalizációja zajlott.

Jól látható, hogy a programok olyan területeket céloznak, amelyek értéket teremtenek, hosszú távú hozadéka van és a közösség egészére nézve rendelkeznek jótékony hatással.

Szociális földprogram

A mezőgazdasági termelésre alkalmas környezetben élő, szociálisan hátrányos helyzetű emberek megélhetésének segítése, életminőségének javítása és a munkaerőpiacra történő visszajutási esélyeik növelése érdekében a Belügyminisztérium közreműködik más tárcák által indított programok szakmai kidolgozásában és társfinanszírozásában is.

Ilyen program a már 1993 óta működő szociális földprogram, amelyhez kapcsolódva a Belügyminisztérium a 2011. évtől nyújt közfoglalkoztatási támogatást.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által kiírt pályázathoz kapcsolódóan 2011. október elejétől az ország 14 megyéjének összesen 164 településén indult közfoglalkoztatási program, 1 454 fő közfoglalkoztatásával és 259 millió forint támogatási összeg felhasználásával.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban EMMI) megbízásából megjelentetett 2012. évi pályázat 45 nyertes pályázója 622 fő foglalkoztatására kapott támogatást. 2013. évben a szociális földprogramok megvalósításának támogatására az EMMI nyílt pályázati eljárásához kapcsolódó közfoglalkoztatás-

ra az érintett megyei kormányhivatalok munkaügyi központjai mindösszesen 43 településen, 773 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló program indítását kezdeményezték.

A program célja a többszörösen hátrányos helyzetű, elsősorban roma családok aktivizálása, életminőségük javítása, önállóságra való képességük fejlesztése. Mindez elsősorban kézimunka igényes növénytermesztés, illetve jelentős időráfordítást igénylő kisállat-tartás támogatásával valósul meg.

A szociális földprogramban nyertes szervezetek általában települési önkormányzatok, önkormányzati társulások, nemzeti önkormányzatok és civil szervezetek. A program nagy népszerűségnek örvend mind a pályázó szervezetek, mind a résztvevő személyek körében, és hozzájárul a szociális konyhák működésének, a gyermek- és szociális étkeztetés színvonalának javulásához.

A megszerzett tapasztalatok a mezőgazdasági mintaprogramokhoz hasonlóan esélyt jelentenek a munkanélküliek számára, hogy önálló termelésbe kezdjenek.

Képzések

Ismert, hogy Magyarország egyik legmarkánsabb gazdasági és társadalmi problémája a foglalkoztatás kritikusan alacsony szintje. A kedvezőtlen foglalkoztatási statisztika egyik fő okozója az alacsony iskolai végzettségű személyek rendkívül szerény foglalkoztatási mutatója.

A közfoglalkoztatottak túlnyomó része több éve munkanélküli, a válság következtében elsőként szorultak ki a munkaerőpiacról és alacsony iskolai végzettségük vagy a szakképzettség hiánya miatt nem tudnak elhelyezkedni. Számukra a kitörési lehetőséget képzettségi szintjük emelése, piacképes szakmá-

hoz juttatásuk és a közfoglalkoztatás keretében megszerezhető szakmai gyakorlat, munkatapasztalat jelentheti.

A képzések koncepcionálisan két nagy csoportra oszthatók: egyik a Startmunka mintaprogram mezőgazdasági területén dolgozók számára szervezett, másik pedig az országos közfoglalkoztatók igényei alapján meghirdetett képzések. A Startmunka mintaprogram mezőgazdasági képzései akkreditált betanító képzések, míg az országos közfoglalkoztatók által igényelt tanfolyamok döntően államilag elismert szakképesítést igazoló bizonyítvánnyal zárulnak.

„Kőfejtő, építési kő feldolgozása” képzés Tállyán

MEZŐGAZDASÁGI KÉPZÉSEK

A mezőgazdasági képzések szervezése a hagyományos képzés-szervezési formától eltérően, a résztvevők munkatapasztalatára épülő, gyakorlat-orientált módon történik. A képzési program és az alkalmazott módszerek igazodnak a célcsoport speciális igényeihez. A szakismeretek könnyebb elsajátítása érdekében alapfokú iskolai végzettség hiányában is elsajátítható, a szövegértési nehézségekkel küzdők által is használható tankönyv készült és az elméleti oktatás a közfoglalkoztatás során szerzett munkatapasztalatra épül.

Az oktatás szervezésekor figyelembe vételre kerülnek a helyi adottságok és igények is (talaj- és éghajlati viszonyok, helyi hagyományok).

A képzésben való részvétel valamennyi mezőgazdasági programban dolgozó közfoglalkoztatott számára kötelező. Az oktatás alól felmentést csak azok kaphatnak, akik szakirányú végzettséggel rendelkeznek. Ezt az alábbiak indokolják:

- a munkavégzés során megszerezhető szakmai tudás és gyakorlat birtokában a közfoglalkoztatási jogviszony megszűnését követően a résztvevők képesek lesznek az önálló gazdálkodásra,
- a szakszerűen végzett mezőgazdasági tevékenységgel hosszútávon biztosítható a családok alapvető élelmiszer-ellátása, idővel jövedelemhez jutása (háztáji gazdálkodás, szociális szövetkezeti tagság, a családi szükséglet meghaladó termékek őstermelőként történő értékesítése stb.),
- speciális oktatási módszerek alkalmazásával lehetővé válik a szükséges elméleti tudás elsajátítása az alacsony iskolai végzettségű vagy befejezett iskolai végzettség nélküli személyek számára is,
- a gyakorlati képzés feltételei közfoglalkoztatás keretében – foglalkoztatásba ágyazva – biztosíthatóak.

A képzési területeket a közfoglalkoztatás során végzett munkatevékenységek alapján szakértők segítségével határoztuk meg úgy, hogy az ország valamennyi településén alkalmazhatók legyenek. Három szakirány alakult ki:

- Háztáji állattartás (34 hét),
- Háztáji növénytermesztés és tartósítás (51 hét), és
- Háztáji növénytermesztés és állattartás (68 hét).

Mindhárom szakirány esetében heti egy alkalommal szakmai elméleti, két alkalommal pedig gyakorlati oktatáson vesznek részt a közfoglalkoztatottak. A szakmai gyakorlat oktatása munkavégzés keretében történik úgy, hogy a gyakorlati oktató a munkavezetővel együttműködve segíti az elméletben tanultak gyakorlati alkalmazását. A képzéseket az országos hálózattal rendelkező állami felnőttképzési szervezet – a Türr István Képző és Kutató Intézet – végzi.

A mezőgazdasági képzéseket 2012-ben 11 523 fő kezdte meg. A 2013-as évben további 11 757 fő, összesen 23 280 közfoglalkoztatott ismerkedett meg a háztáji növénytermesztés, az állattartás és a tartósítás alapjaival. Kiugróan nagy volt az érdeklődés a háztáji növénytermesztés és a tartósítás iránt.

ORSZÁGOS KÖZFoglalkoztatók ÁLTAL IGÉNYELT KÉPZÉSEK

A közfoglalkoztatásra jogosult, elsősorban állami vállalatok konkrét munkatevékenység végzéséhez keresnek szakképzett munkaerőt. Sok a vízgazdálkodási, erdészeti és különböző gépkezelői szakember iránti igény. Az ilyen cégeknél foglalkoztatottak a képzés végén az állam által elismert bizonyítványt szerezhetnek, vagy a betanító képzések során a munkáltatók által igényelt kompetenciáikat fejleszthetik. Természetesen, csak olyan tanfolyamok jöhetnek szóba, amelyek esetében a képzési idő nem haladja meg a közfoglalkoztatás időtartamát.

Az elmúlt évben az országos közfoglalkoztatási programokban 4304 fő vett részt képzésben.

Célunk az, hogy a jelenlegi programozási időszak végéig

minél több közfoglalkoztatott részesüljön olyan képzésben, amelynek eredményes befejezése érzékelhető módon növeli elhelyezkedési esélyét.

Az Európai Unió alapképességek, majd kulcskompetencia munkabizottsága a munkába álláshoz, az élethez és a korszerű műveltség megszerzéséhez elengedhetetlenül szükséges, az egyéni, társadalmi és gazdasági szinten egyaránt fontos nyolc területre vonatkozó kulcskompetenciát határozott meg.

Az országos közfoglalkoztatóknál foglalkoztatottak részére – a célcsoport sajátosságainak figyelembe vételével – a 2013. évben a kulcskompetenciák egy részének a fejlesztése is megvalósult, amelyeket az alábbiak: anyanyelvi kommunikáció, matematikai és természettudományos kompetencia, digitális kompetencia, a hatékony, önálló tanulás, szociális és állampolgári kompetencia.

Speciális programok a közfoglalkoztatásban

Az országos és egyéb startmunka mintaprogramokat a 2013. évben is igen széles körben, többféle tevékenység megvalósítása mentén támogatta a Belügyminisztérium. Ebben a formában kerültek támogatásra többek között a sík- és dombvidéki víztározók építésével összefüggő programok, kulturális közösségi hálózat kiépítésével kapcsolatos program, varrodai program, tályhai kézi kőfeldolgozás, kőfaragás, digitalizálási, archiválási programok, valamint a Ferencvárosban megvalósuló „Az utcáról a munka világába” című, hajléktalanok foglalkoztatására irányuló mintaprogram.

FERENCVÁROSI SZOCIÁLIS FOGLALKOZTATÓ ÉS ELLÁTÓ NONPROFIT KFT. (FESZOFÉ)

100 fő hajléktalan személy közfoglalkoztatásával megvalósuló mintaprogram

A **Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó Nonprofit Kft. 100 fő** közfoglalkoztatásával megvalósuló **mintaprogram** indítását kezdeményezte a 2013. november 01. napjától 2014. április 30. napjáig tartó időszakban, amelyet a Belügyminisztérium **105,9 millió** Ft összegben támogatott.

A FESZOFÉ mintaprogramja **kiemelten hátrányos helyzetűeket, a hajléktalan személyeket vonja be a közfoglalkoztatásba**. A FESZOFÉ rendelkezik a hajléktalanok foglalkoztatásának tapasztalataival, azonban a jelenlegi mintaprogram keretében olyan értékkeremtő tevékenységet végeztet a hajléktalan személyekkel, mint a dísznövénytermesztés, valamint brikettálás. A termesztett dísznövényeket közparkokba ültetik ki, az aprítékokból brikettálás révén fűtőanyagot állítanak elő.

A munkanélküliségi mutatók alapján **a fővárosban összességében pontosul a hajléktalan személyek jelentős része**, akiknek nagy része álláskeresői ellátásban sem részesül, mivel ezeket a lehetőségeket már kimerítették, vagy nem is szereztek rá jogosultságot, mivel nem rendelkeztek még munkahellyel. A program **célcsoportját ezek a hajléktalanok képezik**. Számukra az elsődleges munkaerőpiac, valamint egyéb közfoglalkoztatási program nem kínál értékkeremtő tevékenységet.

A FESZOFÉ által benyújtott közfoglalkoztatási **mintaprogram megvalósításának célja a hajléktalan személyek számára hasznos, értékkeremtő tevékenységet nyújtani**. Ezen program keretében a FESZOFÉ már nem csak a foglalkoztatásukra összpontosít, hanem arra is, hogy a létrehozott értékek a köz számára is élvezhetővé és adott esetben felhasználható-

vá váljanak. Ilyen például a hajléktalanok által termesztett dísznövények közterületeken való hasznosítása, illetve a kertészeti melléktermékekből, aprítékokból brikettálás révén fűtőanyag előállítása és közintézményekben való felhasználása. Ezen tevékenységek hatékony ellátásához a Belügyminisztérium – a bérjellegű költségeken és munkaruha költségeken kívül – a közfoglalkoztató által kérelmezett kertészeti kistraktor és munkagépei, az aprítékológép, a motoros fűrészgép, a brikettáló gépsor, illetve a fóliasátor és kazán költségeit is támogatta.

Brikettáló üzem és dísznövényház avatása Ferencvárosban.

A FESZOFÉ **hajléktalanok dísznövénytermesztésre és kertészeti melléktermékekből, aprítékokból brikettálás** révén fűtőanyag előállítására irányuló startmunka programja mintaértékű, mivel ahhoz, hogy alapvető munkahelyi viselkedési formák automatizmussá váljanak, a hajléktalanoknak hosszabb időre, akár fél évre is szükségük van.

MAGYAR NEMZETI DIGITÁLIS ARCHÍVUM ÉS FILMINTÉZET (MANDA)

1020 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló országos digitalizációs mintaprogramja

A MaNDA mintaprogramja az audiovizuális tartalmak digitalizálására és feldolgozására irányul 16 helyszínen (Bonyhád, Budapest, Debrecen, Győr, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Mezőkövesd, Miskolc, Ózd, Pécs, Székesfehérvár, Szentendre, Szerencs, Szombathely). Az Országos Kulturális Digitalizációs Közfoglalkoztatási Mintaprogram célja,

hogy kvalifikált, de a munkaerő-piacon elhelyezkedni nem tudó álláskeresőket vonjon be a kulturális örökség digitalizációjának folyamatába. Az 1020 fő közfoglalkoztatott közel félmillió kulturális objektum digitalizálására, meta-adatolására és feltöltésére képes. Az így adatbázisba kerülő dokumentumok a láthatóvá vált kulturális örökséget gazdagítják.

A MÉDIASZOLGÁLTATÁS-TÁMOGATÓ ÉS VAGYONKEZELŐ ALAP (MTVA)

400 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló digitalizációs mintaprogramja.

Az MTVA mintaprogramja az audiovizuális tartalmak digitalizálására és feldolgozására irányul három budapesti helyszínen (a Kunigunda utcai gyártóbázison, a Bródy Sándor utcai rádió épületében, valamint a Naphegy téri MTI épületében). A nemzeti audiovizuális vagyon jelentős része olyan hordozókon van, amely fizikai romlása folyamatos és egyre gyorsuló tendenciát mutat. A program keretében digitalizálási munkafolyamat által – amelynek nagy erőforrás igénye az emberi munka – tervezi az MTVA a tartalmak védelmét és megőrzését.

„MŰEMLÉKEK GONDOZÁSA” STARTMUNKA MINTAPROGRAM

A „Műemlékek gondozása” közfoglalkoztatási program keretében műemlékekhez kapcsolódó állagmegóvási, helyreállítási, környezetrendezési és feltárási munkákat valósít meg, összesen 158 fő közfoglalkoztatásával.

A programban részt vevő települések:

- Borsod-Abaúj-Zemplén megye: Füzer, Tokaj, Sátoraljaújhely, Gönc, Komlóska, Regéc, Kurityán, Szögliget, Aggteleki Nemzeti Park (Boldogkőváralja, Bódvaszilas, Martonyi), Szendrő
- Fejér megye: Zichyújfalu
- Tolna megye: Cíkó

A műemlékek körül végzett értékmentő régészeti, felújítási és karbantartási tevékenységek, környezetrendezésre irányuló feladatok hozzájárulnak épített kulturális örökségünk megóvásához. Törvény erejénél fogva védelem alatt álló, illetve miniszteri rendelettel vagy hatósági eljárás során védetté nyilvánított

történeti vagy művészeti értékekkel bíró kulturális örökségi elemek védelmére irányuló minden cselekedet társadalmi érdek, amely a Műemlékek gondozása startmunka mintaprogram keretein belül – értékkeremtő erejével – realizálódik.

Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság – Martonyi, Háromhegyi pálos templom és kolostorrom állagmegóvása

TÁLLYA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ÁLTAL MEGVALÓSÍTOTT KÉZI KŐFELDOLGOZÁS, KŐFARAGÁS KÖZFoglalkoztatási MINTAPROGRAM

Tálya település önkormányzata a program során a jelenleg is üzemelő, a COLAS Északkő Kft. tályai bányájában **lerobbantott és kiválogatott kőzetet hagyományos hasítási technikával – ritzeléssel – dolgozza fel.** Közfoglalkoztatottak bevonásával, egy **lassan feledésbe merülő szakma újjáélesztése és megtanítása mellett a program célja olyan értékkeremtő közfoglalkoztatás megvalósítása, ahol az előállított termékek épületek felújításánál, közterületek rendezésénél felhasználhatók.**

Jelenleg 25 fő vesz részt a programban, melyhez kőbányász, ásvány-előkészítő szakirányban képzés is kapcsolódik. A képzési idő gyakorlati részében folyamatos a termelés.

A program sikeressége érdekében az Önkormányzat változatos termékínálatot állított össze, különböző formájú kockakövet, kül- és beltéri faragványokat, tér- és falburkolatokat készítenek a megvásárolt kőzettömbökből. A termékínálatot szerepeltetni kívánják az építési normagyűjteményben.

Jónás Sándor, közfoglalkoztatott

A program megalapozza egy jól működő szociális szövetkezet lehetőségét, mely a részt vevő foglalkoztatottak és családjaik – a szakképzettség megszerzése mellett – megélhetését hosszú távon biztosítja.

A NEMZETI MŰVELŐDÉSI INTÉZET (NMI)

4000 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló országos kulturális közfoglalkoztatási mintaprogramja.

Az NMI programjának célja kulturális hálózat kialakítása, közösségi és társadalomfejlesztési program megvalósítása 1263 településen, 1836 szervezet bevonásával. A szakmai koncepció nagy hangsúlyt helyez a horizontális területek fejlesztésére. Ezek között meg kell említeni az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokat, különösen a kulturális szegénység elleni küzdelmet, a

hátrányos helyzetű térségek és társadalmi csoportok, a munkanélküliek esélyhátrányának a mérséklését, a nemzeti és etnikai kisebbségek, a történelmi egyházak művelődési tevékenységének, kultúrájának támogatását.

A program résztvevői olyan – a sajátos képzettségi, gyakorlati és munkaerő-piaci lehetőségeiknek megfelelő – kompetencia-fejlesztésben, majd munkagyakorlatban vesznek részt, ami leginkább hozzájárul a programot követő elhelyezkedésükhöz. A képzés és a közfoglalkoztatási program megvalósítása során szerzett ismereteket és gyakorlatot a közfoglalkoztatottak hasznosítani tudják az elsődleges munkaerő-piacon történő elhelyezkedésük érdekében.

GILVÁNFAI „VÁLYOGVETŐ” KÖZFOGLALKOZTATÁSI MINTAPROGRAM

Elkészült házak Gilvánfán

A „Vályogvető” közfoglalkoztatási mintaprogram keretében a Baranya megyei **Gilvánfán 8 db, egyenként 42 m² alapterületű, komfortos lakóház építésére került sor 20 fő közfoglalkoztatásával.**

A közfoglalkoztatási program keretében olcsó és természetközeli építőanyag (vályog) felhasználásával szociális családi házak építése valósult meg a település roma lakossága számára. Ezáltal növelve a foglalkoztatást és elősegítve fiatal roma családok önálló életviteli lehetőségét. A program eredményeként több cigány család is lehetőséget kap arra, hogy új, részben maga építette, környezetbarát, a mainál komfortosabb, egészségesebb lakóházba költözhessen. Továbbá a program nagymértékben hozzájárult a korábbinál **kedvezőbb falukép** kialakításához is.

A kivitelezés ütemterv szerint haladt a program teljes (8 hónap) időtartama alatt, így nem volt akadálya a 2013. december 12-ére tervezett ünnepélyes átadásnak.

Gilvánfa, épülő házak

A Kormány döntése szerint a program tapasztalataira és sikereire alapozva indokolt a mintaprogram kiterjesztési lehetőségének áttekintése a cigánytelepek felszámolásával összefüggésben. Ennek érdekében a Belügyminisztérium az Emberi Erőforrások Minisztériumával együttműködve megkezdte a kiterjesztés megvalósíthatóságának vizsgálatát.

MAGYAR KÖZÚT NONPROFIT KFT. – „HÓVÉDŐ ERDŐ- ÉS CSERJESÁV TELEPÍTÉSE”

443 fő közfoglalkoztatásával megvalósult közfoglalkoztatási mintaprogram

Csemetetelepítés

A védelmi rendeltetésű erdők területe Magyarországon napjainkra jelentős mértékben csökkent, vagy kiritkult, a felújítások elmaradtak, annak ellenére, hogy a hóvédő erdősávok telepítése, felújítása elsődleges célként fogalmazódik meg az autópályák, közutak mentén történő védekezésben.

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. közreműködésével az autópályák és közutak mentén, állami területeken, hófogó erdősávok telepítése valósult meg 443 fő közfoglalkoztatásával. A Magyar Közút Nonprofit Zrt. mindösszesen 12,6 hektár területen, 42 helyszínen végezte el cserje és facsemeték telepítését, pótlását az M1 és M7 autópályák, valamint a 8203., 8126. és 86. számú közutak veszélyeztetett szakaszain.

A hó elleni védekezés ezen formáját – a megszerzett tapasztalatok alapján – a jövőben az egész ország területére tervezzük kiterjeszteni, a 2013. márciusában kialakult kritikus helyzet és a hasonló helyzetek megelőzése érdekében.

ÓCSA TELEPÜLÉS SZOCIÁLIS CSALÁDIHÁZ-ÉPÍTÉSI PROGRAM

Családiházak Ócsán

A program célja az Ócsai Szociális **Lakópark közterületeinek rendezése**. A Kormány a 1279/2011. (VIII. 10.) határozatával a devizahitelek megsegítése érdekében a Szociális Családiház-építési program megvalósítását hirdette meg, melyet a 156/2011. (VIII. 10.) rendeletével kiemelt jelentőségű programmá nyilvánított.

A program feladat terve: az építkezés utáni területrendezés, parkosítás, belvíz elvezetési rendszer karbantartása, az eredeti árkok humuszoslása, a telkek talaj előkészítési munkáinak végrehajtása, közterületi faültetés: közterületek növényesítése, fák, bokrok telepítése, gyepesítés, talajjavítás, fatárolók kialakítása, festése.

„TATABÁNYA - MÉSZTELEP TELEP-REHABILITÁCIÓS PROGRAM”

Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Máltai Szeretetszolgálat 2013 áprilisában indította el ún. **jelenlét programját a tatabányai Mésztelepen**, mely elsősorban szociális szempontból közelíti meg a telepen felmerülő súlyos problémákat, ahol a komfort nélküli bérlakásokban közel 1200 ember él nehéz anyagi körülmények között.

Az elszegényedett városrészben egyik napról a másikra éltek nehézsorsú, motiválatlan családok. Így az Önkormányzat elsődleges feladata volt, hogy az ott élő emberek érdeklődését felkeltse, ezért Máltai Szeretetszolgálat két szociális munkása mondhatni beköltözött a telepre, s belülről próbálta megismerni az ott élő emberek életét. Így körvonalazódott számukra, hogy a

Brikettáló gép

munkanélküliség, a terület rendezetlensége, a jogcímnélküli lakáshasználók, illetve a kimagaslóan magas illegális áramvételezés – mely életveszélyes helyzeteket teremtetett – a téli hónapokban okozza a legnagyobb problémát.

A fenti probléma kezelésére a Belügyminisztérium támogatásával, és az áramszolgáltató bevonásával, az Önkormányzat elindította a programot, 2013 novemberében, Tatabányán. A program pillérei szorosan egymásra épülnek, egymást támogatják.

Ennek értelmében **elsődleges programelemként 22 fő közfoglalkoztatottnak tudtak munkát biztosítani a telepen élők közül. A munkájuknak köszönhetően szépül és tisztul meg lakókörnyezetük, s az általuk összegyűjtött nyesedékfák kerülnek feldolgozásra a támogatási összegből létrehozott, a munkájukkal működtetett brikettálóban.** Az ilyen módon előállított fa brikettet pedig a rászoruló, és a programban részt vevő családoknak osztják szét tüzelőként.

Ehhez kapcsolódó fontos lépések, hogy jelképes áron bérelhetnek a családok a Szeretetszolgálattól teakályhát, mellyel

fűzési és fűtési problémájuk is megoldásra talált. Ezzel párhuzamosan lehetőséget biztosítanak mindenki számára, hogy legálisan rácsatlakozhasson az áramhálózatra előrefizetős mérőórák felszerelésével. Az Önkormányzat módosította a lakások bérleti jogáról szóló rendeletét, s az új rendelkezés értelmében lehetőségük van a családoknak lakhatásukat legalizálni, tartozásukat alacsony, jelképes törlesztő részletekben rendezni.

A gondosan átgondolt, jól egymásra épülő programelemek egymást erősítik, hiszen akinek van munkája, az eleget tud tenni a részletfizetési feltételeknek. Aki eleget tett a szerződésében foglaltaknak, annak az Önkormányzat támogatta a villanyóra felszerelését, valamint teakályhát és tüzelőt biztosított.

Összefoglalva, a telepen élőket az Önkormányzat úgy vezette vissza a munka világába, s világított rá annak értékére, hogy saját környezetükben az ő munkájuk eredményeként is változásokat eredményezett. Az elért siker újabb célok kitűzését (pl. mintakert gazdaság kialakítását) idézte elő, melyhez az továbbra is segítő kezét nyújtanak a projektben résztvevőknek.

Közfoglalkoztatási térkép

A közfoglalkoztatási térkép a közfoglalkoztatás legfontosabb létszám- és kifizetés adatait mutatja be Magyarország térképének felhasználásával. Települések, kistérségek, járások, megyék szerinti lekérdezésekre van lehetőség. A közfoglalkoztatási térkép a lezárt évek adatait éves összesítésben, a folyamatban lévő év adatait negyedévenkénti bontásban jeleníti meg.

- A térkép a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás és a kistérségi startmunka mintaprogramok esetében a közfoglalkoztató székhelye, az országos közfoglalkoztatás esetében a közfoglalkoztatottak lakcíme szerint jeleníti meg a közfoglalkoztatottak nettó érintett létszámát. A térképen megjelenített érintett nettó létszám azonos az adott időszakban legalább egy napon közfoglalkoztatásban résztvevő személyek létszámával.
- A térkép a kifizetett közfoglalkoztatási támogatások összegét és a képzésben résztvevők létszámát megyénként mutatja be.
- A közfoglalkoztatás keretében 2011. és 2012. évben telepített kazánok darabszámát együttesen jeleníti meg a térkép.

A KÖZFOGLALKOZTATÁSI TÉRKÉP MŰKÖDÉSE:

- A térkép bal felső részén a nagyítás mértékét lehet beállítani. Ezzel a funkcióval a járások, kistérségek, településekhez tartozó adatok áttekinthetőbbek lesznek.

- Ez alatt a zöld nyilakkal a felnagyított térképet lehet mozgatni. (Ha az egér bal gombját lenyomva tartjuk, és mozgatjuk az egeret, akkor is elérhetjük ezt a funkciót.)

- A kék színű Magyarország piktogram megnyomásával a teljes térkép láthatóvá válik.

- A következő hasznos funkció a megjelenített térképadatok pdf fájlban való mentésére (nyomtatásra) szolgáló gomb. (Az előugró ablakok megjelenítését engedélyezni kell)

- Lejjebb található az időszakok kiválasztását lehetővé tevő rádiógombok.

A térkép jobb felső sarkában található a **Súgó** gomb. Ezzel a jelen leírást tudjuk megnyitni, s kinyomtatni.

Alatta legördülő menüből **Megye** területi bontást tudjuk finomítani (megye, járás, kistérség, település szintek választhatóak), illetve a másik legördülő menüben határozható meg, hogy **Létszám** létszám adatokat, vagy **kifizetett támogatás** adatokat akarunk-e megjeleníteni.

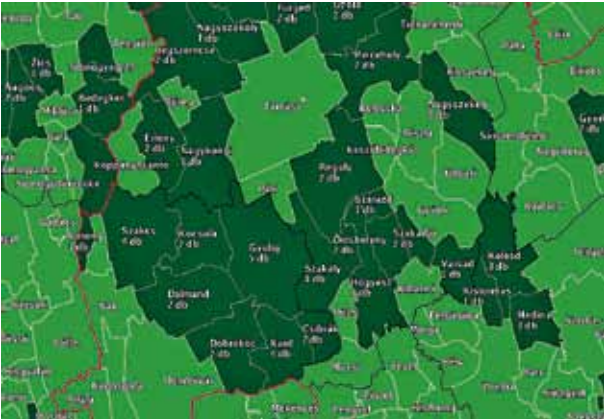
Amennyiben **Település szintet** állítottunk be, hasznos segítség a **Település kereső**. Írjuk be a keresett település nevét, kattintsunk a nagyítóra és a térkép odaugrik a keresett helyre.

Rádió gombok vezérlik, hogy a kiválasztott területen, az adott időszakban a Kazánokra, Képzésekre vagyunk kíváncsiak, vagy a közfoglalkoztatási létszám / kifizetés adatokat néznénk-e meg a **főbb támogatás típusok** szerint.

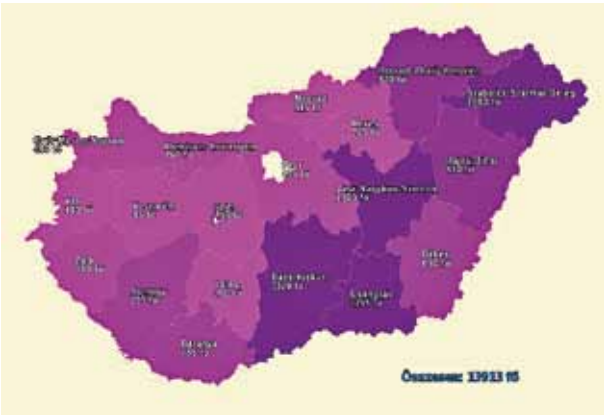

A 2011-2012. évi kazánprogram adatai településenként

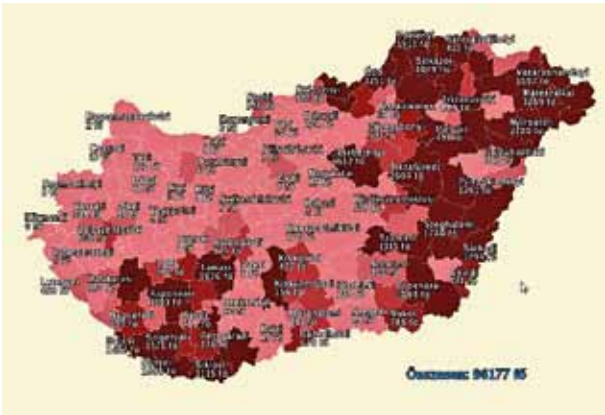
1. sz. ábra

A 2012. évi közfoglalkoztatás keretében
mezőgazdasági képzésben résztvevők
megyéenkénti megoszlása

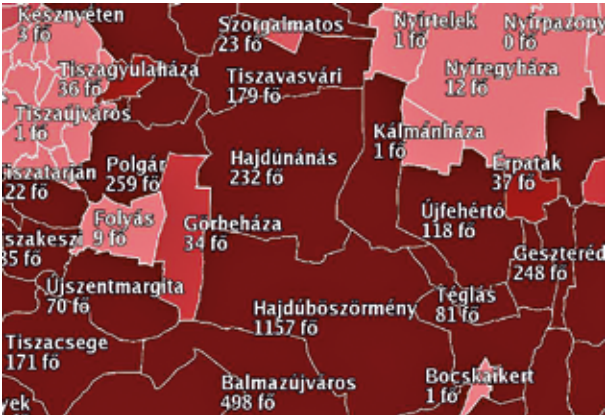
2. sz. ábra

A 2012. évi startmunka mintaprogramokba belépők
létszáma kistérségenként

3. sz. ábra

A 2013. évi startmunka mintaprogramokba belépők
létszáma településenként

4. sz. ábra

A közfoglalkoztatás jó gyakorlatai

A közfoglalkoztatási programok megvalósítása során a kiemelkedő szakmai munkát végző önkormányzatok 2013. évben is elismerésben részesültek a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének pályázata – Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok –, valamint a Kistérségi „Plusz” Startmunka mintaprogram keretében.

LEGJOBB ÖNKORMÁNYZATI GYAKORLATOK

A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége – a Belügyminisztérium által a közfoglalkoztatásra elkülönített forrás terhére – közfoglalkoztatás témakörben meghirdetett pályázatán nyertes települési önkormányzatok a közfoglalkoztatási programjaik továbbfejlesztéséhez, településenként legalább 1-1 fő közfoglalkoztatásával, 2012. és 2013. évben megvalósuló „Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok” mintaprogram indítására kaptak lehetőséget.

A program során kiemelt cél volt, hogy a közfoglalkoztatási programok fő tevékenysége igazodjon a helyi igényekhez, az adott tevékenység ne versenytársat teremtsen, hanem a munkalehetőségek számát bővítse a településen, illetve a támogatott közfoglalkoztatás a közösségre is kedvező hatással legyen. További fontos cél volt, hogy a programok a köz szá-

mára hasznosak, értékteremtők, kézenfekvők, az ország minden területén megvalósíthatók és több célcsoport számára elérhetőek legyenek.

KISTÉRSÉGI „PLUSZ” STARTMUNKA MINTAPROGRAM

A program célja volt, hogy a települési önkormányzat vezetője elkötelezett, konstruktív és célorientált legyen a közfoglalkoztatási programok megvalósítása során. A településen szervezett közfoglalkoztatási programok összhangban legyenek a közfoglalkoztatás céljaival, a támogatott tevékenységek illeszkedjenek a település adottságaihoz és segítsék távlati céljaik megvalósítását. További fontos feltétel volt, hogy a település önfenntartása érdekében átgondolt, egymásra épülő, komplex tevékenységek megvalósításában érdekelt legyen. A településen élő hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatása kimagaslóan jól szervezett, konfliktusmentes, a támogatott tevékenység gondosan megtervezett és értékteremtő, a helyi adottságokra épülő legyen.

Az elismerésben részesített önkormányzatok a következőkben bemutatják a településüket, a közfoglalkoztatási programjaik sikeres megvalósítását, az előttük álló, kitűzött célokat. Örömmel vettük a programokban résztvevő közfoglalkoztatottak bemutatkozását, véleményét is.

ÖNKORMÁNYZATOK BEMUTATKOZÁSA

BELÜGYMINISZTERIUM

Abaújkér Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Abaújkér község természeti viszonyai nagyon érdekes képet mutatnak. Keletről az Eperjes-Tokaji-hegység határolja, a település másik oldalán a Hernád vidéke, mely mezőgazdasági szempontból termékeny vidék, felszíne változatos. Látványossága az Aranyosi-völgy.

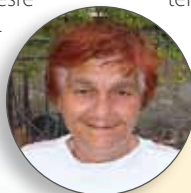

Palkó József, polgármester

A környező hegyek erdőit nagyrészt fenyvesek alkotják. Az abaújkéri Sóstó legelő elsősorban madárvilága miatt említésre méltó. A község jelentős fejlődésen ment át az utóbbi években, ugyanis önálló orvosi körzete lett, illetve óvodája, idősok otthona, művelődési háza. Egy vállalkozó önálló benzinkutat üzemeltet településünkön, 1993 májusától. Abaújkér nevezetességei, megtekintésre érdemes műemlékei, a község múltjának jelentőségét tükrözik. Ilyenek a református templom, Bárczay-féle kúria, római katolikus templom, illetve a Halmos-kastély, amely jelenleg speciális szakiskola és diákotthonként működik.

A 2013-as esztendőben az értéktéremtő közfoglalkoztatási programunk sikeres volt. A mezőgazdasági programon belül 1 hektáron paradicsomot termesztettünk, illetve ugyanennyi területen paprikát. Fóliasátor létrehozását is megvalósítottuk, működtetjük a térszövetünket. A belterületi utak karbantartását is elvégeztük, illetve mederlapokat helyeztünk el a vízelvezető árkokba. Állattartásban is megvalósítottuk az elképzeléseinket, sertést, szarvasmarhát illetve szárnyasokat is tartunk.

2014. évre vonatkozó terveink közé tartozik a Kossuth, Kiss, Dózsa György utak építése, a kultúrház tetőszerkezetének beépítése, közösségi tér kialakítása, valamint a tájház felújítása, vizesblokk, nyílászárók felújítása, térfelügyelő rendszer bővítése.

Varga Erika, közfoglalkoztatott

Nevem Varga Erika. Abaújkéren vagyok közfoglalkoztatott. Az én véleményem erről a programról az, hogy itt lakóhelyemen dolgozhatok a falumért. Nagyon jól bántak velünk a Polgármester úr, illetve mindenben a segítségünkre van. A közfoglalkoztatási program keretében van egy biztos megélhetési forrásunk. A munkával nincs probléma, de sajnos ez az összeg nem elegendő ahhoz, hogy egész hónapban eltartsam a családom. Szeretek ebben a közösségben dolgozni, és együttműködni a csapattal.

Abaújszántó Város Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Abaújszántó az ország leghátrányosabb kistérségében, az Abaúj-Hegyközi kistérségben, az egyetlen abaúji település, amely a Tokaj Világörökségi Területhez tartozik. 2004. évtől ismét városi ranggal bír. A településen jelentős mértékűnek tekinthető a szociális ellátást igénylők számaránya.

Az Önkormányzat 2013-ban több közfoglalkoztatási programot indított el: a kazánprogramot, mezőgazdasági programot, ezen belül állattenyésztés, fóliaházi és szabadföldi növénytermesztés, belvíz elvezetési program, valamint gyümölcsös telepítése, helyi termék (macskakő) készítése, összesen 337 fő közfoglalkoztatásával. Az

idei évben - az elmúlt évben már megkezdett programok folyományaként - tapasztalható volt, hogy a programok révén kiszámíthatóbb, kalkulálhatóbb jövőképet kaptak a közfoglalkoztatásban résztvevők, mivel akár egész évben sor kerülhetett a foglalkoztatásukra. A napi rendszeres munkába járás is fontos egy család életében, hiszen a

Madár György, polgármester

gyermekek láthatják akár mindkét szülőjüket munkába menni, ahol teljesíteni kell. 2013. október 4-én részt vettünk Múcsonyban, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja által szervezett kiállításon és bemutatkozáson. Ezen túlmenően folyamatosan igyekszünk a helyi és térségi piacon megmutatni, és értékesíteni az egyes programokban előállított termékeinket, produktumainkat. 2014-ben a már megkezdett programokat (állattenyésztés, növénytermesztés, gombatermesztés és feldolgozás, belvízelvezetés) tovább kívánjuk folytatni, mivel ezek igazolták szükségességüket, létjogosultságukat. Ezen programokon túlmenően még egy ún. kreatív - kézműves programot kívánunk beindítani, amelyben különböző technikákkal készítenek a programban résztvevők kézimunkákat, dísz tárgyakat, különböző használati eszközöket.

Juhász Györgyné, közfoglalkoztatott

A településünkön lévő állattenyésztési tevékenységben 2012-től veszek részt. Fontos volt, hogy újra munkába állhattam, és olyan tevékenységet végezhettem, amelyhez értettem. Örültem, hogy a kezdetektől jelen lehettem. Kialakítottuk a befogadásra szolgáló épületet, beszereztük az állatokat. Jelentős eredményeket értünk el, hiszen az állományunk gyarapodott. Ez nemcsak számomra, hanem az együtt dolgozóknak is egyfajta önbecsülést, tartást ad, mivel látjuk, hogy fontos a munkánk.

Ajak Város Önkormányzata

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Ajak az Észak-keleti Nyírségben, Nyíregyházától 40 km-re található. Dinamikusan fejlődő város, az utóbbi években számos beruházás, illetve felújítási munka vette kezdetét. A közfoglalkoztatási program révén munkához és fizetéshez jutnak azok az emberek, akiknek eddig nem volt jövedelmük vagy segélyből éltek.

Kerekes Miklós, polgármester

2013. év március közepén indult a Startmunka mintaprogram, amely döntően a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő regisztrált álláskeresői számára biztosított álláslehetőséget. Ajak város is élt a lehetőséggel, hogy a közfoglalkoztatási támogatások révén nyert forrásokat felhasználva tudja segíteni a munkavállalókat. Ezáltal 2/3-ával csökkent a munkanélküliség a községben. A településünk is maximálisan arra törekszik, hogy a közfoglalkoztatási kérelemben leírt terveket megvalósítsa. Önkormányzatunk 2013. évben kilenc foglalkoztatási területen, 213 embernek biztosított munkát. Belterületi közúthálózat javításában 25 fő, mezőgazdasági földút karbantartásában 20 fő, illegális hulladék le rakóhelyek felszámolásában 5 fő, belvízelvezetés területén 15 fő, mezőgazdasági projektben 75 fő, szigetelés 20 fő, savanyítás 20 fő, betonelem gyártás 20 fő, biomassa 3 fő, és a hosszabb idejű köz-

foglalkoztatás keretén belül 10 fő közfoglalkoztatott dolgozott. Közfoglalkoztatási program révén egyre több ember kerül vissza a munka világába, ezzel is csökkentve településünk munkanélküliségét. A lakosság életkörülményei javulnak. Igyekszünk kielégíteni a helyi igényeket, amely értékteremtő foglalkoztatásban valósul meg, ezáltal szebb és élhetőbb környezetet teremt az itt élő és az ide látogató emberek számára. 2014. évi terveink között a helyi vállalkozások fejlesztése szerepel, és a jövedelmek helyben tartására törekszünk. Ilyen például a hagyományok őrzése, fesztiválszervezés (lakodalmas és disznótoros). 2014. évben is szeretnénk a közfoglalkoztatás keretében minél több embert foglalkoztatni és elkezdett munkánkat tovább folytatni és bővíteni.

Alap Község Önkormányzata

Fejér megye

Alap község a Mezőföld déli részén elhelyezkedő, 2016 fős település. Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó a munkanélküliség a településen. Alap községben a munkanélküliségi ráta 10,3%, folyamatosan emelkedik.

Településünk mezőgazdasági adottsága tekintetében kiváló. A település célja a tendencia csökkenése érdekében a népességmegtartó erő növelése. A közfoglalkoztatás területén a mezőgazdasági tevékenységet a kertészetben tovább folytattuk, a 2011. és 2012. évben megkezdett munkálatokat szem előtt tartva. A már meglévő mellé 2 új fűthető fóliasátor készült, és újabb területeket vontunk be a szabadföldi mezőgazdasági termelésbe. A programban 10 fő közfoglalkoztatott vett részt, akik mezőgazdasági képesítést is szereztek a projekt során. 2013. évben az általuk megtermelt mennyiség főzötökből 240 kg, zöldbabból 120 kg, vöröshagymából 240 kg, burgonyából 560 kg, hegyes erős paprikából 240 db, tv paprikából 2315 kg, paradicsomból 260 kg, uborkából 260 kg, sárgarépbából 118 kg,

Méhes Lajosné, polgármester

petrezselyemből 96 kg, és céklából 64 kg volt. Önkormányzatunk már 2 éve foglalkozik a Startmunka minitaprogram keretében mezőgazdasági termeléssel. Az előző évek tapasztalatait felhasználva egyre nagyobb terméstartalagokat tudunk elérni. Az emberek a képzés során elsajátított mezőgazdasági ismereteket is kitűnően tudják alkalmazni. Fontosnak tartjuk a környező településekkel a tapasztalatcserét és együttműködést. A megtermelt zöldségfélék a helyi óvoda konyháján kerülnek felhasználásra. 2013. évben a sárbogárdi Lecsőfesztiválon vettünk részt, ahol bemutakoztunk kertészeti terményeinkkel (paprika, paradicsom, uborka). 2014. évben szeretnénk 2 hektár területen homoktövis ültetvényt telepíteni. A homoktövis gyorsan termőre forduló növény, a későbbi években ennek feldolgozásában is gondolkodunk (ívolé, lekvár). Tervezzük továbbá több hektár eper és levendula ültetvény, és energifű telepítését is.

Takács Józsefné, közfoglalkoztatott

Az idén második éve, hogy a kertészet vezetője voltam. Sikert a kertészeti dolgozókkal a tapasztalatokat megosztani és hasznosítani. Nagyon sokat tanultam más kertészetekben tett látogatások során. Jónak tartom, hogy a Start munkaprogram keretén belül kiépültek a fólia sátrak és a kertészet, melyet a következő években is tudunk hasznosítani. Ez azért is jó, mert a megtermelt növényeket a helyi óvoda konyháján fel tudjuk használni.

Alsómocsolád Község Önkormányzata

Baranya megye

Alsómocsolád 372 lelket számláló zsáktelepülés Baranya megyében. A község összközműves, szennyvizét saját szennyvíz tisztítómű kezel. Távközlési és informatikai kapcsolatai korszerűek. Mezőgazdasági adottságai átlagosnak mondhatók. Település-szerkezete falusias jellegű, fésűs elrendezésű, családi házas beépítettségű.

Dicső László, polgármester

Alsómocsolád Község Önkormányzata minden intézkedésénél szem előtt tartja a településen élő munkanélküli, illetve szociálisan hátrányos helyzetű emberek felzárkóztatását, célja, hogy számukra helyben munkalehetőséget, alternatív jövedelemforrási lehetőségeket teremtsen, így járulva hozzá a szociális kohézió erősödéséhez. Az Önkormányzat 2013. évben startmunka mintaprogramban 17 hektár szántóföldön gabonát termelt, a nevelt állatok (hízó

sertés, koca, tojó tyúk, liba) takarmányozására.

A saját tulajdonú 2,5 hektár nagyságú földterületén zöldség termesztést végzett.

Az Önkormányzat a program során 21 fő mezőgazdasági segédmunkást, 2 fő karbantartót, 2 fő brigádfővezetőt és 1 fő adminisztrátort foglalkoztatott.

A munkaprogram terveink szerint 2014. évben is folytatódik, a mezőgazdasági alprojekt növénytermesztési és állattartási elemeit fontosnak tartjuk tovább vinni. Valljuk, hogy az életminőség javítása nem csupán a Kormány felelőssége, nekünk magunknak is meg kell tennünk a megfelelő lépéseket. Hiszünk abban, hogy a korábbi – a mezőgazdaságot és állattartást erősítő, tanulóssal megerősített – programok hatással voltak a szociálisan rászoruló családok mindennapjaira is, elmozdítva őket a létminimum holtpontháról!

Csillik László, közfoglalkoztatott

A programban való részvétel nagyon jó lehetőség volt számomra, nem csupán rendszeres jövedelemhez jutottam, hanem lehetőségem volt elsajátítani az állattartáshoz szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket. Ennek segítségével részese lehettem a településen egyre bővülő egészséges és friss élelmiszerhez való hozzájutás lehetőségének megteremtéséhez, valamint meg tudtam termelni a saját családom ellátásához szükséges alap élelmiszerek jó részét, kiegyensúlyozottabbá téve családi gazdálkodásunkat.

Átány Község Önkormányzata

Heves megye

Átány Község a Dél-Hevesi Kistérség halmozottan hátrányos települése, magas munkanélküliség jellemzi. Lakosságunk száma 1556 fő. A község népi kulturális értékei tudományosan feldolgozottak és nemzetközileg elismertek.

Társult településekkel Közös Önkormányzati Hivatalt működtet. A belterületi ingatlanokból 153 telek ingatlan a község tulajdonában van. A roma lakosság aránya 30% feletti, magas a szakképzetlenek száma.

A közfoglalkoztatás részben az intézmények technikai kiszolgálását és kommunális feladatok elvégzését jelenti. A start programban 15 fő kertészeti és növénytermesztési munkálatokat hajtott végre.

Gönczi Mihály, polgármester

A termelési terület 9,2 hektár, amelyről betakarítottunk és az önkormányzati konyhának átadtunk termelési értéken számítottan 1.350 ezer Ft értékű zöldségfélét, amely 20 fajtából áll. Téli tárolásra 350 ezer Ft értékű zöldségfélét készleteztünk. A jövő évi állattenyésztési feladatok előkészítéséhez takarmányt is termeltünk 850 ezer Ft értékben. 7 hektár területen az őszi vetést elvégeztük, melynek zöld leltár értéke 465 ezer Ft. 2013 évben 73 fő közfoglalkoztatottat alkalmaztunk, különböző község-gazdálkodási területen. A termelésben részt vevők elméleti és gyakorlati felkészítésével összhangban eredményes munkát végeztek, ahol a népi kultúra termelési tapasztalatait az önkormányzat tulajdonában lévő gépek felhasználásával működtették.

A tevékenységnek jelentős szociális hatása van a részt vevők és a közvetlen környezetben élőkre, amely településünkön már mérhető hatású. Ugyanakkor meg kell említeni, hogy a gazdálkodási terület közbiztonsági őrzés-védelme jelentős terhet rótt a feladatok végrehajtása során. A Nemzetstratégiai Kutatóintézet «önfenntartó falu, önfenntartó vidék» keretében konferenciát tartott Átány községgel kapcsolatban.

A szántóföldi termelés termőterületének növelésével, a kertészeti termelés fenntartása mellett, a vegyes állattenyésztés beindítását és a hozzá kapcsolódó feldolgozó helyek kialakítását tervezzük egy modell program keretében.

Szabó József, közfoglalkoztatott

Fiatal pályakezdőként nagyon hasznosnak tartom a programot, mellyel helyben munkahelyhez jutottam. Nagyon sok hasznos dologra tanított bennünket (ültetés, kapálás, permetezés), a program keretében oktatásban is részt veszek, mely által ismereteim tovább bővülnek. Remélem, hogy továbbra is részt vehetek a programban és kamatoztathatom eddig szerzett tapasztalatom. Társaimmal megbecsüljük ezt a lehetőséget.

Bakonszeg Község Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

Bakonszeg Biharban, a Berettyóújfalui Járásban helyezkedik el, lakosságszáma 1240 fő.

Gara Péter, polgármester

Egy kistelepülés túlélésének egyik záloga, hogy ne csak a falutábla jelezze a létét, hanem egy jól működő helyi közösség határozza azt meg. Ehhez kiváló eszközként tekintünk a startmunka mintaprogramra, mely jól alkalmazva bizonyítottan értéket teremt, helyzetbe hozza a foglalkoztatott egyént, ezzel együtt építi a helyi közösséget.

2013-ban öt programelem valósult meg Bakonszegen, melyből 2 értékkeremtő: mezőgazdasági, egyéb értékkeremtő, összesen 69 fő foglalkoztatásával. A mezőgazdasági projekt keretében szabadföldön és fóliában állítottuk elő a közétkeztetésben használt zöldségfélék meghatározó részét, 400 fás termő almáskertünkben lakossági felhasználásra is termeltünk. Vetőmag kentert termesztettünk, mely magas kézimunka igényű, kettős hasznosítású kultúra (vetőmag, biomassza). Az

előállított össztermék meghaladta a 10 tonnát.

Az egyéb értékkeremtő projektben első sorban faipari termékeket állítottunk elő az intézményeink, közterületeink, a helyi közösség számára: kültéri virágtartók, kül- és beltéri asztalok, padok, óvodai játszóház és bútorzat, fedett kerékpártartó, színpad, előtetők, garázsajtók, egyéb nyílászárók, faburkolatok. Emellett karbantartottuk mezőgazdasági és belterületi útjainkat, járdáinkat, a településen képződő zöldhulladék kezelésére komposztáló telepet alakítottunk ki. 2014-ben szociális szövetkezet megalakítása mellett folytatni kívánjuk a megkezdett munkát, bővítve tojótúyk és vágócsirke neveléssel, méhészettel, gyógynövénytermesztéssel, valamint melléktermékek feldolgozására alkalmas brikettgyártó üzem beindításával.

Baloghné Bujdosó Gabriella, közfoglalkoztatott

Az Egyéb értékkeremtő projektben dolgozom irodai asszisztensként. Büszkeséggel tölt el, hogy a programnak köszönhetően látható a munkánk gyümölcse: megszüpültek az intézményeink, közterületeink, átalakult a településképzünk. Adminisztrátorként kapcsolattartó szerepem is volt, ebből adódóan ismerem a közfoglalkoztatottak véleményét. Elmondhatom, hogy 100 boldog emberrel dolgozhattam együtt, hisz anyagi biztonságot, önbizalmat adott ezeknek az embereknek a munka, érezték, hogy szükség van rájuk.

Bakonysárkány Község Önkormányzata

Komárom-Esztergom megye

Bakonysárkány a Nyugat-Dunántúlon, Komárom-Esztergom megye déli határán, Kisbér és a Fejér megyei Mór városok között található.

Falunk területe 1421 hektár, településünk agrárjellegű, erdőkkel, mezőkkel és termőföldekkel körülvéve. Gyökereink a régmúltba nyúlnak, a falu első írásos emléke 1193-ból ismert, amikor III. Béla megerősítette a fehérvári kereszteseket a falu birtoklásában, melyet ekkor még „Sarcajn”-ként említettek. Nagy örömünkre szolgált, hogy a Kormányzat támogatásával, a Belügyminisztérium országos közfoglalkoztatási start munkaprogramok indítását jelölte ki. Ezzel a programmal a tartósan munkanélküli, a munka világába nehezen visszailleszkedő helybéliek foglalkoztatását megoldottuk. Lehetőséget adva a helybélieknek a rendszeres munkavégzésre, illetve a könnyebb munkavállalásra a környékbeli cégeknél. Ugyanakkor kiemel-

Ősz Ferenc, polgármester

ten fontos volt számunkra a több gyermekes családok jövedelemhez juttatása, munkavállalók továbbképzése. A start munkaprogram keretében, hat különböző foglalkoztatást indítottunk el, ezzel elértük, hogy a munkanélküliségi mutató településünkön messze az országos átlag alatt maradt. Jelen összefoglalónkban a kézműves foglalkoztatónkat szeretnénk bemutatni. Ebben a foglalkoztatásban tudtuk leginkább megvalósítani a családbarát munkahely feltételeit. Műhelyünkben 11 főt foglalkoztatunk, nagy része családanya illetve 50 év feletti. Több neves rendezvényen is részt vettünk, ilyen volt például a tatai pályaválasztási kiállítás és a tatabányai adventi vásár. Rendszeresen járunk a környékbeli rendezvényekre és nagyobb kulturális eseményekre. Terveink a jövőre vonatkozóan, hogy műhelyünk önállóan, támogatás nélkül is megállja a helyét a piacon s biztosítsa a helyi foglalkoztatást hosszú távon.

Selmeci Brigitta, közfoglalkoztatott

Kedvező lehetőség volt számomra, mivel nem tudtam a környékben elhelyezkedni. A gyári munka számomra megoldhatatlan, hiszen a három műszakos munkarendet nem tudtam volna bevállalni, mivel gyermekeimet egyedül nevelem. Az itteni munka és munkarend kedvező számomra. Szeretek a kerámia műhelyben dolgozni, alkotni. A közösség is nagyon családias, remekül tudunk együtt dolgozni.

Balaton Község Önkormányzata

Heves megye

Balaton község a Bükk lábánál található festői környezetben elhelyezkedő település. A 1112 fő lakosságszámú község Heves megyében található, mely pusztán csak névronságban áll a „magyar tengerrel”.

Udzeliné Murányi Enikő, polgármester

Községünk vendégszerető palóc lakosságával és gyönyörű környezetével egész évben szeretettel fogadja az ide látogatókat és átutazókat. Balaton Község Önkormányzata 2012-ben kezdte el a közfoglalkoztatási start munkaprogram keretein belül a mezőgazdasági projektet, 1 ha területen 5 fő bevonásával. 2012. évben a szabadföldben megtermelt konyhakerti növények kb. 790 000 Ft költségmegtakarítást eredményeztek, saját konyhán történő felhasználással. 2013. évben a megszerzett tapasztalatok alapján már 9 fővel 1,5 ha szabad területen, valamint egy 100 m² alapterületű fóliasátor építésével bővítettük a konyhakerti növények termesztését. A kedvezőtlen időjárási feltételek mellett is jó termésünk lett, melyet a közfoglalkoztatottak betakarítottak, feldolgoztak, tartósítottak az önkormányzat konyháján. A télire megtermelt növények tárolása az idei évben szintén a program keretein belül felújított

34 m²-es pincében történt. A közfoglalkoztatás keretén belül foglalkoztatott munkavállalóink a mai napig is mezőgazdasági képzésben részesülnek, akik a megszerzett tudásukat és tapasztalataikat a továbbiakban is hasznosíthatják a mezőgazdasági projektben. Az önkormányzat 2014-ben is tervezi a mezőgazdasági projekt folytatását. Terveink között szerepel a fóliasátor 200 m²-re történő bővítése, nagyobb területű szabad földterületek művelése, valamint a mezőgazdasági tevékenységünket állattenyésztéssel is szeretnénk bővíteni. Ennek elengedhetetlen feltétele egy saját tulajdonú mezőgazdasági jármű (traktor) beszerzése, mely idő és költség megtakarítást eredményezne a munkavégzésben. A saját traktor a mezőgazdasági munkák végzése mellett lehetőséget nyújtana a község bel- és külterületein a kaszálásra, gyom és parlagfű-mentesítésre.

Bóta György, közfoglalkoztatott

2013.03.11-től 2014.02.28-ig vettem részt a mezőgazdasági közfoglalkoztatásban, mint munkavezető. Tapasztalataim szerint a mezőgazdasági program 2013. évben még hatékonyabban működött, mint az előző évben. A megtermelt konyhakerti növények mennyisége az elmúlt évhez képest az időjárási körülmények ellenére is megfelelő mennyiségű és minőségű lett. A megszerzett tapasztalatainkat idén sokkal hatékonyabban tudtuk felhasználni. Fejlődést jelentett a fóliasátor kialakítása.

Barcs Város Önkormányzata

Baranya megye

Barcs Magyarország déli részén, a 6. számú főút végén, a Dráva folyó partján, a Duna-Dráva Nemzeti Park szívében helyezkedik el. Lakóinak száma a 11 345 fő.

A Dráva-menti térség szolgáltatói, szellemi központja, határátkelőhely Horvátország felé.

Barcson a közfoglalkoztatás szervezését és lebonyolítását Barcs Város Önkormányzata Városgazdálkodási Igazgatósága végzi. A hagyományos közfoglalkoztatás keretében városfenntartási, zöldterület karbantartási és településtisztasági feladatokat végzünk évi 100-150 fővel. Ehhez kapcsolódott 2012-től a közfoglalkoztatási start-munka-program 6 projektje, melyben a foglalkoztatotti létszámokat a 2 hónapos cserékkel növeltük, hogy minél több jelentkező juthasson munkához (terv 416, tény 710 fő), így enyhítve a város foglalkoztatási gondjait. A tervezés alapját a Barcs Város Képviselő-testülete által kijelölt fejlesztési célok adták. Olyan feladatokat tűztünk ki, melyek hasznosak az önkormányzatnak és a lakosság komfortérzetét

Karvalics Ottó, polgármester

is javítják, ezért munkánk fogadtatása a lakosság széles körében is pozitív volt. A magas munkanélküliség okán sokan jelentkeztek munkára. A munka során szoros együttműködés és korrekt munkakapcsolat alakult ki a város, különböző intézményeivel, cégeivel a DDNP, a SEFAG és a munkaügyi kirendeltség szakembereivel, akik vállalt feladataink végrehajtását segítették. 2014-ben folytatjuk a megkezdett munkát és további ráépülő fejlesztésében gondolkodunk, amihez a Türr István Képzőközponttal szorosabbra fűztük a kapcsolatunkat. Újabb területeket vonunk be a mezőgazdasági termelésbe. A belvizes programban a fenntartásra helyezzük a hangsúlyt. A földutak karbantartása és alkalmassá tétele turisztikai célú hasznosításra folyamatos munka. Lakossági igény van az út-járdaprogram folytatására. A turisztikai jellegű munkáinkat a 2013 év tapasztalatai alapján szeretnénk folytatni.

Harda Tibor, közfoglalkoztatott

Hosszabb ideje voltam munkanélküli, így örültem mikor kiközvetítettek. A munkák során tapasztaltam, hogy a brigádok a munkák jellegének megfelelő változó létszámban, jól szervezeten működtek, a problémáinkat igyekeztek gyorsan megoldani. A munkáltató által biztosítva volt a munkánkhoz szükséges védőruházat, a szükséges szerszámokat mindig névre vettük fel a raktárból és adtuk le. Kicsit katonás volt a munkarend, sok ember kapott írásos figyelmeztetést.

Bazsi Község Önkormányzata

Veszprém megye

Bazsi község a sümegi járásban, Veszprém megye zalai határára található, a Balatontól 23 km-re, lakosságszáma 430 fő.

Szentés László, polgármester

A településen zajló közfoglalkoztatás kiemelt programja a mezőgazdasági tevékenység. Növénytermesztési tevékenység keretében kb. 600 m²-es önkormányzati tulajdonú területen 350 m támrendszert építettünk ki, konzervuborka termesztése céljából.

A projekthez kapcsolódik az önkormányzati tulajdonú, helyben honos alma tájfajták génbankjának, és egyéb önkormányzati gyümölcsösök gondozása, mintegy 9000 m²-es területen történő gyümölcstermesztés. A korábbi években megvalósítottunk egy őshonos baromfi visszahonosító programot a településünkön. Ennek sikerén felbuzdulva őshonos magyar fajtákból álló baromfiállományt vásároltunk, melyet 2013-ban 250 db-osra bővítettünk. Állatállományunk takarmányszükségletének biztosítására, mintegy 5 hektáros területen kukoricát és egyéb takarmánygabonát termesztünk. A baromfi tartás elsődleges célja a tenyésztés, melynek keretében napos állatokat állítunk elő. Keltetőházunk és egyéb gazdasági épületek kivitelezése a programba bevont dolgozók közreműködésével történt. Az őshonos gyümölcs-

fáink terméséből gyümölcsfeldolgozóknak készült alkoholmentes ivólevelek biztosítását. A közfoglalkoztatási start-munka program keretében további három projekt elem került megvalósításra. Mezőgazdasági utak rendbetétele, közúthálózat javítása, kazánprogram 2013-ban mintegy 25 dolgozónak biztosított munkalehetőséget. Tapasztalataink rendkívül jók, a program társadalmi elismertsége inspiráló mind a foglalkoztatottak mind a szervezők számára. Településünkön zajló értéktartó, szemléletformáló közfoglalkoztatási gyakorlatra kíváncsi, kisebb nagyobb csoportokat heti rendszerességgel fogadunk, kiállításokon veszünk részt. Jövőbeni fejlesztéseink célja a közfoglalkoztatást önfenn tartóvá tenni, szociális szövetkezetet létrehozni.

Majorovics György, közfoglalkoztatott

Nagyon jónak tartom a programot, örülök, hogy része lehetek, szinte értelmet ad az életemnek. Munkám során sok mindennel foglalkozom, ez a változatosság is hozzájárul ahhoz, hogy szívesen csinálom. Életkoromnál fogva sajnos szinte lehetetlen elhelyezkednem a környéken, a közfoglalkoztatás jelenti számomra az egyetlen esélyt a megéltesemhez. A kapcsolódó képzésben szívesen vettem részt, úgy érzem hasznos ismereteket szereztem, amit főleg a munkám során tudok használni.

Bácsalmás Város Önkormányzata

Bács-Kiskun megye

Bácsalmás az ország déli részén, a szerb határ közvetlen szomszédságában helyezkedik el. A város demográfiai helyzete fokozatosan romló, igen magas a munkanélküliek aránya. 2011-től Bácsalmás elsőként kapott lehetőséget a Startmunka mintaprogramban való részvételre.

Közel 200 fő dolgozik a programban, így sok család jut hosszabb távra tervezhető, biztos jövedelemhez a közfoglalkoztatás révén. A támogatásnak és a jól szervezett munkának köszönhetően igen sok eredménnyel büszkélkedhetünk. A program révén elkezdődött az eddig tartós munkanélküli emberek társadalmi-gazdasági felemelkedése, a közösségbe, munka világába való integrálódásuk. Együtt tevékenykedő csoportok, baráti közösségek jöttek létre. A munkavállalók szívesen dolgoznak a programban, azt magukénak érzik. A mezőgazdasági projekt keretében 49 ha önkormányzati földterületen és 1 200 m² fóliafelületen gazdálkodunk. Tevékenységi területeink: alapvető zöldségfélék termelése, vetőmag-termesztés, energiaültetvény telepítése és ápolása. Jelentős eszközbeszerzés és fejlesztés történt. A program keretében felújításra került

Németh Balázs, polgármester

egy régóta használaton kívül álló önkormányzati 470 m² alapterületű épület, ahol Zöldségfeldolgozó Üzem és Bácsalmásért Szociális Bolt létesült. Az épület fűtése biomassza kazánnal és saját előállítású faaprítékkal történik. Megalakult a Bácsalmásért Szociális Szövetkezet, amely az értéktérítő tevékenységek egy részét gazdasági formában viszi majd tovább 2014-ben. A téli közfoglalkoztatás keretében olyan tevékenységeket végeztünk, melyek biztosították a teljes időszakos értéktérítő foglalkoztatást (házi segítségnyújtás, magtisztítás, feldolgozás, térkő készítés stb.). Az egyéb program-elemek segítségével a város bel-és külterületeinek ápolása, utak, csapadécsatornák tisztítása történik. 2014-ben cél az újabb értéktérítő tevékenységek bevonása, az önállósá válás és a társadalmi felemelkedés segítése, a termelés-feldolgozás-marketing-értékesítés rendszerének fejlesztése.

Banai Zsuzsanna, közfoglalkoztatott

2011. óta veszek részt a programban. Előtte sokáig voltam munkanélküli, csak egy-két hónapra hívtak be. Nagyon nehezen tudtam megélni, hiszen két gyermekemet egyedül nevelem. Mióta „Startos” lettem, tervezhetőbb az életem. Hosszabb ideje a kertészetben dolgozom, ahol sok olyan új ismeretet szereztem, amiket otthon a kertemben is alkalmazok. Barátaim lettek, nagyon jó a közösség. Elvégeztem a háztáji növénytermesztő és tartósító képzést, amit a munkám során hasznosítani tudok.

Bátonyterenye Város Önkormányzata

Nógrád megye

Bátonyterenye Nógrád megye harmadik legnépesebb városa. Kistérségi, járási központ, az alapvető közszolgáltatások közül szinte minden elérhető a város lakói részére. A gazdasági mutatók alapján Bátonyterenye a leghátrányosabb helyzetű kistérségek települései közé tartozik. A legfontosabb feladataink a város intézményeinek működtetése, az alapvető szolgáltatások és infrastruktúra biztosítása.

Nagy-Majdon József, polgármester

Városunk egyik legégetőbb problémája a tartós munkanélküliség, amihez szükséges a foglalkoztatás bővítése, azaz a közfoglalkoztatásra és a képzésre kell a hangsúlyt helyezni. Magas mutatókkal bír a városi szintű munkanélküliség. Önkormányzatunk 2011 októberében kezdte meg a közfoglalkoztatást, 410 fővel időszakisán és az elnyert támogatásból meg tudtuk vásárolni a szükséges eszközöket, anyagokat. Ekkor kezdődött meg a 2012. évi közfoglalkoztatás előkészítése is. 2012. évben a Téli és egyéb értéktérítő közfoglalkoztatás, Belterületi közúthálózat javítása, Belvíz-elvezetési program, Mezőgazdasági utak rendbetétele, Mezőgazdasági program, Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása programok zajlottak. 2013. évben 632 fő közfoglalkoztatásával az alábbi projektek valósul-

tak meg: Bio- és megújuló energiafelhasználási, Belterületi közúthálózat javítási, Mezőgazdasági utak rendbetétele, Belvíz-elvezetési program, Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása, Téli és egyéb értéktérítő közfoglalkoztatás, ill. Mezőgazdasági programok.

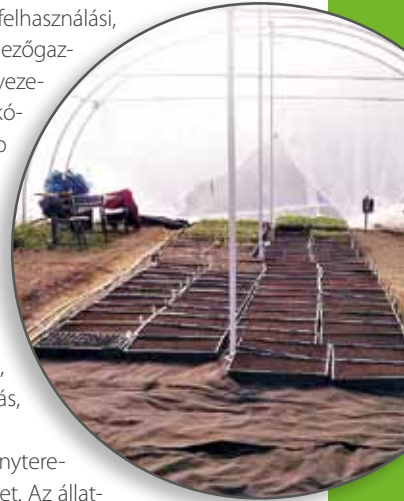
A lakosság a szemmel látható eredményeket értékelte: orvosi rendelők mozgáskorlátozott bejárójának építése, kerítés építése, köztemetők kerítésépítése, utak, járdák kátyúzása, járdalap gyártás, mezőgazdasági munkák.

2014. évben tervezzük a bátonyterenyi térsza- és pékáru gyártó üzemet. Az állattartás, a növénytermesztés egyre nagyobb szerepet kap az önkormányzat gazdálkodásában, ezáltal megteremtve a működési feltételt a térsza- és péküzem számára. A közfoglalkoztatás keretében beszerzett eszközökkel, közfoglalkoztatottakkal megtermelt búzából készült kenyér és apró péksütemény előállításra a célunk.

Sándor László János, közfoglalkoztatott

Mezőgazdasági projektben vettem részt mezőgazdasági szakemberként, harmadik éve dolgoztam a programban. A földterületeken ma már rügyező gyümölcsfák, elvetett konyhakerti növények hajtának. A telephelyen a közfoglalkoztatottak 4 fóliasátrat húztak föl, a palánták kiültetésére várnak, amit szintén közfoglalkoztatottak hajtattak magról. Az egész városban a köztisztviselők, közutak rendezettek, mert a közfoglalkoztatottak kerítéseket építettek, járdát betonoztak, járdalapokat gyártottak és raktak le, utakat kátyúztak.

Berekfürdő Községi Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Berekfürdő Jász-Nagykun-Szolnok megyében található, Szolnoktól 70 km-re, Karcag várostól 5 km-re. Viszonylag fiatal, kis község.

1992. évben vált le Karcagtól és lett önálló település. 2014.01.01-jei népszámlálási adatok alapján az állandó lakosok száma: 126 fő. A 2012.03.01-jén indult, hagyományos növénytermesztési Start programunkat 15 fő bevonásával kezdtük meg, 2013-ban 23 főre bővült a munkavállalók köre, és 2014-ben 23 fővel tervezzük a projekt megvalósítását. Mezőgazdasági programunk szabadterei és fóliasátras munkálatokban valósul meg. 2013.

évben elkészült a szociális blokk és a raktárhelyiség, mely a dolgozók részére komfort érzetet ad. A kereslet és kínálat figyelembevételével mellett évről évre bővült a zöldségek, virágpalánták termesztésének köre. A megtermelt zöldségek egy része hasz-

Dr. Hajdu Lajos, polgármester

nosításra, másrészt a településen megrendezésre kerülő programokban és szociális támogatásként került kiosztásra, a rászorultak részére. A virágpalánták a település valamint a fürdő szépítését szolgálták. Megtermelt zöldségek: paradicsom, paprika, tök félék, uborka, padlizsán, káposzta félék, csemegekukorica, brokkoli, karfiol. 2014. évben is szeretnénk fejleszteni kertészetünket, mind eszközökkel, mind pedig megtermelni kívánt zöldségekkel. Célunk olyan munkahelyet teremteni, amely a település életében értékkel bír. Az önkormányzat igyekszik programjával hosszútávra berendezkedni, ezzel is megalapozni jövőjét.

Karsainé Erős Ilona, közfoglalkoztatott

Nagyon hasznos volt az előző két év, sok tapasztalatra tettünk szert. Megtűntek figyelni pl., hogy melyik palántának milyen körülmények a legideálisabbak, mikor a legjobb kiültetni, milyen növényvédelmet alkalmazunk, mik azok a módszerek, amikkel pozitív irányba tudjuk befolyásolni a termesztést. Az elmúlt években felmértük a helyi fogyasztók igényét és mondhatjuk, hogy egyre többen számítanak az általunk termelt zöldségekre. Bízunk benne, hogy kertészetünk még sok évig kiszolgálja a lakosságot.

Beremend Nagyközség Önkormányzat

Baranya megye

Községünk Magyarország legdélebbi pontján fekvő települése, ahol határos Horvátországgal. A község 2013. január 1-jei nyilvántartása alapján a lakosok száma 2 509 fő, területének nagysága 48,26 km². A község legnagyobb munkáltatója és egyben az ország cementgyártásának egyik központja, a német tulajdonú HeidelbergCement Group és a hozzá tartozó mészmű, a Carmeuse Hungária Kft.

Orsokics István, polgármester

Beremend Nagyközség Önkormányzata 2013. március 1-én Start munka mintaprogram keretén belül, kreatív helyi sajátosságon alapuló program (betonüzem) megvalósítását indította el, melyhez a Baranya Megyei Kormányhivatal Siklósi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége nyújtott segítséget. A program időtartama: 2013.03.01-2014.02.28, 15 fő álláskereső bevonásával valósult meg. A programban résztvevő munkavállalók, a tapasztalatok szerint, a program segítségével visszakerülnek a munka világába és a családok megélhetése ezáltal

könnyebbé válik. Beremend Nagyközség Önkormányzata 2014. évre megemelt létszámmal (25 fő) közfoglalkoztatási program kérelmet nyújtott be a kitűzött célok folytatásához. A program tervezett időpontja 2014.06.01-2014.10.31. A község 2014. évi kitűzött tervei közt szerepel betonelemek gyártása, a település árkok lapozásának, valamint a járdák térkövezésének folytatása. Például a temető 5-ös út 600 m² térkő legyártása, árkok javításához lapok gyártása, árkok javításához 200 m² 30x30 lap gyártása, a rendőrség előtti parkoló térkövezése 240 m², Szabad-

ság téri üzletek előtti térkövezés 30 m², temető 4-es szakasz térkövezése 600 m², Napközi otthon előtti bejáró betonozása-térkövezése 20 m².

Pap Csaba, közfoglalkoztatott

A program keretén belül, szakképzetlen munkavezetőként tevékenykedtem. A program indulását megelőző 6 hónapban álláskereső voltam. A program indulása nagy segítséget nyújtott abban, hogy újra dolgozhassak, így javítva a családom anyagi helyzetét. Mivel korábbi munkahelyem a cementiparban volt, így nem volt ismeretlen a munkakör. Ennek köszönhetően választott ki Beremend Nagyközség Önkormányzata, szakképzetlen munkavezető beosztásba.

Berhida Város Önkormányzata

Veszprém megye

Berhida 2004. július 1-től városi ranggal rendelkezik. Intézményei: 2 óvoda, 2 általános iskola, 2 művelődési ház és könyvtár, alapfokú művészet-oktatási intézmény, Település El-látó- és Szolgáltató Szervezet, Családsegítő Központ, Polgár-mesteri hivatal.

Az elmúlt években a közfoglal-koztatottak különböző betanított képzésben vettek részt. Ilyen volt többek között a betanított térburkoló tanfolyam 20 fővel, parkgondozó tanfolyam 20 fővel, 2011-ben hő-és hangszigetelő tanfolyam 20 fővel, továbbá parkgondozó tanfolyam 20 fővel.

A megvalósított tanfolyamok eredményeként a közfog-

Pergő Margit, polgármester

lalkoztatottak révén megépítésre került 850 m járda, közel 420 m² szilárd burkolattal ellátott parkoló, 8 db buszváró alapjának térkövezése és a buszvárók elhelyezése is megvalósult. Megtörtént a gyermekorvosi rendelő és védőnői szolgálat épületének, az idősek napközi otthonának hőszigetelése és akadálymentesítése. A parkgondozók a városkép esztétikusabb megjelenítése érdekében ténykedtek. 2014. év első hónapjaiban a téli közfoglalkoztatásban veszünk részt 188 fővel. Szeretnénk a különböző képzéseinken részt vett közfoglalkoztatottakat napi nyolc órában, egész éves közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatni.

Földi László, közfoglalkoztatott

Örömmel vettem részt az önkormányzat által szervezett térburkoló tanfolyamon. Olyan új ismereteket szereztem, amelyek segítségével nagyobb eséllyel pályázhattam az elsődleges munkaerő-piacon. Sajnos a gyakorlati munkatapasztalat hiánya nehezíti az elhelyezkedést. A korábbi ígéret, mely szerint az önkormányzat visszafoglalkoztat, csak részben teljesült.

Bernecebaráti Község Önkormányzata

Pest megye

Bernecebaráti község Pest megye legészakiabb fekvésű települése az Ipoly folyó és a Börzsöny hegység találkozásánál. Megye, járás és országhatár is egyben. Lakónépessége 910 fő körül alakul.

Gyenes Zoltán, polgármester

A XX. század derekán még 2000 fő feletti volt lakóinak száma. Ebben az időben vált meghatározó jövedelemtermelő forrássá a bogyósgyümölcs termesztés. Napjainkra több tényező együttes hatására túlsúlyba került gépi betakarítású piros ribizli termesztés. Település

kezdeteitől fogva működteti a különféle elnevezéssel futó közfoglalkoztatási programokat. 2012-től ez a kormány szándéka szerint előre tervezett értéktermelő célúvá vált. Ebben az évben település járdái közül 1618 m (2103 m²) hosszan történt felújítás. Részesei voltunk a kazáncsere programnak is (2 db kazán, 1 db aprító gép). 2013-ban elindítottuk a mezőgazdasági programot is, melynek keretében az önkormányzat konyháját is elláttuk zöldségekkel,

illetve burgonyával. Bogyósgyümölcs telepítésbe kezdtünk, illetve pályázaton támogatást nyertünk „gyümölcsfeldolgozó és termékház kialakítására”, bírálatra vár egy 25 millió forintos fóliarendszer-kertészeti projektünk is. A mezőgazdasági projekt keretében 5 asszony és egy fő férfi vesz részt. Egyéb közmunka programjaink: 9 fő közutas, 9 fő vízvezető rendszerek karbantartása, illetve téli közfoglalkoztatásban 8 fő, ebből oktatásban 3 fő vesz részt. A kulturális közfoglalkoztatott 3 fő fiatal. (Átmeneti foglalkoztatott 15-20 fő) A foglalkoztatottak fele nő, roma származású 30% (becsült). Negyven százalékuk, kora, életvitele miatt nehezen helyezhető el az elsődleges munkaerő piacon. 2014-ben a mezőgazdasági projekt bővítésre kerül, részint tulajdonunkba került bogyósgyümölcs ültetvény művelésével, újak telepítésével. Zöldség és konyhakerti növények termesztésével, üzemi konyhánkat kívánjuk ellátni. Polgármesterként csak a program folytatására tudom biztatni a döntéshozókat. Településünkön a lakosság pozitívan értékelte és értékeli közös erőfeszítésünket.

Imre Józsefné, közfoglalkoztatott

Mezőgazdasági programban nagyon jó, hogy a falusi nép részt tud venni, ezzel sok embernek munkahelyet tudott biztosítani. Nekem is megélhetést biztosított, 58 évesen már nemigen találtam volna munkát. Nagyon tetszik ez a munkahely, még mellette tanulhatunk is a könyvekből. Kiváló oktatót kaptunk, Mike János személyében, mert a tananyagot jól elmagyarázza, le tudja adni. nagyon sokat köszönhetünk a polgármesternek is, Gyenes Zoltánnak.

Berzék Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Berzék település a Harangodi síkság legdélebbi települése. A Miskolc-Tiszaújváros ipari tengelyen helyezkedik el. A lakosság létszáma 2013. évben 1021 fő. A kisebbség létszáma körülbelül 20%-ra tehető.

Az itt élők zöme főként mezőgazdasággal foglalkozik, valamint a 20 kilométeres vonzású ipari körzetekben létesült összeszerelő üzemekben, gyárakban vállalnak munkát. Az Önkormányzat részt vesz a hagyományos közfoglalkoztatási programokban. Főként a karbantartási, településtisztasági, intézményi kisegítő feladatokat látják el a foglalkoztatottak. Kiemelt prioritást élvez a start mintaprogramok értéktérítő programja, amellyel, a településen található ROP programon belül kialakításra került 2000 m²-es fóliaház és hozzá tartozó szabadföld, ahol a megtermelt, zöldségekkel az üzemi konyha kiadásait kívánjuk csökkenteni. A növénytermesztéssel foglalkozók létszáma 15 fő. Nem utolsó sorban önkormányzati tulajdonban lévő Phare előcsatlakozási programon belül telepített bodza-ültetvény, folyamatos rekonstrukcióját végeztük el, illetve a bodza-termésből, sikerült kijutnunk a nemzetközi piacra is. Spanyolországba és Portugáliába szállítottuk a közfoglalkoztatásban megtermelt kiváló minőségű bodzát, ezen a területen 12 fő dolgozik. Tapasztalataink pozitívak, mind a település

Farkas László, polgármester

lakói és a közfoglalkoztatásban részt vevők vonatkozásában. A közfoglalkoztatottakat büszkeség tölti el, mikor a helyben megtermelt zöldségek, gyümölcsök a megfelelő helyen hasznosulnak, valamint az itt élők dicsérik a produktumok minőségét. Sokak számára jelent megélhetést és értéktérítő munkát a közfoglalkoztatás. Berzék település részt vett az Itthon vagy, Szeretlek Magyarországot rendezvénysorozaton, ahol a helyben megtermelt termékek versenyét rendeztük meg. 2014. évben tovább szeretnék folytatni a közfoglalkoztatást, célul tűztük ki a növénytermesztés magasabb szintre való emelését. Szeretnénk a lakosokban és a térségben „a minőség és hagyományörzés” jelentőségét hangsúlyozni.

Árvai Éva, közfoglalkoztatott

Ez a program eltér a hagyományos foglalkoztatástól, értéktérítő munkát végzünk. Munkatársaim többsége szakképzett, ez elősegíti a sikeres munkavégzést. Előnyös a munkahely közelsége, nem kell utaznunk, igazán nincs is más munkalehetőség. A szerszám felszereltség tekintetében vannak hiányosságok, valamint ahhoz, hogy folyamatos termelés tudjon megvalósulni, leg hamarabb februárban, de legkésőbb márciusban el kellene kezdeni ezt a programot. Mindösszesen örülök, hogy részt vehetek a start mintaprogramban.

Biharugra Község Önkormányzata

Békés megye

Biharugra 1000 fős település Békés megye északkeleti sarkában. Páratlan természeti értékekkel rendelkezik, a falut határoló halastavak 2000 ha-os vízfelülettel Magyarország második legnagyobb tórendszerét alkotják.

Vígh Ilona, polgármester

2012-ben a Mezőgazdasági minta-projektben 10 főt, 2013-ban 16 főt foglalkoztattunk. 2013-ban 2 ha-on gazdálkodtunk, a tervek szerint 2014-ben ez 6 ha-ra bővül. A termeléssel a helyi konyhát teljes mértékben saját termesztésű, minőségi alapanyagokkal látjuk el. A megtermelt zöldségek, gyümölcsök tartósítását, feldolgozását a konyha felügyeletével végzik a közfoglalkoztatottak. Valamennyi befőzés, savanyítás során fő szempont a tartósítószeres teljes mellőzése. A konyhakerti növénytermesztés mellett főlíasátorban állítottuk elő a közterületek virálgalánta szükségletét. A projekt keretében történik a levestésza előállítás is, a

tésztakészítés és a közkonyha tojás szükségletét saját baromfi-állománnyal fedezzük. 2014-ben további tevékenységeket szeretnénk bevezetni, például kosár- és csuhéfonást, seprűkötést, úgy, hogy a szükséges alapanyagokat mi állítjuk elő. A helyi közkonyhán keletkező használt zsíradékok újrahasznosítására szeretnénk bevezetni a mosószappan gyártását is. Kiállítás keretében Békéscsabán mutattuk be a „Falu Kamráját”. Itt káposztát savanyítottunk, ételízest készítettünk, valamit az érdeklődők kipróbálhatták a csipetke és a csigatészta készítését is, a látogatók pedig megkóstolhatták a frissen készült palacsintánkat.

Kulcsár Ibolya, közfoglalkoztatott

A mezőgazdasági projektben dolgozóként munkám része a szárasztésza-készítés is. Láttam, hogy eredményesen tudok készíteni otthon is, így érdemes volt megtanulnom. Mivel tartunk baromfit, csak lisztet kell, hogy vásároljak, hogy saját készítésű tésztát használva pénzt takarítsak meg. Van olyan kollégám, aki büszkén hozott kóstolót az otthon termelt paradicsomból, paprikából, mivel előző évben ebben a projektben dolgozott, látta a termelés folyamatát és megpróbálta a saját termesztést is.

Boda Község Önkormányzat

Baranya megye

Boda község a Mecsek nyugati lábánál helyezkedik el, mediterrán klímával. A lakosság lélekszáma 471 fő, többségében katolikus vallású.

A start munkaprogramban elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel vett részt a település. Mindemellett belvíz, mezőgazdasági földút, illegális hulladék projektek is elindultak. A programban lévők összlétszáma 39 fő. A mezőgazdasági projekt bizonyult a legjobbnak, itt zab, szőlő, burgonya, hagyma, kukorica, cukorborsó és zöldségek termelése

folyt. Az önkormányzatnak saját traktora

van, ami sokat segített a földek megművelésében. A mezőgazdasági program a legsikeresebb, mivel az állam biztosított földet a munkaprogram megvalósításához. A megtermelt javak többsége a település lakóinak adott megélhetési segítséget, illetve értékesítésre került.

Kovács Győző, polgármester

A település közfoglalkoztatottjainak munkáját a Belügyminisztérium elismerésben részesítette. A település önkormányzatának tapasztalatai szerint a munkaprogram jelentős segítséget nyújt a helyben élők számára is. A programban résztvevő közfoglalkoztatottak munkájukkal értéket teremtettek és a megélhetésük is könnyebbé vált. 2014.évben a programot az önkormányzat folytatni szeretné, főleg a 2013-ban kísérleti jelleggel ültetett és betakarított piros édesnemes és erős paprikával, valamint szőlőtermeléssel, kiskerti növények termesztésével. Az Önkormányzat folyamatos tárgyalásokat folytat a jövőben kialakításra kerülő szociális szövetkezet létrehozásáról.

Schreiber Józsefné, közfoglalkoztatott

Örültem nagyon ennek a programnak, mert hosszú idő után végre munkát kaptam, mely által könnyebb lett a megélhetésem. Nem kellett utaznom a munkahelyem és a lakóhelyem közt. A programnak köszönhetően 1 év alatt elvégeztem egy mezőgazdasági iskolát, a faluban folyt az oktatás. Sikeresen le is vizsgáztam, mindenki. Megismertük jobban egymást, jó kis csapatunk lett, melyben számíthatunk egymásra.

Boldogkőújfalu Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Boldogkőújfalu község a Zemplén-hegység nyugati végén, Borsod-Abaúj-Zemplén megye északkeleti részén helyezkedik el, a Szerencs-patak széles völgyében, a Nagykorsós hegy lábánál. A lakosság száma: 583 fő (2004-es adat).

Orosz Zoltán, polgármester

A település látnivalói közé tartozik a községtől északkeletre található, 5 hektár területű jégkori kőtenger, a római katolikus templom, mely 1825-ben épült, a Szeplőtelen Fogantatás tiszteletére szentelték fel, valamint a református templom, mely 1650-ben épült, torony nélkül zsindelytetővel. 2013. évben a településen 93 fő közfoglalkoztatottat alkalmazott az Önkormányzat, többek között mezőgazdasági projektben, belvíz-elvezetési programban, vagy téli közfoglalkoztatásban. A mezőgazdasági projekt keretében 4 db kecske került az Önkormányzat tulajdonába, mely állomány időközben 7-re szaporodott, valamint 100 db tojótyúkkal.

A segélyezett emberek foglalkoztatásával csökkent a munkanélküliek száma a mindennapi megélhetés javult a foglalkoztatottak körében. A program keretében a termelés munkafolyamatait, valamint annak elsajátítását is megtanulhatták. A közfoglalkoztatottak saját maguk megtermelt dolgokat megvásárolhatták, valamint a közétkeztetésben felhasználva értéket teremtettek. A program során próbáltuk a régi falusias érték bemutatásával a mindennapi állat és növényvel való foglalkozás fontosságára felhívni a figyelmet, melynek eredményeként

néhány család otthon is kiskertet művelt. A foglalkoztatás a dolgozókat nevelő szándékkal szoktatta a munkavégzésre, valamint a közös gondolkodásra.

A program folytatásaként megpróbáljuk az ösztönzés erejét alkalmazni, hogy aki saját kertjét előkészíti konyhakertnek, annak palántát adunk, mert úgy gondoljuk, hogy így több ember próbálja majd saját családja számára is megtermelni a zöldségféléket. Ezek termesztését megtapasztalva az ott lakó családtagok, gyerekek is esetleg megtanulhatnak, megszerethetnek.

Terveink között szerepel az elkészült fóliasátor termelésbe való bevonása, valamint öntözőrendszer kialakítása, a bio-zöldség termesztést, palántanevelést szeretnénk megvalósítani. Önkormányzati és lakossági szükségletre virág és zöldségpalánta előállítását is tervezzük, melynek lakossági részére történő átadásával ösztönözni szeretnénk a saját szükséglet előállítását családi kiskertben a családtagok bevonásával. Az állatállományt is szeretnénk fejleszteni, mind tojótyúk, mind kecske állomány vonatkozásában, tojás- és tejtermelés céljából, valamint gyümölcsös kertek fejlesztése bővítése, termőterületek vásárlása, és a régi hagyományos falusi porta tanító jellegű továbbfejlesztése szerepel a megvalósítandó tervek listáján.

Borsfa Község Önkormányzata

Zala megye

Borsfa község Zala megyében a letenyei járásban fekszik. Helyben legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, amely 2011-ben négy települési önkormányzat Bánokszentgyörgy, Oltárc, Várfölde községgel közösen kezdte el a mezőgazdasági termelést és szárítóasztaló kiépítését.

A projektben 53 főt foglalkoztatunk, ebből egy fő szakképesítéssel rendelkező munkavezető és egy fő adminisztrátor. Önkormányzati tulajdonú területre intenzív terméshozamú gyümölcsöst telepítettünk, a gyümölcs az óvodások, iskolások étlapjára kerül elsősorban, a felesleget aszaljuk. Megtermeljük a szükséges mennyiséget sárgarépa, cukorborsó, zöldbab, káposzta stb. terményekből, azonnal fagyaszttjuk, savanyítjuk, illetve aszaljuk is ezeket. Fűszernövényeket (bazsalikom, kakukkfű, kapor stb.) és fűszerpaprikát termelünk, málnát, szedret telepítettünk, melyet szintén a közétkeztetésben használunk fel. Fóliaházat építettünk, itt kerül sor palánták nevelésére, traktort vásároltunk, amely segíti a földművelési munkákat. Kialakítottunk egy aszaló üzemet, amely a későbbiek során a közétkeztetés

Jetzin István Sándor, polgármester

mellett piacképes árut is előállít. Ehhez felvásároljuk a településeken termelt gyümölcsöket, terményeket. A közfoglalkoztatottak részére három helyszínen tartottunk oktatást a Türr István Képző és Kutató Intézet szervezésében. Az elméletben tanultakat azonnal hasznosították a gyakorlatban. 2013 novemberében 46 fő szerzett képesítést háztáji növénytermesztő és savanyítóként. Projektünk során a foglalkoztatottság növelése egyrészt a közfoglalkoztatással, illetve őstermelői és az egyéni vállalkozói szektor bevonásával valósul meg. A családok megélhetését segíti a segély helyett járó közfoglalkoztatási bér, a háztáji növénytermesztés fellendülése jövedelem-kiegészítést biztosít. A megtermelt élelmiszer jó minőségű, alacsony bekerülési költségű, így a közétkeztetés kiadásai jelentősen csökkentek. A települések közeli fekvéséből adódóan a szállítási költségek alacsonyak, a környezeti károsítás mértéke elhanyagolható.

Horváth Aranka Rozália, közfoglalkoztatott

Örülök, hogy a közfoglalkoztatásban részt vehetek, mert ennek köszönhetően jutottam munkához, és rajtam kívül még sok család megélhetését segíti. A településen számomra munkalehetőség nem volt, a mezőgazdasági programnak köszönhetően havi megélhetést elősegítő bevételi forráshoz jutok, ami a családfenntartás szempontjából létfontosságú. Bízom benne, hogy hosszú távon munkalehetőséget fog biztosítani.

Böhönye Község Önkormányzata

Somogy megye

Böhönye Község, Somogy megyében a 61-es és 68-as főút-vonal kereszteződése mentén terül el. A település lakossága 2413 fő. A település városoktól való távolsága nehezíti az elhelyezkedést, az utazási költségek miatt.

Dr. Szijártó Henrik, polgármester

Helyben a foglalkoztatás bővítésére kicsi a lehetőség. A legnagyobb foglalkoztató a Halm Elektronikai Bt. (vilanymotor-gyártás) az önkormányzat és a két mezőgazdasági Zrt. Fentiek miatt nagy jelentőségű a közfoglalkoztatási programokban rejlő lehetőségek kihasználása.

Az elmúlt évben 5 közfoglalkoztatási programban vettünk részt:

- közutak, önkormányzati utak karbantartása 3 fő, 3 hónap, feladatuk mintegy 6 km-es úthálózat kátyúzása, padkázása, kőzúzalékkal való borítása
- téli közfoglalkoztatás-értéktéremtő: 19 fő, 3 hónap, többek között tűzifa kitermelés, fűrészelés, szállítás stb.
- belvíz elvezetés: 15 fő, 6 hónap, kb. 10 km árok karbantartása
- mezőgazdasági földutak: 16 fő, 6 hónap

– mezőgazdasági program: 12 fő, 9 hónap, 4,5 ha területen növénytermesztés, fóliás növénytermesztés, termékek betakarítása, raktározása, felhasználásra való előkészítése, elsősorban a helyi 480 adagos konyha ellátására, lakossági értékesítésre.

A foglalkoztatottak többsége a személyre bontható feladat meghatározás és számonkérés eredményeként igyekszik megfelelni a követelményeknek. Tevékenységük nem csak hasznos, értéktéremtő, hanem látványos is, ami a közfoglalkoztatottak munkájának megítélése terén fontos. 2014-ben a területek hatékonyabb művelése a cél (talajvizsgálatok, talajerő pótlás stb.). Palántanevelés bevezetése, melegágy készítésével, valamint a rászorult családok kertművelésének elősegítése gépi munkavégzéssel (szántás, tárcsázás). Tovább folytatjuk a fakitermelést. Az önkormányzati ingatlanok karbantartását, felújítását, a padkák karbantartását és a zártkerti útfelújítási program folytatását tervezzük.

Horváth István, közfoglalkoztatott

Végzettségem dísnövénytermesztő-kertész. Elhelyezkedni nem tudtam, így örültem a lehetőségnek, hogy az önkormányzatnál, közfoglalkoztatási programban részt vehetek. Már 3. éve a start mezőgazdasági program résztvevője vagyok. A képzési tanfolyamon szívesen veszünk részt. A tanfolyam részben felfrissíti, részben bővíti szakmai ismeretanyagomat. Az lenne a jó, ha folyamatosan részt vehetnék a programban, mindaddig, amíg a munkaerőpiacon teljes munkaidős álláshoz jutok.

Cigánd Város Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Cigánd Város az ország egyik leghátrányosabb helyzetében lévő térségének járási székhelyű települése. Mint minden más településen a megyében, Cigándon is hatalmas probléma a munkanélküliség. Ezen probléma megoldására az önkormányzat a végletekig kihasználja a közfoglalkoztatási programok adta lehetőségeket.

A városi önkormányzat már több éve pályázik közfoglalkoztatási programokra, de az igazi áttörést a 2013-as év hozta meg a kisváros életében. Ebben az évben a START programokban több mint 200 főnek sikerült munkát biztosítani (mezőgazdasági, állattenyésztési, belvízelvezetés, egyéb értékteremtő, belterületi közutak karbantartása, "kazán program", téli átmeneti közfoglalkoztatási programokban), és ezzel a térség legnagyobb foglalkoztatójává vált a város önkormányzata. A közfoglalkoztatottak és a támogatások segítségével kialakításra került egy állattartó telep, megépült a savanyító üzem, a korszerűbb térkő gyártásnak köszönhetően járdák újultak meg, további 2 főlíásátorral bővíthetett a kertészeti telep, megújultak a közintézmények kerítései, filagória épült, parko-

Oláh Krisztián, polgármester

lók kerültek kialakításra, több mint 10 hektáron folyt a mezőgazdasági munka és idén először elindult az állattenyésztés is. A teljesség igénye nélkül felsorolt tevékenységek mellé kis- és nagyértékű eszközök kerültek beszerzésre. Tapasztalataink alapján kimondhatjuk, hogy a közfoglalkoztatási programok nagyban segítik a város fejlődését, értéket és munkahelyet teremtenek, valamint képzést biztosítanak az alacsony iskolai végzettségűek számára. A 2014-es évben az önkormányzat ismét áttörésre készül közfoglalkoztatási programjaival. A foglalkoztatottak létszámának növekedése mellett 25 hektáron kezdődhet meg a mezőgazdasági munka, míg az állattenyésztéshez kapcsolódóan egy vágópont kialakítására is sor kerülhet. A térkő gyártáshoz kapcsolódóan egy már meglévő csarnok bővítésével fűrészüzem kialakítása a cél. További újítás, hogy helyi sajátosságként egy szövő, varró és fazekas műhely is létesülhetne a településen.

Nagy Miklósné, közfoglalkoztatott

Személy szerint én örültem, hogy bekerültem a mezőgazdasági programba, mivel egyébként sem állt távol tőlem ez az ágazat. Új ismereteket, tapasztalatokat szereztem, amiket a későbbiekben is hasznosítani tudok. Sokat segít, hogy a program munkahelyet, jövővelmet biztosít számomra és persze helyben van. Bízom abban, hogy a program folytatódik és továbbra is kamatoztatni tudom tudásomat, ismereteimet, tapasztalataimat.

Csanádapáca Község Önkormányzata

Békés megye

Csanádapáca Békés megyében fekvő 2750 fő lakosságú település. Az önkormányzat évek óta szervez közfoglalkoztatási programot az álláskereső és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő munkanélküli személyek részére.

2012. évtől részt veszünk a kistérségi start munka mintaprogramban is. Legfontosabb tevékenységeink: mezőgazdasági projekt, a mezőgazdasági utak rendbetétele, téli és egyéb értéktartó közfoglalkoztatás, közúthálózat javítása projekt, egyéb közterület rendezési feladatok. 2012-ben összesen a különböző programokban 140 személyt tudtunk hosszabb-rövidebb ideig foglalkoztatni. 2013-ban hasonló programokban mintegy 150 fő számára tudtunk munkát biztosítani.

Tapasztalataink szerint a sikeres közfoglalkoztatás elengedhetetlen alapfeltétele, hogy a közfoglalkoztatotók rendelkezzenek tervekkel, elképzelésekkel, amelyeket szeretnének megvalósítani. 2013. szeptember 26-án önkormányzatunk sikeresen részt vett a Békés-

csabán megrendezésre került „Közfoglalkoztatási Kiállításon és Konferencián”. Bemutattuk a településen megvalósított programokban az eredményeinket, a közfoglalkoztatottak által termelt terményeket, illetve a gyártott termékeket.

A dinamikus fejlődés jegyében a 2014-es évben a termelés intenzitásának növelése, a megtermelt növények minőségének javítása, az előállított késztermékek piaci elvárásokhoz való igazítása/megfeleltetése szerepel céljaink között. A hatékonyság és magasabb terméshozam elérése, a termelés – tárolás – feldolgozás – értékesítés ideális egyensúlyának kialakítását kívánjuk megvalósítani a következő évben.

Csicsely Annamária, közfoglalkoztatott

A közfoglalkoztatást nagyon jó lehetőségnek tartom, mivel a településünkön, illetve a környező településeken sincs munkalehetőség. A mezőgazdasági programban dolgozom. Véleményem szerint a közfoglalkoztatási bér igen alacsony, de ha a foglalkoztatást helyettesítő támogatást kapnám, akkor az csak 22 800 Ft lenne.

Csanádpalota Város Önkormányzata

Csongrád megye

Csanádpalota Csongrád és Békés megye határán elhelyezkedő település. A település a Makói járáshoz tartozik, hátrányos helyzetű település. 2009. évben városi rangra emelkedett, lakosainak száma 2013. január 1-jén 3058 fő.

A települési önkormányzat 2000 m² fóliasátorral kiépített területen gazdálkodik a programban már több éve résztvevő (20 fő) közfoglalkoztatott munkája révén. A megtermelt uborka, paprika, paradicsom a település lakossága, a környező településen élők körében került értékesítésre, savanyúságot is készítettek a terményekből. A másik fő termény a csiperkegomba, melyet egy 400 m² területen épületben természetesen a közfoglalkoztatottak (13 fő). A zsákokban érkező komposztból megtermelt gomba nagy sikert ért el a lakosság körében. Önkormányzatunk nagy hangsúlyt fektet a belvívédelmekre. A korábbi programok során kialakított belvízelvezető csatornák folyamatos rendben – és karbantartása a fő feladat. Az idei évben a fenti programelem

Kovács Sándor, polgármester

kibővítésre került egy betonelemgyártó gép megvásárlásával, mely segítségével a közfoglalkoztatottak (40 fő) térkövet és mederelemet gyártanak. A kész termékek a közintézmények előtti járdaszakaszok felújítását segítették elő, illetve értékesítésre is kerülnek.

Programjaink között szerepel a mezőgazdasági utak karbantartása, mely során a közfoglalkoztatottak (15 fő) gréderrel folyamatosan karbantartják az utakat, fűkaszákkal a csatornapartokat, fokozott figyelmet fordítva a parlagfű- és aranka-mentesítésre. A téli értékesteremtő program keretében két foglalkoztatási időszakban valósul meg (30 fő). Tavasszal a közterületek újrakiosztása, a virágok gondozása a fő feladat. Az őszi időszakban a lombhullató fák leveleinek összegyűjtése, komposztálása, valamint a fák és sövények gallyazását végezzük el. Télen a járdák, közutak, az idős, gondozásra szoruló emberek háza előtti jégmentesítés a teendő.

Önkormányzatunk 2014. évben a már megkezdett programokat kívánja tovább folytatni.

Papp Zoltánné, közfoglalkoztatott

Mivel a munkahelyem 35 év munkaviszony után megszűnt, koromnál fogva munkalehetőség nem adódott, így nagyon örültem ennek a lehetőségnek is. Mivel eddig a mezőgazdaság távol állt tőlem, sok újat tanulhattam a programnak köszönhetően. Ismereteim a mai napig folyamatosan bővülnek, mivel szabad természetesen is próbálkozunk, de a fólia 3 év után is kihívást jelent. Mindemellett sikeresen elvégeztem a programhoz kapcsolódó tanfolyamot is, melyet munkám során közvetlenül tudok hasznosítani. A program sikerére tekintettel reményeket fűzök a hosszabb távon történő foglalkoztatáshoz. Az eddigi termelést alapul véve a lakosság jelentős érdeklődést mutat terményeink iránt. Ez a pozitív visszajelzés mindig örömmel tölt el, s arra sarkall bennünket, hogy újabb és újabb terményekkel próbáljunk előállni, mindenki meglegedésére.

Csanytelek Község Önkormányzata

Csongrád megye

Csanytelek község közel 3000 lakosú, infrastrukturális szempontból hátrányos helyzetű település. Az aktív népességhez viszonyítottan kifejezetten magas munkanélküliséggel sújtott, alacsony adóerő-képességgel rendelkezik.

Forgó Henrik, polgármester

A rendszerváltás előtt két termelőszövetkezetben 350 fő foglalkoztatása volt megoldott, ezen kívül erős állattartó és kertészeti termékek előállításával foglalkozó háztáji gazdálkodás jellemezte, amely mára a rendszerváltás utáni birtokpolitika és a piacok beszűkülése miatt (sem zöldségféléket, sem jószágot nem lehet biztonsággal értékesíteni) szinte megszűnt létezni. Sajnos, a járási székhely sem kínál ipari munkahelyeket, így nagyon sok helyi fiatal már külföldön dolgozik. A közfoglalkoztatás start mezőgazdasági mintaprogram egy lehetőség, melyet a 2011-es előkészítés után 2012-ben kezdtünk 16 fővel, folytattuk idén 31 fő foglalkoztatásával. Önkormányza-

tunk saját költségvetése terhére összesen több mint 5 ha területet vásárolt a 3 év alatt, mert egyébként nem tudtunk volna foglalkoztatást szervezni. Tapasztalataim szerint a foglalkoztatottak egy része kifejezetten kedvvel végzi a munkát, azonban a fegyelmezési lehetőségek hiánya rossz hatással van a munkamorálra. A jövőben mindaddig folytatni kívánjuk a programot, amíg támogatott lesz, hiszen beszűkült önkormányzati költségvetésünkől gondolni sem tudunk nagy létszámú „önrészes” foglalkoztatásra, de még a szükséges dologi költségek vállalására sem. Ugyanakkor az előállított termékek egy részének kiosztása jelentős könnyítés az 50 000 Ft alatti jövedelemből megélni kényszerülőknél, de a szociálisan rászorulóknak és a közétkeztetésben is jelentős szerepe van a közfoglalkoztatásnak.

Zsótér Sándorné, közfoglalkoztatott

A Kistérségi Start Mezőgazdasági mintaprogram egyik dolgozójaként a véleményem az, hogy e program biztos megélhetést nyújtott a benne résztvevőknek, illetve segített a munka világába visszavezetni az állástalanokat, értelmes, hasznos elfoglaltsággal töltve ki munkaidejüket, napjaikat.

Csépa Községi Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Csépa Jász-Nagykun-Szolnok megye déli részén lévő hátrányos helyzetű település. Községünk a 2013. évi kistérségi startmunka mintaprogramban 3 projekttel vett részt.

A projektekben 50 fő álláskereső foglalkoztatására került sor, 9 illetve 8-8 hónapig. Pályázataink és a megkötött hatósági szerződések alapján ezen programok megvalósítására 51,3 mFt támogatást kaptunk, melyből 37,8 m Ft-ot bérköltségre, 13,4 mFt-ot dologi költségekre fordítottunk. A bioenergia ültetvény 2013-as telepítése hosszabb távú befektetésnek minősíthető, mivel termőre fordulása 3-4-5 éves intervallumban lesz realizálható. Az Óvoda fűtésére felhasznált gallyzúzalékkal a fűtési költség 2013-ban éves szinten 2,2 millió Ft-ról 0,75m Ft-ra

Fialka György, polgármester

csökkent, a kombinált tüzelési módszer alkalmazásával. Az elkészített mezőgazdasági feltáró út nemcsak a helyi gazdák földterületeikhez való közlekedési feltételeit javítja, hanem elősegíti a Tisza-folyó védtöltésének megközelítését. A szervezett szemétszállítás ellenére rendszeresen megjelenő illegális hulladéklerakó helyek megszüntetése tisztább, szebb környezetet biztosít a településünkön. Ez évben is hasonló nagyságrendben szeretnénk továbbfolytatni a megkezdett projekteinket.

Urbán János, közfoglalkoztatott

Közfoglalkoztatottként a mezőgazdasági projektben vettem részt. Nagyon örültem a munkalehetőségnek, mivel 5 kiskorú gyermeket nevelek és a környéken szakképzetlenségem miatt nincs más munkalehetőségem. A rendszeres munkáért járó közfoglalkoztatási bér nagy segítséget nyújt a hozzám hasonló helyzetben lévő családok életkörülményeinek javításában. Szeretnék a jövőben is részt venni hasonló közfoglalkoztatási programokban.

Cserdi Község Önkormányzata

Baranya megye

Cserdi 426 fős település, melynek 70%-a cigány. Szignifikánsan megszűnt a munkanélküliség és a bűncselekmény. 2006 előtt 98%-os volt a munkanélküliek aránya. A bűncselekmények száma 250-300 db volt helyben és ugyanennyi a környező településeken. 2013-ban a bűncselekmények száma 3-4 db. A különbség magáért beszél.

Bogdán László, polgármester

Jelenleg 45 fő dolgozik a mezőgazdaságban, májustól a várható létszám 75 fő lesz összesen. A település földalapú támogatást 37 hektárra vesz fel. Idén 5 hektár hagyma, 3 hektár burgonya, 3500 m² fóliaház, 35 hektár kaszáló. A pécsi termelői piacon jelen vagyunk. Az idei évben az adományozást a duplájára kívánjuk emelni.

Cserdi mottója: KÖZPÉNZBŐL A KÖZÉRT!

Tapasztalatom szerint nagyon fontos a munka az embereknek, és az, hogy ne érezzék megalázva magukat. Fontos, hogy

az embereknek is véleményük van, amit ki is kell kérni. Továbbá terhelni kell az embereket a saját felelősségükkel, ettől sokkal jobb eredményeket lehet elérni.

Cserdiben elindult a „Köcsögmentesítés”, mely péntekenként van, amin minden munkás részt vesz. Ez egy folyamatos képzés, szerepjátékokkal, ahol viselkedési normákat tanulnak.

2014-es tervek: Több adományozás azoknak, akik rá vannak szorulva. Termelői piacon jól szerepelni és megtartani jó hírünket. Fenntartani a kialakult jó véleményt. 1000 hektár bér-munka-kapálás. Szóval inkább az lenne a cél, hogy minél emberibbek legyünk és tegyünk!

Bogdán Zsoltné és Zsolt, közfoglalkoztatottak

Bogdán Zsoltné és Zsolt vagyunk. Szeretnénk, ha tudnák, hogy ha ez a lehetőség nem lenne, akkor megszólalni sem lenne lehetőségünk. A munka és a gyerekek legfontosabb lételeme lett a közfoglalkoztatás. Sajnos sokan lenézik a közfoglalkoztatást, de a Cserdiek megmutatták, hogy érdemes jól csinálni és adakozni. Férfjem és jómagam e nélkül kevesebbek lennénk.

Dencsháza Község Önkormányzata

Baranya megye

Dencsháza község, Baranya megye délnyugati részén az Ormánság és a Zselici dombság találkozásánál, Szigetvár-tól délre található, összességében 617 fős település. A település közigazgatási területe 1398 hektár, melyből 67,5 hektár belterületi ingatlan.

A községhez tartozik lakott külterületként Péterfa-pusztá, amely 6 hektáros területen, a falutól mintegy 5 km-re fekszik, 119 lakosa van.

A program elsődleges célja, hogy az akár több évtizede munkanélküli, mélyszegénységben élő embereket alkalmassá tegye arra, hogy az elsődleges munkaerőpiacon is

eséllyel vegyék fel a versenyt, valamint kizárólagos fogyasztó-ból az önfenntartó család irányába mozduljanak el. A teljes programban 54 főt tartós munkanélküli vett részt. Egy parasztház megvásárlásával és felújításával, ólak és tárolók építésével, egy olyan udvart alakítottunk ki, ahol a régi hagyományos háztáji növénytermesztést és állattartást végezzük, illetve mutatjuk be. Bízunk benne, hogy mind az ott dolgozó, mind a faluban élő családoknak jó példát fog mutatni egy ilyen hagyományos, költségkímélő, de sok kézimunkát

Kobra Ottó, polgármester

igénylő technológiákra épülő mintagazdaság. Szeretnénk bemutatni, hogy megfelelő szorgalommal és a helyes fajták és technológia alkalmazásával mennyi pénz takarítható meg egy család számára. A projekt bevételeit 100%-ban visszaforgattuk a fejlesztésekbe. Az így kialakított mintaporta később akár önállóan, a falu közössége részére biztosíthatja egy szövetkezeti formában működő gazdasági szakmai központ, felvásárló, értékesítő hely meglétét. Igyekszünk árainkat úgy alakítani, hogy a nagy áruházláncokkal szemben előnyösebb legyen nálunk vásárolni. A zöldségféléket a helyi közétkeztetésben hasznosítottuk, vagy értékesítettük, de nagy mennyiséget osztottunk szét a közfoglalkoztatottak között is, ezzel is kiegészítve jövedelmüket, valamint azért is, hogy megtapasztalják a különbséget a helyi termesztésű és a vásárolt zöldségek között.

Szabóné Balogh Eszter, közfoglalkoztatott

Szabóné Balogh Eszter, dencsházai lakos vagyok és már három éve dolgozom a közfoglalkoztatási programban. Véleményem szerint, a program nagyon sok embernek segít a megélhetésben, bár az is igaz, hogy teljes anyagi biztonságot nem nyújt. A programban végzett feladatokat és tapasztalatokat otthon is tudom hasznosítani, mert nagyon sok mindent a munka keretein belül tanultam meg. Ez főként az állattartásra, és állattenyésztésre vonatkozik, mivel én jelenleg ezt a munkát végzem. A három év alatt egy tanfolyamot is elvégeztem, ahol az állattenyésztésről tanultam. Bármilyen munkát szívesen elvégzek és örülök neki, hogy lehetőségem van a programban részt venni, mert a környéken más munkalehetőség sajnos nincs.

Dévaványa Városi Önkormányzata

Békés megye

Dévaványa jellegzetes alföldi település, a Körös és a Berettyó által határolt síkságon fekszik. A település lakosainak száma 8546 fő.

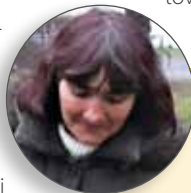
Valánszki Róbert, polgármester

Dévaványa legjelentősebb értéke a természeti környezet, határában terül el a "második Hortobágy": hatalmas, gyógynövényekkel teli ősgyep, amely a Körös-Maros Nemzeti Park természetvédelmi területe, és számos védett állat- és növényfaj élőhelye. A terület kiemelkedő természeti értéke a tűzok, európai híru a Tűzokrezervátum. A turizmus másik meghatározó szegmensét a vadászat és a gyógyfürdő adja.

Közfoglalkoztatási programok keretében, mezőgazdasági projektben 34 fő, zöldség-, gyógy- és ipari növények termesztésével, téli és egyéb értéktérmető projektben 10 fő, betonelem, seprű- és nádpalló készítésével, belvízelvezetés projektben 124 fő, belvíz elvezető csatornák karbantartásával, felújításával, újak készítésével, belterületi

közutak karbantartása projekt keretében 15 fő, közutak karbantartásával, felújításával, átlagmegóvásával, illegális hulladéklerakó helyek felszámolása projektben 24 fő, illegális hulladéklerakó helyek felszámolásával, hulladék elszállításával, környezetének rendbetételével, tereprendezéssel, őrzéssel, mezőgazdasági utak rendbetétele projekt keretében 30 fő, mezőgazdasági földutak folyamatos karbantartásával foglalkozott.

Részt vettünk a Közfoglalkoztatási Kiállítás és Konferencián, Békéscsabán, amelyet először rendeztek meg 2013. szeptember 26-án. A megkezdett munkákat tovább szeretnénk folytatni, a foglalkoztatási létszámot bővíteni.

Sille Istvánné, közfoglalkoztatott, munkavezető

A mezőgazdasági programban megismerkedtünk a zöldségek termesztésével és tártósításával, az elméletet a tanfolyamon sajátítottuk el. Az oktatás mellett nagyon fontosnak tartom, hogy az Önkormányzat által felkért szakértő segítette a mindennapos munkánkat, a magok elvetésétől egészen a megtermesztett növények leszedéséig. Az itt megszerzett tudás segít abban, hogy a ránk bízott feladatokat a legjobb tudásunk szerint el tudjuk látni.

Döbrököz Község Önkormányzata

Tolna megye

Döbrököz község Tolna megye déli részén található, a dombóvári járás második legnagyobb települése, lakossága 2016 fő.

Önkormányzatunk a közfoglalkoztatás kezdete óta nagy hangsúlyt fektet a foglalkoztatásra. A Start program, öt területre terjed ki településünkön: mezőgazdasági munkavégzés, benne szántóföldi és fóliás növénytermesztés, gombatermesztés és állattartás, illegális hulladéklerakók felszámolásával kapcsolatos foglalkoztatás, téli és egyéb értéktéremtő foglalkoztatás, a belvíz elvezetési munkálatok, valamint a kazánprogram.

2013-ban 48 fő foglalkoztatására került sor a start program keretében. Tapasztalataink szerint a program eredményes, értéktéremtő. Ezeket igazolja, hogy földterületeinket megsokszoroztuk (a kezdeti 2,6 hektárral szemben immár 8 hektáron végzünk szabadföldi és fóliás növénytermesztést), a megtermelt termékek értékesítéséből (helyi piacon is) származó bevételeket pedig visszaforgattuk a programba. Vásároltunk 1 ha szántót, valamint egy MTZ traktort is. Jelentős megtakarítás az önkormány-

Szili Lajosné, polgármester

zatnak, hogy a kazánprogramon belül önkormányzati ingatlanok egy részét biomassza kazánnal fűtjük a programban kitermelt ágapritékkal. A 2013. évi 4 millió Ft bevétel mellett a program eredményeként könyveljük el azt is, hogy csökkent a munkanélküliek száma a településen, a foglalkoztatottak családjai jobb életkörülmények közt élnek. 2014. évben tovább szeretnénk bővíteni tevékenységünket, a sertésállományt duplázni, a nyúlállományt bővíteni, valamint tervünk egy feldolgozóüzem kialakítása, ahol a tartósítás és a feldolgozás történne. Itt szeretnénk egy hűtőházat is létesíteni a megtermelt zöldségek tárolásához. Ez évben a helyi sajátságokra épülő programelem keretében egy építő-, karbantartó brigád felállítását tervezzük, akik a meglévő eszközállomány és épületek állagmegóvását végreznék a program jövőbeni működőképességének biztosításához.

Gilicze Jánosné, közfoglalkoztatott

A program hasznosnak ítéendő meg. Nem csak azért, mert munkát és rendszeres jövedelmet biztosít, hanem azért is, mert a jó példából adódóan a résztvevők a saját konyhakertjüket is művelik, melyhez hozzájárult az ingyenes vetőmaghoz jutás, melyet az önkormányzat biztosított a rászorulóik részére. A foglalkoztatottakat örömmel töltötte el a betakarítás, melynek eredményességében saját tevékenységüket értékelték.

Döge Község Önkormányzata

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

Döge Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, Kisvárdra közvetlen közelében található, 2200 fős lélekszámú kistelepülés.

dr. Nagy Péter, polgármester

A start mintaprogram keretein belül 2012-ben 47 fő, 2013-ban 60 fő foglalkoztatására kaptunk támogatást, de valamennyi közfoglalkoztatási formát alkalmazva összesen 100 közfoglalkoztatottat foglalkoztattunk évente. A mezőgazdasági program keretein belül az önkormányzat műveletlen konyhakerteket bérelt vagy kapott ingyenes használatra lakosaitól, és hasznosította a korábban parlagon hagyott – sajnos kisméretű – önkormányzati ingatlanokat. 2 db 250 m²-es fóliasátrat építettünk, 3 hektáron burgonyát termeltünk, 2013-ra 3000 méter hosszúságú kordonos uborka ültetvényt telepítettünk. A megtermelt több száz mázsa alapanyaggal a több mint 300 főt étkeztető önkormányzati konyhát láttuk el, kisebb részben pedig szociális programok támogatására használtuk fel és értékesítettük. Az önkormányzat – még a program indulása előtt, önerőből – saját betonelemgyártó gépet vásárolt, amellyel eddig kb. 10 000 db betonelemet állított elő, és kb. 5 km hosszú belvízelvezető rendszert

épített ki. A járdaépítési program keretében pedig 5 km hosszúságú járdaszakaszt épített a korábban járdával nem rendelkező településrészekben. A vásárolt gépeket a település-fenntartási feladatok körében is használjuk. Télen az önkormányzat maga végzi a hótolást, a gallydarálással pedig magunk hasznosítjuk a mezőgazdasági útfelújításból kimaradt vékonyfát; mára az orvosi rendelő és védőnői szolgálat épületét saját termelésű biomasszával fűtjük. Programjainkon szerzett tapasztalatainkat már sikeresen megosztottuk más önkormányzatokkal, részt vettünk a TÖOSZ és a Belügyminisztérium által szervezett „Legjobb önkormányzati gyakorlatok” c. konferencián, valamint a Türr István Képző és Kutató Intézet által szervezett fórumon. 2014-ben folytatjuk eddigi sikeres programjainkat, és egy szomszédos településsel közösen egy 4,4 hektár területű önkormányzati ingatlanon gyümölcsfa-ültetvényt telepítünk.

Bodnár Dávid

közfoglalkoztatott, csoportvezető

2012-ben nagy várakozással tekintettünk a START közfoglalkoztatási program elindítására. Mára pedig akkor megfogalmazott terveink valósággá váltak. Jó érzés látni, hogy sok nehéz sorsú embernek tudunk valódi értéket nyújtó munkalehetőséget biztosítani, amelyre maguk is büszkék, és amelynek hasznosságát a településen élők is elismerik. És jó érzés tudni, hogy az elvégzett munkával szebbé és élhetőbbé válik településünk, ahol bátran tervezhetjük családunk jövőjét.

Dunapataj Nagyközség Önkormányzata

Bács-Kiskun megye

Dunapataj Kalocsa kistérségében, Bács-Kiskun megyében, az Alföldön található, közel 3337 lelket számláló település. Történeti múltja igen színes, ezt bizonyítják templomai, régi épületei, lakóházai és a Pataji Múzeum is.

A település természeti értékeiben szintén gazdag. Ide tartozik az 1976 óta védett Szelidi-tó, a mész-szódás jellegű Miklapusztja és a Duna ezen részén található holtág és szigetek. Mivel a település természeti és építészeti értékekben gazdag, ezért nagy hangsúlyt kap az idegenforgalom. A turizmusban legnagyobb szerepe a Szelidi-tó üdülőterületének van.

Mezőgazdasági projekt: 11 fő. Közétkeztetéshez szükséges nyersanyagok (növények) megtermelése, község parkosításához szükséges virágpalánták előállítás.

Téli Közfoglalkoztatás: 25 fő. Az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok belső felújítási, karbantartási, állagmegóvásai munkálatainak elvégzése.

Biomassza kazánprogram: 19 fő. Erdőtisztítási munkálatok, faanyag darálása, tárolása, szállítása, és közintézményekben történő felhasználása.

Dusnoki Csaba, polgármester

Közúthálózat javítása: 13 fő. Közlekedési útvonalak javítása, karbantartása és környezetük rendben tartása.

Illegális hulladéklerakók megszüntetése: 4 fő. Környezetünk megóvása, tisztán tartása, az illegális szemét elhelyezéséből adódó problémák kezelése.

A közfoglalkoztatásban való részvétel által jelentős fejlődésen ment át településünk. Pozitív hatással van közvetlen környezetünkre és a lakosságra egyaránt. Rendezette váltak közterületeink, csökkentek az önkormányzat kiadásai, és a legfontosabb, hogy helyben munkát tudtunk biztosítani a tartósan álláskeresők nagy részének, hozzájárulva ezzel a családok anyagi terheinek könnyítéséhez.

Folytatni kívánjuk a már sikeresen működő programjainkat. Lehetőség szerint a mezőgazdasági program továbbfejlesztését is szeretnénk megvalósítani, annak érdekében, hogy az önkormányzat költségei tovább csökkenjenek, valamint a közétkeztetéshez friss, helyben termelt zöldségekkel járuljunk hozzá.

Mike Lászlóné, közfoglalkoztatott

Kertész technikus végzettséggel sokáig nem találtam munkát. Örömmel vettem a közfoglalkoztatásban való részvétel lehetőségét. A mezőgazdasági program munkavezetői feladatát bízta rám a munkáltatóm. Kihívást jelentett számomra a munkafolyamatok megszervezése és koordinálása. Sikeresen vettem az akadályokat és munkatársaimmal együtt fontos, értékkeremtő munkát végeztünk, amelynek remélem folytatása is lesz a jövőben.

Ecsegfalva Község Önkormányzata

Békés megye

Ecsegfalva település Békés megye határán, a Hortobágy-Berettyó főcsatorna mellett fekszik. Településünk mezőgazdasági település, a legtöbb ember a mezőgazdaságból, növénytermesztésből és állattartásból él. Emellett sokan járnak más városba dolgozni, viszont a legkiemelkedőbb munkahelynek számít önkormányzatunk közfoglalkoztatási programja.

Kovács Mária, polgármester

A közfoglalkoztatás keretein belül több program jelenik meg, pl.: közút-kezelés (15 fő), mezőgazdasági földút (10 fő), belvíz-elvezetés (10 fő) és a legkiemelkedőbb progra-

munk a háztáji növénytermesztő- és tartósító csoport (30 fő). Az eddigi tapasztalataink alapján pozitívként említhetjük meg a közfoglalkoztatást, hiszen nem csak értéket teremt, hanem településünk fejlődésében, fejlesztésében is nagy segítségünk. A háztáji növénytermesztő- és tartósító csoport részt vett Békéscsabán a közfoglalkoztatotti kiállításon és vásáron, itt kiállításra kerültek különféle zöldségekből készített étel különlegességek. Ezen kívül, még körjegyzőségünk fennállása alatt, csoportunk ellátogatott Bucsá településre is, ahol az ottani növénytermesztő csoport munkáját láthatták, tapasztalatcserét válthattak egymással. 2014. évre vonatkozó terveink alapján 30 fő mezőgazdasági csoportba tartozó személy folytathatja a közfoglalkoztatást, ezen kívül a téli közfoglalkoztatásban 25 főt alkalmazunk majd január 1. napjával. 2 fő hagyományos közfoglalkoztatásban vesz részt, illetve kulturális közfoglalkoztatásban 4 fő alkalmazottunk van (itt, mint önkormányzat, csupán partnerszervezetként jelenik meg), állattartó telepi munkás 6 fő, alapképzettség képzés 20 fő. 2014. évre vonatkozóan szeretnénk, ha az FHT helyett közfoglalkoztatottként dolgoznának az emberek, amelyhez további létszám-bővítésre van szükségünk.

Háztáji növénytermesztő- és tartósító csoport, közfoglalkoztatottak

A képzés során új dolgokat tanulhattunk, melyet a gyakorlatban hasznosíthatunk is. A tanultakat nem csak a kertészetben hasznosíthatjuk, hanem otthonunkban is folytathatjuk. Így a tanultakat a saját javunkra is képesek voltunk felhasználni, otthoni kis kertünkben megtermeszteni családunk részére a friss zöldségeket, melyek egészségesebbek, és frissen kerülhettek az asztalunkra.

Egerág Község Önkormányzata

Baranya megye

Egerág Önkormányzata 2011 óta vesz részt a közfoglalkoztatási programokban.

A Startprogramunkat alapvetően a régi belterjes paraszti gazdálkodás jelen viszonyokra való átültetésével terveztük.

Szántóföldi és fóliás kertészet, takarmánynövény termesztés, állattenyésztés és tartás, intézményi konyha, helyi termelői piac, húsfeldolgozó és húsbolt, valamint integrációs tevékenység biztosítja azt, hogy a helyben lakók, az általuk megtermelt, részben feldolgozott prémium minőségű termékeket értékesíteni tudják. Ez által megteremtjük az öngondoskodás feltételeit. A település adottságai lehetővé teszik, hogy bizonyos központi szerepet töltsön be a környező települések környezetében, ezért a helyi szociális szövetkezet már úgy alakult, hogy a mikro környék is tudjon megélhetési lehetőséget biztosítani. Erre bizonyíték a sertés, az őshonos magyar

Hegyi Győző, polgármester

baromfi és a magyar óriás nyúl programunk is, de ezt a folyamatot erősíti a szövetkezet által működtetett zöldségbolt, amely a konyhával közösen felvásárlóként nyújt segítséget a helyi termékek felhasználásában. Az elmúlt évben indult iskola-kert és óvoda-kert program szerepe, hogy minél több fórumon, minél szélesebb körben ismertessük meg a környék lakosságát az öngondoskodás lehetséges módozataival, formáljuk a tudatot és jó irányba befolyásoljuk a közgondolkodást. Természetesen, a közös munkának, a jövedelemszerző tevékenységnek közösségformáló ereje mellett, az egyéni önbecsülés ápolásában is komoly szerepe van. Az elmúlt 3 év alatt eljutottunk odáig, hogy a közfoglalkoztatási program segítségével minden dolgozni és magáról gondoskodni akaró személynek tudunk megfelelő alternatívát kínálni. Az idei évben a programban résztvevők által tenyésztett és hizlalt állatok feldolgozását és piacra juttatását kívánjuk megoldani. Célunk a lakosság minél szélesebb körű foglalkoztatása és az önfenntartás megvalósítása.

Árvai Béla, közfoglalkoztatott

Kedzdetektől részt veszek a helyi közfoglalkoztatási program mezőgazdasági elemében. Korábban a Pécsen lévő húszüzemben dolgoztam, de megszűnt a munkalehetőség és munkanélküli lettem. A környékünkön semmilyen munkalehetőség nincs, ezért nekem és családomnak komoly segítséget jelentett a közfoglalkoztatás. Mióta részese vagyok a programnak, ismét tudok otthon állatokat tartani. Három gyermekem van, az állattartásból kettős haszna van a családnak. Egészséges étel és plusz bevétel.

Egercsehi Községi Önkormányzat

Heves megye

Egercsehi község régen bányászatáról volt híres. A szénbányában dolgoztak a helyiek és a környékről is sok munkavállalót alkalmaztak. A bánya 1990. évben bezárásra került. Új munkahelyek nem létesültek, magas lett a munkanélküliek száma. Termőterületeink nincsenek, rossz minőségű a talaj.

Tóth Andrásné, polgármester

2013. évben az önkormányzat két programelemmel pályázott: belvízvezetés, téli és egyéb közfoglalkoztatás. A belvízvezetés programban 4 főt alkal-

maztunk segéd munkás munkakörben. Egercsehi belterületén lévő 1374 méter föld árok és 1516 méter burkolt árok. A tisztítással biztosítottá vált a felszíni vizek elvezetése. A másik program a téli és egyéb értéktéremtő közfoglalkoztatási program. Az Önkormányzat tulajdonában lévő művelődési ház belső festését végeztük, 1 fő festő szakmunkást és 3 fő segéd munkást alkalmaztunk. A művelődési házban rendezvényeket tartunk, így elkerülhetetlen volt a belső tisztasági meszelés elvégzése. Az önkormányzat anyagi helyzete miatt az elvégzett munkákat nem tudta volna végrehajtani. 8 főnek folyamatos munkalehetőséget tudtunk biztosítani. 2014. évre is értéktéremtő beruházásra szeretnénk a start mintaprogram keretében pályázni.

Steiner Zoltán, közfoglalkoztatott

A téli és egyéb értéktéremtő közfoglalkoztatási programban, mint festő szakmunkás vettem részt. A munkám a művelődési ház belső tisztasági festése 3 segéd munkással. A programot jónak tartom, mivel a munkalehetőségek ezen a környéken rosszak. A napi 8 órás munkaidőben történő foglalkoztatást továbbra is célszerűnek tartom. A közfoglalkoztatási munkabért jó lenne, ha a minimál és garantált minimálbér alapján állapítanák meg. A későbbiekben is szeretnék ezekben a programokban részt venni.

Erk Község Önkormányzata

Heves megye

Erk, Heves megye déli csücskén fekvő többszörösen hátrányos helyzetű, 1 000 lélekszám alatti kis település. A község összetétele: 47% magyar, 53% etnikum.

A rendszerváltás óta az etnikum részére megszűntek a nagyobb foglalkoztatást biztosító cégek, elsősorban az építőipar, amely munkalehetőséget biztosított részükre, így az aktív korú emberek nagyobb része az önkormányzatnál közfoglalkoztatott. Szervezett közfoglalkoztatás két év óta működik, amely hosszú távú mezőgazdasági jellegű startmunkaprogram.

A start mezőgazdasági munkaprogram keretében háztáji növénytermesztést végzünk, első évben 10 fővel, a második évben 12 fővel, valamint a harmadik évben is 12 fővel. A megművelt területünk összesen, 1,5 hektár, amelyen burgonya, gyökér, sárgarépa, vöröshagyma, főzőtök termesztéssel kezdünk. A második évben már a terményeink körét zöldborsóval, zöldbabbal, ill. uborkával bővítettük. 2014-ben a már eddig felsoroltakon kívül paradicsomot

Meleghegyi Béla, polgármester

is kívánunk termelni, tekintettel arra, hogy igény jelentkezik az iskolakonyhán. A fölösleget elsősorban rászorultak részére kívántuk értékesíteni, kedvezménytel. A startmunkaprogram elkezdése után arra törekedtünk, hogy a termelésre kijelölt területet rendbe tegyük, kiirtsuk a gatzól, fasúrájától stb. Majd az anyagi lehetőségekkel egyidejűleg fejlesztettünk: termelést elősegítő eszközöket vásároltunk (rotációskapa, öntözési berendezések). Tapasztalataink alapján a munkaprogramokban résztvevők szakmai képzettsége tovább javult, tekintve, hogy egész évben szakmai oktatást kaptak és a gyakorlati munka elsajátítása mellett magyarázatot kaptak, hogy mit, miért és hogyan kell csinálni. A harmadik évben méltán várjuk, hogy tovább fejlődik az emberekben a közös gazdálkodás alapja, amely a későbbiek folyamán záloga lehet a közös munkának és a közös szövetkezet kialakításának.

Berecz István, közfoglalkoztatott

Jó munkalehetőségnek bizonyult a számomra, egyrészt helyben van, másodsorban 56. évembe léptem és egyáltalán nem könnyű ebben a korban elhelyezkedni. A start munkaprogramban elsajátítottam új ismereteket a háztáji növénytermesztéshez. Meg vagyok elégedve a mezőgazdasági start munkaprogrammal.

Esztár Község Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

Esztár Hajdú-Bihar megye keleti részén, a román határtól nem messze található. A községben 1450 fő él, a regisztrált munkanélküliek száma 200 fő körüli. Mezőgazdasági adottságú terület, főként ez biztosít megélhetést. Több kis és közepes vállalkozás működik a településen.

Szécsi Tamás, polgármester

A közfoglalkoztatási programmal kiegészülve a legnagyobb munkáltató az önkormányzat. A startmunka tervezése során figyelembe vettük a meglévő erőforrásainkat, melyek: mezőgazdasági adottságú terület, saját termőfölddel, egykor virágzó üvegházás kerteszet működött a településen. A meglévő saját konyha, értékesítési szempontból olyan felvevőpiac közelsége, mint Debrecen, energiafüggség csökkentése. 2012-ben 17 fő dolgozott a telepített energiaakácban, 450 m²-es fóliasátorban, hajtatott kultúrában. 2013-ban 60 fő összesen 9 hektáron dolgozott. Az energiaakác betakarítása 2013 végén és 2014 elején történt, melynek hozama hektáronként 40-50 tonna faapríték volt. 2013. évben már közel 2000 m² fólia alatt folyt a termelés, melyből több mint 1000 m² fűthető. Szabadföldön 7 hektáron folyt termelés intenzív körülmények között. Ilyen módon

az aszályos évben kiemelkedő termés mennyiségünk volt. A megtermelt zöldség egyrészt a közétkeztetésben került felhasználásra, másrészt folyamatos frisspiaci értékesítés történt, helyi, ill. a térségi piacokon. A további felesleg pedig egy, a program keretén belül, az egykori óvodaépület felújításával kialakított savanyító üzembe került. Létrehoztuk az „Esztár Íze-Java” termékcsaládot, jelenleg több mint 10féle termékkel. A késztermékek többsége nagyon kedvelt a vásárlók körében. Segítségünkre van a 2012. évi startmunka elismerésből megvalósított 70 légm³-es hűtőkamra. A legnagyobb örömünkre 2013. évben ismét miniszteri elismerésben részesültük. Létrehoztuk a szociális szövetkezetet, melynek tagjai az önkormányzaton kívül közfoglalkoztatottak is. A szövetkezet nemcsak a program folytatását vállalja, hanem több más termelő tevékenység beindítását is tervezi. Hiszünk abban, amit csinálunk és látjuk azt, hogy hová szeretnénk elérni.

Ujlaki Anita, közfoglalkoztatott, csoportvezető

2012. március 1. óta folyamatosan részt veszek a startmunka programban, mint a kerteszet csoportvezetője, valamint a vele párhuzamosan folyó háztáji növénytermesztés és tartósítás képzésben, ami 2013. okt. 31.-én mindenki számára sikeres vizsgával zárult. Előző munkahelyeim nem kötődtek a mezőgazdasághoz. A programban végzett munkám olyan kapcsolatok alakultak ki a dolgozók és a település lakói között, amelyek jó hatással vannak az elvégzendő munkára és a település megítélésére egyaránt.

Ete Község Önkormányzata

Komárom-Esztergom megye

Ete 620 lakosú kisközség Komárom-Esztergom megyében, 5 km-re Kisbértől. Hátrányos helyzetű település. Az önkormányzat 2011-től kezdődően vesz részt a nagyobb volumenű közfoglalkoztatási programokban.

2012-ben 16 főt, 2013-ban 17 főt alkalmazott közfoglalkoztatottként. 1,5 hektár területen mezőgazdasági programot bonyolítottunk le. Ennek keretében zöldségtermesztést végeztünk. A megtermelt zöldséget a 2013-ban újraindított önkormányzati főzőkonyhán használtuk fel. A konyha részére havi 390 ezer Ft megtakarításunk keletkezik, mert ennyibe került az étkezés után a Kisbéri Iskola részére fizetett ebédki költség. A mezőgazdasági közfoglalkoztatottak részt vettek a „Növénytermesztés és tartósítás” tanfolyamon, melynek eredményeként segédmezőgazdász diplomát kaptak. 2012 decemberétől biokázán programot is indíthattunk. Kiépítettünk egy 200 m²-es fűtött fóliaházat, amelyet a projekt keretében vásárolt ágaprítóval összedarált faaprítékkal fűtünk. A szántóföldön 1 hektár területen fűszerpaprikát

Rohonczi László, polgármester

fogunk termelni, amit a START Plusz projekt keretében kialakításra kerülő paprikaszárítóban dolgozunk fel. Ezen projekt keretében saját magunk építünk egy 50 m²-es baromfistállót, ahol tojtyúkokat és húsgalambot tartunk.

A tojást a konyhánkon hasznosítjuk. Tervezzük tészta gyártását is. 2014-ben 9 fős karbantartó és építőbrigádot tervezünk létrehozni, mely el fogja végezni az önkormányzati épületek kisebb felújításait, megépíti a mezőgazdasági gépek tároló helyeit. Pályáztunk a BM által kiírt közfoglalkoztatási ötletpályázatra is. Start munka projektjeinket hosszú távra tervezzük és létre kívánjuk hozni szociális szövetkezetünket is. Ehhez szükség volna a Magyar Állam tulajdonában és a NFA kezelésében lévő ingatlanokra, melyeket az NFA közfoglalkoztatási program megvalósítása céljából, önkormányzati vagyonkezelésbe adhat. Ezeknek a területeknek a hasznosítása biztosítani tudná a programjaink saját lábra állását. 2014. évi programjainkhoz egy traktorra és munkagépekre pályázunk.

Varga Istvánné, közfoglalkoztatott

Nekem és kollégáimnak azért jó a program, mert megélhetést biztosít, mert a környékünkön nehéz munkát találni. Télen és nyáron a fólia és az üvegház munkát ad. Minden hónapban a megtermelt terményből részesülünk, ami kiegészíti a bérünket.

Felsődobsza Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Felsődobsza község a Hernád-folyó bal partján, a Szerencsi dombság nyugati peremén terül el. Miskolctól 35 km-re, északkeletre lévő település. Területe 1 519 ha, mezőgazdasági művelésre kiválóan alkalmas. Lakosainak száma 940 fő, a munkanélküliek aránya 24,4%.

Luterán András, polgármester

Programjaink: Téli és egyéb értékteremtő 15 fő, Közúthálózat javítása 13 fő, Belvízelvezetés 25 fő, Mezőgazdasági földutak rendbetétele 5 fő, Mezőgazdaság 14 fő, Abaújszántó és térsége mintaprogram mezőgazdaság projektben 30 fő. Az önkormányzat a közfoglalkoztatási program végrehajtása során arra törekszik, hogy az alkalmazásba felvett dolgozók aktívan részt vegyenek lakóhelyük, környezetének formálásában, miközben maguk is tapasztalatot szereznek számos munkafolyamat elvégzésének módjáról. Megismerkednek a szerszámok használatával, az anyagok tulajdonságaival. Elfogadják és megismerik a program során végzett feladatok szükségességét, azoknak a település közössége felé gyakorolt pozitív hatását. Ezzel együtt ugyancsak szembesülnek az elengedhe-

tetlen közösségi kritikával is, ami megítélésünk szerint kölcsönösen formálja a konkrét munkafeladathoz, és a megvalósuló program célkitűzéseire való viszonyukat is. A foglalkoztatással, ha átmenetileg is, az érintettek anyagi helyzete javul, kialakul a munkahely-dolgozó kapcsolat, munkához, a munkahelyhez való kötődés, a munkafegyelem. Községünkben a település fenntartással, üzemeltetéssel kapcsolatos feladatok egy része így valósul meg, hogy azt maguk az itt élők végzik el. 2014. évben szeretnénk a mezőgazdasági programjainkat tovább folytatni, bővíteni. A belvízelvezetés fontos feladat, az árkok, áttereszek tisztítása, árvízvédelmi körgát árkainak tisztítása, kaszálása. Közutak, padkák folyamatos javítása elengedhetetlen a belterületeken.

Hudácsko Bertalanné, közfoglalkoztatott

A kertészkedéssel már szüleim kertjében megismerkedtem, az ott szerzett tapasztalatokra támaszkodva nem volt nehéz beilleszkedni a mezőgazdasági projektekbe. Úgy érzem, hogy a programban résztvevők valamennyien, úgy a munkánk során, mint a magánéletben hasznát fogjuk venni mindannak, amit itt megtanulhattunk. Öröm számomra, hogy az elmúlt időszakban olyan termékeket is tudtunk előállítani, amivel munkatársaink és a település lakossága előtt is bizonyíthatunk.

Fiad Község Önkormányzata

Somogy megye

Fiad Somogy megyében, a Tabi Járásban található 178 lélekszámú zsák település, mely minden nagyobb településtől 40 km távolságra található. E helyzetéből adódóan a munkahelyekre bejárás, a rossz tömegközlekedés miatt nem megoldható.

A munkanélküliek száma a lakosság létszámához képest magas. Vállalkozások hiányában az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztatási projektben 23 főt foglalkoztat az önkormányzat: mezőgazdasági 11 fő, specifikus 6 fő, kazán 2 fő, téli 4 fő. A projekt közül a legjelentősebb a mezőgazdasági. 2012 évben kezdtük az önkormányzat használaton kívüli 120 m²-es pincéjében 1000 kg laskagomba termesztésbe. A növekvő igények miatt 2013-ban a termelési területet 240 m²-rel megnövel-

Gyurik Attila, polgármester

tük. A gomba üzem 2014-ben már teljes kapacitással tud működni és a várható termés elérheti a 9-10 ezer kilogrammot. A gombát piacokon és direkt marketing rendszeren keresztül értékesítjük. A gomba népszerűsítése érdekében gasztronómiai fesztiválokon is részt veszünk, ezek közül a patalomi rizs fesztivál az említésre méltó, ahol sikerült a főételek kategória első helyezését elnyerni. 2014 évben a terveink: letermett gomba komposzt energetikai célú hasznosítása saját felhasználásra, valamint értékesítésre készítenénk brikettet. Gomba komposztgyártó üzem beindítása, hozzá kapcsolódó szalmatároló építése is a terveink között szerepel.

Dömös Balázs, közfoglalkoztatott

A mezőgazdasági közfoglalkoztatási mintaprojekt elindulásával végre hosszabb távon tudtunk munkához jutni és konkrét termelőmunkát végezhetünk, melynek van kézzel fogható eredménye. A program során olyan fejlesztések valósultak meg, melyekről az előtt még álmodni sem mertünk. A közfoglalkoztatás során a fejlesztések egy bizonyos fokú lendületet adtak a falu minden napjai számára is.

Garadna Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Garadna község a történelmi abaúji térségben, a Hernád völgyének északi területén fekszik, a 3. számú országos közút mentén. Napjainkban a településen mintegy 160 lakásban 418-an élnek. Előregedő település, magas az idős, egyedül élő lakosok száma. Jellemző a fiatalok elvándorlása. A családok elszegényedése jól megfigyelhető községünkben.

Pauló Tiborné, polgármester

Munkalehetőséget jóformán csak az önkormányzat, és a településen működő intézmények tudnak biztosítani. A vállalkozásokra nem jellemző a foglalkoztatás. Az aktív korú lakosság között az országos átlagot magasán meghaladja a munkanélküliek aránya. Ennek ellensúlyozására kapcsolódtunk be a start munkaprogramokba.

Az alábbi közfoglalkoztatási programokban vettünk részt: Belvízelvezetés (2011), növénytermesztési program elindítása (2011), növénytermesztés és állattartás feltételeinek kialakítása (2012), mezőgazdasági földutak karbantartása (2012), cirok-, növénytermesztés és állattartás, cirokseprűk készítése (2013), térsztaüzem kialakí-

tása (2013), varróüzem kialakítása (2013), kazán program (2013). A mezőgazdasági programokban 20 fő, a térsztaüzemben 8 fő, a varróüzemben 5 fő, a kazánprogramban 10 fő vett részt. Összesen 43 munkanélküli foglalkoztatása valósult meg folyamatosan.

A „nulláról” kellett építenünk, nehéz volt megtervezni az első lépéseket. Nagy kihívás volt a programba bevont munkanélküliek reszocializációja a munka világába. Megtapasztaltuk, hogy az eredményekhez elszántság, kitartás, következetesség, emberség, együttműködés és idő kell.

2014-re a megkezdett programok folytatását, fejlesztését és bővítését tervezzük. A már létrehozott Garadnáért Szociális Szövetkezettel együttműködve szeretnénk településünkön az önellátó gazdálkodás feltételeit megteremteni.

Csizmár András, közfoglalkoztatott

A rendszeres munkavégzés rendkívül jó hatással van az emberekre, jobb a közérzetük, biztonságérzetet ad az állandó folyamatos munkavégzés. Őket idézve: „Tervezhetjük a holnapot. Újra értékes embernek érezzük magunkat. Értéket teremtünk, amiből mi is és a lakosság is egyaránt részesül. Közösség formáló hatása is van.”

Gibárt Községi Önkormányzat

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

A start közfoglalkoztatási program keretén belül 4 csapat dolgozott, belvíz, erdőtelepítés, mezőgazdasági és a kiemelt mezőgazdasági, mely Abaújszántóval közös feladat.

A belvíz program keretén belül kocsibejáróval és árokkal láttuk el a Tancsics és Petőfi utcákat. Elkészült a Széchenyi út 18. számtól a gátig az árok ásása és mederlapozása. Elkészült a Gábrriel köz, ahol kész árok elemeket fektettünk le. A 20 nő és 13 férfi 50 m³ sódert, 70 mázsza cementet, 3920 db mederlapot, 87 db átereszt, és 41 m³ betont dolgozott be.

A Petőfi utcát füvesítettük, sziklakertet építettünk és magas körissel ültettük be. Kora nyáron pavilonokat állítottunk fel a Kossuth úti játszótéren és a Szabadság utcán lévő üres telken is. Sajnos, a 2012-ben ültetett tölgyesünket valaki felgyújtotta, ezzel hatalmas kárt okozva az önkormányzatnak, de igyekeztünk pótolni a

Matkovics Lajos, polgármester

fákat, és újra ültettük a sorokat. Mezőgazdasági programjaink keretén belül elkészült a hivatal udvarán a 250 négyzetméteres fóliasátor, melyben jövőre megkezdjük a palántanevelést. Az erőmű mögött, a játszótérnél és a kéri tónál paprikát termesztünk, melyet lakosaink között osztottunk szét.

2014-ben szeretnénk tovább folytatni programjainkat, melynek keretein belül a vízelvezetés lenne a legfontosabb feladat. Temetőnket is szeretnénk körbekeríteni, parkolóval és urnafallal ellátni. Az utak kialakítása is fontos feladat. Játsszótereinket fel kell újítani, mert elég rossz állapotban vannak a játékok. Gazdasági épületünk is felújításra vár. Az önkormányzat épületére is ráférne egy felújítás, korszerűsítés (ajtó-, ablakcsere, tetőcsere, festés, új vakolat, akadálymentesítés...).

Bujnóczki László Andrásné, közfoglalkoztatott

A vízelvezetés egy része megoldott, de még vannak utcák, ahol ezt a gondot meg kell oldani. Fejlődik, szépül településünk. Kellemes kiránduló illetve pihenő területek lettek kialakítva. Ha programjainkat tovább tudjuk folytatni – pl. mezőgazdasági –, akkor lassan több bevételhez jut az önkormányzat. Nálunk az a helyzet, hogy főleg nők a közfoglalkoztatottak, de ennek ellenére minden munkát, amit az önkormányzat bevált megcsináltunk, pedig sokszor férfinak való munkát végeztünk.

Golop Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Településünk Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolc-tól 45 km-re található. Alapvetően mezőgazdasági beállítottságú település, sok jól hasznosítható földterület határolja. A településen 592 fő lakik jelenleg, melynek nagy része idős ember.

Kiss Lajos, polgármester

Az önkormányzat jelenleg 2 start mintaprogramban vesz részt. A mezőgazdasági kiemelt mintaprogramban (23 fő), és az abaújszántói kiemelt mintaprogramban (4 fő).

A település adottságai miatt fontosnak tartjuk a mezőgazdaság fejlesztését, az önkormányzati tulajdonú területek művelését. Nagyban segíti munkánkat, hogy a település lakossága, és így az innen kikerülő közfoglalkoztatásban részt vevők is

jelentős tapasztalattal rendelkeznek a mezőgazdasági és földművelési munkák területén. A program során beszerzett gépek jelentős segítséget nyújtottak a hatékony és minőségi földművelési, talaj előkészítési és betakarítási munkák során.

A start munkaprogramok településünkön hatékonyan működnek, és ez a hatékonyság a jelenleg is futó képzések segítségével tovább fokozható a jövőben. A 2014-es évben szeretnénk továbbra is részt venni a programokban, és fejleszteni azokat. Az önkormányzat

megkezdte egy szociális szövetkezet létrehozását.

Kissné Maczó Edina, közfoglalkoztatott

A településen futó közfoglalkoztatási programokat hasznosnak találom, mivel nagyon kevés a munkalehetőség a régióban. A program során sok hasznos tapasztalatot gyűjtünk, melyek a későbbi esetleges munkalehetőségeknél elősegíthetik az elhelyezkedést, illetve saját magunk is hasznosíthatunk.

Gyulaj Község Önkormányzata

Tolna megye

Gyulaj község Tolna megyében, Dombóvártól 25 km-re van. Híres a világhírű dámrezervátumáról. Lakosság száma **1 018 fő** (fénykorában majdnem **3 000 fő** volt). Lakosság összetételét tekintve **65% cigány** (beás).

Sok a községben a gyermek. Jelenleg 70 fő óvódás, 121 iskolás gyermek van, a településen 8 osztályos iskola működik. Itt a cigány gyermekek aránya 98%. A faluban élő emberek mindig is a mezőgazdaságból éltek meg. Nagy földterület veszi körül a községet, viszont az önkormányzatnak, sajnos, kevés földje van.

Erre alapozva és a napi 220 adagos konyhánk ellátására indítottuk be a start közfoglalkoztatási programot. 2013. évben már több mint 10 hektáron

Dobos Károlyné, polgármester

gazdálkodtunk, sok apró területen, és elindítottuk az állattartást is, valamint a gyógynövénytermesztést. 2013. évben 5 100 000 Ft értékben állítottunk elő terméket, mely nagy részét saját felhasználásra fordítjuk. A konyháinkat teljes egészében ellátjuk zöldségfélékkel (feldolgozott termékkel is: savanyúság, mirelit áru), sertéshússal még csak csekély mértékben. 2013. évben a közfoglalkoztatottak száma a különböző projektekben a következők voltak: Mezőgazdasági projekt: 48 fő, Kazánprogram: 3 fő, Belvízelvezetés: 5 fő, Mezőgazdasági földutak karbantartása: 5 fő, Belterületi közutak karbantartása: 2 fő, Helyi sajátosságokra épülő: 2 fő, Téli közfoglalkoztatás: 8 fő, összesen: 73 fő, Alapkompetencia képzésben: 22 fő, OKJ betanított képzésben: 14 fő, összesen 109 fő.

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

Hajdúböszörmény város jó adottságokkal rendelkező település, országos viszonylatban is kiváló minőségű termőfölddel rendelkezik. Ma is jelentős a mezőgazdasága, meglehetősen kihasználatlan zöldség- és gyümölcsstermesztési potenciálja, állattenyésztése esélyt ad a magasabb színvonalú tájgazdálkodásra. Hajdúböszörmény állandó lakossága 31 773 fő. Évszázados múltja van a mezőgazdasági kultúrának. Jelentős a munkanélküliség a városban.

Kiss Attila, polgármester

Közfoglalkoztatási programjainkban több mint 1600 fő közfoglalkoztatott vesz részt. Programok és tevékenységek: Téli betonelem-gyártás, szociális gondoskodás és településőri szolgálat, mezőgazdasági növénytermesztés, illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, belvízelvezetés, közúthálózat javítása, bio- és megújuló energiafelhasználás, mezőgazdasági utak rendbetétele, kulturális, biztonságos adatkezelés és ellenőrzött iratmegsemmisítés, téli közfoglalkoztatás.

A programokban történő közfoglalkoztatás és annak értéktérítő munkái a városunk lakosságát szolgálja, csökkentve a munkanélküliséget, javítva ezzel a helyi foglal-

koztatást is. A segélyezést egyre inkább felváltotta a közfoglalkoztatás. A közfoglalkoztatás révén növekedett az egyén belső önbi-zalma, társadalmi felelősségtudata. A társadalmi elvárásnak megfelelően javíthatta komfortérzetüket is.

2013. augusztus 16-18. között Hajdúsági Expo-t szerveztünk, 2013. szeptember 14.-én a Városi Piac ünnepélyes átadására került sor, míg 2013. november 6-án startmunka értéktérítő tevékenységek bemutatása történt meg egy Nyílt Nap keretében. A Városi TV-ben és egyéb médiák révén sajtótájékoztató, fotóalbum készítés történt a lakosság felé a városban lévő startmunka tevékenységekről.

Továbbra is szeretnénk a jól működő programokat tovább vinni, a termesztett zöldségeket feldolgozni és kiegészíteni az állattenyésztéssel és az üvegházi egygyári virágtermesztéssel. Szociális szövetkezet működtetését is tervezzük.

Benkő-Szász Arnold, munkaszervező

Mezőgazdasági utak rendbetétele program.

Az utak menti gallyazásnál és karbantartásánál veszek részt. Nem tudtam elhelyezkedni, a közfoglalkoztatás jó lehetőség a munkahelyteremtésre. Jobb a munka, mint a segély. Van értelme a közfoglalkoztatásnak, látványos az elvégzett munka és hasznát is termelünk vele. A levágott gallyakat tovább aprítékoljuk és fűtésre használjuk. A közfoglalkoztatottak be tudnak illeszkedni a munkába, jövőt illetően is dolgozni akarnak.

Hajdúdorog Város Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

**Hajdúdorog, a hét hajdúváros egyike, meghatározó és egyedi települése a régió-
nak, jelenleg 9 025 fő lakja. A város az
egész magyar nyelvterületen, a Kár-
pát-medencében, de különösen a
hajdúvárosok sorában a görög
katolikus vallásával tűnik ki.**

Mezőgazdasági termeléssel foglalkozó település. Első írásos említése 1301-re datálható. Hajdúdorog fennmaradását a hajdúvárosi mivolta mellett egyedisége, vallása segítette. Hajdúdorog legjelentősebb épülete a Görög Katolikus Székesegyház.

A város történelmi emlékeit, néprajzi értékeit, egyháztörténelmi kincseit a Helytörténelmi Gyűjtemény óvja, és kiállításokon mutatja be. Hajdúdorog lakossága hagyomány- és vendégszeretettel gazdag élményt nyújt az idelátogatóknak. A start munkaprogram keretében Hajdúdorog Város Önkormányzata megvalósította mindazt, amit a jogszabályok

Csige Tamás, polgármester

előírtak számára, ennek megfelelően a következő területen folyt és folyik a közfoglalkoztatás: mezőgazdasági termelés, betonelem- és térkő-gyártás, mezőgazdasági földutak rendbetétele, belvízelvezetés, ebben a programban 2013-ban 147 főnek biztosítottunk munkát. A közfoglalkoztatás terén is elmondható, hogy a városban sajnos az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató. A mezőgazdasági projektben olyan növények termesztése történik, amelyek az adottságoknak megfelelnek, és amelyekre igény mutatkozik, így például uborka, paprika, paradicsom. A betonelem- és térkő-gyártás kapcsán a munkások által elkészített térkövek felhasználásra kerülnek a városkép egységesítése, szépítése céljából. A közfoglalkoztatási program kapcsán egyedi és innovatív ötletként született meg a bontott téglából készített kerítések építése. Több funkciót lát el egyszerre, úgy, mint a közbiztonság erősítése, vagyonvédelem, településkép egységesítése, a visszahódított területeken növénytermesztés zajlik és munkalehetőség is egyben.

Hajdúhadház Város Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

Hajdúhadház egy közel 13 000 fő lélekszámú kisváros Hajdú-Bihar megyében. A településen évek óta probléma a magas munkanélküliség, amely közel 20%-os. A település sajátossága, hogy itt él a megye legnagyobb roma közössége.

Hajdúhadház Város Önkormányzata a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében 2013-ban 828 főnek adott munkát. A kistérségi startmunka mintaprogram keretében 212 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség. 32 fő a település belterületi útjainak javítását, 32 fő a mezőgazdasági földutak karbantartását végezte. A lakosok megelégedésére az utakon található kátyúk nagy részét megszüntették. 25 fő a településen meglévő illegális hulladéklerakó-helyek felszámolásában vett részt, így több, évek alatt kialakult gócpontot sikerült felszámolni. 21 fő a település csapadékelvezető csator-

nahálózatát tartotta karban, így a település belvív általi veszélyeztetése csökkent.

A projekt egyik látványos elemeként 15 fő betonelemeket gyártott, melyeket a település belterületén található árkokban rakott le, így növelve azok élettartamát és a belvív elleni harc hatékonyságát.

A program legfontosabb pontja a mezőgazdasági programmelem, mely 87 főnek ad munkát. A szántóföldeken kukoricát és napraforgót termesztünk. A fő-

liasátrakra konyhakerti növények mellé virágok is kerültek. A magas színvonalú munka eredményeként az önkormányzat konyháit folyamatosan friss, helyben termelt, biztonságos alapanyagokkal tudtuk ellátni. A település iskolásai a megtermelt konyhakerti növényeken kívül a programnak köszönhetően idén már saját nevelésű baromfi hússal is találkozhattak az iskolai étkeztetés során. Az előnevelt csirkék egy része nem kerül levágásra, hanem tojóállományként minden nap friss tojással látják el a konyhákat. További céljaink között szerepel az állatállomány növekedése, a település paragon lévő legelőinek hasznosítása juhok tartásával. Fontos célkitűzés, hogy a megtermelt javak a lakossághoz is eljussanak az újonnan kialakított önkormányzati bolton keresztül.

Danó Valéria, közfoglalkoztatott

Nagyon hasznos volt számomra, hogy részt vehettem ebben a programban. A brigádomban jó kapcsolatot alakult ki közöttünk. Eddig nem foglalkoztam állatokkal, most azonban lehetőségem nyílt arra, hogy megtanuljam a baromfi nevelését. Így most már otthon is tartok csirkéket. Remélem, a jövőben részt vehetek hasonló programokban, ahol ismét tanulhatok számomra hasznos dolgokat.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat

Hajdú-Bihar megye

Hajdúnánás az Alföld északi peremén található, a Keleti-főcsatornától 2 km-re. Területe 259,62 km², ebből 10,32 km² belterület. Lakosainak száma 17 603 fő. A város az 1970-es évekig agrárváros volt, majd az ipartelepítés következtében agrár-iparváros lett. Ezt a jellegét a mai napig megőrizte.

A mezőgazdasági mintaprogram tavaly márciusban vette kezdetét 16 hektár területen 100 fő álláske-reső bevonásával. Idén további 18 ha területen folytatódott a növénytermesztés 170 fő részvételével. A megtermelt zöldségeket a városban működő közkonyhára szállítják,

valamint a feldolgozó kapacitás növelésével a jövőben savanyító üzemben gyártanak majd helyben előállított, félkész termékeket. A közfoglalkoztatási programok munkalehetőséget biztosítanak a kiemelt célcsoportok számára: a szociális segélyben részesülők részére magasabb jövedelmet jelent és kijutást a tartós munkanélküliség állapotából, a pályakezdekők számára pedig helyben biztosít munkatapasztalatot. A gyomirtó szerek nélkül megtermelt zöldségek kiváló minőségűek, így egészségesebb a gyermekek menzáztatása, az alapanyagok beszerzése egyszerűbb, olcsóbb, ezáltal az önkormányzat több rászoruló családon tud segíteni. A

Szólláth Tibor Zoltán, polgármester

programban résztvevők mezőgazdasági szaktudásra tesznek szert, melyet a saját kerttel rendelkezők otthon is hasznosíthatnak. 2012 augusztusában a „Hajdúsági Expo XVII. Hajdúböszörményi Ipari Kiállítás és Kereskedelmi Termékbemutató” rendezvényen a startmunka mintaprogram is képviseltette magát, Hajdúnánáson termesztett görög-, illetve sárgadinnyét mutattak be. A rendezvényen a MAGOSZ különdíját a hajdúnánási startmunka projekt kapta. A 2014-es tervek között szerepel többek között a kertészetben palánta előállításra alkalmas fűthető fóliasátor felállítása, valamint a megtermelt zöldségek savanyító üzemben történő feldolgozása. Az állattenyésztési projektben jövőbeni tervként szerepel a meglévő állatállomány növelése, és a tenyésztett állatok húsának feldolgozása.

Szabó Szilvia, közfoglalkoztatott

Tavaly kezdtem el dolgozni a kertészetben, mint munkairányító. Ekkor a 10 fős csoportok egyikében irányítottam a munkafolyamatokat, beleértve a napi tevékenységek elvégzését és a szükséges tudás átadását. Később újabb csoport került az irányításom alá, akikkel a város köztereit szépítettük az általunk előállított virágpalánták kiültetésével. A program során tapasztalatot szereztem a szakszerű növénytermesztésről, és munkámmal hozzájárultam a környezetem élhetőbbé tételéhez.

Halmaj Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Településünk Miskolctól 25 km-re, a 3. sz. főút mentén fekszik. A Szikszói Járáshoz tartozik, természetes mikrokörzet székhelyeként 9 település közszolgáltatásait látja el. Fejlett infrastruktúrával rendelkezünk, magas színvonalú közszolgáltatásokat biztosítunk Halmaj és a térség számára. Legnagyobb gondunk a munkanélküliség, 1,5-2 évvel ezelőtt a megyei átlagnak megfelelő, több mint 20% volt az arány.

Tóth József, polgármester

Korábban is a legnagyobb munkáltató az önkormányzat volt a településen és miután új munkahelyek nem létesültek, ezért a közfoglalkoztatás lehetősége biztosította az egyetlen esélyt a munkanélküliség kezelésére.

Önkormányzatunk a helyi adottságok kihasználásával és a múltbeli hagyományok újraélesztésével egy komplex foglalkoztatási programot dolgozott ki. Az egymásra épülő, több elemből álló projekt a fenntartható gazdaság keretében megújuló energia hasznosításával költségmegtakarítást ért el, valamint a jövőt megalapozva, jelentős értékeket hozott illetve hoz létre. Célunk, hogy önfenntartóvá tegyünk bizonyos programelemeket. Megvalósult az iskolakonyha, közösségi épület, képzőközpont felújítása, falumúzeum, tájház kialakítása, közút felújítási program, belvízelvezető program, köztéri elemek készítése, drótfonás, növénytermesztés, állattenyésztés, termékfeldolgozás, erdőtelepítés és biomasz-kazánprogram, mely jelentős értékeket teremtett. Átlagosan 160 főt foglalkoztatunk, jelentős szövetkezeti szintű létesítményt elérve ezáltal. Folyamatosan elemezzük a tevékenységeket, amellyel önfenntartóvá szeretnénk tenni bizonyos feladatokat, tartós munkahelyeket teremtve ezzel.

A startmunkaprogram gazdasági, foglalkoztatási és szociális szempontból is nagy jelentőségű. Szinte teljes foglalkoztatottságot értünk el, és jelentősen gyarapítottuk a település vagyonát. A Vidékfejlesztési Minisztérium és a Belügyminisztérium által szervezett termékbemutatókon több alkalommal sikeresen vettünk részt. A következő időszakban tovább szeretnénk fejleszteni a programot, erősítve az önfenntartást.

Burai Istvánné, közfoglalkoztatott

Már évek óta nem találtam munkát, cukrász képzettségem ellenére. Az Önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatási program keretében, a tésztaüzemben dolgozom, már két éve, ahol jól érzem magam. Értékes munkát végzünk, ugyanis az iskolakonyhába és a lakosság részére is jó minőségű házi tésztafeleségeket állítunk elő.

Hidvégardó Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Hidvégardó 660 lelkes község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól 75 km-re, az Edelényi Járás északi peremrészén, közvetlenül a szlovák határ szélén.

Idén három start közfoglalkoztatási program indult el községünkben: Mezőgazdasági, Téli- és egyéb értéktéremtő, közúthálózat-javítás, így összesen 30 fő számára lett biztosítva munkalehetőség. A mezőgazdasági program lényege, hogy az önkormányzat által üzemeltetett, de

negy település igényeit kiszolgáló konyha számára megtermeljük a legszükségesebb konyhakerti növényeket. A közfoglalkoztatott személyek egy évre viszszamenőlegesen hasonló jellegű munkafeladatokban vettek már részt, így megfelelő elméleti és gyakorlati képzéssel a hátuk mögött el tudták végezni a tervezett feladatokat. A téli- és egyéb értéktéremtő programban, a vízelvezető árkok állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, a szükséges munkálatok elvégzése, és az év adott időszakában a hó eltakarítása, síkosság-mentesítés, tavasztól pedig az önkormányzat kiszolgáló épületeinek felújítása, majd az épület környezetének rendezése a feladat. Az önkormányzati közúthálózat-javítás program a település közútjainak rendbetételéről gondoskodik. A programokkal a községet sújtó foglalkoztatási nehézségeken nagymértékben sikerült enyhíteni. A megtermelt javak mind nagyobb hányadát teszik ki a konyha alapanyag-ellátásának. A résztvevők és családjaiknak szinte 100%-a közvetlen vagy közvetett módon haszonélvezői a megtermelt javaknak. A sikeres mezőgazdasági program által megtermelt jó minőségű alapanyagokat, kedvező áron tudjuk majd értékesíteni. A saját konyhánk állandó igényeinek kielégítése garantálja a meg-

Matusz Tamás, polgármester

termelt javak további felhasználását. A programban érintetteket a megszerzett tudásuk és munkatapasztalatuk miatt a későbbiek folyamán is tudjuk majd alkalmazni. Távlati célunk a szociális szövetkezeti modell bevezetése, az emberek folyamatos foglalkoztatása és így a megélhetésük hosszú távú bizto-

Berki Béla, közfoglalkoztatott

A közfoglalkoztatási program azért jelentett előnyt számunkra, mert a hosszabb távú munka által megélhetési lehetőséghez jutottunk. Munkaközösség tagjai lettünk, kiszabadultunk a munkanélküliség egyhangú világából. A munkavégzés nem volt megerőltető, monoton, hiszen többen több helyszínen, több feladatot végeztünk. A fizetés nem volt olyan magas, de több volt a segéltnél. A lényeg, hogy dolgozhattunk és hasznos munkát végeztünk lakóhelyünkön, és reménykedünk a bérek emelkedésében.

sítása

Ináncs Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Borsod-Abaúj-Zemplén megye encsi kistérségének egyik leghátrányosabb települése Ináncs, melyet 1278 lakos lakja. 817 fő van, aki keresőképes, lakosaink 47%-a munkanélküli.

Kiss Péter, polgármester

2011-ben kiváló feltételekkel megjelent a start közfoglalkoztatási lehetőség, amellyel jelentősebb eredményeket tudtunk elérni. A start közfoglalkoztatási programok adta lehetőségekkel élve, felépítettünk az elmúlt hónapokban egy komplex programot 4 projekttel – mezőgazdaság, térsza, belvíz, mezőgazdasági földutak rendbetétele –, melyekben összesen 113 főt foglalkoztattunk. Az alapot a mezőgazdasági ágazat adta és adja.

A start programot az 5/2012. (III. 1.) BM rendeletben kiírt pályázatra benyújtott és elnyert pincés tároló megvalósításával fejlesztettük tovább. Ennek eredményeképpen egy 120 m²-es pincét építettünk a megtermelt zöldségfélék és gyümölcsök megfelelő tárolása céljából. A pince tetején kialakított fedett szín alatt kapott helyet a betonelemgyártó-gép, ahol a térkövek, medenceburkoló lapok gyártása történik. Egyedülálló lehetőség településünknek, hogy az itt élő emberek nem a segélyből akartak és akarnak

megélni, hanem dolgozni szeretnének. A közfoglalkoztatás lehetőséget ad, hogy végre értelmes, értékteremtő munkát végezzenek. Így a település fejlődik, és nem leépül. A közétkeztetés minősége, mennyisége jelentős mértékben javult. 2012-ben a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok pályázata keretében az első 8 település között végeztünk. Az idén Kazincbarcika kistérség szervezésében termékbemutatót tartottunk Múcsonyban.

2014-ben ezzel a 4 projektelemmel szeretnénk indulni, mely az előző években megszerzett alapokra épül és bővítjük a tevékenységünket a mintamenza program elindításával, illetve a konyha elavult technológiáját szeretnénk felújítani a megtermelt mezőgazdasági termékek hatékonyabb feldolgozása érdekében. Regionális szinten kielégítő anyakocatelepet szeretnénk megvalósítani.

Molnár Lászlóné, közfoglalkoztatott

Több éven keresztül munkanélküliként éltem, 2 gyermeket nevelek, férjem is munkanélküli, alkalmi munkából éltünk. Mindig is dolgozni szerettünk volna, nem segélyen tengődni, mert az a 22 800 Ft, amit kaptunk, az éhenhaláshoz sok, viszont a megélhetéshez kevés. Nagyon örültünk a lehetőségnek, hogy bekerültünk a Start mintaprogram foglalkoztatási körébe és ez által fizetést kapunk, ha nem is túl sokat, és értelmes munkát végzünk, melynek látjuk értelmét és értékét.

Ivád Községi Önkormányzat

Heves megye

Ivád a Mátra és a Bükk völgyében, a 21-es főút mellett fekszik, Eger és Salgótarján között félúton. A megyében, illetve a régióban igen nagy a munkanélküliség. A település egyetlen munkalehetősége a közfoglalkoztatási munkaprogram.

A 2012-es évben indított téli- és egyéb közfoglalkoztatás keretében megvalósult fűrészüzem működtetését 2013-ban folytattuk, melynek fő alkotóeleme a szerszámnél gyártása volt önkormányzatok részére. Idén a mezőgazdasági projektünket bővítettük a fóliasátorban történő uborka, illetve almapaprika palánta nevelésével, melyet a szabadföldi támrendszeres uborka termesztése követett. Erre az évre terveztük a savanyító üzem építését is, mely a közbeszerzési kiírás miatt elhúzódt, így a kivitelezés a 2014-es évre tevődik át. A két projektben összesen 41 fő közfoglalkoztatottnak tudtunk munkát biztosítani. 2012-ben a fűrészüzemben dolgozók gyakorlottá váltak a fa megmunkálásában, így

Ivány Gábor, polgármester

a 2013-as évben már teljességgel tudták végezni munkájukat. A mezőgazdasági dolgozók is megismerkedhettek a növényfajták tulajdonságaival, így az idei évben már ezeket a tapasztalatokat használhatták. Terveink szerint 2014-től a fűrészüzem önfenntartóvá válik, kitermeli a működés költségeit, sőt bevételt termel az önkormányzatnak. A munka szervezettebbé, gyakorlottabbá válásával, a piac és a termékszállás bővülésével a várhatóan növekvő keresletet minőségi helyi termékkel tudjuk kielégíteni. A mezőgazdasági termelő tevékenység az első két év tapasztalatai alapján nagyobb területen és nagyobb hatékonysággal fog alakulni, a dolgozók jártassága növekszik, a későbbiekben bevonásra kerülő közfoglalkoztatottak már egy gyakorlott csapatban tanulhatnak be. A tapasztalt munkaerőre alapozva folyamatosan bővítjük a mezőgazdasági projektben alkalmazott közfoglalkoztatottak létszámát, hogy minél többen tanulhassák/ tapasztalhassák meg az ételkészítés-önellátás gyakorlatát.

Faragó Zoltánné, közfoglalkoztatott

A start munkaprogram számomra sokat jelent, olyan tapasztalatra tettem szert, amit majd a későbbiekben is hasznosíthatok. A programban dolgozók végre azt érezhették, hogy értéktéremtő munkát végeznek.

Jánoshalma Város Önkormányzata

Bács-Kiskun megye

Jánoshalma a Dél-Alföld egyik legszebb vidékén helyezkedik el, a Bácska és a Kiskunság határán. A település 13 220 hektár területen, az 5412. számú út mentén fekszik, jelenlegi lakosainak szám 9 192 fő.

Zeller Zoltán, polgármester

A város határa kiváló termőterületi adottságokkal rendelkező fekete-föld, a szántóföldi kultúra elterjedésének, a homokos talajok a szőlő- és gyümölcstermesztésnek kedveznek. Környékét tanyavilág övezi. A település szerkezete a régi mezővárosi jellegét őrzi, széles főút, szabályos házsorok, a házak előtt ápolt virágoskertek. Önkormányzatunk 2012 évtől vesz részt startmunka mintaprogramokban. A 2013. évben 7 programot indított, 140 fő létszámmal. A programok keretén belül lehetőség nyílt mezőgazdasági termelésre szántóföldön és kiskertben, csapadék- és belvízelvezető árkok, csatornák karbantar-

tására, mezőgazdasági földutak javítására, járdaépítésre és javításra, útkarbantartásra útpadka nyesésre, faapríték készítésre, ezáltal megújuló energiára való átalásra, illegálisan lerakott hulladékok összegyűjtésére, és ártalmatlanításra való átadására, közfoglalkoztatottak elhelyezésére szolgáló épület építésének elkezdésére. Tapasztalataink szerint a településen élő állást keresők, állás nélküliek és FHT-sok élnek a lehetőséggel, hogy munkához jussanak. A közvetlen költségek emelésével több értéket lehetne elérni. 2014. évben folytatni kívánjuk a három éve tartó mezőgazdasági programunkat, és lehetőség szerint a többi programot is el kívánjuk indítani, a tervezett létszám 160 fő.

Juhász Éva, közfoglalkoztatott

Közfoglalkoztatás keretében adminisztratív munkát végzek. Sajnos, a településen nem tudtam elhelyezkedni, a közfoglalkoztatás lehetőséget nyújtott arra, hogy munkával több jövedelemhez juthassak. Örülök ennek a lehetőségnek, amennyiben továbbra sem tudok állást találni, a közfoglalkoztatás keretében szeretnék tovább dolgozni. Adminisztrátorként a közfoglalkoztatás szervezésében dolgozom, hasznosnak érzem a munkám.

Kalocsa Város Önkormányzata

Bács-Kiskun megye

Kalocsa város Bács-Kiskun megyében, a Kalocsai kistérségben, a Duna közelében található. Kalocsa a Solti-síkság déli részén elterülő Kalocsai Sárköz központja, a Duna-Tisza köze legrégebbi városa.

A város egyike a négy magyarországi római katolikus érseki székhelynek. Legnevezetesebb épületei közé tartoznak a Kalocsai Főszékesegyház, az érseki palota és a csillagászati obszervatórium. Kalocsa Budapesttől délre, 110 km-re található, a Kalocsai Sárközben, az Alföldön. Mivel a Duna 5 km-re van a városközponttól, területére jellemző a szétterültség. Kalocsa a megye legsűrűbben lakott települése, legalacsonyabb pontja 94 m. A város területén talált legrégebbi leletek az i. sz. 300 körüli kelta település nyomait idézik. Kalocsa, a Közép-Duna mente hangulatos városa, egyidős a magyar államisággal. 1000 év óta a magyar katolikusok egyik központja, egyházi műemlékei ezért páratlanok. A település híres a nevéhez fűződő fűszerpaprikáról, valamint a kalocsai hímzésről.

Az önkormányzat Kft.-jén keresztül üzemeltetett Vízimadár-

Török Ferenc, polgármester

park és Szabadidő központ elnevezésű állatkertet alakított ki és tart fent 10 közfoglalkoztatottal, valamint tankertnek nevezett 6 ha területét 7 közfoglalkoztatott segítségével művelte a 2013-as évben Minden programban vannak kiemelkedő személyek, akik a szorgalmuk és tehetségük által állandó munkalehetőséghez jutnak közfoglalkoztatási szerződésük lejártá után. Kiemelkedő jelentőségű volt a 2013. évben tartott Vízimadárpark és Szabadidő Központ elnevezésű állatkertünk megnyitó rendezvénye, ahol közfoglalkoztatottak által készített rekeszek az állatoknak, jelző táblák és odúk voltak láthatóak. 2014. évre vonatkozó terveink között van az állatkert további fejlesztése, tankertben fűszerpaprika és egyéb zöldségek, palánták termesztése.

Kalcsevics Klára, közfoglalkoztatott

Örülök, hogy részt vehettem, és kikerültem a Vízimadárparkba, szeretek az állatokkal foglalkozni, jó hogy végzettséghez jutottam, megtanultam az állatok gondozását és a növénytermesztésbe is beleláthattam. Bebizonyíthattam az elszántságomat és tehetségemet, így növelhettem az esélyét annak is, hogy a jövőben állandó munkahelyhez jussak. Így még 20 000 Ft-tal emelkedhet a bérem. Jó program, mert új esélyt jelent annak, aki dolgozna és egy aktív kollektíva része lenne, mely termelő munkát végez.

Kánya Község Önkormányzata

Somogy megye

Kánya kicsiny somogyi falu a tabi kistérségben – 467 lakossal, közel 15% regisztrált munkanélkülivel. Közfoglalkoztatási programunk egyik vezérelve az évek során az egymásra építkezés.

Lénér Ferenc, polgármester

Belvíz-elvezetési program: A köztút melletti árkok, átfolyók tisztítása, 100 m árok járólappal való kirakása 2 fő közfoglalkoztatott közreműködésével.

Illegális hulladéklerakó-helyek fel-

számolása: A szemét elszállítása, tereprendezés, több száz akác csemete ültetése, szintén 2 fő közfoglalkoztatott közreműködésével.

Mezőgazdasági utak rendbetétele: Egy 50 m-es földút murvázásában, fontosabb belterületi földútjaink szélének tisztításában, vízelvezetések mélyítésében is 2 fő közfoglalkoztatása valósult meg.

Belterületi közúthálózat javítása: Az előző ciklusokban megkezdett járda felújítások folytatása, 6 fő közfoglalkoztatott közreműködésével. Ehhez saját fejlesztésű és készítésű térkő készítő gépet, ill. murva osztályozót gyártottunk

le. Vibrációs technológiával tömörítve a betont – egy időben 9 db térkövet tudunk önteni.

Mezőgazdaság projekt: Kertészkedés 5000 m²-en, egy része öntözhető. Gyümölcsfákat, ill. smaragd fát (energia fa) ültettünk. A már meglévő 45 LE traktorunkhoz vásároltunk még ekét, talajmárót, pótkocsit, padkakaszt, permetezőt, kombinátort, vegyszerezőt. Ezen eszközökkel a háztáji kiskertek megmunkálásában is segíteni tudunk a lakosságnak. 8 fő közfoglalkoztatása valósult meg ebben a programban.

Téli és egyéb értéktéremtő közfoglalkoztatás: „Minden gyermek lakjon jól” programjából vásárolt drótháló készítő gép kihasználása. A megfont dróthálót magunk használjuk fel, ill. értékesítünk is belőle. Itt 10 fő közfoglalkoztatását tudtuk biztosítani.

Bio- és megújuló energiafelhasználás: Az önkormányzati épület, ill. az óvodánk fűtőkorszerúsítése valósult meg ebben a programban (2 db 70 kW-os kazán, automata apríték-adagolók, új kémények, apríték-tárolók, aprítékoló gép, 3-fázisú villany kiépítése, rönkhasító), 3 fő közfoglalkoztatásával.

Kulturális közfoglalkoztatás: Helytörténet kiállítás anyagainak összegyűjtése, állandó kiállítás létrehozása, helyi hírlap indítása, honlap frissítése, 1 fő közfoglalkoztatásával.

Az előző évek sikeres programjainak a továbbfejlesztése keretében 3 hektáron gabonatermesztés, állattartás, mini üzem létrehozása – szódagyártás, növényi olajsajtolás, gyümölcslepárlás szerepel terveink között.

Csoport, közfoglalkoztatottak

A „Brigád” a következőkért tartja fontosnak a közfoglalkoztatási programokat:

- Munkalehetőséget biztosít
- Biztos jövedelmet jelent akkor is, ha kevés
- Kevesebb a megélhetési bűncselekmény
- Parlagon lévő földek megmunkálásra kerültek és a jó példa ragadósá válhat
- Megtanultunk kertet munkálni, zöldséget termeszteni, feldolgozni
- Rendezettebbé tesszük településünket, szépítjük környezetünket, járdákat építünk, fásítunk
- Jó érzéssel tölt el bennünket, hogy településünk fejlődéséhez mi is hozzájárulhatunk

Karancslapujtő Község Önkormányzata

Nógrád megye

Karancslapujtő Salgótarjától 9 km-re fekvő, közel 3000 fős lakosságú település. Hat program indult a START munkaprogram keretében, összesen 116 fő foglalkoztatásával. Összes támogatott költség: 109 881 932 Ft.

Téli és egyéb értéktéremtő közfoglalkoztatás: A programban 10 fő szakmunkással (asztalos, lakatos, villanyszerelő, kőműves, vízvezeték szerelő, gépszerelő-karbantartó, hegesztő) oldjuk meg a szakipari munkát igénylő munkákat (karbantartás, javítás, utcai bútorok készítése). 7 fő pedig a program ellátásában vesz részt (koordinátor, adminisztrátor, raktáros, munkaügyi feladatok).

Mezőgazdasági projekt: 30 fő támogatás: Növénytermesztésben részt vevő dolgozók, a tanfolyam mellett kerti, fóliásítás és szántóföldi idényzöldségeket termesztettek. Az állattenyésztők egy kihalófélben lévő Magyar óriásnyúl fajtát tenyésztene, és a szaporulatot értékesítjük. 30 fő foglalkoztatása valósult meg ebben a programban.

START+ÖKOFARM: A program keretén belül 11 fő közfoglalkoztatásával, vályogtéglagyártásba kezdtünk, további gazdasági, állattartó épületek építéséhez.

Somoskői Tibor, polgármester

Belterületi közúthálózat javítása: A program keretében 6 fő közfoglalkoztatásával a település mellékútjainak minőségét javítottuk kátyúzással, útpadkák és vízlefolyók karbantartásával.

Illegális hulladéklerakók felszámolása: Karancslapujtő 11 fő, Karancsberény pedig 3 fő közfoglalkoztatásával, közösen vett részt a programban. A folyamatosan termelődő szemét, és a külterületi illegális hulladéklerakók folyamatos munkát adtak.

Belvíz-elvezetési programok: Karancslapujtő 11 fő, Karancsberény 3 fő közfoglalkoztatásával, közösen vett részt a programban. Közterületi vízvezetők tisztítása, betonozása volt a fő feladat. 2014. évben szeretnénk a programokban továbbra is részt venni, és értéktéremtő feladatokat végrehajtani.

Szörös Krisztián, közfoglalkoztatott

Örülök, hogy részt vehetek a közfoglalkoztatási programban. A megyében szinte lehetetlen munkát találni. Így biztos jövedelemhez juthatok majdnem az egész évben. A fizetés nem túl sok, nehéz megélni belőle, de több mint a munkanélküli segély. A mezőgazdasági programban vagyok, tavasztól zöldségeket termesztünk. A termelt dolgokból kaptunk ingyen csomagokat, és vásárolhattunk is belőle. Ezeket el tudtuk tenni télre lecsónak, savanyúságnak. Ha nem találok rendes munkát, szeretnék jövőre is itt dolgozni.

Kerecseny Község Önkormányzata

Zala megye

Kerecseny község a zalai dombság szívében elhelyezkedő 265 fős kistelepülés. A település lakosságának 1/3-a a roma kisebbséghez tartozik. Start mintaprogram indulásáig az aktív korú lakosság 80%-a munkanélküli volt.

Réti Alfréd, polgármester

2013. évben 35 fő részvételével az előző évi tapasztalatokra építve 4 programot indítottunk el. A téli közfoglalkoztatás projektben 12 főt alkalmaztunk, akik az időjárási viszonyok alakulása szerint elvégezték a síkoság-mentesítést, valamint az önkormányzati épületek belső festését, karbantartását valósították meg. A mezőgazdaság projektben 23 fő közfoglalkoztatott konyhakerti növényeket termelt, valamint a 2012. évben telepített gyümölcsöset gondozta. A közfoglalkoztatás ideje alatt elvégezték a „Ház-táji növénytermesztő és tartósító” megnevezésű képzést. Építettünk egy 400 m²-es fóliasátrat, melyben paprikát és kigyóuborkát termeltünk. A megtermelt zöldségféléket

értékesítettük, ebből az önkormányzatnak kb. 1 000 000 Ft bevétele származott. A belterületi utak karbantartása programban 12 fő részvételével megoldottuk a településen lévő közúthálózat mellett a padkák lenyesését, a vízelvezető árok és átereszek kitisztítását. Az eddig földes utat martaszalittal borítottuk. A mezőgazdasági utak, földutak karbantartása projekt 12 fő közfoglalkoztatottal a mezőgazdasági utak kitisztítását, folyamatos karbantartását, vízelvezetését végezte el. Minden program által sikerült értékkerető munkát végeznünk, mely a település javát szolgálta. 2014. évben az eddig megszerzett tapasztalatok alapján folytatni szeretnénk az eddig megkezdett munkát és a mezőgazdasági

program keretén belül bővíteni a tevékenységünket.

Bogdán Jánosné, közfoglalkoztatott

A mezőgazdasági programban dolgozok 2012-től, melynek keretén belül zöldségféléket termeltünk. Nekem és a munkatársaimnak is nagy lendületet adott az, hogy nagyon jó minőségű terményeket állítottunk elő, melyet az Önkormányzat értékesíteni tudott és ez által a falu lakossága a piaci árhoz képest olcsóbb és friss zöldségfélékhez jutott. Az elméleti és gyakorlati képzés által olyan tudás birtokába jutottam, amit nem csak a munkám során, de otthon is tudok hasznosítani.

Kétegyháza Nagyközség Önkormányzata

Békés megye

Kétegyháza közel 4000 fő lélekszámú nagyközség. 2012. évben csatlakozott először a START munka mintaprogramhoz. 2013. évben 5 programelembe, 201 fő közfoglalkoztatottal indult a program. 33 fő belvízelvezetésben csatornákat tisztított, 22 fő mezőgazdasági földutak rendbetételét végezte, 22 fő a belterületi közutakat kátyúzza, az utak széleit rendben tartotta.

A mezőgazdasági programban 44 fő több mint 13 hektáron gazdálkodott, így nagyrészt burgonyát, zöldbabot, káposztát, hagymát, uborkát, zöldséget, répát termeltek. A téli és egyéb értékeremtő karbantartás programban 80 fő vesz részt. Az Önkormányzat intézményeinek felújítása volt az elsődleges cél, nyílászárók, bútorok gyártása és cseréje, valamint varrodai és szövő munkálatok végzése keretein belül értékeremtés. Tárgyévben hatékonyabb volt a munkavégzés és a termelés, mint az előző évben, de tekintettel arra, hogy a növénytermesztésben termelt zöldségek raktározása nem megoldott, ezért további hatékonyságra törekszik az Önkormányzat. A terményeket ebben az évben szociális alapon kiosztották a lakosság számára. A közfoglalkoztatási kiáll-

Kalcso Istvánné, polgármester

lításon kiállításra kerültek az asztalosok által készített nyílászárók, továbbá a varró és szövönők munkáit mutatták be. 2014. évben plusz földterülethez jut az Önkormányzat, így már több mint 23 hektáron gazdálkodhat. Szeretne kukoricát is termelni, és új elemként belépni az állattenyésztés programban baromfi és sertés tartásával. További tervekben szerepel az intézmények korszerűsítése, további épületek felújítása. Szükség van a bel- és külterületi utak további, folyamatos rendbetételére, kátyúzására. Járják szakaszos javítására van szükség. A megtermelt termények értékesítésének, raktározásának megoldása is cél, valamint az újonnan működtetett konyhára is kerül átadásra a termelt zöldségből. A temetőben a ravatalozó és környéke kerül rendbetételre kisebb utak építésével, valamint tervben van egy új urnafal megépítése is.

Szabó János, közfoglalkoztatott asztalos, művezető

Az Önkormányzat intézményeinél nyílászárók készítése, annak cseréje lett végrehajtva. Előtetőt készítettek az újonnan nyílt Óvoda épületére, ahol különböző további munkálatokat végeztek, mint az Óvoda bútorainak elkészítése. A START munkaprogramot hasznosnak találja, örül, hogy szakmáján belül korszerűbb gépeket ismerhetett meg, és dolgozhatott velük.

Kisgyőr Község Önkormányzat

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Kisgyőr község Miskolctól 15 km-re, délkeletre, a Bükk lábánál helyezkedik el, festői szépségű tájjal ölelten. A Bükki Nemzeti Parkhoz tartozik. Kisgyőrt mára a „faragott falu” jelzővel illetik, közel 70 köztéri alkotás található a településen, melynek előkészületi munkálataiban, illetve elkészítésében részt vettek a közfoglalkoztatottak.

Kékedi László Vilmos, polgármester

Közfoglalkoztatási programjaink során az értékkeremtésre helyezzük a hangsúlyt. Ezen programjaink keretében készültek el a 2011. – 2013. években többek között a faragott buszmegálló, a szabadtéri színpad, a Rákóczi híd, a kegyeleti hely, utcabútorok, programonként 10-15 fő bevonásával. 2013. évi útkarbantartási programunkban 15 fő az önkormányzati utak kátyúzását végezte el, illetve járdákat épített. A 2013. évi belvízvédelmi program során

közel 2 km burkolt árkot épített meg 20 fő közfoglalkoztatott, ezen kívül a csapadékvíz elvezető árkok mintegy felének mélyítése, tisztítása is megtörtént. A 2013. évi mezőgazdasági programban 15 főt alkalmazunk. Ők 400 m²-es fóliasátorban paprikát és paradicsomot, 4 hektáron kukoricát, 0,5 hektáron takarmányrépát termeltek. Megépült egy 200 m²-es hodály, ebben került elhelyezésre 60 db anyakecske, melynek legeltetése az önkormányzat eddig nem hasznosított mintegy 100 hektáros legelőjén történik. A biokazán programban 2013. évben 2 db aprítékkal üzemelő kazán került beépítésre. Az üzemeltetéséhez szükséges aprítékot az önkormányzati erdő és legelő területekről biztosítjuk. A start munkaprogramokban beszerzésre került eszközök és anyagok értelmes, értékkeremtő munkavégzést biztosítottak a település javára.

2014. évben az értékkeremtő programban sportpálya leléto megépítését, valamint az ország legnagyobb ökomenikus Betlehemének előkészítő munkálatait kívánjuk elvégezni. Folytatni szeretnénk a csapadékvíz elvezető árkok burkolását, a mezőgazdasági tevékenységünket, az útjavításokat. Új elemként kézműves műhely kialakítását tervezzük, melyben népi fajtákat szeretnénk készíteni.

Eperjesi Csaba, közfoglalkoztatott

2 éve megszűnt az a faipari üzem, ahol több mint 10 évet dolgoztam, más helyen elhelyezkedni nem tudtam. 23 éve veszek részt az önkormányzat által szervezett fafaragó táborokban, így ismerem az ott folyó munkát. Mint népi iparművész szívesen vállaltam, hogy az irányításom mellett kültéri alkotások készüljenek. Tapasztalatom szerint az előre kigondolt, megtervezett és szervezett munkában szívesen vettek részt a mellém beosztott közfoglalkoztatottak.

Kiskunhalas Város Önkormányzata

Bács-Kiskun megye

Kiskunhalas a Duna-Tisza közén, Budapesttől délre 130 km-re helyezkedik el. A tanyákkal tarkított vidék természeti különlegessége a homokbuckás táj. A hajdani mocsárvilág maradványát őrzi még a „Fejeték” láprétje. Az erdősültség az erdő- és vadgazdálkodásnak teremt kedvező feltételeket. A mezőgazdasági területek gabonafélék és kapás növények termesztéséhez adottak. Tradicionális a szőlő- és gyümölcsstermesztés.

Az önkormányzat közfoglalkoztatási programjainak rövid ismertetése, létszám adatokkal.

Belvíz-elvezetési program, 12 fő foglalkoztatásával: A belterületi csapadékelvezető hálózat éves, folyamatos karbantartása 2013. márciustól decemberig tartott. A korábbi években a belterületi főgyűjtő és gyűjtőcsatornák 73 500 folyóméter hosszúságban kiépültek, melynek éves karbantartása a város anyagi lehetőségeinek függvényében folyamatosan kerül elvégzésre.

Illegális hulladéklerakók felszámolása, 5 fő foglalkoztatásával: Az illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása Kiskunhalas város közigazgatási területét, elsősorban a belterületet érintette, melyhez kapcsolódóan a környék közterületeit megtisztítottuk. A mentesítést követően a területet eredeti állapotának megfelelően rendeztük.

Belterületi közüthálózat karbantartása, 46 fő foglalkoztatásával: A belterületi közüthálózat éves, folyamatos karbantartása 2013. februártól decemberig tartott. A belterületi gyűjtő-, kiszolgáló- és lakóutak éves állagmegóvása a város anyagi lehetőségeinek függvényében folyamatosan történik.

Mezőgazdasági földutak karbantartása, 22 fő foglalkoztatásával: Külterületi mezőgazdasági földutak éves, folyamatos karbantartása 2013. márciustól decemberig tartott. Ennek során

Gyovai István, polgármester

az utak szelvényébe benőtt cserjék, fák teljes vagy részleges eltávolítása történt. A nyesedéket a helyszínen aprították. A feladatok között szerepelt az utak széleinek folyamatos gondozása, kaszálása és a padkák eligazítása.

Téli és egyéb értékkeremtő közfoglalkoztatás, 32 fő foglalkoztatásával: A téli közfoglalkoztatás keretén belül 2013. március, április, valamint november és december hónapokban, a közfoglalkoztatottak a téli időszakban szerződések és kisgépeket tartották karban, elvégezték a síkosság-mentesítési és hóeltakarítási munkákat, a belvárosi közterületeket napi rendszerességgel takarították.

2014 évben folytatni kívánjuk a START MUNKA programunk már eddig is használt elemeit, valamint bővíteni szeretnénk a lehetőségeket a mezőgazdasági tevékenységgel, valamint az energiatermelő növények termesztésével, ami megalapozhatja egy későbbi zöldenergia termelő programban való részvételünket.

Nagy Szilvia, közfoglalkoztatott

Kiskunhalason élek. 2012. valamint 2013. évben is részt vettem startmunkaprogramban, mégpedig a téli és egyéb értékkeremtő közfoglalkoztatásban, amelyet nagyon hasznosnak éreztem, ugyanis a bekerülhettem a munka világába. Lehetőségem nyílt arra, hogy az emberek megismerjenek engem és a munkásságomat, amellyel elértem azt, hogy jelenleg már munkatörvénykönyves munkavállaló lehetek Kiskunhalas Közös Önkormányzatánál. A téli startprogramban adminisztrátor voltam, valamint a segédmunkásokat felügyeltem, illetve munkaügyi feladatokat láttam el. Fontos dolognak tartom azt, hogy az emberek ne segélyből, hanem munkabérből éljenek, mert így önmaga felé is bizonyíthat, valamint ember társai is jobban megbecsülik. Összegezve az én véleményem az, hogy az embereknek elsősorban munkalehetőséget kell biztosítani, nem pedig csak a segélyeket, azért mert utána, ha bizonyított huzamosabb ideig tartó elhelyezkedésre is lehetősége nyílna, ez történt az én esetemben.

Kistelek Város Önkormányzata

Csongrád megye

Kistelek a Dél-alföldi régióban, Csongrád megye északnyugati részén fekszik. A kistérség közlekedés-földrajzi adottságai igen kedvezőek. Legfontosabb gazdasági ága a mezőgazdaság. A térségben hagyományosan a szántóföldi művelés és a zöldség- gyümölcstermelés dominál. Kistelek lakosainak száma 7 243 fő.

Nagy Sándor, polgármester

A Mezőgazdasági program 70 fő (burgonyatermesztés 5 hektár területen valósult meg, valamint a 420 m²-es fóliasátrat működtettünk); Téli és egyéb értéktartó program 26 fő (2,71 hektár területen akácot, nyárfát, pusztaszilvát telepítettünk); Mezőgazdasági utak rendbetétele 10 fő (külterületi mezőgazdasági utak rendbetételét valósítottuk meg); Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása 3 fő közfoglalkoztatása valósult meg.

Kertészetünkben a 420 m²-es, termálvízzel fűtött fóliasátor építése hátrányos helyzetű családok számára lehetővé tette, hogy az itt előállított és kiosztott zöldségpalántákkal megtermeljék az éves

zöldség-szükségletüket, illetve munkát biztosítson a program ideje alatt. A tanfolyamon részt vevő dolgozók, az ott tanultakat otthoni kertjeikben is hasznosítani tudták. Az önkormányzat az addig kész növényként megvásárolt dísznövényeket, egynyári virágokat saját magának elő tudta állítani. 5 hektár területen burgonyatermesztés folyt, melynek köszönhetően nagyszámú rászoruló családot és közintézményt tudunk ellátni burgonyával. Önkormányzatunk a sikeresen megvalósított startmunka programnak köszönhető elismerésként lehetőséget kapott arra, hogy egy újabb termálvízzel fűthető fóliasátrat hozzon létre. A fóliasátor terjeszkedésével párhuzamosan, fokozatosan bővítésre kerül az egynyári virág és zöldségpalánta növénykínálata. Ezzel lehetőség nyílik arra, hogy a kertészet megnyissa kapuit a lakosság felé, így jövedelmezővé és önfenntartóvá válhat. A továbbiakban is folytatni szeretnénk a burgonyatermesztést. Terveink között szerepel fűszerpaprika termesztése is, mely nagy kézimunkaigényével újabb rászoruló családokat tudna foglalkoztatni.

Jéga-Szabó Istvánné, közfoglalkoztatott

Számomra nagy lehetőség volt a program, hiszen sokáig nem volt munkahelyem. Dolgoztam a burgonyaföldön, és a fóliaházban is. A burgonyaföldön tapasztaltakat hasznosítani tudtam az otthoni kertemben, és az önkormányzattól kapott zöldségpalántákat elültetve saját zöldségeimmel lányomat is tudtam támogatni, aki egyedül neveli gyermekét. Nagyon bízom abban, hogy ennek a programnak lesz folytatása, hiszen ezzel anyag biztonságban érzem magam.

Komló Város Önkormányzata

Baranya megye

Komló észak baranyai város, kistérségi és járási központ, 26 000 fős lakossággal.

Több mint 100 év után befejeződött a szénbányászat. A bányák és a kiszolgáló üzemegységek bezárása miatt igen rossz gazdasági helyzetbe került.

A startprogramban 2013-ban 9 foglalkoztatási modulban pályázott a város. Belvíz-elvezetési program 110 fő, Mezőgazdasági földutak karbantartása 100 fő, Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása 65 fő, Belterületi közutak karbantartása

80 fő, Bio- és megújuló energiatermelés

80 fő, önkormányzati erdők 50 fő, ebtelep

építése 75 fő, gombatermesztés 5 fő, önkormányzati lakások 70 fő, összesen 635 fő közfoglalkoztatásával valósult meg. Összességében elmondható, hogy a projektek több szempontból is eredményesek voltak, mivel a munkanélküli lakosság egy részének megélhetést biztosított, a város, illetve környéke szebbé, tisztábbá vált, járhatóbbak lettek a kiskertekhez vezető földutak, a meglévő csapadékelvezető

Polics József, polgármester

árkok egy része helyreállításra kerültek, a kitermelt fa télen hasznosításra került, illetve új energia ültetvény létesült, megújultak a járdák, lépcsők, új önkormányzati lakások épültek, hatósági ebtelep készült el. Az elkövetkezendő időszakban 500-600 fő közfoglalkoztatását tervezzük. Energiaültetvény bővítése, erdőterületek gondozása, illegális lerakó helyek felszámolása, betonelem gyártás bővítése, új lakások kialakítása, önkormányzati lakások felújítása, új projektek száraz térszta-gyártás, szabadföldi zöldségtermesztés, fóliasátras egynyári és kétnyári virágpalánták nevelése, önkormányzati utak, járdák karbantartási munkáit tervezzük megvalósítani.

Horel Orsolya, közfoglalkoztatott, munkairányító:

Munkavezetőként dolgoztam a start munkaprogramban, a belvízelvezetés és a lépcsők, járdák felújítási munkái tartoztak hozzám, ezen belül én irányítottam a betonelem-gyártást is, összesen 170 fő közfoglalkoztatottal. A start munka mind szakmailag, mind emberileg – a nagy létszámú csoport irányítása és az előírt feladatok teljesítése – kihívást jelentett részemre.

Kovácsvágás Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Kovácsvágás az Észak magyarországi régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén, a Sátoraljaújhelyi Járason belül helyezkedik el. A jelenleg 665 főt számláló községünk a leghátrányosabb helyzetben lévő települések közé sorolható, ahol egyszerre vannak jelen a súlyos munkanélküliségi és szociális problémák.

Sándor Endre, polgármester

A közfoglalkoztatás által az önkormányzat munkáltatóként való szerepvállalása az utóbbi években jelentősen felértékelődött, mindent elkövetünk az éppen futó közfoglal-

koztatási programok kihasználásáért, hogy segítsünk a helyi családok életkörülményein. Jelenleg közel 200 fő közfoglalkoztatottunk van. Az értékteremtő közfoglalkoztatás legnagyobb helyi példája volt a 2013.03.01-04.30. közötti időszakban 41 fő közfoglalkoztatott alkalmazásával megvalósuló, építési engedélyköteles Szabadtéri Színpad beruházás, mellyel méltóképpen zárhattuk le a még 2000-ben megkezdett folyamatokat, s elkészültével Kovácsvágás új büszkeségeként tekinthetünk az elénk táruló látványképre. A helyben elért sikereket 2013.08.10-én a lakossággal közösen ünnepeltük meg. A jövőre vonatkozó tevéink között a színpad beruházás mintájára szeretnénk a kovácsvágási János Vára dombtetőn megvalósítani a Kovácsvágási Kilátó építését, melynek tervei már 2004. évben elkészültek.

Zsiga Győző, közfoglalkoztatott

A szabadtéri színpad építésénél ácsként vettem részt. A munka igazi kihívás volt számomra, mivel egyedi tervrajz alapján kellett a tetőt elkészíteni. A tetőszerkezeten – szakmai vezető irányításával – kb. 12 emberrel dolgoztam együtt. A munka kellemes légkörben, gördülékenyen zajlott, a tető elkészítése kb. 3 hétig tartott. Büszke vagyok arra, hogy részt vehettem egy ilyen programban, hiszen maradandó értéket hoztunk létre a község javára, és az utókor számára.

Máriaosztra Község Önkormányzata

Pest megye

Máriaosztra Budapesttől 70 km-re, a Börzsöny hegység öléésében elhelyezkedő 870 főt számláló kistelepülés. Nagy Lajos király 1358-ban kolostort és templomot építtetett a Pálos Rend számára, amely máig meghatározza a település arculatát.

Máriaosztra község az elmúlt évek fejlesztései, beruházásai eredményeként összközművesítetté vált. Vezetékes ivóvíz, csatorna, gáz szinte minden ingatlan részére hozzáférhető, kiépítésre került. Településünkön általános iskola, óvoda működik. 2013-

tól Máriaosztra 5 település által létrehozott Közös Önkormányzati Hivatal központja. Pályázatok

segítségével folytatjuk községünk komfortosabbá tételét. A közfoglalkoztatási programok tapasztalatai alapján megállapítható, hogy jó szervezéssel, a munkaeszközök biztosításával, a közfoglalkoztatottak megfelelő motiválásával eredményes volt. A település számára olyan fontos feladatokat tudtunk elvégezni, ami eddig csak a távlati tervekben szerepeltek.

Máriaosztra Község Önkormányzata 2012-ben két projekt megvalósítására nyert el támogatást, az egyik a belvízelvezető árkok tisztítása és karbantartása, a másik pedig külterületi földutak rendbetétele, karbantartása. A munkálatok elvégzésére 15 fő

Kiss László, polgármester

regisztrált, helyben lakó álláskeresőt tudtunk alkalmazni. Első projektünk-nél közel 2 km vízelvezető árkot és medret tudtunk rendbe tenni, helyreállítani. Így biztosítani tudjuk a településre beérkező csapadékvíz zavartalan elvezetését. 10 m³ fa került kitermelésre, amelyet télen, szociális segélyként, a rászorulóknak részére szétosztottunk.

Másik projektünk eredménye 25000 m², 4 km hosszúságú út hosszútávra történt járhatóvá tétele. Ezáltal ismét elérhetővé váltak a termőföldek.

Projektjeink során kézi szerszámok és gépi eszközök kerültek beszerzésre, amelyek nagymértékben segítették feladataink teljesítését. A beszerzésre került eszközöket további munkáinkhoz is fel tudjuk majd használni.

2013. évben több közfoglalkoztatási program is megvalósult Máriaosztrán, többek között téli és egyéb értéktérmető közfoglalkoztatás, belterületi közúthálózat javítása, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása. Az említett programokon belül 25 fő közfoglalkoztatott a játszótér bekerítését, kihelyezett padok karbantartását, az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok rendbetételét, járdák felújítását, illetve külterületen illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolását végezte el.

2014-es terveink között szerepel a település járdáinak további felújítása, közúthálózatának javítása.

Maroslele Község Önkormányzata

Csongrád megye

Maroslele az Alföld délkeleti részén, a Tisza és a Maros között helyezkedik el. Csongrád megyei település két város között, Makótól 10 km-re, Hódmezővásárhelytől 18 km-re található. Maroslele egész területén jól kiépített infrastruktúra található, kivétel a szennyvízelvezető csatorna (tervezett átadás 2014).

Dr. Martonosi György, polgármester

Az önkormányzat tervei között szerepelnek olyan fejlesztési beruházások, amelyek elsősorban az oktatási és nevelési, a vállalkozói, innovációs, kulturális, sport és szabadidő, valamint a település megújulását célozzák meg.

A lakosság megélhetését a mezőgazdaságból és a környező városok munka lehetőségeiből biztosítja. A mezőgazdaságban termesztett növények között kiemelkedő a fokhagyma termesztése, a község környezetében található termőföldek az egyik legjobb fokhagymatermő területek. Bio- és megújuló energiafelhasználás program 3 fő közfoglalkoztatott

sával valósult meg, Belvíz-elvezetési program, 10 fő közfoglalkoztatottat érintett.

Mezőgazdasági projekt 49 fő közfoglalkoztatásával valósult meg. Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban 8 főt alkalmaztunk. Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatási programban 20 főt foglalkoztattunk. A programok pozitívuma, hogy a közfoglalkoztatás által csökkent a munkanélküliek száma községünkben. A program résztvevői lehetőséget kapnak szakmák elsajátítására, miközben értékteremtő munkát végeznek a község javára. Az elmúlt évben csak egy alkalommal volt lehetőségünk a mezőgazdasági programban előállított termékek kiállítására mely a „XXII. Lelei Napok” keretében valósult meg. A 2014-es évben a mezőgazdaságban növelni kívánjuk a termésbiztonságot (öntözéslehetőség megteremtése, szerveztrágyázás), illetve zöldség és gyógynövények termesztését tervezzük.

Vörös Sándor, közfoglalkoztatott

Mezőgazdasági startmunka mintaprogram egyik munkavezetője vagyok. Közel 60 hektáron gazdálkodunk 49 fővel. Véleményem szerint, településünkön, az időjárás viszonyokhoz képest, sikeres mezőgazdasági évet zárhatunk. A dolgozók képzése lehetőséget nyújt olyan növények termesztésére, melyek nagyobb odafigyelést igényelnek (pl.: zöldség- és gyógynövények).

Mátaverebely Község Önkormányzata

Nógrád megye

**Mátaverebely Nógrád megyében a Bátor-
terenyi járásban található. A 2000 la-
kos fele roma nemzetiségű.**

Az önkormányzat az alábbi projekteket bonyolította 2013-ban: Szociális projektek: belvíz-elvezetési program, mezőgazdasági utak rendbetétele, illegális hulladéklerakóhelyek felszámolása, belterületi közúthálózat javítása. Értéktermelő projektek: mezőgazdasági projekt, téli és egyéb értéktermelő közfoglalkoztatás. A közfoglalkoztatottak létszáma átlagosan 120 fő volt. Vagyonvédelmi

Seres Mária, polgármester

gondjaink vannak – és amíg nincs állandó rendőri jelenlét a faluban, ez így is marad. A megtermelt javak értékesítése szempontjából jó lenne, ha az őstermelőhöz hasonló jogosultság járna a közfoglalkoztatottak által termelt termények esetében.

2013 januárjában – Rotary Klub – Nyíregyháza, 2013 áprilisában – Construma – Hungexpo – 4 napos bemutatkozás egy önálló standon, 2013 májusában – TÖOSZ polgármesternői tagozat, szintén 2013 májusában – Nógrád Primer Prevenció Programban, továbbá 2013 júliusában – a szlovák-magyar együttműködésre épülő „Összefogás a hatékonyabb határon átnyúló együttműködéséért” elnevezésű TÖOSZ által szervezett projekt, 2013 októberében – TÖOSZ Legjobb önkormányzati gyakorlatok – Belügyminisztérium, szintén 2013 októberében – Aréna Pláza – Budapest rendezvényeken vettünk részt.

A polgármester 2013. év során közel 20 felkérést kapott a mátaverebelyi program bemutatására. Több alkalommal szerepeltek a helyi és országos médiában.

Terveink között szerepel az állattenyésztési program kibővítése, sajtókészítés kibővítése (kecske- és juhsajt), mikroszaporító laboratórium beindítása, gombatermesztés professzionális végzése.

Szappanné Csikós Diána, közfoglalkoztatott

A közfoglalkoztatási program adminisztrációs felelőse vagyok, egy 30 fős csoport vezetője. Napi kapcsolatban vagyok az emberekkel, és látom, hogy fejlődnek. Nem mondom, hogy mindenki élmunkás, de a többség igyekszik megfelelni az elvárásoknak. Minden brigádból jó közösség kovacsolódott. Sajnos, még kevesen képesek önálló feladatvégzésre – szinte naponta el kell ismételni a tennivalókat. Örülünk a helyben való foglalkoztatásnak, mert mi, anyák, nehezen tudnánk megoldani a gyerekeink ellátását, ha máshová kellene járnunk.

Mátyásdomb Község Önkormányzata

Fejér megye

Mátyásdomb Fejér megye egyik legfiatalabb települése, amely 1952-ben alakult községgé. Lakosságának fő megélhetési forrása a mezőgazdaság. Mátyásdomb az 1990. évi önkormányzati választások óta önálló település és ettől fogva jellemzi a fejlődés és a tervszerű gazdálkodás. Az elmúlt 20 évet a megfontolt, takarékos gazdálkodás jellemezte.

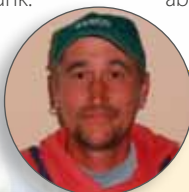

Tilhof István, polgármester

A közel 800 fős településen mindenki megértette, hogy fejlődni és előre lépni csak összefogással lehet. A kistérségi startmunka program keretén belül 2012. évben három projektet indítottunk, melyekben összesen 25 fő került foglalkoztatásra. Belvízelvezető rendszerek rendbetétele, karbantartása projektben 9 főt foglalkoztattunk. Településünk belterületén elkezdődött a csapadékvíz elvezető árkok felújítása, továbbá meder- és áteresztisztítást végeztünk. Mezőgazdasági utak karbantartása keretében 6 főt foglalkoztattunk. A mezőgazdasági utak jelentős részénél a karbantartás volt a fő feladat, de sor került egy korábban járhatatlan út teljes felújítására is. Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása elnevezésű projekt keretében 10 fő

foglalkoztatása történt, és sikerült elérnünk, hogy a fő közlekedési útjaink mentén lévő illegális hulladék lerakóhelyek száma csökkent.

A startmunka programnak köszönhetően sikerült olyan tárgyi eszközöket megvásárolni, amelyek hosszú távon elősegítik a közfoglalkoztatásban dolgozók munkáját. Az elvégzendő feladatok kivitelezésében nagy hangsúlyt fektettünk a kézi erővel történő munkavégzésre. Összességében megállapítható, hogy a startmunka program pozitívan hatott a településünkön élő álláskeresők életkörülményeire, továbbá az elvégzett munka eredményeként jelentősen javult, szépsült községünk összképe is. Rendkívül jónak és hasznosnak ítélem meg a közfoglalkoztatás e formáját. A beszerzett eszközöket a jövőben is hasznosan tudjuk majd alkalmazni. Bízom abban, hogy a kialakult jó gyakorlat még hosszú éveken át segíti és támogatja az álláskeresők foglalkoztatását.

Dudar János, közfoglalkoztatott, munkairányító

Már két évet a Belvízelvezető rendszerek karbantartása projektben dolgoztam. Szakmunkás vagyok, ezért én lettem a csoportvezető. Feladatunk volt az árkok karbantartása. 2012-ben még főleg tisztítottuk, mélyítettük az árkokat, 2013-ban azonban már 650 m meder burkolását is elvégeztük. Munkánk nagyon hasznos a település számára. Örülök, hogy részt vehettem a közfoglalkoztatásban, hiszen a községben nincsen egyéb munkalehetőség. A bérem nem magas, de mégis könnyebbé teszi családom megélhetését.

Mélykút Város Önkormányzata

Bács-Kiskun megye

Mélykút város Bács-Kiskun megyében, Magyarország déli részén, a Duna-Tisza közében, az Alföld középtájának Bácskai löszös síkvidéki területén fekszik. Lakóinak száma 5512 fő.

A város éghajlata az Alföld kontinentális klímájának megfelelően száraz, csapadékszegény, a napsütéses órák száma magas, tehát az éghajlat általában a hőigényes mezőgazdasági kultúrák – gyümölcs- és zöldségtermesztés – számára kedvező. A mezőgazdasági hasznosítású terület aránya magas, mintegy 85%. 2011 novemberében az Önkormányzat elindított három Startmunka programot, majd 2012-ben ezen projektek számát négyre, 2013-ban pedig hatra bővítette. Terveinket a jövőben is folytatni szeretnénk, így hosszútávon gondolkodva, egymásra építve dolgoztuk ki a programokat. Ez azt jelenti, hogy a programok keretén belül beszerzésre kerülő munkagépek, eszközök egymás kiegészítéseként másik projekteknél is felhasználhatóak, így növelve a kihasználtságukat. A mezőgazdasági program keretén belül 45 fő részvételével, részben fóliasátorban dísnövények, valamint kertészeti növények palántáinak előnevelése, előkészítése történik. A kiültetett, a szántóföldön megtermelt terményeket a Napközi Otthonos Konyha részére önköltségi áron értékesítjük. A térkő-gyártásnál egy helyileg kidolgozott technológia (rázóasztal) segítségével kezdtük meg a munkálatokat. Először a település központjának szépítésére használtuk a térkövet, jelenleg pedig a település egészén készítünk belőlük járdát. A mezőgazdasági földút karbantartásának mun-

Kovács Tamás, polgármester

káival a mezőgazdaságból élőket segítjük, hiszen a karbantartott utak biztonságosabbak a betakarításkor. A programban 16 főt foglalkoztatunk, akik a város bel és külterületi útjainak a javítását egyaránt ellátják. Az illegális hulladéklerakók felszámolása projektben foglalkoztatottak nagymértékben hozzájárulnak a megtermelt termékek védelméhez és a városkép szebbé tételéhez. A feladatuk a városban a köztisztasági feladatok ellátása, így nevelve a gyerekeket a környezettudatos gondolkodásra.

Dervaderics Zsoltné, közfoglalkoztatott

A mezőgazdasági programban dolgozva hasznosnak ítélem meg a munkánkat. Hiszen a Konyhán felhasznált zöldségekből friss és ízletesebb ételek készülhetnek, amellyel a gyermekeink egészségéért is teszünk. Az alkalmazott technológiák elsajátításával otthon is jobb minőségű zöldségeket tudok termeszteni. A programban dolgozók jól összekovácsolódtak, így egymással együttműködve könnyebb a munkafolyamatokat elvégezni.

Méra Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Méra Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól 40 km-re található. 1780 fős település, amely 2011-ben már részt vett a Start mintaprogramokban. Ezzel megalapozta a következő évek közfoglalkoztatását, mely programokban azóta is nagy létszámmal vett részt, éves szinten 180 fővel, kihasználva a természeti adottságokat az állattenyésztésben és a növénytermesztésben is.

A varroda, a tésztaüzem és a faüzem létrejöttét is a lakosság szakmai képzettségének figyelembevételével tervezték és valósították meg az értékteremtő programok keretén belül. 2014. évben a már meglévő projektek folytatása mellett új projektek kezdését tervezik, vályogtégla készítésével, melyből közösségi épületet építenének, amely referenciamunkaként szolgálhatna a továbbiakban.

Mezősas Község Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

A keleti határszélen elhelyezkedő 700 lelkes LHH-s kistelepülés, 2010-ben közel 30% volt a munkanélküli ráta, mára közel 0%, a közfoglalkoztatásnak köszönhetően.

2013-ban a közfoglalkoztatott 122 fő: 62 fő Start Mezőgazdasági mintaprogram, 37 fő hosszabb időtartamú, 19 fő téli, 3 fő kazánprogram, 1 fő „Start Plusz” program. A fő megélhetési forrás mindig is a mezőgazdaság volt, de a termelőszövetkezetek megszűnése után fokozatos elszegényedés vette kezdetét, megszűntek a háztáji gazdaságok is, a kül- és belterületi földeket burján vette birtokba, rendkívül romboló, lehangoló látványt nyújtva, együtt a megüresedett, omladozó gazdasági épületekkel. A közfoglalkoztatásban elért kimagasló eredményeink révén lehetőség nyílt szervezeti filozófiánk megvalósítására: a magyar termőföld újrahaszonosságával „Építs egy kertet, hisz minden kert egy éden” - ételt ad az éhezőknek, ha az méltán bánik vele. Miközben felértékelődött a munka becsülete, lehetőség nyílt a szociális gazdaság alapjainak megteremtésére, az önellátó faluvá válásra, helyben a tartós munkahely-teremtésre, lassítva az elvándorlást, elnéptelenedést. 2013 júliusában,

Dr. Könyves-Balázsházi Ella, polgármester

fentiek szellemében az önkormányzat kezdeményezésére megalakult a „Száll a Sas” Szociális Szövetkezet. Érezhetően nőtt a társadalmi bizalom, mint fontos társadalmi tőke, erősödött a szociális háló, az alapvető élelmiszerek előállítására pedig csökkentette a mélyszegénységben élő, előregedett lakosság kiszolgáltatottságát. Az értéktelítő munka érezhető gazdaság-élénkítő hatást eredményezett. Mára teljes a kör a talajmegmunkálástól, az alapvető élelmiszer megtermelés-feldolgozástól át az értékesítésig. 2014-ben az eddig letett alapokon tovább építkezünk. Az önkormányzat a szociális szövetkezettel szorosan együttműködve elsődleges mezőgazdasági termelésre alapozott másodlagos termelést (tésztagyártás, húsfeldolgozás, befőzés-savanyítás), értékesítést végez. Hosszú távú cél a fenntarthatóság, a munkahelyek megőrzése, a szociális háló erősítése.

Balla Beáta, közfoglalkoztatott

Községünkben 3 éve van közfoglalkoztatás, egyetlen lehetőséggé vált arra, hogy több mint 100 embernek legyen munkahelye. Konyhakerti és takarmánynövényeket termesztünk, állatokat nevelünk. Fontos gyerekeink jövője, hogy ismerjék az élelmiszerek eredetét és minőségét. Jó, hogy ez a program elindult, hisz Magyarország mindig is mezőgazdasággal foglalkozott, így „visszataláltunk” arra az útra, amelyről sajnos letértünk.

Mozsgó Község Önkormányzata

Baranya megye

A megyeszékhelytől, Péctől 40 km-re helyezkedik el, a hozzá legközelebb fekvő város Szigetvár. Szomszédjai még Almáskeresztúr, Csertő, Szulimán, Szentlászló falvak. Közúton jól megközelíthető. Pécsről a 6-os számú főközlekedési úton Szigetvárig kell közlekedni, majd a 67-es számú főút következik, amely Mozsgó mellett halad el. A községen keresztül bekötőút vezet Almáskeresztúrra.

Kovács Zsolt Vilmos, polgármester

A település igen szép fekvésű, a Zselic déli nyúlványaira épült. E dombokkal szegélyezett, védett terület nagyon sok forrást rejt magában. Jellegzetesen mozsgói patak a Porovica, mely a környék kis vizeit összegyűjtő Almásba ömlik.

Községünkben már hagyománya van

a közfoglalkoztatásnak. 2012-ben vásároltunk egy üzemcsarnokot, közfoglalkoztatási program keretén belül, melyben asztalosüzemet, betonüzemet, mézkonyhát üzemeltetünk. 2012. évben összesen 91 fő dolgozott

közfoglalkoztatásban. 2013. évben a meglévő üzemben kialakítottunk egy gyógynövény szárítót és aszalót, valamint zöldség és gyümölcslé üzemet. Tárogatást nyertünk egy vágópont építésére, mely 2014. őszén kerül átadásra. A 2013. évben mezőgazdasági, továbbá téli és egyéb programelemek indítottunk, összesen 170 fő foglalkoztatásával. A 2014. évben tovább fejlesztenénk a léüzemet és a vágópontot, mely biztos alapja lesz az alakuló szociális szövetkezetnek. Mezőgazdasági programunkban új traktort vásárolunk, fóliasátrat készítünk, szántóföldi növénytermesztést, gyógynövénytermesztést és szántóföldi zöldségtermesztést, valamint állattenyésztést is folytatunk. 2014. évben összesen 176 főt foglalkoztatnánk.

Schrämpf Jánosné, közfoglalkoztatott

Schrämpf Jánosné, Anita vagyok Mozsgóról. A kezdetektől dolgozom a közfoglalkoztatásban, a mezőgazdasági programban. Pozitív tapasztalataim vannak a programról, szeretek itt dolgozni.

Az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy munkát biztosítson nekünk. A programba beépített képzésen új dolgokat tanulunk a növényekről. Az itt megszerzett tudást munkám során és az otthoni kertművelésben is hasznosítani tudom.

Múcsony Nagyközség Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Múcsony falu Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi részén található. Kazincbarcika, Sajószentpéter és Edelény városok gyűrűjében. Történelme egészen az 1219-es esztendő előtti időkhöz nyúlik vissza. Hiszünk benne, hogy jövője, térségformáló szerepe megkerülhetetlen tényezővé teszi a régióban, a továbbiakban is.

Mezőgazdasági, Belvízelvezetés, Közüti, Értéktéremtő, Téli közfoglalkoztatási programok indultak nagyközségünkben.

A mezőgazdasági munkával megtermeltük a községünkben működő óvodai, iskolai, intézményi konyhában szükséges zöldségeket.

300 db tojó hibridet tartunk, ezáltal a konyhát a szükséges mennyiségű tojással is el tudjuk látni. Takarmány-, gomba-, bűzatermesztéssel, erdőtelepítéssel, komposztálással, gyümölcsfa telepítéssel is foglalkozunk a mezőgazdasági program keretében. Több közut szakasza, járda helyreállítására és újjáépítésére is sor került, térkövek készítése mellett. A közfoglalkoztatási létszám 298 fő. Múcsonyban került megrendezésre az első Startmunka

Viszlai Viktor, polgármester

kiállítás, ahol zöldségekkel, varrodai termékekkel, hímszettekkel, tojással jelentünk meg. Tapasztalatunk szerint, ha a dolgozók ésszerű és hasznos munkát kapnak, megfelelő irányítás és szabályozás mellett, évről évre jobban teljesítenek. Sok év telt el „vízgereblyező” foglalkoztatási módszerekkel a közfoglalkoztatás alatt, ezért az emberek elszoktak a rendszertől és a munkába való visszavezetésük csak fokozatosan történhet meg, ezért nagyon fontos az állami támogatás a programok és az önkormányzatok számára, mivel a programokban részt vevő dolgozók jó része egyelőre nem képes kitermelni a saját bérét sem. 2014-ben egy térsztaüzem létesítésének befejezése a célunk, amely a környező önkormányzati konyhákat és településünket látná el, továbbá az asztalos üzem továbbfejlesztése és egy szövetkezet kialakítása.

Pozsgai Attila, közfoglalkoztatott, munkairányító

Mezőgazdasági programban dolgozok, munkairányítóként. Az irányításom alatt álló dolgozók megértették a program lényegét és legjobb tudásuk alapján végzik a feladataikat. A tanfolyamot hasznosnak vélem, sok tapasztalatot szereztünk meg. Szükségesnek látom, hogy legyen „nővényvédelem” tanfolyam is a vegyszerek használata miatt. A programok egymásra épülnek, kiegészítik egymást. Kiemelném a vezetői bérek megkülönböztetését, mely a munkánk elismerését jelzi.

Nagybárkány Község Önkormányzata

Nógrád megye

Nagybárkány község Észak Magyarországon, Nógrád megyében található. Nagyjából egyenlő távolságra fekszik Salgótarján és Pásztó városától. 2013. január 1-től a salgótarjáni járás része.

Dombovári Edina, polgármester

A településen jellemző a munkanélküliség, a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, ami az elmúlt pár évben folyamatosan így van. Míg egykor a környező településeken a helyi TSZ, és a helyben lakó vállalkozók tudtak munkát biztosítani, addig sajnos mára szinte az önkormányzat maradt az egyetlen foglalkoztató. Lakosaink száma 678 fő, melyből 67% roma nemzetiségű. A Start programokban 2011-től részt veszünk. 2013-ban két alkalommal az illegális személtlerakók megszüntetése volt a cél (10-10 fő), útfelújításban 10 főt, mederlapozás alkalmával – az árkok előkészítése 12 főt, míg a mezőgazdasági programban 22+1 főt alkalmaztunk, utóbbi főt irodai munkán. Tapasztalat, hogy a nagyon nagy létszám nem irányítható, azonban 40 fő esetében érdemi munkáról beszélünk, főleg, ha kisebb csoportokra osztjuk

a létszámot a programokkal. Megfigyelhető az általános nyugalom, a közrend-közbiztonság javult, a falopáson kívül alig van dolga a rendőrségnek a településen. Néhány családból 2-3 fő is bekerült a programba, így náluk javultak az anyagi kondíciók is. 2014-ben elengedhetetlen a programok folytatása, több okból is. A mezőgazdaság révén szeretnénk elérni, hogy 2-3 éven belül önfenn tartók legyünk, és már jövőre cél a szociális szövetkezet megalapítása. A napokban megvásárlásra kerülő ingatlanon szabadtartású sertéssel is szeretnénk foglalkozni, túl a baromfin, és a földhasználaton, de maradtak kátyús útszakaszok is. A mederlapozásról sem mondunk le, de új terv az energiaültetvény (vizes területen fűz), a temető felújítása, parkosítása, az önkormányzati kert parkosítása, a kerítés cseréje, és a háztáji gazdálkodás folytatása is, amit tél előtt kezdtünk.

Oláh Attiláné, közfoglalkoztatott

Az, hogy dolgozhatunk, és a bér mellett volt természetbeni juttatás is, nagy segítség volt. Jövőre ezen a téren változás lesz, hiszen cél a nagyobb szintű termelés, és a Szociális Szövetkezet létrehozása. Pár családból 2-3 fő is dolgozik, így az ő jövedelmük már nagyon kellemes. Ami nem túl jó, hogy a mezőgazdasági képzés befejezése után nem számítunk majd szakképzett munkásnak. Nincs OKJ-s bizonyítvány sem, míg a téli közfoglalkoztatottaknak pár hónap után igen.

Nagydobsza Község Önkormányzata

Baranya megye

Nagydobsza Baranya megye nyugati részén fekszik a 6. számú fő út mentén, 689 fő lakosa van. A településen igen nagy a munkanélküliség, a lakosság 20-25%-a, ennek fő oka a közeli Szigetváron működő konzervgyár és cipőgyár bezárása, illetve csökkentett üzemmódú működése.

A település jó infrastrukturális adottságokkal rendelkezik. A startmunka programban a nagydobszai és szomszédos kisdobszai önkormányzat meglátta a munkanélküliség csökkentésének és a helyi munkahely kialakításnak lehetőségét, ezért 2012. és 2013. évben is társulás formájában együtt pályáztak téli és mezőgazdasági projektekben. A 2013. évi projektek egymásra épültek: a téli projekt keretében egy folyamatosan 10 főt foglalkoztatni képes paprikaőrölő üzem kialakítása volt a cél, míg a mezőgazdasági projektben ehhez került megtermelésre a paprika. 2012. évben is volt már fűszerpaprikánk, de 2013. évben a mennyiséget megnövelve, édes és csípős változatot is termelve tovább fejlesztettük. Az őrölt paprikát mindkét évben élelmiszerminőségileg be-

Kovács János, polgármester

vizsgálták és igen jó minőségűnek találták. A paprika mellett hagyma, paradicsom és burgonya, valamint fokhagyma termett. A termelés 10 hektár területen folyt. A fő irány a fűszerpaprika, melyet az 5 hektár területen fekvő saját üzem dolgoz fel. A két programban 82 fő munkanélküli került foglalkoztatásra, 12 hónapon át. A startmunka hatására csökkent az átmeneti segély kérelmek száma, egyre kevesebb alkalommal kell igazolást kiállítani, tehát összességében a foglalkoztatottak életminősége pozitív irányú változást mutat. 2014. évben a paprikaőrölő mellé – üzem területén lévő üres épületek bevonásával – gyümölcslékészítés és úgynevezett iskolással fagyasztott zöldség feldolgozás a cél, így nem csak a két társult településen élő munkanélkülieket, hanem a környező településen élőket is foglalkoztatni lehet.

Nagyér Község Önkormányzata

Csongrád megye

Nagyér az ország legaranyosabb faluja, 581 lakosa van. Mezőgazdasági programban rózsa-nemesítés, ciroktermesztés és feldolgozás (seprűkészítés), burgonya, fűszerpaprika, zellergumó termesztés, valamint antik téglaszérelés valósult meg.

Lőrincz Tibor, polgármester

Tapasztalatok: Amennyiben megköveteljük a felelősséget a munkavégzés során, úgy kettős a haszon. 1, A dolgozónak visszaáll az önbecsülése

(melyet akár 8-9 hónapi munkanélküliségben is elveszthet) 2, ez által tényleges termelővé, értéktéremtővé válik. Nem vettünk részt még rendezvényeken, még nem nőttünk fel arra a szintre, amely elvárt lenne, de törekszünk rá. 2014. évre vonatkozó terveink: Továbbra is a belterületi intenzív növénytermesztést gyakoroljuk, amely nagy élőkommunikáció és egyben rendben tudunk tartani több kertet. (káposzta, fűszerpaprika, zeller, burgonya, rózsa, cirok termesztése és feldolgozása) Fontos a téli időszak értelmes felhasználása, főként tető alatti munkákkal, ezért termelünk cirokot, szeletelünk téglát, amely jó pénzért értékesítésre kerül.

Kiss Lászlóné, közfoglalkoztatott

A felelősség az nehezen elviselhető, de már megszoktuk, mivel helyben van a munka és van biztosítás, nem kell utazni, kapunk munkaruhát, védőfelszerelést, védőitalokat - télen teát, nyáron ásványvizet. Az idő így is úgy is eltelik rajtunk. A munkavezetőnk az nagyon szigorú, de ha valamit nem tudunk, akkor összeszid. Rendesen kell jönni, időben ápolatlan, ahogy a polgármester hetente mondja többször is. Sokféle munka van, mi végezzük, amíg lehet.

Nagyréde Község Önkormányzata

Heves megye

Nagyréde Heves megyében, Gyöngyöstől 10 km-re, a Nyugati Mátra peremén található, 3250 lélekszámú település, melyet főképp borai tettek híressé.

Településünkön, az 1200-as évekig visszanyúló írásos feljegyzések alapján, növénytermesztéssel, állattenyésztéssel, gyümölcs- és főleg szőlőtermesztéssel foglalkoztak az itt élők. Erre az évszázados munkakultúrára alapoztuk közfoglalkoztatási programokat. A helyi program 2011-ben mintaprogramként indult 21 fővel. 2012-ben 33, 2013-ben 31 munkavállaló közfoglalkoztatásával már hét pillérre épült: mezőgazdasági földutak, közutak, belvízelvezető rendszerek karbantartása, illegális hulladéklerakók felszámolása, téli és egyéb értéktérmető közfoglalkoztatás, mezőgazdasági termelés és kazán-program. 42 hektáron gazdálkodunk, vannak kecskéink, méhcsaládjaink, mangalicáink, aprítógépünk, kistraktórunk, «közborunk», gyártottunk 1,3 tonna papír brikettet, építeni tudunk három 200 négyzetméteres fóliasátrat,

Rezeták Sándor, közfoglalkoztatott

A program munkalehetőséget biztosít azok számára, akik egészségügyi vagy családi okok miatt nehéz helyzetbe kerültek. Az önkormányzatnak átadott földeket művelésbe vettük, ezzel hasznot termeltünk a falunak. Azok az emberek, akik kiemelkedően végzik a munkájukat, sajnos nem részesülhetnek honoráriumban, elismerésben, amivel a motiváltság növelhető lenne. A program olyan hagyományokat elevenített fel, amelyek már feledésbe merültek a mi generációnk számára.

sörkollektoros aszalókat, szárítókamrát. Telepítettünk egy szélkerekes szivattyút, 350 kW összteljesítményű aprítékos kazánokat üzemeltetünk. Nem anyagi haszon, de nem elhanyagolható, hogy rengeteg friss, ízletes, jó minőségű élelmiszer kerül a helyi konyhára, többségében a gyermekeink asztalára. Mindez átlagosan 33 fő közfoglalkoztatásban foglalkoztatott ember, sokszor nagyon is nehéz munkájának, a tervszerűségnek és a szervezésnek köszönhető. A Közfoglalkoztatás jó példái tanulmányút egyik állomása településünkön volt, amely során szociológusok tanulmányozták a programunkat, mint jó gyakorlatot. 2014. évi terveink között szerepel a közfoglalkoztatási program és a helyi szociális szövetkezet tevékenységének összehangolása, továbbá az állattenyésztés, kertészet és szőlészet fejlesztése, termékeinek helyben történő feldolgozása, értékesítése.

Balázs József, polgármester

Nagyszokoly Község Önkormányzata

Tolna megye

Nagyszokoly Tolna megye északi részén, a Tamási kistérségben található. Jellemzően magas a képzetlen munkaerő aránya, sokan még általános iskolai végzettséggel sem rendelkeznek (az elvégzett átlagos osztályszám 7,9).

Bors Bálint, polgármester

Önkormányzatunk a 2013-as évben a belvív-elvezetési programban 7, a mezőgazdasági utak rendbetétele programban 8, a belterületi közúthálózat javítása programban 5, a mezőgazdasági programban 25, az illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása programban és a bio- és megújuló energiafelhasználás programban 2-2 főt, a téli és egyéb értéktérmető közfoglalkoztatásban 5 főt foglalkoztatott. A programokat úgy terveztük előre, hogy folyamatos cserékkel tudjuk biztosítani minden foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy 30 napos munkavállalását. A programok során a kijelölt földutakat járhatóvá tették, a bel-és külterületi árkokat megtisztították, ahol szükséges volt betonlapokat lefektetve árkokat javítottak. A mezőgazdasági programban 10 hektáron zöldségeket, 54 hektáron pedig kukoricát termesztettek. Két fóliasátor segített a palánták nevelésében. Majd 2013 novemberétől a téli átme-

neti közfoglalkoztatásban 10 fő motorfűrész-kezelő képzésben, 15-15 fő a baromfityénysző és vágóhídi munkás képzésben, 21 fő az alapkompentencia képzésen, 5 fő a hulladékfeldolgozó-képzésen, 6 fő pedig a zöldség és gyümölcs feldolgozó képzésen vett részt. 2014. évben szeretnénk a 2013-ban elkezdett programokat folytatni, és ha lehetőségünk van, szociális szövetkezetet is szeretnénk létrehozni, kiemelve a mezőgazdasági programot. Új ágazatként szeretnénk a baromfi és a kisállattenyésztést és a vágópont létrehozását. A mezőgazdasági programból kikerülő mezőgazdasági hulladék, jelentős részével tudnánk takarmányozni az állatokat. Szeretnénk beindítani a 2013-ban kialakított savanyító üzemet és létrehozni egy fagyasztó helyiséget. A 2014-es évben szeretnénk kialakítani egy saját arculatot.

Óvári Valéria, közfoglalkoztatott

A mezőgazdasági programban vettem részt, nagyon örültem, amikor jött a hír, hogy jöhetnek dolgozni. Két óvodás kislányomat egyedül nevelem, így nagyon nehezen találok munkát, a lányok miatt nehéz lenne, ha munkahelyemre több órát utaznom kellene, így nagyon jó volt, hogy az önkormányzat helyben, a faluban, biztosított nekem munkát. A mezőgazdasági programban képzésen is részt vehettem, ahol nagyon sok újat tanultam, melyeket hasznosítani tudok a munkám során és akár az otthoni kiskertemben is.

Novajidrány Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Településünk Borsod-Abaúj-Zemplén megye észak-keleti részén, a Hernád folyó völgyében, az Encsi Járásban található, lakossága 1464 fő.

A település társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontok figyelembevételével a leghátrányosabb helyzetű települések kategóriájába sorolt, a munkanélküliség az országos átlagot meghaladja. A Start közfoglalkoztatási mintaprogramok működtetésével az önkormányzat, a település aktív korú munkanélküli lakossága számára, értékkeremtő munkavégzést szervez. Ennek keretében 2013. évben mezőgazdasági, erdőművelési és közútjavítási, valamint kazán mintaprogramokat működtetett. A kazán-program kapcsán a helyi óvoda fűtésrendszere kiegészült a faaprítékkal működő biokazánnal. Az apríték tárolásához szükséges tároló megépült, beszerzésre került az erdészeti aprítékoló. Az önkormányzat az erdőtelepítési közfoglalkoztatási mintaprogramban 41 fő munkavállalót alkalmazott. Ennek kapcsán a telepített ültetvények ápolása, pótlása folyamatosan elvégzésre került. A mezőgazdasági programban 35 fő foglalkoztatása valósult meg, képzéssel párhuzamosan. 8,2 hektár területen folyt szántóföldi mezőgazdasági termelés. Ennek során káposzta, kelkáposzta, karfiol, burgonya, hagyma, borsó, kukorica, zöldbab termesztése folyt. A zöldségfélék jelentős része a helyi közétkeztetésben került felhasználásra, és a szociálisan rászoruló lakosság részére kiosztásra került. A belterületi közúthálózat javítás program kereté-

Süvegesné Sarlay Zsuzsanna, polgármester

ben 46 dolgozó foglalkoztatására került sor. Elkészült a Jókai út aszfalt burkolattal történő ellátása, valamint a település járda-hálózatának javítása. A közfoglalkoztatással csökkent a település munkanélküliségi rátája. A családok szociális helyzetében pozitív változás következett be, a közfoglalkoztatás elősegíti a munkanélküliek nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedését. A terveink között szerepel a mezőgazdasági és az erdőművelési program, kiegészülve az állattenyésztéssel és a gyógynövénytermesztéssel, megvizsgálva a helyi feldolgozásban rejlő lehetőségeket.

Mint Lakatos Rudolf elmondta, évek óta komoly erőfeszítést jelentett a családja megélhetése, s különösen jól jött, amikor kiderült, hogy a közfoglalkoztatási program keretében anyagi biztonságban érezheti szűkebb családját életét, ha átmeneti időre is. Úgy véli, a Kormány – ezen a téren elindított – törekvéseit folytatni, továbbá fejleszteni kellene.

Kisebbségi önkormányzati vezetőként különösen fontosnak tartja a tényt, miszerint ő, illetve 180 novajidrányi ember jutott megélhetéshez, ráadásul a tanfolyamon szakmunkás-bizonyítványt is szereztek. Megítélése szerint mindenféleképpen folytatni kellene a programot, ugyanis – ahogy rámutatott – a közelmúltban vizsgázott férfiaknak és nőknek nagy valószínűséggel nem lesz más kenyérkereseti lehetőségük, mint a helyi önkormányzat által nyújtott állások.

Lakatos Rudolf, közfoglalkoztatott

Novajidrányban hasznos a közfoglalkoztatás. A kistérségi startmunka programokkal párhuzamosan, a Kormány által 2013. őszén elindított téli közfoglalkoztatás több százezer ember megélhetését, szellemi fejlődését jelentette, így a Borsod megyei Novajidrányban szintén sikere volt az „Újra tanulok programnak”. Lakatos Rudolf, a település kisebbségi önkormányzatának vezetője szintén részt vett az egyik tanfolyamon, nevezetesen a motorfűrészes képzésen.

Nógrádszakál Község Önkormányzata

Nógrád megye

Nógrádszakál szép fekvésű, összetett típusú település, az Ipoly bal oldalán, Szécsénytől északra.

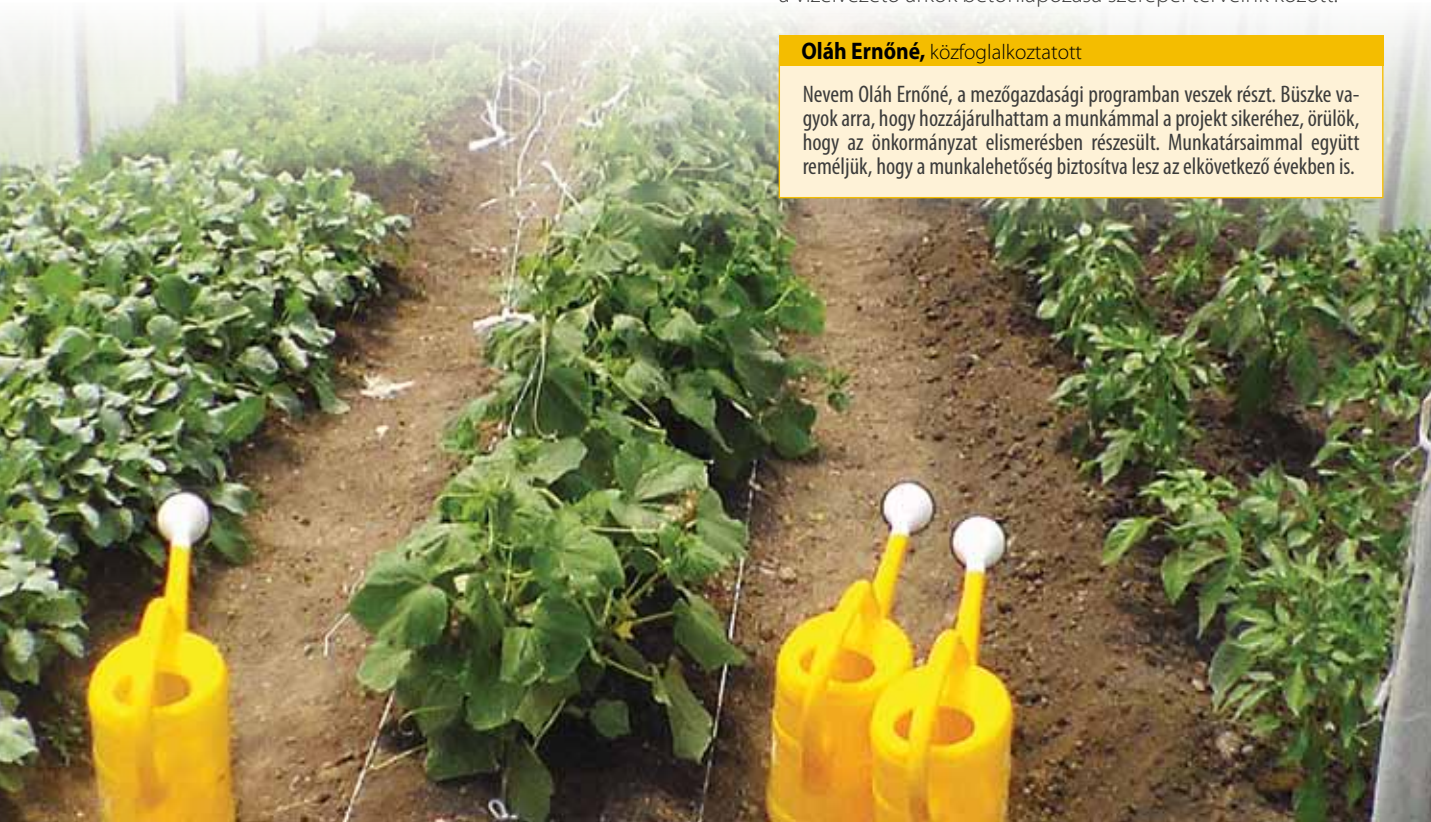
Radvánszky Judit, polgármester

A település közepén, a domb tetején áll a templom. A templomtól délre, a patak völgyében fekszik az ősi településmag, amelynek főutcája keleti irányból csatlakozik a település

sen áthaladó észak-déli forgalmi úthoz, amely a régi időkben Balassagyarmat és Losonc közötti kereskedelmi útvonalaként működött. 2013-ban közfoglalkoztatás keretén belül a mezőgazdasági programban, belvíz elvezetési programban, téli és egyéb értékkeremtő program, összesen 38 fő közfoglalkoztatott bevonásával vettünk részt. Tapasztalataink nagyon pozitívak, a közfoglalkoztatási programokban végzett munka a településen élők életkörülményeit javította. A hatékonyságot bizonyítja, hogy Nógrádszakál is díjazott volt a közfoglalkoztatási programok példaértékű lebonyolításában. 2014-ben szintén a gyakorlatban már jól működő három programot szeretnénk indítani, nagyobb létszámmal. Újabb fóliasátrak építése, burgonya termesztése, a Művelődési ház alsó burkolatának cseréje, továbbá a vízelvezető árkok betonlapolása szerepel terveink között.

Oláh Ernőné, közfoglalkoztatott

Nevem Oláh Ernőné, a mezőgazdasági programban veszek részt. Büszke vagyok arra, hogy hozzájárulhattam a munkámmal a projekt sikeréhez, örülök, hogy az önkormányzat elismerésben részesült. Munkatársaimmal együtt reméljük, hogy a munkalehetőség biztosítva lesz az elkövetkező években is.

Nyíracsaád Község Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

Nyíracsaád 4000 fős Dél-Nyírségi település, Debrecentől 35 km-re, a román határ közelében helyezkedik el. Régészeti kutatások bizonyítják, hogy a település már a honfoglalás előtt is lakott volt. Elődeink az elmúlt évezred során többször újjáépítették Acsádot, Nyíracsaád.

A településhez szervesen kapcsolódik a 6000 hektáros Gúthi-erdő, mely gazdag vadállományáról és különleges növényvilágáról híres. Itt lőttek a világ bajnok dambikát 1993-ban. Nyíracsaádon őrizzük a népi hagyományokat (néptánc, citera, betlehemezés, pászkaszentelés). A háromszintes Malom Galéria, valamint számos helyi rendezvény is bizonyítja, hogy Nyíracsaád a látnivalók és programok sokszínűsége jellemzi.

A község földrajzi elhelyezkedése gazdasági szempontokat tekintve nem túl előnyös, ennek következtében az itt élő lakosság nagy részének a mezőgazdaság ad biztos megélhetést. A község a halmozottan hátrányos helyzetű

dr. Nagy János, polgármester

települések közé tartozik, így nyílt lehetőség önkormányzatunknak a startmunka-mintaprogramokban részt venni. Először 2012-ben 96 fő részvételével valósult meg három mintaprogram (mezőgazdasági, illegális hulladék-lerakóhelyek felszámolása, mezőgazdasági utak rendbetétele), amely 2013-ban a téli és egyéb értékkeremtő projektlábbal kiegészülve, 123 főt foglalkoztatott önkormányzatunk. A projektek megvalósulásával a település mezőgazdasági útjai, a vízelvezető árcai megfelelő karbantartást kaptak, számos földterület került művelés alá, a közigazgatási területen az időről-időre megjelenő hulladékpontok felszámolás alá kerültek. Lehetőségünk adódott idősok segítségére, ami az előregedő lakosság miatt kiemelt szerepet kapott. Gyalogút építésével (ami nagymértékben megkönnyíti a rokonokhoz, barátokhoz, ismerősökhöz, valamint a község központjába való eljutást) továbbá járdaépítéssel, a lakosság régi igényeinek sikerült megfelelnünk. A jövőt tekintve bővíteni kívánjuk tevékenységeink sorát, bízva azok önfenntartóvá válásában.

Konyári József, közfoglalkoztatott

A téli és egyéb értékkeremtő projekten belül a gyalogút és járdaépítésen vettem részt. Az elvégzett munkáért járó bér mellett, olyan tapasztalatokat szereztem a betonozás és a térkövezés területén, amellyel az elhelyezkedési lehetőségeim nagymértékben növekedtek. Kiemelném, hogy az elvégzett munkánk a helyi lakosság életkörülményeinek javítását szolgálják, hosszú évtizedeken keresztül, amit az önkormányzat helyiek alkalmazásával ért el. Szeretnék több ilyen programban is részt venni a településen.

Nyírbogát Nagyközség Önkormányzata

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

A 3200 fős település a Nyírség északkeleti részén fekszik. Határában található az Alföld legmagasabb pontja, a 183 m magas Hoportyó. A nevét az Árpád korabeli Bogát vezérről kapta, aki az Észak-Erdélyi só szállítmányokat biztosította. Birtokosai voltak a Kállayak és a Vayak is.

Dr. Simon Miklós, polgármester

A templomdombon épült késő barokk stílusú református templom alapkövét 1823-ban rakták le, valamint 1890-ben épült a Bogáthy család kúriája. A mai templom barokk stílusú műemlék jellegű épület. Nyírbogát legrégebbi épülete az iskolaudvaron áll, több mint 250 éves, az Ormós családé volt. A képviselő-testület döntése értelmében helyi védelem alá került, az idei évben sor kerül az épület felújítására.

Az Önkormányzat 2013. évben értéktanteremtő közfoglalkoztatás keretében 150 fő közfoglalkoztatott alkalmazására nyert támogatást. Termeltünk többféle zöldséget, kialakítottunk egy kisebb feldolgozó helyiséget, ahol különféle zöldségek tárolását, savanyítását tettük lehetővé. Több száz befőtt (uborka, káposzta, csalamádé) konzerválását végeztük el. A téli időszakra több mázsá burgonyát, petrezselymet, sárgarépat, káposztát, karalábét,

hagymát raktározunk el, egész évben elláttuk az Önkormányzat konyháját saját termelésű 3,1 m Ft értékű áruval.

Legnagyobb eredményünk a kordonos uborka termesztése volt, ahol jó minőségű munkával kiváló eredményt értünk el (4,2 m Ft értékben értékesítettünk uborkát). Munkánkkal értéket teremtettünk és a közfoglalkoztatottak ráébredtek arra, hogy a munkáért kapott pénz egészen más érzés, mintha segélyt kapnának. Terveink között szerepel, hogy az elindított kordonos uborkatermesztési területünket növeljük, 1 ha-on paprikát termelünk. Folytatjuk az 1,5 ha fólia alatti területen a zöldségtermelést. Az elmúlt évben vásárolt 0,8 ha területre sikerült gyümölcsfát telepíteni. Szeretnénk vásárolni permetezőgépet, öntözéshez szükséges vízszállító eszközt, és palántázó gépet is. A 2014-ben megművelni tervezett terület nagysága 8,8 ha.

Gönczö György, közfoglalkoztatott

A Nyírbogáton folyó közfoglalkoztatási programokat jó dolognak tartom. A programokban való foglalkoztatások megfelelő alapot adnak az esetleges tovább lépéshez – gondolok itt a piaci szférában való elhelyezkedésre. A mezőgazdasági programban dolgozók kedvet és ötleteket kapnak az otthoni háztartásokban felhasználható zöldségtermékek megtermeléséhez. Ezek az apró lépések kellenek ahhoz, hogy az emberek vissza tudjuk vezetni a munka világába. Ezért tartom jónak a közfoglalkoztatást.

Nyírmártonfalva Község Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

Településünk Hajdú-Bihar megyében, Debrecenről északkeletre, Hajdúsámson, Nyíracsa, Nyírábrány és Vámospercs között fekszik. A település lakosságának lélekszáma 2 040 fő, melyből közel 100%-a magyar nemzetiségűnek vallotta magát, de kisebb roma közösség is él itt.

2012-ben megvalósított sikeres projektjeink: belterületi közúthálózat karbantartása: ezen projektben összesen 25 fő közfoglalkoztatása valósult meg, melyből, fizikai munkára 21 fő segédmunkást, 2 fő gépkezelő szakmunkást és 2 fő középiskolai végzettségű adminisztrációs dolgozót foglalkoztattunk. A betonelem gyártó gép beszerzését követően megindult a gyártás, és ezután megkezdődött a balesetveszélyes járdák felújítása (Széchenyi u.,

Kővér Mihály Csaba, polgármester

orvosi rendelő melletti terület), a betonelemek és a szegélykövek felhasználásával. Ezáltal biztonságosabb körülmények között közlekedhet a falu lakossága. Az eddig üresen álló telephelyet önkormányzatunk a programnak köszönhetően munkaterületként tudja hasznosítani. Téli és egyéb értéktéremtő közfoglalkoztatás: összesen 25 főt foglalkoztattunk ebben a projektben, melyből 20 fő segédmunkás, 4 fő brigádvezető és 1 fő középiskolai végzettségű adminisztrációs dolgozó volt. A paragonon lévő területek (valamikor Falusikert) művelése megtörtént, cca. 3,2 hektáron az akáccsometék telepítését elvégeztük, amely 95-97%-ban megered. A csemeték elültetését követően a vadkár megelőzésére körbekerítettük. Az erdő telepítése hosszú megtérülési projekt, amely több évre ad munkát az egyre növekvő munkanélküli lakosság számára. Tapasztalataink szerint, a közfoglalkoztatási program kedvezően hatott a falunk fejlődésére, munkalehetőséget adott a lakosság számára, mely okán visszailleszkedtek a munka világába.

2014-ben ezen programokat és a 2013-ban megvalósításra került mezőgazdasági projektet is szeretnénk folytatni, sikeresen megvalósítani

Tejfel Sándorné, közfoglalkoztatott

Az elvégzett munka a település hasznára vált, kis közösségünknek építő hatással bírt. Örültem a munkalehetőségnek, mivel más lehetőség helyben nem adott a számomra. Viszont elégedetlen vagyok a nettó munkabérrel, mely csak szűkösen fedezi szükségleteimet.

Ozora Község Önkormányzata

Tolna megye

Ozora község Tamási kistérségben található, 1700 lelket számláló település. A lakosság 30%-a roma származású. Ozorának a közfoglalkoztatás létkérdés, mert a környéken munkahely nincs, a közfoglalkoztatottak jelentős százalékának 8 általános vagy még annyi sem az iskolai végzettsége.

Schranz Istvánné, polgármester

Önkormányzatunk hosszú évek óta részt vesz a közfoglalkoztatásban. A start közfoglalkoztatási program véleményünk szerint értékteremtő, mely nagyon kedvező a dolgozóknak is és az önkormányzatnak is. 2012-ben indítottuk be a start mezőgazdasági közfoglalkoztatást, amiben jelentős sikereket értünk el. 2012-ben kezdtük el a zöldségfeldolgozónk kialakítását, melynek befejezését 2013-ra ütemeztük. A zöldségfeldolgozót a start közfoglalkoztatási program keretein belül felfejlesztettük. Ma már folyamatosan működik és minden megtermelt zöldségfélénket hűtőkamrába helyeztük, illetve tartósítottuk. Ezzel is biztosítva az önellátást, melyet a helyi konyhánk végez, napi 250 fő részére. Önkormányzatunk 2012-ben szinte minden programelem lehetőségével élt. 2012-ben több mint 100 embert foglalkoztattunk. 2013-ban a képzésben részt vevőkkel együtt 165 fő élt közfoglalkoztatásból.

A foglalkoztatásba és képzésbe bevont személyek maximálisan értékelik a lehetőséget, mert segély helyett munkabért kaphatnak. Az itt élő emberek nyugodtabban tervezhetik mindennapjaikat, mert a megélhetésük azzal, hogy nem segélyből élnek, biztosabb és jobb. 2014-ben folytatni szeretnénk az értékteremtő közfoglalkoztatást, mert az önkormányzatoknak ugyanolyan fontos, hogy a közfoglalkoztatás valóban értékteremtő legyen, mert az elkészült beruházások hosszú távon szolgálják a településen élő embereket. Bízunk abban, hogy 2014-ben lehetőségünk lesz a zöldségfeldolgozó tovább fejlesztésére és idővel ez a kis üzem a kistérség életében is meghatározó szerepet fog betölteni.

Horváth Rudolfné, közfoglalkoztatott

A közfoglalkoztatás számomra a megélhetést, a család fenntartását biztosította. A közüzemi számlákat tudom fizetni, a gyermekeimet taníttatni. A programban településünkön sokan dolgoztak. A megtermelt zöldségek a feldolgozóba kerültek, majd a konyhára, a gyerekeknek, időseknek biztosítva a napi étkezést. Örülök, hogy Ozorán ennyi ember dolgozik és büszkék lehetünk falunkra. A zöldségeskertjeink, virágaink gyönyörűek, látszik a megfelelő szakértelem.

Örményes Község Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Örményes 1099 lakosú község Jász-Nagykun-Szolnok megye középső részén.

A Budapest-Szolnok-Záhony vasúti fővonal áthalad a településen.

A Törökszentmiklósi Járási Hivatalhoz tartozunk. 2013-ban társultunk Kuncsorbával és Tiszatenyővel, így Tiszatenyői Közös Önkormányzati Hivatal lettünk. A község jelenleg is értékes épületei a Bíró, a Kepich és Glaser kastélyok.

A település mezőgazdasági jellegű, kis mértékben iparral is rendelkezik. A Glaser kastély köré épült település 1950. óta önálló közigazgatási egység. Az újonnan épült épületek 1950-ben a község háza, óvoda és iskola volt, melyek az idők során bővítésre kerültek. Az önkormányzati intézmények közül a Művelődési Ház és Könyvtár és a szociális ellátásokat biztosító Csorba Mikro-térségi Szociális Alapszolgáltatási Központ részjogkörű telephelye a „Napraforgó” Gondozási Központ ma is a Glaser kastély épületében van elhelyezve.

2013. évben Örményes Község Önkormányzata sikeresen vett részt a mezőgazdasági közfoglalkoztatásban,

Fürj Jánosné, polgármester

így 20 fővel tovább folytathattuk a 2012-ben már elkezdett feladatokat, azaz borjak hízlalását. A 8-10 naposan megvásárolt állatok két-három hetes korukig tejpont kaptak, majd 90 napos korukig szénát, tápot, tejpótlót fogyasztottak. A kisborjak tartása az előző évben kialakított telephelyen történt, azonban az állomány növekedése szükségessé tette további borjuszállás kialakítását, melyet a program keretében meg is valósítottunk. 2013-ban 20 fő látta el a borjútelepi teendőket, melyből 1 fő munkavezető, 19 fő pedig segédmunkás. Bízunk benne, hogy 2014-ben tovább folytathatjuk munkánkat, a már tapasztaltabb, gyakorlottabb dolgozókkal. Mezőgazdasági programunk bővítését tervezzük. Tulajdonunkban lévő földjeinket szeretnénk kihasználni körömvirág és szárazbab termesztésére, valamint főlíasátrás zöldségtermesztésre. Földrajzi adottságainkból adódóan útjaink mellett terem a kökény és a csipkebogyó, ezeket szintén szeretnénk betakarítani és értékesíteni illetve felhasználni.

Ladányi Lászlóné, közfoglalkoztatott, munkavezető

Növendék szarvasmarha nevelésével foglalkozik csoportunk, immár lassan harmadik éve. A program szerintem azért jó, mert lehetőséget jelent az embereknek a településen dolgozni. Az eddig eltelt idő alatt nem csak szakmát tanultunk, hanem a programban résztvevők kis csoportja közösséggé kovácsolódott. Igyekszünk úgy dolgozni, hogy a jövőben a lehető legjobb eredményt tudjuk felmutatni, hogy munkahelyünk megmaradjon, ha az állattartás önfenntartóvá válik.

Pálmajor Község Önkormányzata

Somogy megye

Pálmajor község Somogy megyében található, 378 lélekszámú kis település. Magas a munkanélküliek aránya a faluban, ez azzal magyarázható, hogy jelentős számú az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma, valamint nagyon kevés a munkalehetőség.

Pozsonyi Erika, polgármester

2013-ban növénytermesztés, méhészet, mezőgazdasági utak rendbetétele, és belvíz-elvezetési programok valósultak meg községünkben. A mezőgazdasági növénytermesztés 2013. márciustól indult, és december végéig tartott, a belvíz-elvezetési program 2013. ápr-

ilistól október hónapig szólt, a mezőgazdasági utak rendbetétele program szintén áprilistól kezdődött és az év végéig tartott, a méhészet program 2013. tavasztól jövő 2014 februárjáig. Összesen 24 fő vett részt közfoglalkoztatottként a programokban.

Nagyon jónak tartjuk a közfoglalkoztatást, mert így nem segítyből kell élniük az embereknek, hanem a munkájukért bért kapnak.

A 2014-es évben is tervezzük a növénytermesztés, a méhészet tovább folytatását, emellett új elemként szerepel terveink között a főlías virágtermesztés.

Bogdán Imre, közfoglalkoztatott

A méhészet startprogramban vettem részt. Nagyon jónak tartom ezt a programot. A méhészet mellett asztalos műhely is üzemel, így nem csak a méhészettel, hanem az asztaloság egyes fortélyaival is megismerkedhettünk.

Parasznya Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Parasznya település Borsod megyében, Miskolctól 20 km-re található 1248 fős település. A kohászat, bányászat leépülését követően sajnos az állás-keresők száma megnövekedett, sikertelenül próbálnak munkát találni, de alacsony vagy nem piacképes végzettségük, néhány esetben a koruk miatt, elutasításban részesülnek.

A közfoglalkoztatási programokat úgy állítottuk össze, hogy a településen értéket teremtsünk, olyan munkatevékenységet végezzünk, mellyel látványosan épül és szépül településünk, valamint gazdaságilag pozitív eredményt mutat, és nem utolsósorban az állás-keresők bevonhatóak, képezhetőek legyek az önkormányzat által tervezett feladatokra. A közfoglalkoztatás során betonformák, térkövek, betonoszlopok gyártásával és beépítésével, park kiépítésével, valamint kerítés-drótháló kézi fonásával foglalkozott 14 fő, 4 fő pedig a mezőgazdaságban megtermelt zöldségfélék tartósítását, konyhai előkészítését, valamint térszafélék készítését végezte, mely termékeket a gyermek és a szociális étkeztetésnél használtunk fel. A mezőgazdasági programban 14 fő nő foglalkoztatása és oktatása valósult meg. A gyermek és szociális étkeztetésben használjuk fel a megtermelt zöldségféléket, mely az ételek minőségét pozitívan befolyásolja, gazdálkodásunk pedig takarékosabbá vált. Útépítésével 8 fő foglalkozott, melynek során 100 m belterületi poros út aszfaltozása, és három mezőgazdasági út csatlakozásához sárrázó építése valósult meg. A lakosság részéről a programok nyomán követhetőek, láthatóak az eredmények, és a programokról a foglalkoztatottakról elismeréssel nyilatkoztak. 2014-ben még nagyobb területet vonunk művelés alá és szeretnénk a konyha részére megtermelni, tartósítani az éves felhasználás teljes mennyiségét, több zöldségféléből. A mezőgazdasági programban a tyúkok tartásán kívül sertések tartásával is szeretnénk foglalkozni. A betonkészítés továbbfejlesztése a célunk, mely során árokburkoló elemeket fogunk gyártani, melyet a csapadékvíz elvezetésének kiépítéséhez használunk fel.

Horváth Jánosné, polgármester

Szabó Lászlóné, közfoglalkoztatott

Nagyon hálás vagyok, amiért 50 éven felül lehetőségem van újra dolgozni. Hasznosnak és értékesnek tartom a napi munkámat, mert tudom, hogy mindaz, amit megtermeltünk, a gyermekek és idősök étkeztetését szolgálja, a település gyarapodását eredményezi. Örömlénné, ha a jövőben is lehetőség lenne arra, hogy tovább folytassuk és tovább fejlesszük a megkezdett munkánkat, magunk és a lakosság megelégedésére.

Szabó Lászlóné, közfoglalkoztatott

Nagyon hálás vagyok, amiért 50 éven felül lehetőségem van újra dolgozni. Hasznosnak és értékesnek tartom a napi munkámat, mert tudom, hogy mindaz, amit megtermeltünk, a gyermekek és idősök étkeztetését szolgálja, a település gyarapodását eredményezi. Örömlénné, ha a jövőben is lehetőség lenne arra, hogy tovább folytassuk és tovább fejlesszük a megkezdett munkánkat, magunk és a lakosság megelégedésére.

Paszab Község Önkormányzata

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Paszab Község Szabolcs-Szatmár-Bereg megye északi peremén, a Rétközben, Nyíregyházától 25 km-re fekszik. Lakossága 1348 fő, társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű település. Teljes körű az intézményhálózat. Infrastrukturális hálózata is jelentős mértékben fejlődik.

Tajthy Péter, polgármester

A községben magas a munkanélküliek száma. Ehhez hozzájárul az alacsony iskolai végzettség is. A településen egyedüli nagy foglalkoztató az önkormányzat, amely a közfoglalkoztatás által próbálja a munkanélkülieket visszavezetni a munka világába. Önkormányzatunk minden évben részt vesz a közfoglalkoztatási programokban. A hosszabb idejű közfoglalkoztatási programban településtartósági, szociális kisegítő feladatok elvégzése történik. A startmunka mintaprogram mezőgazdasági projektjében 17 fő vesz részt, közülük 13-an növénytermesztés és tartósítás képésben is részesülnek. 2,33 hektáron folyik a munka. Két fólia került kialakításra, ahol a palánta nevelését követően paprika, paradicsom termesztése folyt. A többi zöldségféle a helyi intézményi konyha zöldség szükségletét elégíti ki.

(zöldborsó, uborka, káposzta, burgonya, karfiol, tarkabab). A start belvízelvezető rendszerek projektben 25 fő dolgozik a kül- és belterületi vízelvezető árkok rendbetételén. A közfoglalkoztatási programok tekintetében csak pozitív tapasztalatokkal rendelkezünk: javult a foglalkoztatottság, kevesebben részesülnek szociális ellátásban (alacsonyabb a saját erő), mely hozzájárul az önkormányzat anyagi lehetőségeinek javulásához. A mezőgazdasági termékek termelése jelentős megtakarítást jelent az intézményi konyhán, valamint fontos az, hogy az ételek tartósítószer-mentes termékekből készülnek.

A 2014-ben terv a foglalkoztatás bővítése, géppark fejlesztése, vegyszerező gép beszerzése. A mezőgazdasági projekt keretében megművelt területet kihasználva vetésforgót akarunk foganatosítani, mely lehetővé teszi teljes mértékben az igényeknek megfelelő mennyiségű zöldség megtermelését, ezzel

Korsoveczki Angéla, közfoglalkoztatott

Nagy segítséget jelentett számomra, hogy tartósan foglalkoztattak a mezőgazdasági projektben, mert így biztos jövedelemre számíthattam. Fontosnak tartom, hogy a napi mezőgazdasági munka mellett képzésben is részt vehettem, mert az ott tanultakat otthon is tudom hasznosítani. Gyermekeim a helyi iskolába járnak, ott étkeznek, így jó érzés, hogy az én kezem munkája is hozzájárult azoknak a mezőgazdasági termékeknek a megtermeléséhez, amelyeket az intézményi konyhán felhasználtak az ételek elkészítésében.

Rábacsécsény Község Önkormányzata

Győr-Moson-Sopron megye

A falu Győrtől 25 km-re található, a Rába folyó kanyarulatai mentén, mely ezer-nyi lehetőséget kínál a természet kedvelőinek.

A falu birtokosai között a Pannonhalmi Apátság, a Sibrik és a Szalacsy család szerepel. Neves szülöttjei közé tartozik Molnár János jezsuita tudós, aki többek között az első magyar nyelvű fizika tankönyv írója, vagy Csécsényi Svastics Ignác, a 18. század ismert történésze. A faluban kötöttek házasságot a „haza bölcsének”, Deák Ferencnek szülei, édesanyja, Sibrik Erzsébet, Csécsényben született. Itt éltek a Kisfaludy költő-testvérek nagyszülei is.

A temetőben nyugszik Vajda Ferenc 1848-as honvéd-alezredes. A Rába szabályozását irányító Szalacsy Lajos mérnök, a falu birtokosának fia volt. Közelmúltunk neves személyiségei közül Dr. Sólymos Szilveszter bencés tanár nevét kell kiemelnünk.

A község a Téli Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik. Óvoda, családi napközi, nyolc évfolyamos iskola, orvosi rendelő, patika, takarékszövetkezet, posta, multifunkciós ház, élelmiszerbolt, vendéglő, színvonalas

Kovács Teodóra, polgármester

étterem kínálja szolgáltatásait. Jelen-tős a civil élet: a faluért tevékenyke-dő egyesület, nyugdíjasklub, ének-kar, sportegyesület működik.

A falu jelenleg 21 fő közfoglalkoztatottat alkalmaz. Mezőgazdasági projekt keretében 2013.03.04.-2014.02.28-ig 10 fő, téli és egyéb értéktéremtő közfoglalkoztatás keretében 013.11.08-2014.04.30-ig 4 fő, 2013.12.01-2014.04.30-ig 7 fő közfoglalkoztatása valósult meg. Két év alatt 2 km járda, és szikkasztó árok épült meg közfoglalkoztatás keretében. A kiskertek terményei folyamatosan ellátták és kiszolgálták a falu lakosságának igényeit friss áruval. A megmaradt zöldségfélékből többek között savanyúságot, savanyú káposztát, és lecsót készítettek, ezen termékek iránt magas a kereslet. A település által szervezett rendezvényeken a helyi termékek mindig jelen voltak, ahol nem csak a helyiek ismerhették meg termékeinket. A megkezdett utat szeretnénk folytatni, bízunk a támogatásban, mert munkánk értéket teremt.

Gergely Gabriella, közfoglalkoztatott

Az ötlet és a program jó, munkát ad az embereknek, foglalkoztatja azokat is, akik egyébként nem jutnának munkához. Az elméleti oktatás kibővítette ismereteinket az otthoni gazdálkodásban. Szeretnénk, ha a program továbbra is működne és még fejleszteni is tudnánk, mert jó ötleteink nekünk is vannak. Reméljük, hogy eredményes munkánkat emellett bérrel jutalmazza. Teret biztosít polgármesterünknek, elméleti és gyakorlati oktatóknak megköszönjük fáradalmas munkáját.

Rábaszentmihály Község Önkormányzata

Győr-Moson-Sopron megye

Községünk Győr-Moson-Sopron megyei település. Győrtől légvonalban 20 km-re található a Rába-folyó jobb partján. A lakosságszám egyre csökken, ma mindössze 521 lelket számlálunk.

Horváth Gábor, polgármester

A termelőszövetkezet (1993) és a „Frotána” (2005) függönyfestő üzem megszűnését követően munkalehetőség a településen nincs. A közfoglalkoztatási start program több pillérét valósította meg, belvíz-elvezetési program (3 fő), a bio- és megújuló energiafelhasználás, közismertebb nevén a kazánprogram (2 fő) és a mezőgazdasági program elemeket (10 fő). A mezőgazdaság program keretében három fő tevékenység valósult meg. Kertészet: kipróbált növényeink, burgonya, paprika, paradicsom, zöldségfélék. Gyümölcstermesztés: barack, szilva, alma. Állattenyésztés: tyúktartás, keltetés. A kerti veteménygazdálkodást az önkormányzat saját tulajdonát képező 5,5274 m² terület teljes egészére kiterjesztette. A program keretében két darab, egyenként 300 m²-es fóliasátor elhelyezésre is sorkerült, egyikben saláta és retek volt az előnövénye a paprikának, paradicsomnak. Az előnövények utáni kereslet alapján, saját forrásból, még egy 400 m²-es sátor került

felállításra, ahol szintén paprika termesztésére került sor. A közfoglalkoztatottak a kertesztben a veteményezéstől a növények ápolásán túl a betakarítást is végezték. Majd a betakarítást követően a feldolgozás is szerves részét képezte a foglalkoztatásuknak. Az előállított késztermékeket minden pénteken, a helyi piacon a lakosoknak értékesítjük, illetve a szociálisan rászorulóknak eljuttatjuk.

Próbálkoztunk a házi száraztészta gyártásával. Az érdeklődés messze felülmúlta kapacitásunkat, így a következő fejlesztés lehetőségét mindenképpen a nagyobb mennyiségű házi száraztésztagyártásban látjuk. Illetve a régi hagyományoknak megfelelő tölgyszórós savanyításban. Terveink között szerepel egy helyi pályázat kiírása a helyi termékek logójára. Termékeinket, ingyenes kóstolóval, bemutattuk már csikvádi, gyarmati, és téti rendezvényeken.

Némethné Varga Katalin, közfoglalkoztatott

A programba kerülésem előtt 1,5 évig voltam munkanélküli. Azóta újra hasznosnak érzem magam. A munka sokrétű, a veteményezéstől, a betakarításig, a feldolgozásig minden folyamatot szívesen végzünk. Jó együttműködni a társakkal, segítjük egymást saját tapasztalatainkkal. Nagyon sokat jelentett a képzésen való részvétel, a fizikai munka mellett az elménket is megdolgoztattuk. Amikor visszajönnek a kész termékeinkért és dicsérik, az mindegyikünknek sokat jelent. Csak a pénz lenne kicsit több.

Rátka Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

A rátkai lakosok a mai napig készítik a kúrióznak számító, hagyományos pácolással készült sváb szalonnát és sonkát. A háznál készült termékeket még senki nem vállalta fel, hogy nagytételben készíve piacra termeljen.

Önkormányzatunk kiemelt pályázatot nyújtott be közfoglalkoztatási program keretén belül állati termékeket előállító üzem létrehozására. Fő terméke a több mint 200 éves tradícióra visszatekintő sváb füstölt szalonna, valamint egyéb füstölt húsból és töltelékárú. A pályázatban vállaltuk az üzem és egy helyi termékeket értékesítő bolt létrehozását, és 24 fő foglalkoztatását, három éven keresztül. Az épületet Európai színvonalnak megfelelően alakítottuk ki, és mindezt közfoglalkoztatás keretén belül sikerült létrehozni. A közfoglalkoztatottak magas létszáma biztosította a folyamatos kézi munkaerőt, gépi munkát éppen ezért nem vettünk igénybe. A közfoglalkoztatottak bontottak, véstek, közművesítettek, betont keverték, falaztak, festettek, burkoltak és tettek, amire éppen szükség volt a megfelelő vezetés mellett. Az építési törvényeket figyelembe

Tirk Sándorné, polgármester

véve, egy felelős építészvezető és egy építési ellenőr koordinálta a munkákat. Az épület első részén kialakított üzlethelyiségben, a közfoglalkoztatási programban, és a családok által megtermelt és feldolgozott házi készítésű termékeket fogjuk értékesíteni. A füstölt termékeinket országos szinten szeretnénk üzletekben, piacokon, rendezvényeken értékesíteni. Az őstermelőktől történő felvásárláson keresztül kívánjuk elősegíteni a háztáji gazdaságok fejlődését a településen. Az önkormányzat tervei között is szerepel egy sertéstelep kialakítása, amennyiben megfelelő támogatásra nyílik lehetőség.

A működés beindítása mellett elsődleges feladatunk lesz a termékek kereskedelmi forgalomba hozatalához szükséges marketing felépítése, piacok kiépítése. Törekszünk arra, hogy az üzem pár év elteltével önállóan váljon és munkahelyet biztosítson a helyi lakosoknak.

Haupt Mihályné, közfoglalkoztatott

A rátkai sváb füstölt szalonnát nagyon szeretik. A környező falvakból és még Miskolcra, Debrecenre is jönnek a házakhoz vásárolni. Nagyon sokat dolgoztunk a régi épület bontásánál és a felújításnál. Mindenki szívesen tette a dolgát, mert úgy éreztük ennek a munkának van látszatja és értelme. A lakosok is elismerték a munkánkat, mert nem csak egy üzem épült, de megszépült a régi ház is.

Regöly Község Önkormányzata

Tolna megye

Regöly Tolna megye nyugati, északnyugati határán, a Kapos és a Koppány folyók összefolyása közelében elhelyezkedő község, a Tamási kistérség része. A település jól megközelíthető a 65-ös főút elágazásától 5 km-re letérve, illetve a Budapest–Dombóvár–Pécs-vasútvonalon.

Köver István, polgármester

A népesség jelenleg 1187 fő, döntő többségében római katolikus. A településen óvodai nevelés, alsó tagozatos általános iskolai oktatás folyik, a kulturális élet központja a Művelődési Ház, valamint a Könyvtár – Teleház, sportolási lehetőséget a tornaterem és a sportpálya biztosít. A község összterülete 6267 hektár. Mezőgazdasági program (kertészet): a programban 21 fő közfoglalkoztatott vesz részt. Ez a program, képzéssel egybe-

kötött. Fő feladatuk: zöldségek, gyümölcsök termesztése, palánták nevelése fóliasátorban, téli savanyítás. Helyi értékrementő program: a programban 4 fő közfoglalkoztatott vesz részt. Fő feladatuk: a faluház külső megújítása, közfoglalkoztatottak épületének külső rendbetétele. Téli kazán program: a programban 2 fő közfoglalkoztatott vesz részt. Fő feladatuk: idősek Klubjába, Művelődési Házba vegyes tüzelésű kazán beépítése. Mezőgazdasági földutak rendbetétele program: a programban 16 fő közfoglalkoztatott vesz részt. Fő feladatuk: kül- és belterületi árkok rendbetétele. 2014-es tervek: mezőgazdasági program és helyi értékrementő program folytatása (térkö gyártás, árkok, járdák javítása, burkolása).

Rimóc Község Önkormányzata

Nógrád megye

Rimóc Község Nógrád megye északi részén található, mindössze 7 km-re az Ipolytól, amely határfolyó Magyarország és Szlovákia között. Területe 2926 hektár. A község zsáktelepülés, közúton csak a 4 km-re lévő Szécsény városától közelíthető meg.

Községünkben, mint Nógrád megye valamennyi településén igen magas, közel 15%-os a munkanélküliek aránya. Településünkön nagyobb létszám foglalkoztatására hosszabb - rövidebb ideig a közfoglalkoztatási programok nyújtanak lehetőséget. Önkormányzatunk minden évben igyekezett kihasználni ezt a lehetőséget, hogy minél több embernek tudjon munkalehetőséget, ezzel rendszeres jövedelmet biztosítani, ha csak időlegesen is. A startmunka programban évek óta részt veszünk, több programlábban foglalkoztatunk embereket, így a mezőgazdasági programban, a belterületi, külterületi utak karbantartása, illegális szemétle-

Beszkid Andor, polgármester

rakók megszüntetése, belvízelvezetés. A programok közül a legsikeresebbnek mondható a mezőgazdasági programláb, amelyben 12 embert foglalkoztatunk egész évben. A dolgozók közel 7 hektáros területet művelnek meg, amelyen több fajta, elsősorban konyhakerti növényeket termesztnek. A megtermelt növényeket az önkormányzat intézményében működő konyhán használják fel a szociális és gyermekétkeztetésben. A rövid ideig eltartható növényeket feldolgozzák, savanyítással, befőzéssel, illetve fagyaszttal tartósítják, hogy a későbbiekben ezek is felhasználhatók legyenek. A program segítségével 12 embernek tudunk tartósan munkát biztosítani, ezzel 12 család biztonságosabb megélhetését segíteni. Ezen túl még számos rászoruló család élvezi a program hasznát, mivel a megtermelt növények feldolgozásának köszönhetően a nyersanyagnorma alacsonyan tartható és így a térítési díjak is kedvezőek. 2014 évben is szeretnénk a mezőgazdasági programot legalább az idei szinten tartva tovább folytatni.

Beszkid Jánosné, közfoglalkoztatott

A mezőgazdasági programot több szempontból is jónak tartom. Helyben biztosít munkalehetőséget olyan tartós munkanélküli embereknek is, akiknek esetleg nincs lehetőségük más településre eljárnak. A dolgozóknak olyan munkafeladatok elvégzését is lehetővé teszi, amire eddig nem volt lehetőségük. Betekintést nyernek olyan termelési folyamatokban, amit eddig csak nagyüzemi formában láthattak.

Rozsály Község Önkormányzata

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Rozsály település Szabolcs-Szatmár-Bereg megyének a keleti csücskében található. Lakóinak száma 800 fő körül ingadozik, amelyből kb. 160 fő roma.

Sztolyka Zoltán, polgármester

A település 90 hektáron gazdálkodik, amely saját tulajdona. A földterületet a helyi TSZ felbomlása után vette birtokba a település. Nagyobb része legelő és szántó, amelyen takarmánynövény termesztése történik (kukorica, napraforgó, zab stb.) Rendelkezünk 2.5 hektár

gyümölcsösssel, ahol almát, meggyet, diót szüretelünk le. A 4 hektáros zöldséges kertben, burgonyát, tököt, káposztát, hagymát, babot, paprikát, borsót termesztünk. Van kondánk, amelynek 60 és 100 közötti sertés egyedszáma

van. Saját vágóponton tudjuk levágni a hízókat, amely nagy segítség a mindennapi életünkben. Jelenleg 70 ember dolgozik a közfoglalkoztatásban, akik a későbbiek folyamán szeretnének továbbra is részt venni ebben a munkában. Valamennyi dolgozónknak tudunk értéktérmető munkát biztosítani, nem estünk át a ló túloldalára a foglalkoztatási létszám miatt. A mezőgazdasági projekt és a hozzá köthető munkálatok a fő gerince a foglalkoztatásnak. Szeretnénk a 2014. évben megvalósítani a tavalyi év folyamán megnyert gyümölcsfeldolgozót.

Nagy Attila, közfoglalkoztatott

Korábban is részt vettem az önkormányzati munkákban, igaz volt időszak, amikor nagyobb városban próbáltam ki magam. Elmondhatom, hogy a helyi közösség és helyi munkák nagymértékben ide kötnék. Fontosnak tartom, hogy a fiatalok vidéken is megtalálják a számításukat, amennyiben ott szeretnének élni. Sajnos, gyárak nincsenek a környéken, így az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató. Jó lenne, ha hosszútávon működne a közfoglalkoztatás, a jövőm tervezése miatt.

Rudolftelep Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Rudolftelep a megye észak-nyugati részén, Kazincbarciktól 10 km-re, a MÁK-patak völgyében fekszik. A domboldalra épült 760 fős bányász település történelme bő 100 évre tekint vissza.

A bányászat megszüntetését követően Rudolftelep magára maradt, a bányászok közül is sokan munkanélkülivé és segélyezetté váltak.

A közfoglalkoztatási program által jelenleg 100 fő foglalkoztatására van lehetőség, a településen szinte mindenki dolgozik, aki munkanélküliként regisztrálva van.

Közüthálózatban 6 fő dolgozott, 2 km út kátyúzását és 2,5 km út közúzalékkal való feltöltését

végezték el. Értéktermelő programban 35 fő dolgozott, a temetőben kerítés elkészítését, út alapját, illetve kővel való feltöltését, ravatalozó épület felújítását végeztük el. Mezőgazdasági programban 39 fővel 40 ezer tő fehér akác csemete telepítése, fóliasátras és szabadföldi növénytermesztés, gombatermesztés történt. A termést szociális és gyermekétkeztetés segítésére fordítottuk. A kazánprogramban 2 fő dolgozott. 2 db Carborobot bio, faaprítékos kazán beszer-

Rozlozsnik Jánosné, polgármester

zése, beüzemelése, és 1 db 5,60 x 14,5 m-es tároló megépítése történt meg. Tapasztalat: Valamennyi programunk sikeres volt. A közfoglalkoztatási program nagy lehetőséget nyújtott az önkormányzat és a településen élő emberek részére. 100 fő folyamatos foglalkoztatásán kívül eszközbeszerzésre is lehetőségünk volt. Így beruházási anyagokat, munkaruhát, nagy- és kis értékű eszközöket vásárolhattunk, amelyek a jövőben is biztosíthatják a programok folytatását. Elmondható, hogy a közfoglalkoztatási programok közösséget formál, közösséget alakító jellegűek voltak, amelyekben a részt vevő dolgozók jól érzik magukat. Munkáért bért kapnak. Múcsony községben 2013. október 4.-én került sor egy Startmunka bemutatóra. A dolgozók nagy izgalommal készültek a bemutatóra. Bízunk benne, hogy az elkövetkező években is folytatódik a startmunka program, és az elmúlt időszak tapasztalatait figyelembe véve nagy lelkesedéssel folytathatjuk a munkát.

Imre Béláné, közfoglalkoztatott

A személyes véleményem az, hogy nem én találtam meg a munkát, hanem a munka talált meg engem. Nagyon hálás vagyok ezért a lehetőségért, ugyanis koromnál fogva hosszú idő óta nem volt lehetőségem tanulni és dolgozni. Most nem csak munkát, hanem új barátokat is szereztem. A növénytermesztés és tartósítás tanfolyamot sikeresen elvégeztem. Bízom benne, hogy a jövőben is folytatódik a program, mert olyan sikereket értünk el, amelyekre a gyermekeink előtt is büszkék lehetünk.

Sárrétudvari Nagyközség Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

Sárrétudvari Hajdú-Bihar megye Püspökladányi Járásában található, kb. 3000 lélekszámú település. A munkanélküliség aránya a térségben magas, amely probléma a települést is sújtja.

Kiss Tibor, polgármester

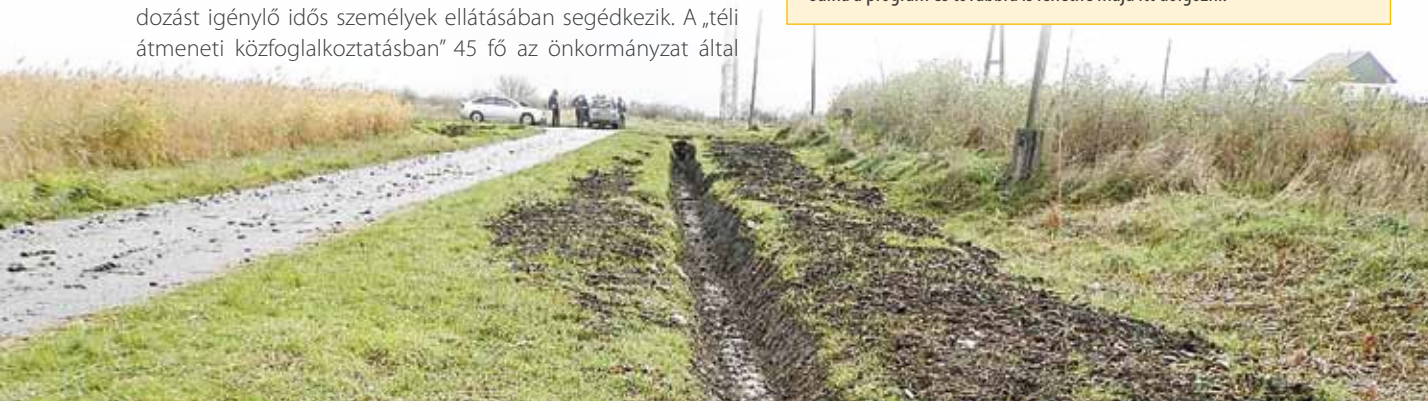
Településünkön 2013 évben 7 közfoglalkoztatási startmunka mintaprogramban 156 fő munkavállalót foglalkoztatott az önkormányzat. A „mezőgazdasági programban” 61 fő az önkormányzat tulajdonában levő földterületeken végez zöldségtermesztést, saját felhasználásra és továbbértékesítésre is. A „közúthálózat javítása” programban 19 fő a belterületi önkormányzati utak karbantartásáról gondoskodik. A „belvízelvezetés” programban dolgozó 15 fő az eliszaposodott árokmedreket és az átterszek tisztítását, helyreállítását végzi. A település földrajzi adottságai miatt a vízelvezető rendszer megfelelő működése kiemelkedő fontosságú. A „bio- és megújuló energiatermelés” programban, a fűtési szezonban, 2 fő a biomassza kazán üzemeltetését végzi. Nyári időszakban pedig a biomassza előállítás, tüzelőanyag gyűjtése és aprítása 4 fő feladata. A „téli értéktérmű közfoglalkoztatás” programban 10 fő a településen segítséget vagy gondozást igénylő idős személyek ellátásában segít. A „téli átmeneti közfoglalkoztatásban” 45 fő az önkormányzat által

fenntartott intézmények működtetésében vesz részt, illetve településrendezéssel kapcsolatos technikai feladatok ellátását végzi. Ennek a programnak a résztvevői alapkompétencia képésben is részesülnek, számolási, írásbeli és kommunikációs képességük fejlesztése végett. A programok lehetőséget adtak nagy értékű tárgyi eszközök beszerzésére. Például biomassza kazán apríték-adagolóval, ágaprító gép, tartálykocsi. Elsődleges célja a programoknak a munkahelyteremtés. Cél, hogy mindez hosszú távon is megvalósuljon olyan programok keretében, amelyek idővel önfenntartóvá válnak. Ezért a következő évben lehetőség szerint tovább építené az önkormányzat ezeket a folyamatokat, remélhetőleg legalább akkora hatékonysággal, mint korábban.

Tóth József, közfoglalkoztatott

Ezek a közfoglalkoztatási programok nagyon jók. Mi, az itt dolgozók, örülünk a lehetőségnek, hogy van munka. Szerencsére sok embert tud így alkalmazni a polgármester, ami nagyon jó dolog, mert sok volt a munkanélküli. Szeretünk itt dolgozni, mert ez a kis pénz is sok embernek a megélhetést jelenti. Jó lenne, ha jövőre is megvalósulna a program és továbbra is lehetne majd itt dolgozni.

Somlószőlős Község Önkormányzata

Veszprém megye

A Marcali medencében, a Somló hegy északi lábánál fekszik Somlószőlős. Korábbi századokban a településnek mezővárosi rangja volt, ma 695 lelket számláló falu. A megélhetést a Somlón termett szőlőből készült kiváló bor, a sík területeken szántó műveléséből termett növény és néhány vállalkozás adja.

2012 és 2013 évben mezőgazdasági start program 13 fővel, belvízelvezetési program 4 fővel, kazánprogram 1 fővel indult a településen.

2013. december 2. napjától téli közfoglalkoztatás valósult meg kompetencia-fejlesztéssel, 8 fő részvételével. A leglényegesebb, hogy 13 fő

egy évig elméleti és gyakorlati képzésben vett részt, amely sikeres vizsgával zárult.

Az önkormányzat saját művelhető területe 4,5 ha. Ebből 1,5 hektár zöldség és gyümölcs, szinte teljes technológiai berendezéssel. 2013. július 26. napján megalakítottuk a „Somlószőlősi Ökológiai Szociális Szö-

Bodnár György, polgármester

vetkezetet”, amely bejegyzésre is került. TÁMOP pályázat elnyerése esetén újabb fejlesztések valósulnak meg, amely munkahelyteremtéssel jár. Nemcsak rendezvényeken vettünk részt, hanem szinte minden szombaton ott voltunk Ajka város piacán és a balatonfüredi BIO piacon is. A helyi értékesítésben már a palánta eladás idején is részt vettünk. 2014. évben szeretnénk nyerni az NGM által kiírt szociális szövetkezet pályázaton. Célunk a konyha bővítése és üzemeltetése, a meglévő óvodánk és a 2014 évben induló iskolánk, valamint a szociális ebédet igénylők számára. További céljaink: a szövetkezeti alkalmazottak munka mellett képzése (konyhai kisegítő és motorfűrészekkel kezelő tanfolyamok), idősek és rászorultak részére a konyhakertjük megművelése, falu közéletképzésén kívül a Veszprémi Kórház konyhájára vegyszermentes biozöldség szállítása.

Borsosné Hampel Livia, közfoglalkoztatott

Én személy szerint nagyon örülök, hogy ebben a programban részt vehettem. Eddig is nagyon érdekelt a kertészet, és a zöldségek, gyümölcsök feldolgozása, tartósítása. Mind elméletben, mind gyakorlatban sokat tanulhattam és azt a jövőben nemcsak munkahelyemen, hanem saját háztartásomban is tovább kamatoztathatom.

Somogyárd Község Önkormányzata

Somogy megye

Somogyárd község lakosság száma 1309 fő. A szövetkezeti élet gépesítésével, felszámolásával a községben a munkanélküliek száma megnőtt, elérte a lakosság számának 15%-át.

Fentős Zoltán, polgármester

A község polgármesterének és képviselő-testületének elsődleges szándéka a lakosság munkával történő ellátása. Ehhez nyújt lehetőséget a Kormány által biztosított START mintaprogramokban való részvétel. A mezőgazdasági programban 20 fő, a belterületi közút-karbantartás programban 6 fő, a mezőgazdasági földút programban 10 fő, a belvízelvezető árkok karbantartása programban 5 fő, a bio- és megújuló energiaprogramban 2 fő, a téli értéktéremtő mintaprogramban 4 fő, illegális hulladéklerakó helyek felszámolása programban 4 fő foglalkoztatására kaptunk lehetőséget. Összesen 51 fő egyidejű foglalkoztatása mellett, szerződések tervszerű ütemezésével 91 fő helyi munkanélkülit tudtunk bevonni legalább 2 hónapra a közfoglalkoztatásba. A közfoglal-

koztatottak a munkavégzés során értéktéremtő munkát végeztek. A mezőgazdasági programban elsősorban paradicsom és paprika, és egyéb zöldségek termesztésével foglalkoztak. A megtermelt élelmiszereket a közétkeztetésben használtuk fel, és a lakosság számára napi rendszerességgel értéktéremtő programon belül rossz állapotú közutat újítottunk fel. A mezőgazdasági földút programban dűlőutak járhatóságát folyamatosan biztosítottuk. A belvizes területeket árkok tisztításával lecsapoltuk. 2014 évben további földhasználat építésével és földterületek

bevonásával szeretnénk a termelést növelni, a gazdaságosságot javítani.

Vargha Bálint, közfoglalkoztatott

2013. évben az önkormányzatnál dolgoztam közfoglalkoztatottként, a kertészetben. Zöldségeket termeltünk, amit helyben árusítottunk a szezonban. Ez elismerést váltott ki a lakosságnál, mert munkánk hasznos és értéktéremtő volt. Az oktatáson pedig olyan ismereteket szereztünk, amit a gyakorlatban hasznosítottunk. A munkákat egységesen, egymást segítve, ösztönözve végeztük el. Az út és járdafelújítás is elismerést váltott ki. Reméljük munkánkra jövőre is szükség lesz, amivel tovább fejlődhet községünk.

Soponya Nagyközség Önkormányzata

Fejér megye

Soponya Székesfehérvártól délre mintegy 25 km-re található. A hozzá közel lévő települések: Káloz, Csósz, Tác (Gorsium), Kisláng. Jelenleg Soponya az Abai kistérség tagja.

Az Abai kistérség – és azon belül önkormányzatunk is – lehetőséget kapott 2012. október közepén, hogy kérelmet nyújtson be a 2013. évi START közfoglalkoztatási programra. 2013. nyarán megkezdődtek a következő év előkészítési munkálatai is, az alapvető tervezéssel.

Önkormányzatunk az alábbi projektek megvalósítását tűzte ki célul: közút- és föld-
útkarbantartás (járdaépítés is) 27 fő, belvízelvezetés

14 fő, konyhakert és fóliás zöldségtermesztés 10 fő, illegális hulladéklerakó felszámolása 23 fő, téli közfoglalkoztatás 3 fő, téli és átmeneti közfoglalkoztatás 8 fő. Valamennyi projekt megvalósítása során kiemelt figyelemmel voltunk a parlagfű irtásának feladataira is. Ennek során az út szélén és az árkoknál rendszeresen irtottuk virágzás előtt és azt követően is a parlagfűvet. A kezdeti nehézségeket

Béndek József, polgármester

áthidalva úgy ítéljük meg, hogy sikeres, a település számára értékre-
munkák valósultak meg. Nem elhanyagolható az sem, hogy így az év során közel 80 embernek tudtunk folyamatosan munkát, ezáltal jövedelmet biztosítani. Bízunk abban, hogy a 2014. év az előző évinél is több pozitív tapasztalatot és eredményt jelent majd a közfoglalkoztatottaknak, másrészt a lakosoknak és nem utolsósorban az önkormányzatnak is. 2014-ben folytatnánk a közút-földújítás, mezőgazdasági és a belvízelvezetés projektünket, valamint az illegális hulladéklerakó teljes befejezését is. Ez utóbbi kivétel (rekultivációs terv) készítéséhez kötött. Amennyiben ezekre a projektekre lehetőség lesz, mi szeretnénk ezzel élni. Fontos számunkra, hogy egyrészt a jelentős számú munkanélkülinek feladatot tudjunk adni, másrészt jövedelemszerzési lehetőséget tudjunk teremteni.

Szalai Orsolya, közfoglalkoztatott

Véleményem szerint a közfoglalkoztatás nem csak számomra hasznos, de a település lakói számára is értéket teremt. Megszépül a falu. Az sem elhanyagolható, hogy folyamatosan munkát teremtek, ezzel egyúttal jövedelmet is biztosítok számomra. Ez a jövedelem nem elég mindenre, de a kiadásaim egy részét csökkenti. A megvalósult fejlesztések miatt büszke vagyok, hogy soponyai lakos lehetek. Úgy ítélem meg, hogy a program 2014 évben sikeres és eredményes lesz.

Sóshartyán Község Önkormányzata

Nógrád megye

Sóshartyán a Cserhát északi lábánál található 932 fő lakosú kistelepülés. A szociális földprogramban kezdetektől, a Start mintaprogramokban két éve vesz részt.

Tóth Gabriella, polgármester

Sóshartyán többszörösen hátrányos helyzetű település. 50-120 fő közfoglalkoztatásával az önkormányzat vált a legnagyobb munkáltatóvá a községben. A programok „központja” az önkormányzat mezőgazdasági állattartó telepe, ahol mintagazdaság - az Ella-Farm - létrehozásával a hagyományos falusi életvitel visszaállítása a cél. A program elméleti, gyakorlati tudás mellett anyagi hasznót, önbecsülést jelent a közfoglalkoztatottnak. Elősegíti a munkaerő-piacra való visszatérést, illetve a gyakorlatban megtanultakat a háztáji termelésben is kamatoztatják. A tapasztalattal bíró idős lakosság szaktudásával segítette a programokat, a közös munka közösségformálónak vált. 2013-ban a szociális földprogram keretében „mini” térszatyártó üzem megvalósítása történt. Ez további foglalkoztatásra, költségcsökkentésre és bevételre adott lehetőséget. A helyi főzökonyhán hasznosultak a mintaprogram keretén belül megtermelt javak. A programban a közfoglalkoztatottak

segítségével megújult az állattartásra szolgáló istálló épülete is (külsőleg EMVA forrásból).

Szociális blokk, gépszín, trágyatároló, kukoricagóré került megépítésre.

Megkezdődött a tyúkol építése is.

A programon belül gyümölcsöstelepítettünk. Saját földterületen,

NFA-tól igényelt, illetve a lakosság által biztosított szántókon gabonanövényeket, konyhakerti

növényeket termeltünk, a legelőt az állattartásban hasznosítottuk. Az

állatállomány sokrétű (szarvasmarha, tyúk, liba, kacsa, juh, rackajuh, manga-

lica, sertés) akár egy paraszti udvarban, így esetenként gyermekcsoportok is megte-

kinthetik azt. 2012-ben Sóshartyán két településsel

közösen állította ki termékeit az Emberi Erőforrások Minisztériumában, ahol elismerő oklevélben részesült a Szociális Földprogramban végzett innovatív munkájáért. A közfoglalkoztatás

területén elért sikereikért - szintén 2012-ben - belügyminiszteri elismerésben részesültünk.

Tóth Norbert, közfoglalkoztatott

A programban a kezdetektől szakmunkásként vettem részt. A telepen történő építkezéseknél szakmai tudásomat érvényesíthettem, a szántóföldi munkálatokban és az állattartásban is részt vettem. Számomra a térségben egyedüli munkalehetőség az e programban való részvétel, melynek eredményeit kézzel foghatóan látom, tapasztalom. Bízom a program sikerességében, hosszútávú fenntartásában, melyhez munkámmal kívánok hozzájárulni.

Szabadhídvég Község Önkormányzata

Fejér megye

Szabadhídvég község Fejér megye déli részén, hármaskörű határon (Fejér, Somogy, Tolna) fekvő, 876 fős kistérség, amely a magas munkanélküliség miatt hátrányos helyzetű.

A közfoglalkoztatási programok megkezdése előtt a munkaképes korú lakosság közel 20 %-a munkanélküli volt. 2011-ben kezdtük meg a Startmunka mintaprogramot, téli közfoglalkoztatást vállaltunk a közterületek tisztán tartására, valamint az idős, egyedülálló lakosokra való odafigyelésére. A program sikere arra ösztönzött bennünket, hogy folytassuk a mintaprogramot új ötletekkel kibővítve, nagyobb foglalkoztatotti létszámmal. 2012-ben egy savanyító üzem létesítéséről szóló projektet dolgoztunk ki, amely fokozatos megvalósításon alapult. A 12 hektár nagyságú, saját tulajdonú területen zöldségfélék termesztése két kimeneteli céllal történt: savanyított termékek előállítására és friss zöldségfélék piaci értékesítése. A program beindításához megkaptunk a támogatást, megkezdtük a termelést. Ezt 2013-ban folytattuk: 135 fő foglalkoztatott, 12 hektár megművelt terület, 6 Mft értékesítés

Pap László, polgármester

bevétel – és még nem savanyítottunk. 2013-ban munkánk elismeréseként Fejér megyében megkaptuk az „Év közfoglalkoztatója” címet.

Településünk 2011-óta fejlődésnek indult a Startmunka mintaprogramnak köszönhetően. A munkanélküliek száma 2 %-ra csökkent, elértük azt, hogy más településről kell munkaerőt kiközvetítenünk, mert helyben már nincs. A programban részt vevők nagy része szívesen dolgozik a projektekben, és büszke munkájának eredményére, ahogy az önkormányzat is az általuk elvégzett munkára.

A MEZŐFÖLD Helyi Közösség által szervezett helyi termék kiállítások rendszeres szereplői vagyunk a helyi konyhán előállított savanyított termékekkel. Az idei évben tovább folytatjuk a mezőgazdasági termelést. A gazdaságot bővítettük egy fűthető fóliával a palántanevelés érdekében, valamint két új projektünk van: kocsiszín és tároló építése a beszerzett eszközöknek, valamint drótfonó létesítése. 2014-ben 175 fő foglalkoztatását tervezzük.

Jakab Eszter, közfoglalkoztatott

Örülünk, hogy dolgozhatunk. Családbarát munkahely, mivel lehetőséget biztosítanak a kisgyermekes anyukáknak és az idősebbeknek is. Olyan, mintha a sajátunkat csinálnánk. Jónak tartjuk, hogy helyben az általunk termelt termékeket (zöldségek, gyümölcsök) olcsóbban megvásárolhatjuk. Ez a munka a helyi közösséget is építi, mivel a falubeliek egy helyen dolgoznak. Hasznosnak tartottuk, hogy részt vehettünk tanfolyamokon, így biztosítottabb a munkahelyünk és egy képesítést is szerezhettünk.

Szarvas Város Önkormányzata

Békés megye

Szarvas Város Önkormányzata a belvíz-elvezetési programban 45 fő közfoglalkoztatottal vett részt, ezen belül 622 m² nyílt árokburkolást valósított meg.

Babák Mihály, polgármester

Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása programban 45 fő hulladékválogatással, bálázással foglalkozott. Belterületi közúthálózat javítása program során 34 fő végezte az utak és járdák javítását 63,5 tonna aszfalttal, az út és járda tisztításával. Mezőgazdasági földutak karbantartása programban 34 fő által járdalapos járdák javítása, cseréje, földutak gréderezése, 10 fő által járdalapok gyártása rázóasztallal (1488 db), járdák helyszíni javítása pedig betonozással valósult meg. Mezőgazdasági pro-

jekt keretén belül 41 fő konyhakerti, szántóföldi növénytermesztési, termésértékesítési, gyümölcsfa telepítési, gyümölcsértékesítési munkákat végzett, továbbá 12 fő 30 db anyajuh és szaporulatnak napi gondozását, juhtartó telep felújítását valósította meg. 79 fő közfoglalkoztatott munkája volt a játszótéri eszközök gyártása, szállodai papucskészítése, fásítások gondozása. A közfoglalkoztatás minőségi változások ment át, közösségalkító szerepe jelentős. A dolgozók felelősségvállalása, fegyelmezettsége javult. A Békéscsabai Megyei Közfoglalkoztatási Kiállításon részt vettünk. Legsikeresebb termékünk a rönkjátékok voltak. A közfoglalkoztatásban az értéktérmető jelleget célszerű továbbra is erősíteni. A későbbiekben teljes burkolat cserével szeretnénk útfelújításokat végezni. Növénytermesztésben a megtermelt növények palettájának bővítése, valamint feldolgozása, tartósítása a célunk.

Szél Pál, közfoglalkoztatott

Városunkban nagyon nehéz hosszú távú munkalehetőséget találni, ezért nagyon fontos számomra, hogy e programban részt vehetek.

Szeghalom Város Önkormányzata

Békés megye

Szeghalom Észak-Békés megyében, a Berettyó partján fekvő, közel tízezer lakosú kisváros. Szociális jellegű kistérségi startmunka programban 120 fő vett részt. Ezen belül belvízelvezetéssel 80 fő foglalkozott. Feladatuk az önkormányzati bel- és külterületi csapadékvíz-elvezető árkok tisztítása, cserjézése.

Belterületi közutak karbantartásánál 25 főt foglalkoztattunk. A projekt keretében megvalósításra került a város belterületén lévő szilárd burkolatú utak portalanítása, karbantartása, a vízelnyelők takarítása, és a parkolók, buszvárók takarítása. Illegális hulladéklerakók felszámolása programon belül 15 főt foglalkoztattunk. A programelemen belül kiemelt cél a környezet tisztaságának fenntartása, az illegális hulladéklerakók felderítése és felszámolása. Ezen kívül kiemelt projektünk a mezőgazdaság. Ebben a projektben a közfoglalkoztatottak létszáma 15 fő volt. Az önkormányzat tulajdonában lévő 3,3 hektáros szántóterületen zöldségtermesztéssel foglalkoztak. Tapasztalatok szerint Szeghalom város vonatkozásában a start közfoglalkoztatási program

Macsóri József, polgármester

minden projekteleme eredményesnek, értéktéremtőnek és sikeresnek mondható. 2013. szeptember 26-án, Békéscsabán közfoglalkoztatotti kiállítás és vásáron vettünk részt, ahol kisfilmen is bemutattuk a Szeghalomban folyó start közfoglalkoztatási programot. Bemutattuk és kóstoltattuk továbbá a közfoglalkoztatás keretében előállított termékeinket: csemege uborkát, lecsót, paradicsom ivólevet. Belvízelvezetés keretében szeretnénk továbbra is a csapadékvíz csatornák karbantartását, felújítását és átépítését megvalósítani. Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása projekten belül kiemelt feladatként szeretnénk továbbra is az illegális hulladéklerakó helyek felszámolását elvégezni. Belterületi közutak karbantartásán belül megvalósítanánk a jövőben is a meglévő szórt útalapok javítását, kátyúzását, utak rendszeres portalanítását, hídhoz felvezető út korlátjának helyreállítását. Mezőgazdasági program keretében a konyhakerti növények termesztése és részbeni feldolgozása a jövőbeni fő feladat.

Szebellédi János, közfoglalkoztatott

2013-ban a belvízelvezetési program résztvevője voltam, de a 2012-es startmunka programban is részt vettem. A feladatom a csapadékvíz csatornák tisztító aknáinak víznyelő rácsai elkészítése különböző típusban és méretben, illetve a tisztító aknákhöz lombfógó kosarak készítése, amelyek fontos elemei a város tisztasági programjának. Ezáltal könnyebben tudják tisztítani a vízelvezető aknákat. Személy szerint jónak tartom ezt a programot, mivel a szakképzettségemnek megfelelő munkát végezhettem.

Szelevény Község Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Szelevény a Tiszazugban a Hármas-Körös folyó partján helyezkedik el. Településünk mezőgazdasági adottságai kedvezőek. Községünk területe 4539 ha, lakosok száma 1103 fő. Szelevényen található orvosi rendelő, művelődési ház, takarékszövetkezet, posta, általános iskola, óvoda. Önálló újságja 2006 decemberétől van, „Szelevény” címmel.

Pánczél Ferenc, polgármester

A 2006-os árhullám komoly veszélyt okozott, de szerencsére nem történt katasztrófa. Községünkben sajnos nagy a munkanélküliség, ezért különösen nagy jelentőségű a közfoglalkoztatás, hisz az itt lakók jelentős részének biztosít megélhetést. 2012-ben 5 Start minta-program indult el a településen, Mezőgazdasági projekt 15 fővel, belvízelvezetés 18 fővel, kazánprogram 6 fővel, mezőgazdasági földút program 10 fővel, téli közfoglalkoztatás 4 fővel. 2013-ban a mezőgazdasági projekt képzéssel folytatódott 15 fővel, belvízelvezetési program 8 fővel, illegális hulladéklerakó 10 fővel, téli közfoglalkoztatás 11 fővel. Településünk mezőgazdasági földútjainak, valamint a belvízelvezetési program keretében a csatornák, vízvezető árkok karbantartását elvégeztük és 1 km hosszan új csatornát is kialakítottunk.

A mezőgazdasági projekt keretében termeltünk búzát, zabot, kukoricát, fűszerpaprikát és dohányt is. Ezen programon belül egy saját tulajdonú állattartó telep kialakítását is elkezdtük és ezen a telepen már második éve baromfit nevelünk. Egy illegális szemétteltelepet teljes mértékben felszámoltuk, az ott felhalmozott tetemes mennyiségű 37,93 tonna hulladékot legális hulladéklerakó telepre szállítottuk el. Eddigi tapasztalataink kedvezőek, számos család megélhetését tudjuk biztosítani a közfoglalkoztatási programmal, emellett a programnak köszönhetően olyan gépek, eszközök beszerzésére is lehetőségünk nyílt, melyre saját költségvetésünk nem biztosított volna fedezetet. Ezen gépek, eszközök segítik a kötelező önkormányzati feladataink ellátását is. A 2014. évi terveink között szerepel az idei évhez hasonló programok indítása, valamint a már megkezdettek további folytatása.

Simon László, közfoglalkoztatott

2012-ben a kazánprogramban, idén áprilistól pedig a belvízelvezetési programban, majd novembertől a téli közfoglalkoztatásban dolgoztam, majd kisgépkészítői képzésre is jártam. Alig van munkalehetőség, ezért örülök annak, hogy itt helyben dolgozhattam. A munkát szeretem, mert sokoldalú és látható eredményt hoz. Munkatársaimmal jól kijövök. Mindaddig, amíg más munkalehetőség nem lesz, bízom abban, hogy a közfoglalkoztatási programot továbbra is fenntartják.

Szemere Község Önkormányzata

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

**Szemere Borsod-Abaúj-Zemplén Megye
Abaúji térségében található 400 lelkes
kistelepülés, a megye északi részén a
Cserehát északi oldalán, a Bélus pa-
tak forrásvidékén helyezkedik el.**

A település legegyszerűbben a 3-as számú főútról közelíthető meg. Községünk a rendszerváltás napjától egészen 2013. január 1. napjáig önálló településként működött. Intézményhálózatunkban jelenleg Napközi Otthonos Óvodát működtetünk, melyben két csoportban 62 gyermek vesz részt az óvodai nevelésben.

A település Gondozási Központot működtet, melyben falugondnoki szolgálat, nappali ellátás, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás működik. Az intézmény keretein belül látjuk el a konyhai ételmezési feladatokat Szemere, Fáj és Litka települések vonatkozásában. Folyamatosan működik mezőgazdasági programunk, mely keretében sertéseket tartunk, saját tenyészállománnyal, és tojó tyúkokat is tenyésztünk. Az állatoknak 16 hektár területen termeljük meg a takarmányát. A sertések húsát és

Farkas Ferenc, polgármester

a tojást a közétkeztetésben használjuk fel. Termesztünk a takarmánynövények mellett még zöldségeket, és fóliában primőröket, szintén a közétkeztetéshez. Tésztaüzemünkben házi jellegű tésztát állítunk elő saját tojásból, szintén a közétkeztetéshez. A NFA-tól sikeresen pályáztunk 20 hektár gyümölcsös területre, melyet tartós használatra kaptunk meg. A területből kitermelt tűzifát és a hulladék fából készített faaprítékot intézményeink fűtéséhez használjuk fel. Tapasztalataink vegyesek. A lakosság jelentős része örömmel fogadta és örömmel vesz részt a programokban, persze akad, aki számára ez csak a «kötelező» 30 ledolgozott napról szól. A közfoglalkoztatás folytán önkormányzatunk elindult az önellátás megteremtésének útján. 2014 évre a legfontosabb tervünk egy konyha építése a start programon belül, illetve a korábbi programok eredményes folytatása.

Csanya Róbertné, közfoglalkoztatott

Nagyon örültem a lehetőségnek, melyet a közfoglalkoztatás nyújtott számomra és a férjem számára. A környéken nincs munkalehetőség, alig van esély elhelyezkedni a munka világában. Számomra és a családom számára sokkal könnyebb lett a mindennapi megélhetés, amióta férjemmel együtt folyamatosan részt vettünk a közfoglalkoztatásban.

Szuha Község Önkormányzata

Nógrád megye

Szuha község a Mátra északi oldalán helyezkedik el. A Mát-ra lankái, erdős, ligetes hegyoldalak veszik körbe. Lakos-ságunk 602 fő, mely előregedést mutat.

Tóth Zoltán István, polgármester

A valamikor művelt erdei legelőket az idősök nem tudják hasznosítani, azok elgazosodtak. Az önkormányzat célul tűzte ki a természeti környezet eredeti állapotba történő visszaállítását. Állat-tartó telepet létesítettünk, ahol jelenleg 176 db kecskét nevelünk, melyek azon túl, hogy a legjobb természetes bozótirtók, tejet is adnak, mely feldolgozható. Sajtüzemünk 90%-os készütségben van, üzembe helyezése után a tejből naponta 30 kg sajtot készít, kapacitása lehetővé te-

szí a környező településekről történő tejtávitelt és feldolgozást is, így munkahelyet teremt. Az elkészült jó minőségű sajtokat köz-étkeztetésben és piaci forgalomban kívánjuk hasznosítani. Az év nagy részében legeltető állattenyésztést folytatunk, a téli időszakban szükséges takarmány egy részét bérelt földterületeken magunk termeljük meg. Kialakítottunk egy növénytermesztés-állattenyésztés-tejfeldolgozási folyamatot, ahol 14+1 főt tudunk foglalkoztatni egész évben. Gondot okoz a szaporulat értékesítése, az elkövetkező időszak feladata e kérdés megoldása, helyi vagy környező telepü-lési vágópont igénybe vételével.

Tóth Lászlóné, közfoglalkoztatott

Nagy feladat az állattartás, de örülök, hogy folyamatos munkám van, és naponta látom az elvégzett munka értelmét. Megszerettem az állattartást, ezért otthon is tartok már állatokat.

Tarpa Nagyközség Önkormányzata

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Tarpa, a híres kuruc nagyközség a Tiszaháton. Igazán a kuruc szabadságharcok idején virágzott, ekkor az országos történelemben is szerepet kapott. Történelmi múltja a Rákóczi- szabadságharc kapcsán ismert. Esze Tamás és a Rákóczi-szabadságharc tette híressé, illetve segítette abban, hogy mezővárosi, majd hajdúvárosi kiváltságot kapjon.

A 4 967 hektáros nagyközségben most 2 237 lakos él, többnyire a mezőgazdaságból. A község határában a Tarpai-hegy lankáin szőlőt, gyümölcsöt termelnek, jellegzetes a „nemtudom” szilva, a dió és a jonatán alma. A településen megkóstolhatjuk a híres tarpai szilvapálinkát és a szilvalekvárt.

Közfoglalkoztatási programjaink: START mezőgazdasági program: 46 fő. Célja a megtermelt javak közétkeztetésbe való feldolgozása. Mezőgazdasági utak rendbetétele: 15 fő. Az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében a hozzá tartozó földutakat kívánja rendben tartani. Belvíz-elvezetési program: 15 fő. Célja a községi belterületi vízvezető árkok, valamint a bel- és külterü-

Szécsi Szabolcs, polgármester

leti csatornák tisztítása és folyamatos karbantartása. Téli- és egyéb értékteremtő program: 25 fő. A program keretében tervezett tevékenységek: felújítási munkálatok az intézményekben. Fontos az intézmények állagának megóvása érdekében a renoválási, festési feladatok ellátása. Udvari játszótér felújítása, karbantartása, hogy a gyermekek biztonságosan használhassák azokat.

Az elmúlt években önkormányzatunk 2 db fóliasátrat üzemeltetett, melyben különböző zöldségféléket termesztett. A 2013. évben 2 db fűthető fóliát vásároltunk, ami által nemcsak nyári időben, hanem a hideg évszakokban is tovább folytathatjuk a növénytermesztést. A megtermelt javakat szeretnénk fagyasztott és befőtt formájában tárolni. A konyhánk túlterheltsége miatt indokolt lenne egy olyan helyiség kialakítása, ahol ezeket a műveleteket véghez tudnánk vinni. A fóliasátor az időjárás miatt tönkrement, ezért szeretnénk lecserélni, valamint szeretnénk egy szivattyús és csepegtető öntözőrendszert kiépíteni. A 2011. évben 4 hektár területen szilvafa csemetéket ültettünk, és a köztes területeket is szeretnénk hasznosítani.

Mező Rudolf, közfoglalkoztatott

Nagyon örülök, hogy térségünkben mezőgazdasági program indult. Tartós munkanélküliség után sikerült tisztességes munkához jutnom, mely jelentősen javított az életkörülményeimen. Jó érzés, hogy a munka világába visszakérültem és ki fogom használni, ameddig lehet. Mióta ezt a munkát végzem, azóta nagyon sok mindent megtanultam a mezőgazdaságról és a növénytermesztésről. Különböző növényeket kezdtem el termeszteni a saját kertemben is, és már a jószágartáson is gondolkodom. Kettő nagyobb gyermekemet is szokatatom a kerti munkához, hogy felnőtteként ne legyen nekik idegen ez a munka és a későbbiekben megélhetést biztosíthasson számukra. Remélem, hogy a közeljövőben is kapok ilyen lehetőséget, mert azok az emberek, akik az utóbbi években eltávolodtak egymástól, most ismét egy közösséget alkothatnak, és együtt tudnak dolgozni ennek a projektnek köszönhetően.

Telekes Község Önkormányzata

Vas megye

Telekes község Vas megye déli részén, a Vasi-Hegyhát peremén elhelyezkedő település. A község közigazgatási határainak déli szakasza egyben Vas és Zala megye határvonala. A község közúton Körmentől 21 km-re dél-keletre, Vasvártól 12 km-re délre, és a szomszédos megyeszékhely Zalaegerszegtől 16 km-re északra fekszik.

Orbán László József, polgármester

Az állandó lakosok száma 540 fő, a regisztrált álláskeresők száma az aktív korú lakosság 1/3-át teszik ki. A Startmunka mintaprogram lehetőségeit kihasználva az önkormányzat évente 35-

40 főt foglalkoztat közfoglalkoztatás keretében.

A foglalkoztatás segítségével a mezőgazdasági utak és közutak rendbetétele, valamint parlagfű-mentesítés valósult meg.

A 2012. évben mezőgazdasági projekt keretében növénytermesztésbe kezdett az önkormányzat, mely a 2013. évben helyi értéktermelő projekt-ként folytatódott. A közfoglalkoztatás fő prioritást kap a településen, a nagy létszámú foglalkoztatottakkal maradandó és hasznos munkálato-kat tudunk végeztetni. A 2014. évben a mezőgazdasági projekt folytatását tervez-zük, hangsúlyt fektetve a tartósításra.

Tóth Lajosné, közfoglalkoztatott

Nagyon örülök a lehetőségnek, hogy az Önkormányzatnál dolgozhatok a közfoglalkoztatásban. Jó lehetőség ez számomra, máshol nincs munkalehetőség. Külön öröm, hogy a mezőgazdasági projektbe bekerülhettem, mert van látszata a munkáknak és nagyon hasznosnak gondolom.

Tépe Község Önkormányzata

Hajdú-Bihar megye

Tépe község igen könnyen megközelíthető, hiszen a 47-es főút mellett fekszik, Derecskétől 4 km-re, Berettyóújfalutól 11 km-re, a megyeszékhely Debrecenről 25 km-es távolságra. A 47-es főútról rövid bekötőút visz a zsáktelepülésre.

A település lakossága 1145 fő, belterülete 96 ha, külterülete 2224 ha. Története visszanyúlik a honfoglalás előtti korba. A régészek itt találták meg az avar kor uralkodójának, a fő Kagannak a sírját, amelyhez a rangnak megfelelően aranykupa, arany ivókürt, aranytegez, aranykard tartozott. Neve hajdan Thépa, később Thépe volt. Nevének eredete Ázsiából hozott összemélynévre enged következtetni. Tépe nevezetességei: református templom, református parókia, Prépostkastély. Kazánprogram: 2 fő. Szolgáltató ház, valamint az óvoda fűtésének megvalósítása, tárolóépület építése. Belvízelvezetés: 11 fő. Csapadékvíz-elvezető árkok karbantartása, árkok medrének szilárd burkolattal történő ellátása. Intézményi takarító és kisegítő összesen 7 fő. Orvosi rendelőben a takarítás

Balogh András, polgármester

elvégezése, a Tépei Felnőtt Fogyatékosok és Pszichiátriai Gondozottak Otthonában az intézmény belső és külső tereinek rendben és tisztán tartása. Startmunka mintaprogram: 18 fő. A nők az önkormányzat tulajdonában lévő földterületen konyhakerti növényeket termesztnek, mely az önkormányzati intézmények konyháin kerül feldolgozásra. Főlaház építése. Vágópont építése és teljes körű berendezése. A férfiak a megépült sertésólban az állatok gondozását végzik és a létesítendő vágópont építésén dolgoznak. Téli közfoglalkoztatás: 17 fő. Célja, hogy kompenzálja a téli hónapokban a közfoglalkoztatási lehetőségek beszűkülését és az érintettek jövedelmének csökkenését, valamint, hogy lehetőséget biztosítson a résztvevőknek képzésbe történő bekapcsolódásra. 10 fő konyhai kisegítő és 7 fő alapkompentencia-fejlesztés képzésben vett részt. 2014-ben további 9 fő foglalkoztatása indult el, 8 fő segédmunkás, 1 fő adminisztrátor, valamint további 27+44 fő foglalkoztatását tervezzük.

Szőke Dóra, közfoglalkoztatott

Pályakezdő állskeresőként nem sikerült elhelyezkednem. 2013. 08. 01-től dolgozom közfoglalkoztatottként. Mezőgazdasági projekt keretében irodai, adminisztratív és dokumentációs jellegű feladatokat látok el; elszámolásokat készítek a munkaügyi kirendeltség felé. Munkám során megismertem az önkormányzat működését, munkáját, tapasztalatokat szereztem a munka világából. Véleményem szerint a közfoglalkoztatási program jó lehetőség azon személyek számára, akik a munka világában nehezen tudnak elhelyezkedni.

Tiszafüred Város Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Tiszafüred a „Tisza-tó fővárosa”, a térség legnagyobb települése, a tiszafüredi statisztikai kistérség székhelytelepülése, amely Kelet-Magyarország mértani középpontjában fekszik.

Pintér Erika, polgármester

A kistérségi startmunka mintaprogram 2013. március 1-től 2014. február 28-ig tartó időszakában Tiszafüreden 200 embernek biztosított munkát és egyben megélhetést, a következő hét program keretein belül: belvízelvezetés, közúthálózat javítása, mezőgazdasági utak rendbetétele, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása, állattartás, kertészet, energiaültetvény. A mezőgazdasági programokban termeltünk konyhakerti növényeket, melyeket a város szociális konyháján használtunk fel. Az állattartó telepünk beindulása után 100 db tojó tyúk és 50 db mangalica sertés állományval kezdődhetett meg a program. A hosszabb idejű közfoglalkoztatási programba tervezett létszám az éppen aktuálisan folyó

városüzemeltetési feladatokba kapcsolódott be. A támogatott létszám 124 fő volt. 2013.

november 1-jével elindult a téli közfoglalkoztatás, ahol a munkavállalók képzésekben vehettek részt, a támogatott létszám 124 fő volt. A 2013.

november 28-án megrendezésre kerülő nyílt nap keretében került sor a közfoglalkoztatók kiállítására. A kiállítási anyag a programok bemutatására szolgáló színes képekből és leírásokból állt. 2014. évben is szeretnénk a 2013-as évben elindított

programjainkat folytatni, illetve azokat újjakkal bővíteni. Terveink között szerepel például a térszakészítés, amit a város szociális

konyháján használnánk fel, illetve kézműves tárgyak készítése, valamint gyógynövénytermesztés. Az energianövények felhasználása során 2014-ben szeretnénk egy kazánprogramot is indítani, az önkormányzati intézmények fűtési költségének csökkentése céljából.

Kertészeti csoport, közfoglalkoztatottak

A program jó és jó hogy dolgozhatunk, ám a társadalom megítélése nagyon negatív. A közfoglalkoztatott munkások szociális és egészségügyi igényeit jobban figyelembe kellene venni. A start program hosszú távú és ez kiszámítható jövedelmet biztosít, ami valamennyire megkönnyíti életünket.

Tiszaigar Község Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Programjaink között szoros kapcsolat áll fenn. Így többek között a belvíz-elvezetési program, a kazánprogram, illetve az illegális hulladéklerakó-helyek felszámolója program is összemosisdik egymással.

A felaprított ágakat a kazánprogram során megvásárolt nagy tűzeztető kazánunk égeti el, mellyel nagymértékben csökkentettük a fűtési költségeinket. Programjaink közül a legkiemelkedőbb a mezőgazdasági program. A 2012. évben megkezdtük a méhészettel kapcsolatos munkákat, kiváló minőségű mézet tudunk pergetni, melyet a közétkeztetésben használtunk fel. A mellékterméket is újrahasznosítottuk, így készültek el méhviaszgyertyáink. A 2012. évben közel 170 embert foglalkoztattunk. Legfontosabb elismerésünk a mezőgazdasági programban nyújtott kiemelkedő szakmai tevékenységünk elismeréséül kapott miniszeri elismerő oklevél. 2013-ban közel 200 embernek sikerült munkát adnunk. A mezőgazdasági programunkba több gépet, eszközt is beszereztünk. Méhállományunk

Szilágyi László, polgármester

az év végére a duplájára növekedett. A szállításukhoz lehetőségünk nyílt egy új gépjárművet venni. A kaptárokat 2013-ban már asztalosaink készítették el. A mezőgazdasági program segítségével burgonyát, paradicsomot, paprikát, hagymát, répát, cukkinit, tököt termeltünk. 2013-ban az arborétumhoz vezető bekötő utat is aszfaltburkolattal láttuk el. 2014-ben 14 db szőke mangalicát vásároltunk törzstenyésztetből. 2012. december 22-én részt vettünk a Szolnoki Főiskolán megrendezett bemutatón, ahová saját termékeinkkel érkeztünk. 2014-es terveink között szerepel a mangalicák szaporítása, és így a génmegőrzés. Ez év elején vásároltunk 10 db racka anyajuhot szintén törzstenyésztésből, a célunk ebben az esetben is ugyanaz. A jelenlegi 133 méhcsaládot tovább bővítjük, célunk a 200 család elérése. Továbbfolytatjuk a kaptárok gyártását is. Nagyon reméljük, hogy közfoglalkoztatási programjaink 2014-ben is ilyen sikeresek lesznek, és még több embert tudunk a munka világába visszaállítani.

Illés Róbert, közfoglalkoztatott

Munkánk során sok dologgal foglalkozunk. A közfoglalkoztatás során érezzük, hogy a mi a munkánk is fontos. A bér kevés, de jobb 49.000.- Ft-ért dolgozni, mint otthon ülni és szegénykezni a gyerekeink előtt, hogy munkanélküliek vagyunk. Azáltal, hogy van munkánk, gyermekeink számára is jó példával szolgálunk. Büszkeséggel tölt el, hogy sikereket érünk el és ezt a lakosok is érzik. A tiszaigari vezetőség nyitott az ötleteinkre, ha Polgármester Úr jónak találja őket, meg is valósítja azokat.

Tiszaörs Község Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Tiszaörs település lakossága 1378 fő. Településünk évek óta munkanélküliséggel küzd, ezért is éltünk a lehetőséggel, amit a startmunka mintaprogram kínált.

Bodonné Gyöngy Erika, polgármester

2012-ben hat területen indítottuk el a közfoglalkoztatást. A legnagyobb lehetőséget a mezőgazdasági programban láttuk, mivel településünkön hagyománya van a háztáji gazdálkodásnak, és úgy véltük, hogy az embereket újra rá lehet szoktatni a rendszeres munkára. Először is önkormányzatunk a költségvetése terhére vásárolt egy ingatlant, ahol megfelelő ólakat tudtunk kialakítani állataink számára. Négy állatfaj tenyésztését és tartását indítottuk el. 45 db nyulat, debreceni hibrid anyát, és 5 db bakot vásároltunk. Az utódokat mélyalomra választva felhizlaltuk, több felhasználási és értékesítési formát alkalmaztunk. A lakosság számára lehetőséget biztosítottunk élő állat igénylésére otthoni állattartás céljából. 5 db anyakoca tenyésztését indítottuk el (lapály/konyfahér), ma már 2 hetente tudunk sertést vágni az önkor-

mányzati konyha számára. Jelenleg a telepen több mint 50 db különböző korú sertés kéri a takarmányt. 22 db anyakecskét vásároltunk, melyhez 1 db törzskönyvezett alpesi bakot szereztünk be. A szaporulatukból 20 db jerekével tudtuk bővíteni az állományt. Az idei nyáron már folyamatosan készítjük a kecskesajtot, melynek egy részét értékesítjük. Tojóhibrid állományunk már 2 éve látja el a konyháinkat és a szárasztésza készítő kisüzemünket friss tojással. Ez év óta őshonos fogolyszínű állomány is van telepünkön, jövő évtől kistérségi tenyésztési központ lesz önkormányzatunk. Az állati takarmányok nagy részét saját magunk termeljük meg. Homoktövis ültetvényünk jövő évben fordul termőre. Dolgozói létszám: 140 fő. Előállított termékeink: árutojás, szárasztésza, kecsketej, kecskesajt, füstölt nyúl, befőtt, savanyúság, zöldségfélék. Megjelentünk termékeinkkel: helyi piac, Főzőverseny Tiszafüred, Amerikai magyarok találkozója Tiszafüred, Kivilágos virradatig Kisújszállás, Járási nyílt nap Tiszafüred.

Kovács István, közfoglalkoztatott

2012 novembere óta dolgozom a mezőgazdasági programban, melynek keretében háztáji állattartó képzésben vettem részt. A tanfolyam alatt sok hasznos dolgot tanultam állattenyésztésből, melyet otthon is tudok hasznosítani. Munkám során a program részét képező kecsketartásban felmerülő feladatokat látom el: etetés, legeltetés, elletés, fejés. A programmal elégedett vagyok, szeretem azt a munkát, amit végzek. Lehetőség szerint a jövőben továbbra is részt vennék a mezőgazdasági közfoglalkoztatásban.

Tiszasas Község Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Községünk Jász-Nagykun-Szolnok megye déli csücskében, a Tisza bal partján, Csongrádtól 19 kilométerre, északra a Tiszazugban fekvőhátrányos helyzetű, 1100 lakosú település.

Tiszasason nagy hagyományai vannak a mezőgazdasági termelésnek. A termelésből – elsősorban annak kertészeti szegmenséből – az 1990-es években megalkotott szociális fólia program után, 2011 óta újra önkormányzatunk is kiveszi részét. A 2012-ben elindított startmunka mintaprogram kidolgozásánál és megvalósításánál így aztán bátran

használtuk eredményeinket és tapasztalatainkat, melynek nyomán a startmunka mezőgazdasági projektjében két ágazatot alakítottunk ki: egy kertészetit és egy energianövény termelő- és feldolgozót. Terveinkben, saját tapasztalataink mellett, hazánk két legnagyobb agrártudományi egyetemének – Gödöllőnek és Debrecennek – tudományos eredményeit és szakmai iránymutatásait is beépítettük. Így született meg Tiszasas önellátásra irányuló, komplex mezőgazdasági közfoglalkoztatási programja, melynek eszenciája: a helyi hagyományokon és erőforrásokon alapuló, helyi viszonyokra adaptált és helyben felhasználható értékek teremtése. Évente átlagosan 35 fő foglalkoztatása mellett kertészeti ágazatunkban megtermeltünk 1 ha kápia paprikát, 1

Gyói Gábor, polgármester

ha fűszerpaprikát, 2x1 ha káposztát, 0,3 ha burgonyát, több, mint 1 ha különböző fajú és fajtájú energianövényt, kisebb területegységeken: hónapos retket, sárgarépat, borsót és babot. Kialakítottunk továbbá egy tűzi-brikett gyártására alkalmas manufaktúrát tárolókapacitással együtt. A megvalósított gyakorlatunk üzemszerű, folyamatos működésének köszönhetően és a kertészeti ágazat terményeit felhasználva csökkentek az üzemi konyhánk alapanyag beszerzési költségei. A felesleg értékesítéséből származó bevétel realizálódása mellett, az energiatermelő- és feldolgozó ágazat munkájának eredményeként drasztikusan csökkentek a fűtési célú kiadásaink is a települési intézményekben.

2014-ben egy további ágazattal, az állattenyésztéssel szélesítenénk tevékenységünket.

Csávás László, közfoglalkoztatott

Egy hosszantartó egészségügyi problémából kifolyólag vesztettem el az egyébként jól fizető állásomat, 2 évvel ezelőtt. Világ életemben örökmozgó voltam, mindig találtam munkát magamnak, de sajnos mára a térségben nagyon kevés a munkalehetőség, aki pedig 50 év feletti, annak egyszerűen képtelenség elhelyezkedni. Ha nem lenne közfoglalkoztatási program, nem is tudom, mit kezdenék magammal. Nagy segítség ez nekünk, és külön öröm számomra, hogy olyan dologban vehetek részt, amivel segítem a településem. Úgy érzem, van értelme a munkánknak, és valóban olyan dolgokat értünk el az elmúlt időszakban, amit előtte el sem tudtunk képzelni.

Tiszaszentimre Község Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Tiszaszentimre Jász-Nagykun-Szolnok megye északi részén, a Tisza-tó közvetlen szomszédságában terül el. 1136 óta lakott település. Jelenleg 2260 lakosa van. Útjaink 95%-a szilárd burkolatú, a vezetékes földgáz és az egészséges ivóvíz minden lakás részére elérhető. Korszerű közműhálózataink megfelelő alapellátást tudunk biztosítani.

Koczúrné Tóth Ibolya, polgármester

Tiszaszentimrén a szántóföldi növénytermesztésnek és az állattartásnak vannak hagyományai. Erre alapozva tűztük ki célul, hogy a 400 adagos konyhánk nyersanyag-szükségletét biztosítsuk. 2011-ben 5 programot indítottunk 50 fővel. Munkagépeket, munkaeszközöket, és egy aprítógépet Tiszaörsszel és Tiszaigarral közösen vásároltunk. 2012-ben 6+1 programmal vettünk részt a startmunka mintaprogramban, 102 főt foglalkoztattunk. Mezőgazdasági munkagépeket, takarmányt, 50 db kismalacot, 8 db anyakacát vásároltunk, hizlaldát, bálatalórot építettünk. 2013-ban 7+1 program indult 153 fővel. Hűtőkamrát építettünk, fűszerpaprikát és mórmályvát termesztettünk, Tiszaörsszel közösen homlokrakodót vásároltunk. Érezhető a

megélhetés biztonsága. Szerény, de kiszámítható jövedelemhez jutnak az emberek. Csökkent az FHT-ban részesülők és a munkanélküliek száma. Segíteni tudtuk a pályakezdő fiatalok munkába állását. Termékeinket 2013-ban két alkalommal mutattuk be Tiszafüreden, a Kárpát-medence településeinek főzőversenyén, illetve a Hivatalok napja alkalmából megrendezett eseményen. Lekvárt, savanyúságokat, befőtteket, valamint újságpapírokból font kosarakat, tálkákat és befonott üvegeket mutattunk be. A jövőben növelni kívánjuk a megművelhető földterületek nagyságát, további munkagépek vásárlása, valamint „Tojásgyár” építése tervezett a saját és a tiszaoärsi üzem szükségleteinek kielégítésére. Szociális szövetkezet megalakításának előkészítése folyamatban van, amely az önfenntartóvá válás feltételeit teremti meg.

Jákó Imréné, munkavezető, közfoglalkoztatott

Örülök, hogy helyben dolgozhatok. Fontos számomra, hogy amit megtermelünk, azt az önkormányzati konyhán, gyermeink és a település lakói számára főzzenek meg. Úgy gondolom, hogy az önkormányzatot is segítjük. Szeretném, ha valamivel több lenne a bérünk, és legalább a pótszabadságot visszakapnánk. Köszönjük az önkormányzatnak, hogy részt vesz ebben a programban.

Tiszaszentmárton Község Önkormányzata

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

**Tiszaszentmárton település Magyarország
Észak-keleti részén fekszik, az ukrán hatá-
részén. A lakosság száma 1236 fő.**

2013-ban az önkormányzat több közfoglalkoztatási programot indított. Mezőgazdasági startmunka mintaprogram keretében 70 főt sikerült foglalkoztatni. Ezen belül szántóföldi gazdálkodás és erdőterületek karbantartása, gondozása, valamint a biokázán üzemeltetéséhez szükséges fanyesedékből apríték készítése valósult meg. A szántóföldi gazdálkodás 9,4 ha területen zajlott, melynek során kukorica, burgonya, cirok és gyögybab, illetve konyhakerti növények termesztése valósult meg. A belvíz-elvezetési program során a Tánccsics úton – 700 m hosszán – belvízelvezető árkok kiépítésére került sor, 14 fő közfoglalkoztatott bevonásával. Az illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása programban 7 fő vett részt, melynek során a település kül-és belterületein illegálisan lerakott hulladékok kerültek felszámolásra és elszállításra. Azt tapasztaljuk,

Szűcs Dezső, polgármester

taljuk, hogy a közfoglalkoztatottak örülnek a megkereséseknek, hiszen a napi létlenségből a programok kimozdítják őket. Érzékelik bizonyos esetekben a felelősségüket is, amely az alapoktól kezdve megnyilvánul (időre kell érkezni a munkahelyre, feladattal bízzák meg, azokat ellenőrzik és látja munkája eredményét). Természetesen, mint minden foglalkoztatónál, itt is vannak kisebb-nagyobb személyes problémák, amelyeket a programvezetők igyekeznek közösen rendezni. Úgy ítéljük meg, szerencsés helyzetben van településünk, mivel 65 hektár földterülettel rendelkezünk és ezeken különböző kultúrák termesztését valósítjuk meg. A mezőgazdaságnak egyébként is hagyományai vannak közösségünkben. A továbblépés lehetőségét is elsősorban itt képzeljük el. Az általunk megtermelt alapanyagok feldolgozása, ebből késztermékek előállítása a célunk. A megtermelt rezisztens almából natúr almalevet tervezünk készíteni, amelyet már egy szociális szövetkezet keretében kívánunk megvalósítani.

Orbáné Dancs Tünde, munkavezető, közfoglalkoztatott

A munkák folyamatosan mennek, a közfoglalkoztatottakkal probléma nincs. A kiszabott munkákat elvégzik. Örülünk neki, hogy a segély helyett munkát biztosítanak, ezek nagy része értéktermelő a település számára is. Tisztában vagyunk azzal, hogy ez nem lehet végleges megoldás, épp ezért mi is keressük annak lehetőségét, hogy mielőbb visszatérhessünk a munkaerő piacra. Azt látjuk, hogy az általunk elvégzett munkákkal gyarapodott, gazdagodott közösségünk.

Tiszatenyő Község Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Tiszatenyő település az első világháború után jött létre, mint hadirokkant telep, mely Törökszentmiklós város közigazgatásához tartozott. 1950. február 15-én vált önállóvá és indult el a fejlődés útján. A településen jelenleg 1797 fő él, így érinti a 2013. január 1-jén az önkormányzatok működését érintő változás.

Kazinczi István, polgármester

A településen működő start munka-program több programlára épül, melyben 106 főt foglalkoztatunk: mezőgazdaság, melyben 30 hektáron folyik kertészeti és szántóföldi

növénytermesztés, állattenyésztés te-

henészeti telep, sertéstelep, biocsirke

farm, juhtelep. Biomassza program. Közútfelújítás. Bel- és csapadékvíz-elvezető árok-karbantartás, hozzá kapcsolódó földtégla gyártás. A téli közfoglalkoztatás keretein belül újabb 48 főt foglalkoztatása és képzése kezdődött meg. Az előrelépés érdekében elengedhetetlen jó szakemberek, munkairányítók foglalkoztatása, de ilyen tudással

rendelkezők nincsenek a munkanélküliek között. Fontos a települések közötti programok összehangolása, a programlábak közötti átcsoportosítás a kevésbé sikeres leépítése és a jól működő, erősebb támogatása. Térségünkben minden település rendelkezik biomassza kazánnal, ezért a nagy tömegben jelenlévő alapanyagok felhasználásával egy térségi pellettüzem megépítése indokolt. További terveink: a földtégla gyártás kapacitását kihasználva egy 4x4 lakásos ifjúsági lakónegyed építése, a tej- és savanyító üzem teljes befejezése. Az

állattenyésztési ágazat továbbfejlesztése, a hozzá kapcsolódó feldolgozóréssz, vá-

Bene István, közfoglalkoztatott

A helyi termelőszövetkezet megszűnése óta, már közel 10 éve a nagy munkanélküliség miatt, alkalmi munkákból élek. Rendkívül biztos pont a családom életében, hogy helyben a szarvasmarha telepen kaptam munkát. Úgy látom, hogy hatékonyságunk javításával hosszútávon biztosíthat megélhetést számomra. Hálás vagyok a lehetőségért, azért, hogy oktatásban részesültem és úgy látszik, hogy a jövőben is biztosítva lesz foglalkoztatásom.

Tomajmonostora Község Önkormányzata

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Tomajmonostora kis település Jász-Nagykun-Szolnok megye északi részén. A településen jelenleg 733 lakos él. A mutatók folyamatos csökkenést mutatnak a '60-as évektől. Az elöregedés a településre is jellemző.

A község vezetősége legfontosabb feladatának tartja a falu népességmegtartó erejének biztosítását, a fiatalok helyben tartását, s e cél érdekében minden intézkedést megtesz. A község rendelkezik a lakosság alapszintű ellátáshoz szükséges intézményekkel; általános iskola, óvoda, háziorvosi rendelő, egészségház, posta, művelődési ház, könyvtár, élelmiszer üzletek. Tomajmonostora településen a közfoglalkoztatás 2013. évben Tomajmonostora Község Önkormányzatának gesztorságával Abádszalók településsel

való együttműködésben valósult meg. A két településen a kistérségi start mintaprogramok közül sikeresen beindítottuk a mezőgazdasági, a közúthálózat javítása, az illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, belvízelvezetés, illetve a helyi sajátosságokra épülő programokat, közel 900 fő közfoglalkoztatott bevonásával.

2014. évre vonatkozóan Tomajmonostora Község Önkormányzata Tiszabő Község Önkormányzatával szeretne együttműködni. Tomajmonostora településen szeretnénk a mezőgazdasági programot folytatni, illetve egy új elemet beépíteni gyümölcsös-kert kialakításával, Tiszabő település vonatkozásában pedig a mezőgazdasági programot szeretnénk fejleszteni. Továbbá Tiszabőn szeretnénk elindítani egy, a helyi sajátosságra épülő közfoglalkoztatási programot. Szeretnénk a két településen teljes foglalkoztatást megvalósítani.

Csécsi Csaba, közfoglalkoztatott

Nagyon hasznosnak találom ezt a programot, nemcsak azért, mert a helyi nagyfokú munkanélküliség ellenére munkát és megélhetést ad az embereknek, hanem azért is, mert megfelelő koordináció és termelésszervezés mellett hasznos munkát lehet végezni a településen, amellyel szépül és épül településünk élhetősége. Nő az emberek felelőssége a munkához, értem én ezt azokra az emberekre, akik több éve munkanélküliek, illetve szociális segélyen vannak, és ismét értelmet látunk a munkában.

Tompa Város Önkormányzata

Bács-Kiskun megye

Tompa közel ötezer lelket számláló, nagy forgalmú nemzetközi közúti határátkelővel rendelkező település Bács-Kiskun megye déli részén. Településünkre jellemző a mezőgazdasági tevékenység. Idei programjaink:

Véh László, polgármester

Bio- és megújuló energiafelhasználás: 2 fő foglalkoztatásával 1 db biomassza kazán került beépítésre a polgármesteri hivatal épületébe. A két fő foglalkoztatott feladata volt a kazán működéséhez szükséges apríték előállítás. Mezőgazdasági startmunka: 13 fő. Az önkormányzat

tulajdonában 1,9 hektáron lévő termőföldön konyhakerti növények termesztése, az önkormányzati konyha nyersanyag ellátása céljából. Belvízelvezetés: 24 fő. A tompai főcsatorna 2 km-es szakaszának rendbe tétele, valamint csapadékvíz elvezető árkok létesítése, karbantartása. Két önkormányzattal közös program során vásárolt gréderrel a földes utak rendbetétele történt meg. Illegális hulladéklerakók felszámolása: 14 fő. Városunk az 53. számú főút mellett található,

a nagy átmenő forgalom miatt az illegális hulladék mennyisége számottevő. Közúthálózat javítása: 10 fő. Parkolók, gyalogátkelő helyek átfestését, útpadkázási munkákat végeztünk. Téli start: 64 fő. Síkosság-mentesítési feladatok, házi segítségnyújtás, közterületi köztisztasági feladatok ellátása. Hosszú időtartamú: 21 fő. Házi segítségnyújtás, ebédhordás, közterületi köztisztasági feladatok ellátása. Téli átmeneti: 34 fő. Intézményi karbantartási feladatok, természeti és lakókörnyezet védelme, tisztán tartása, turisztikai látványosságok felújítása Kistérségi plusz: 1 fő. Önkormányzati tulajdonú lakóingatlan felújítása, lakhatóvá tétele. Tapasztalatok: a programok segítségével a településen élő munkanélkülieket juttattuk munkához, az önkormányzat számára is előnyös, mert olyan eszközöket tudunk megvásárolni és feladatokat elvégezni, melyet saját erőből nem tudunk megvalósítani.

2014. évre vonatkozó terveink: szociális szövetkezet alapítása, mezőgazdasági program folytatása 25 hektáron, 20-25 fővel, a bevált programok folytatása.

Főrizs Erika, közfoglalkoztatott

Nagyon hasznos volt számomra a képzéssel járó foglalkoztatás. Háztáji növénytermesztés és tartósítás betanító képzésben vettem részt. Tudásom bővült, amit majd a későbbiekben és a mindennapi életben is hasznosítani tudok. Sajnálom, hogy nem OKJ-s bizonyítványt szereztem. Szeretném, ha a későbbiekben is hasonló hosszúságú programban vehetnék részt, lehetőség szerint nagyobb elismerésért, magasabb bérezésért.

Udvari Község Önkormányzata

Tolna megye

Udvari a Dél-Dunántúli régióban a halmozottan hátrányos helyzetű Tamási kistérségben található, alig 400 lelkes zsáktelepülés. Jellemző a fiatalok elvándorlása, a munkalehetőség hiánya.

Az eddigi sikereken túl a közfoglalkoztatási start program, annak fejlesztése az egyetlen, amely hosszú távon megélhetést biztosíthat, segély helyett pedig munkát adhat a családoknak. Önkormányzatunk 4 programot működtetett 2013-ban.

A mezőgazdasági programunkban 11 hektár területen 24 főt foglalkoztattunk, közülük 19 fő vett részt képzésben. A belvíz

elvezetési programban 13 főt foglalkoztattunk, mintegy 7-800 fm árok burkolását végeztük el. A téli közmunkában 12 fő vett részt, akik 24 fő egyedül álló idősek és 16 házaspárnak segítettek. Az egyéb értéktérítő projektben elindítottuk a „Segítünk, ha akarod” programot 10 család részvételével. A feldolgozó üzem lehetővé tette a termények feldolgozását és elérhetővé tette a piacra jutást, így bevételi forrás növekedésében reménykedhetünk. Ha az időjárás is kedvez: nem lesz belvíz, ill. aszály.

Wirth Tibor, közfoglalkoztatott

Az LHH-s térségben munkalehetőség nincsen a megélhetés nagyon nehéz. Én is munkanélküli lettem (miként sokan a településen), korábban segélyből tengődtem. A program lehetőséget kínál arra, hogy munkavégzéssel magasabb jövedelemre tegyek szert, így családom megélhetése is könnyebb. A képzési lehetőséggel további szakmai tudást sajátítottam el. A lakosság megítélése is nagyot változott, már nem „ingenyelőnek” neveznek, hanem büszkéek az elért eredményre. Bízom a program további folytatásában.

Peszt Attila, polgármester

A lakosság hasznélvezője a programnak, a rászorultak akár ingyenesen, de többen önköltségi áron juthatnak hozzá termékeinkhez. Jut a helyi óvodába vagy éppen a település idősebb nyugdíjas polgárai számára, de a rendezvényeinkre is. Szükség van a termények településen kívüli népszerűsítésére, bemutatására is. Elindult a környező konyhákra történő szállítás, amely jelentősen növelhető. A mikro térség központjában viszont eladóval állapodtunk meg, így az ottani lakosok is minőségi, hazai termékhez juthatnak. Munkánkat szélesebb körben is ismerik. Több bemutatót vettünk részt, ill. voltunk házi gazdák (Nemzeti Művelődési Intézet Tm-i Igazgatóságával, TÖOSZ-szal stb.). 2014-ben is a 3+1 programmal, minőségi javulással tervezünk.

Ukk Község Önkormányzata

Veszprém megye

Ukk települése Veszprém megyében található, 358 fős kis település. Területi elrendezése és fekvése kedvező, hiszen Ukk vasúti csomópont és a 84-es főútvonal keresztezi.

Komendánt Irén, polgármester

A településen működik Napközi Otthonos Óvoda, Általános Iskola, valamint önkormányzat által üzemeltetett Konyha. Ukk település négy közfoglalkoztatotti programban vett részt: Mezőgazdasági startmunka-program (15 fő), Biomassza kazánprogram (2 fő), Belvízelvezetés startmunkaprogram (2 fő), téli közfoglalkoztatás oktatással és oktatás nélkül (5 fő). Az önkormányzat 2012 óta vesz részt a startmunka programban. Célja egy önfenntartóvá váló mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozó szociális szövetkezet működtetése, ahol a jelenlegi közfoglalkoztatottak többsége dolgozik. A közfoglalkoztatásnak több eredménye is kimutatható: a helyi konyha zöldségigényének kb. 70-80 %-át állítottuk elő 2013. évben; a közfoglalkoztatottak közösséghez való tartozása pozitívan hat a magánéletükre is; olyan kis- és

nagy értékű eszközöket tudott a programok keretén belül vásárolni az önkormányzat, melyeket önerőből képtelen lett volna; Összegezve jelentős fejlesztés ment végbe a 2012-2013. években. Az önkormányzat 2012. őszén rendezett egy Őszi mulatság elnevezésű rendezvényt, ahol a közfoglalkoztatottak készítettek saját termelésű zöldségekből ételt és kóstoltatták a rendezvényen résztvevőkkel. 2012. nyarán szintén főzéssel népszerűsítettük a közfoglalkoztatásban elért eredményeinket a Zalagyömörőben megrendezett Kistérségi napon, 2013. júliusban az ukki falunapon mutattuk be tevékenységeinket és ezen a napon 2 csapattal indultak a „Startmunkások” a főzőversenyen. Terveink szerint olyan bogyós gyümölcsök és cékla termesztését kezdeményezem, melyek hosszú távon piacképes késztermékek előállítását (cékla lé, gyógynövénylekvárok, gyümölcslevek stb.) segítik elő. Szociális szövetkezeti formában kívánjuk 2014-2015-től folytatni mezőgazdasági és termelői tevékenységünket.

Kizmus Vera, közfoglalkoztatott

A biomassza kazánprogramban tudtam elhelyezkedni. Ukkon a közfoglalkoztatotti programok közt átjárhatóság van, így mindenki a fizikumának és az időjárásnak megfelelő munkát tudja végezni. Mindenki segít a másik programban dolgozónak is. A polgármester asszony jó munkaszervezésének és szociális érzékenységének köszönhetően mindenki szívesen dolgozik. Célom, hogy a szociális szövetkezetben dolgozhassak jelenlegi kollégáimmal együtt.

Vanyarc Község Önkormányzata

Nógrád megye

Vanyarc Nógrád megyei kistélepülés, évek óta folyamatosan csökkenő lakosság-számmal. Jelenleg 1300-an élünk itt, de egyre kevesebb a gyermek, és a fiatalok elvándorlása is jellemző. Ennek elsősorban az az oka, hogy nincs munkalehetőség.

A közfoglalkoztatási programok beindításával érezhetően félékeződik ez a folyamat. Hatféle programban indultunk. Ezúttal azt szeretném hangsúlyozni, hogy talán nem a nyereségtermelő értékteremtés volt a legfőbb eredményünk, hanem egy újfajta szemlélet megjelenése.

Azok az emberek, akik a programokban részt vettek, újra visszanyerhették önbecsülésüket azáltal, hogy a településen élők úgy tekintenek rájuk ismét, mint a közösség hasznos tagjaira. Sokan közülük elhelyezkedtek a civil szférában, mert szakmai hozzáértésük mellett sikerült munkatapasztalatot szerezni, és legyőzni azt a gátlást,

Lászka János, közfoglalkoztatott

Lászka János vagyok, Vanyarcon születtem. Szakmám épület-asztalos, amiben már évek óta nem tudtam elhelyezkedni, így kerültem be a START mezőgazdasági programba. Szeretem a kertészeti munkát, otthon is műveljük a kertünket. A kapcsolódó képzésen sok újat tanultam. Jó csapat alakult ki a kollégákkal, néha még szórakozni is együtt szoktunk. Ha a fizetés kicsit több lenne, még elégedettebb lennék, mert ez a munka hosszútávra megélhetést biztosít nekem itt helyben.

Hrnicsjár Mihályné, polgármester

amelyet kialakít az évek óta tartó munkanélküliség. A mezőgazdasági programban dolgozók olyan mennyiségű és minőségű terméket állítanak elő, hogy szinte teljes egészében fedezni tudjuk az Önkormányzat konyhájának alapanyag szükségletét, akár a gyermek, akár a szociális étkeztetés terén. A közútkarbantartók a bokrok, cserjék kivágását követően olyan mennyiségű aprítékot állítanak elő, amely elegendő az Óvoda fűtésének megoldására. A keletkező felesleg értékesítését is fontoltgattuk, hiszen létező kereslet van rá. Mindezen eredményeket nem szabad hagyni, hogy elveszenek, de sajnos, be kell látni, hogy a különböző programok önfenntartóvá válásához nem elegendő egyetlen esztendő. Biztosak vagyunk abban, hogy legalább a legjobb eredményeket hozó programokat folytassunk kell a 2014. évben, és természetesen új ötleteket is szeretnénk megvalósítani.

Varsány Község Önkormányzata

Nógrád megye

Varsány község Nógrád megyében a szécsényi járásban található, az ország 48 leghátrányosabb kistérségei közé tartozik. Csak közúton közelíthető meg. Palócföldi fekvése, élő néphagyománya és fesztiváljai révén igazi turisztikai látványosság.

Pintérné Kanyó Judit, polgármester

A munkanélküliek száma igen magas, ezért rendkívül nagy jelentőséggel bír a közfoglalkoztatás megszervezése. Négy programlábban dolgoztunk: mezőgazdasági 20 fő, téli értéktերemő 17 fő, belvív 9 fő, közút 12 fő. Eddig 6 hektár földterületet vontunk saját művelésbe (málna, gyümölcsös, zöldséges). A téli értéktերemő program keretében folyamatosan zajlik az intézmények felújítása, karbantartása. Ebből a szempontból nagy előnyünk, hogy szakmunkásokat (ács, kőműves, festő) is tudunk alkalmazni a közfoglalkoztatás keretében. A belvizes és közutas programnak köszönhetően folyamatos a vízelvezető árkok és patakmedrek karbantartása, fűnyírás. Egységes és rendezett falukép fogadja az idelátogatókat, az itt élőknek pedig élhető környezetet biztosít. A start munkaprogramban elért eredményeink elismeréséül miniszteri dicséretben és

penzjutalomban részesült településünk. Ennek köszönhetően megvásárlásra került egy kistraktor. Szintén e program keretében lehetőségünk nyílt egy ingatlan megvásárlására, amelyet étteremmé kívánunk átalakítani. Az önkormányzat csatlakozott a Varsányi Falugazdaság Szociális Szövetkezetéhez. 2014-ben további 5 hektár földterületet kívánunk művelésbe vonni, zöldségeskert kialakítására. A megtermelt zöldségekkel, gyümölcsökkel a fenntartásunkban működő konyhát kívánjuk ellátni, a felesleget pedig értékesíteni szeretnénk. 2014-től beindítjuk a gombatermesztést. Start mintaprogram keretében kérelmet nyújtunk be gyógynövénytermesztésre vonatkozóan. Fontos lenne, hogy 2014-ben is tudjunk szakmunkásokat foglalkoztatni, mert folytatni kívánjuk az intézmények felújítását. 2014-ben 80-100 fő közfoglalkoztatását tervezzük. Képzéseket is tervezünk: gombatermesztő és sajtkészítő.

Báránkó Tamásné, közfoglalkoztatott

Hosszú évek óta munkanélküli voltam. 2013 márciusától vettem részt a közfoglalkoztatásban, a mezőgazdasági programban. Számomra öröm, hogy dolgozhattam, értéket termelhettem. A megtermelt zöldségekkel hozzájárultunk a köztisztasághoz. Nagy feladat volt a gyümölcsös telepítése, de ezzel hosszútávra biztosítottuk az emberek foglalkoztatását. Feladataink közül nagyon látványos a közterületek virágosítása, a parkgondozás. Jó hallani az itt élő és idelátogató emberektől, hogy milyen szép a falu.

Zalacsány Község Önkormányzata

Zala megye

Zalacsány község Zala megyében található település, a gazdasági, társadalmi, infrastrukturális szempontból elmaradt Zalaszentgróti kistérséghez tartozik. Állandó lakosainak száma 1047 fő.

A község a 76-os főút mellett, a Zalai-dombság közepén, a Zala folyó mellett helyezkedik el. Lakosságszáma enyhén emelkedő tendenciát mutat. A munkanélküliek száma a 2008-2011. években jelentősen emelkedett, mintegy 100 fő volt átlagosan az aktív korú munkanélküliek száma. 2012. évtől a startmunka programnak

köszönhetően lényegesen, mintegy 80%-kal csökkent a munkanélküliek száma. 2013. évi projektek: Önkormányzat tulajdonában levő 643 hrsz.-ú 3434 m² nagyságú, a 644. hrsz.-ú 4111 m² nagyságú ingatlanokon burgonyát termesztünk háztáji technológiával, kizárólag kézi erővel és bio-termesztéssel. 5 főt foglalkoztattunk 8 hónap időtartamban, az összes költség 4 176 220 Ft volt. Erdőtelepítés keretében 4 500 db akácfa csemetét ültettünk el és gondoztunk a tavaly ültetett 11 000 db csemetével együtt.

Nagy Lászlóné, polgármester

13 főt foglalkoztattunk 8 hónap időtartamban. A program költségvetése 10 459 152 Ft volt. 22 km hosszú mezőgazdasági út karbantartását folytattuk előző évről, összköltség 7 546 386 Ft volt, alkalmazott létszám 9 fő 8 hónapra. Egyéb értéktéremtő programban (takarítás, szociális feladatok) 5 329 460 Ft költséggel 5 főt 10 hónapra. Tapasztalataink szerint a munkanélküli családokat visszavezettük a munka világába, megélhetésük jelentősen javult. A község arculata rendezett, a mezőgazdasági projekttel a hátrányos helyzetű családok megélhetését támogattuk, a tanultak alapján konyhakertet tudnak művelni. 2014. évi tervek: mezőgazdasági projekt folytatása hagyma és burgonyatermesztés, gyümölcsös kert kialakítása. Erdőtelepítés folytatása. Egyéb helyi értéktéremtő projekt folytatása. Startmunka program keretében járda felújítása térkő burkolattal.

Bogdán Péter, közfoglalkoztatott

2012. évben az erdőtelepítésben, 2013. évben a mezőgazdasági utak karbantartása programban dolgoztam. 8 általánosom van, 2006 óta munkanélküli vagyok, azóta az önkormányzatnál dolgozom, mint közfoglalkoztatott. Nagyon jó a startmunka, mert helyben dolgozom, és nem segélyből kell élnem, mert 3 gyermeket nevelünk párommal, aki anyasági támogatást kap. Remélem 2014-ben is tudok az önkormányzatnál közfoglalkoztatottként dolgozni.

Zalaszentmárton Község Önkormányzata

Zala megye

Zalaszentmárton Zala megyei kis település, zsákfalú, hátrányos helyzetű kistérségben. Nincs intézmény, bolt, rossz a közlekedés. Nincs helyben munkahely.

A közfoglalkoztatásba a településről és a szomszédos 2 településről összesen 30 főnél is többen vesznek részt. A tevékenység mezőgazdasági, kertészeti és tájgazdálkodás. Mivel sikeresen lett kitűzve a termelési irány, és folyamatosan be tudjuk szerezni a legszükségesebb szerszámokat és gépeket, ezért eredményes a termelési tevékenységünk. Fő profil a burgonya. A lakosságnak, a közfoglalkoztatottaknak és a piacra termelünk. 2014-ben tovább folytatjuk a tevékenységet, a létszámot is növeljük. Szükségünk lenne további 10 hektár területre, de azt nem tudjuk megvásárolni. A háztáji gazdálkodás bevezetésére próbáljuk meg rávezetni a közfoglalkoztatottakat. A tájgazdálkodás a parlagterületek gyümölcsösként történő hasznosítását jelenti.

Zalaszentmárton község közfoglalkoztatási programjának markáns eredménye, hogy a falu elnyerte a 2014. évi GREENNOVÁCIÓS NAGYDÍJAT. Ez az energia-megtakarítás, a fenntarthatóság és a környezetvédelem közös elismerése, a sajtó részéről. Zalaszentmárton a díjat az „Ökofalu” pályázatával nyerte el, 50 pályázó közül a Nagydíjat kapta meg. Ez az elismerés nagyrészt a közfoglalkoztatási program során megvalósított település-megújítás, tájfenntartó gazdálkodás és őshonos növénytermesztés eredményeinek szült.

A kultúrtáj fenntartása és az örökségmegőrzés a település túlélésének a záloga, azért, hogy élhető legyen a falu, megszűnjön az elvándorlás és fejlődési pályára állhasson a közösség.

Zics Község Önkormányzata

Somogy megye

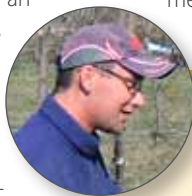

Zics község Koppány patak völgyében található, a Zichy család névadó birtoka volt. Településünkéről az első írásos emlékek 1200-as évekből származnak. A török uralom után svábokkal telepítették be.

1907-ben Olvasó-, majd Gazdakör, 1914-ben Hitelszövetkezet alakult. A „tétesítés” és a körzetesítés hatására megindult az elvándorlás. Településünk ma elöregedő, 380 lelkes, élni akaró falu.

A start közfoglalkoztatási programban megláttuk az életben maradás lehetőségét. Lassan építkezve 2013. július 30-án megalakítottuk a Zicsi Szorgos Kezek Szociális Szövetkezetet.

2012-ben a mezőgazdasági projekt (15 fő) mellett belvízelvezető rendszerek (7 fő), és mezőgazdasági földutak rendbetétele (8 fő) programokban vettünk részt. Legjelentősebb a mezőgazdasági projekt, melyet 2013-ban 22 fővel folytattuk tovább. Fő tevékeny-

Horváth József, közfoglalkoztatott

Más lehetőség nem lévén, már 2 éve dolgozok közfoglalkoztatott munkásként. Véleményem az, hogy ez a projekt jó ötlet volt, akárki is találta ki. Örülök, hogy az önkormányzat ezt a projektet választotta. Így társaimmal együtt értelmes munkát végeztünk, melynek értéke pénzben is kifejezhető. Zicshez köt minden, itt élek a szüleim, itt voltam gyerek, családot is itt alapítottam. Bízom benne, hogy a szövetkezet megalakulásával „rendes” munkahelyem lesz.

ZÁRSZÓ

Ajánljuk a kiadványt mindazon közfoglalkoztatók, illetve jövődöbeli közfoglalkoztatók számára, akik érdeklödnek a helyi sajátosságokra építő, innovatív, értékteremtő tevékenységek iránt,

és akik közfoglalkoztatás keretében kívánnak, társadalmilag hasznos átmeneti munkalehetőséget biztosítani a munkaerőpiacra hátrányos helyzetű aktív korúak részére. Ezúton köszönjük az alábbi jó gyakorlatokat bemutató települések közreműködését, akik hozzájárultak ötleteik, tapasztalataik közzétételéhez.

Abaújkér	Döge	Kovácsvágás	Sárrétudvari
Abaújszántó	Dunapataj	Márianosztra	Somlósziölös
Ajak	Ecsefalva	Maroslele	Somogysárd
Alap	Egerág	Mátraverebély	Soponya
Alsómocsolád	Egercsehi	Mátyásdomb	Sóshartyán
Átány	Erk	Mélykút	Szabadhídvég
Bakonszeg	Esztár	Méra	Szarvas
Bakonysárkány	Ete	Mezősas	Szeghalom
Balaton	Felsődobsza	Mozsgó	Szelevény
Barcs	Fiad	Múcsony	Szemere
Bazsi	Garadna	Nagybárkány	Szuha
Bácsalmás	Gibárt	Nagydobsza	Tarpa
Bátonyterenye	Golop	Nagyér	Telekes
Berekfürdő	Gyulaj	Nagyréde	Tépe
Beremend	Hajdúböszörmény	Nagyszokoly	Tiszafüred
Berhida	Hajdúdorog	Novajidrány	Tiszaigar
Bernecebaráti	Hajdúhadház	Nógrádszakál	Tiszaörs
Berzék	Hajdúnánás	Nyíracsad	Tiszasas
Biharugra	Halmaj	Nyírbogát	Tiszaszentimre
Boda	Hidvégardó	Nyírmártonfalva	Tiszaszentmárton
Boldogkőújfalú	Ináncs	Ozora	Tiszatenyő
Borsfa	Ivád	Örményes	Tomajmonostora
Böhönye	Jánoshalma	Pálmajor	Tompa
Cigánd	Kalocsa	Parasznya	Udvari
Csanádapáca	Kánya	Paszab	Ukk
Csanádpalota	Karancslapujtó	Rábacsécsény	Vanyarc
Csanytelek	Kerecsény	Rábaszentmihály	Varsány
Csépa	Kétegyháza	Rátka	Zalacsány
Cserdi	Kisgyőr	Regöly	Zalaszentmárton
Dencsháza	Kiskunhalas	Rimóc	Zics
Dévaványa	Kistelek	Rozsály	
Döbrököz	Komló	Rudolftelep	

